ARTHUR C. CLARKE

FÎNTÎNILE PARADISULUI

Premiul NEBULA 1979

Premiul HUGO 1980

I.
PALATUL

1. Kalidasa

Coroana devenea tot mai grea cu fiecare an. Când venerabilul Bodhidharma Mahanayake Thero i-o pusese prima dată pe cap, cu atâta şovăială, Prinţul Kalidasa fusese surprins de uşurimea ei. Douăzeci de ani mai târziu, Regele Kalidasa se lipsea bucuros de banda de aur încrustată cu giuvaeruri, ori de câte ori eticheta curţii o permitea.

Iar eticheta nu se prea respecta aici, pe vârful măturat de vânturi al fortăreţei de piatră; puţini soli sau petiţionari căutau să obţină o audienţă pe înălţimile ei interzise. Mulţi din cei ce băteau drumul până la Yakkagala renunţau înaintea ultimei ascensiuni, întorcându-se înapoi prin fălcile deschise ale leului culcat, parcă mereu pregătit să sară de pe faţada de stâncă.

Un rege bătrân n-ar fi reuşit niciodată să şadă pe un tron atât de apropiat de cer. Într-o zi, Kalidasa va fi prea slab pentru a urca în propriul lui palat. Se îndoia însă că va apuca ziua aceea; nenumăraţii lui duşmani îl vor scuti de umilinţele vârstei.

Aceşti duşmani îşi strângeau acum rândurile. Privi spre nord, ca şi cum ar fi zărit deja armatele fratelui său vitreg, întorcându-se să revendice tronul stropit de sânge din Taprobane. Dar ameninţarea lui era încă departe, dincolo de mările zbuciumate de muson. Cu toate că el, Kalidasa, avea mai multă încredere în spioni decât în astrologi, era

reconfortant să ştie că de astă dată şi unii şi alţii spuneau acelaşi lucru.

Malgara, complotând şi cerând sprijinul regilor străini, aşteptase aproape douăzeci de ani. Şi totuşi, un duşman mai răbdător şi mai subtil se găsea mult mai aproape, privind mereu de pe cerul sudic.

Conul perfect al lui Sri Kanda, Muntele Sacru, părea foarte aproape astăzi, ridicându-se peste câmpia centrală. De la începuturile timpului strecurase teamă şi respect în sufletul tuturor celor ce-l văzuseră. Kalidasa fusese întotdeauna conştient de prezenţa lui stânjenitoare, de puterea pe care o simboliza.

Cu toate acestea, Mahanayake Thero nu dispunea de armată, nu avea elefanţi de luptă dresaţi să atace urlând şi rotind cu trompa trunchiuri de copaci. Marele Preot era doar un bătrân în robă portocalie, ale cărui singure posesiuni le reprezentau un bol de cerşetor şi o frunză de palmier să-l apere de soare. În timp ce novicii şi călugării de rang mai mic psalmodiau scripturile în jurul său, el rămânea nemişcat cu picioarele încrucişate – şi cumva, influenţa destinul regilor. Foarte ciudat…

Aerul era aşa de limpede, încât Kalidasa vedea templul, micşorat de distanţă la un vârf alb de săgeată, înfipt sus pe Sri Kanda. Nu arăta câtuşi de puţin ca un lucru ieşit din mâna omului şi regelui îi aducea aminte de munţii încă mai înalţi pe care îi zărise în tinereţe, pe vremea când fusese jumătate oaspete, jumătate ostatic, la curtea lui Mahinda cel Mare. Toţi giganţii care străjuiau imperiul lui Mahinda purtau astfel de coroane, alcătuite dintr-o substanţă sclipitoare, cristalină, pentru care în limbajul din Taprobane nu exista cuvânt. Hinduşii credeau că reprezintă un fel de apă, transformată magic, însă Kalidasa râdea la auzul unor asemenea superstiţii.

Lucirea de fildeş se găsea la o distanţă de trei zile de mers – una pe drumul regal, prin păduri şi câmpuri cu orez şi alte două de-a lungul scării spiralate pe care el nu avea s-o mai urce niciodată, deoarece la capătul ei se afla singurul inamic de care se temea şi pe care nu-l putea

înfrânge. Uneori îi invidia pe pelerini, când le vedea torţele formând o linie de foc pe faţa muntelui. Cel mai umil dintre cerşetori era în stare să salute răsăritul sfânt şi să primească binecuvânta rea zeilor, dar nu conducătorul acestui întreg tărâm.

Avea în schimb propriile-i consolări, chiar dacă de scurtă durată. Păzite de şanţuri şi de metereze, se întindeau bazinele, fântânile şi grădinile plăcerii unde risipise averile regatului. Iar când se simţea obosit de ele, îi rămâneau doamnele Stâncii – cele din sânge şi carne, chemate din ce în ce mai rar, şi cele două sute de nemuritoare, cărora adeseori le împărtăşea gândurile, fiindcă numai în ele putea să aibă încredere.

Un tunet bubui pe cerul vestic. Kalidasa îşi întoarse privirea de la muntele ameninţător către speranţa îndepărtată a ploii. Musonul întârziase anotimpul acesta. Lacurile artificiale menite să alimenteze complexul sistem de irigaţii al insulei erau aproape goale. La această dată a anului ar fi trebuit să zărească lucirile celui mai mare dintre toate – cel pe care, după cum ştia prea bine, supuşii săi încă îndrăzneau să-l denumească cu numele tatălui său: Paravana Samudra, Marea lui Paravana.

Lacul fusese terminat cu treizeci de ani în urmă, după o trudă de generaţii. În zile mai fericite, tânărul Prinţ Kalidasa stătuse mândru alături de tatăl său când marile porţi ale barajului se deschiseseră, iar apa dătătoare de viaţă năvălise pe pământul însetat. În tot regatul nu existase privelişte mai frumoasă decât oglinda tremurătoare a acelui imens lac făcut de om, reflectând domurile şi turnurile din Ranapura, Oraşul de Aur, capitală antică pe care el o abandonase pentru a-şi împlini visul.

Tunetul bubui încă o dată, dar Kalidasa ştia că promisiunea lui era falsă. Chiar aici, pe piscul Stâncii Diavolului, aerul rămânea nemişcat şi mort; nu bătea niciunul din vânturile întâmplătoare, bruşte, ce vesteau musonul. Până la sosirea ploilor, poate că şi foametea avea să se adauge grijilor sale.

— Maiestate, rosti vocea răbdătoare a Şambelanului, solii sunt gata de plecare. Doresc să vă salute.

Ah, da, cei doi ambasadori albi veniţi de dincolo de oceanul vestic! Îi părea rău să-i vadă plecând, deoarece ei îi aduseseră veşti, în taprobaneza lor îngrozitoare, despre multe minunăţii – deşi niciuna, erau oricând gata să admită, nu egala palatul său fortăreaţă din înaltul cerului.

Kalidasa întoarse spatele muntelui cu creastă albă şi peisajului arid, strălucitor, şi începu să coboare treptele de granit spre sala de primire. În urma lui, Şambelanul şi ajutoarele sale purtau daruri din fildeş şi pietre preţioase pentru bărbaţii înalţi, mândri, aşteptând să-şi ia rămas bun. Curând aveau să ducă comorile din Taprobane peste mare, într-un oraş mai tânăr cu secole decât Ranapura; şi poate, pentru un scurt răstimp, să risipească gândurile negre ale Împăratului Hadrian.

Cu mantia o flacără portocalie pe fundalul zidurilor albe ale templului, Mahanayake Thero merse încet spre parapetul nordic. Departe dedesubt se întindea tabla de şah a câmpiilor semănate cu orez, dintr-un capăt al orizontului în celălalt, liniile negre ale canalelor de irigaţie, lucirea albastră a lui Paravana Samudra – şi, dincolo de acea mare interioară, domurile sacre ale Ranapurei plutind ca nişte baloane fantomatice, imposibil de voluminoase dacă apreciai corect distanţa. Treizeci de ani privise panorama veşnic schimbătoare, dar ştia că n-avea niciodată să cuprindă din ochi toate detaliile efemerei complexităţi. Culorile, hotarele se modificau cu fiecare anotimp – de fapt, cu fiecare trecere a unui nor. Chiar şi în ziua când el va trece în nefiinţă, gândi Bodhidharma, va fi ceva nou de văzut.

Un singur lucru distona cu armonia desăvârşită a peisajului. Deşi mărunt de la această altitudine, bolovanul cenuşiu al Stâncii Diavolului arăta ca un intrus. Legenda spunea că Yakkagala era un fragment al piscului purtător de leac pe care maimuţa-zeu Hanuman îl scăpase, în vreme

ce ducea atât munte cât şi plantă camarazilor răniţi în lupta de la Ramayana.

De la distanţă era imposibil, bineînţeles, să distingi detaliile nebuniei lui Kalidasa, cu excepţia unei linii subţiri de la periferia grădinilor plăcerii. Totuşi, odată văzută, impactul Stâncii Diavolului nu se putea uita. Mahanayake Thero vedea cu ochii minţii, la fel de limpede ca şi cum ar fi stat între ele, labele imense ale leului ţâşnind din peretele de piatră, în vreme ce deasupra se ridicau meterezele unde, îţi venea uşor să crezi, Regele blestemat continua încă să se plimbe…

Tunetul se prăbuşi din înaltul cerului, crescând rapid la un asemenea vacarm de forţă încât muntele însuşi păru să se zguduie. Într-o serie de bubuituri continui alergă pe boltă, pierind apoi spre est. Secunde lungi, ecourile se rotiră la marginile orizontului.

Nimeni nu putea să considere tunetul *acesta* ca pe un semn al ploilor. Până la ele mai erau trei săptămâni, iar Centrul de Control Musonic nu greşea niciodată cu mai mult de douăzeci şi patru de ore. După ce reverberaţiile se stinseră, Marele Preot se răsuci către însoţitorul său.

— Atâta despre coridoarele lor de reintrare! rosti el cu ceva mai multă supărare decât ar fi trebuit să-şi permită un exponent al Dharmei. Ai înregistrat măsurătorile?

Tânărul călugăr vorbi scurt în microfonul-brăţară şi aşteptă răspunsul.

— Da, au atins o sută douăzeci. Asta înseamnă cinci decibeli în plus faţă de vechiul record.

— Trimite obişnuitul protest Centrului Kennedy sau Gagarin, oricare din ele ar fi vinovat. Ba dacă stau şi mă gândesc, plânge-te la amândouă. Nu că va fi vreo diferenţă, bineînţeles…

În vreme ce cu ochii urmărea norul de vapori dizolvându-se încet pe cer, Venerabilul Bodhidharma Mahanayake Thero – al optzeci şi cincilea purtător al numelui – avu o vedenie bruscă şi teribil de ne-călugărească: Kalidasa ar fi dispus de un tratament corespunzător pentru piloţii liniilor spaţiale interesate

numai de raportul dolari pe kilogram urcat pe orbită – ceva care probabil să implice trasul în ţeapă, sau elefanţi cu tălpile de metal, ori uleiul încins.

Însă viaţa fusese, fireşte, mult mai simplă cu două mii de ani în urmă.

2. Inginerul

Prietenii, al căror număr din păcate scădea cu fiecare an, îl numeau Johan. Lumea, când îşi amintea de el, îi spunea Raja. De fapt, numele lui întreg rezuma cinci sute de ani de istorie: Johan Oliver de Alwis Sri Rajasinghe.

Existase o vreme când turiştii veniţi să viziteze Stânca Diavolului îl vânau cu camere de filmat şi cu casetofoane, dar astăzi o întreagă generaţie nu avea habar de zilele în care chipul lui constituise cea mai familiară faţă a Sistemului Solar. Nu regreta gloria trecută, deoarece fusese însoţită de recunoştinţa întregii omeniri. Îi adusese însă şi regrete tardive pentru greşeli comise, remuşcări pentru vieţile distruse atunci când, cu ceva mai multă răbdare şi prevedere, le-ar fi putut salva.

Era simplu acum, din perspectiva istoriei, să vadă ce ar fi *trebuit* să facă ca să evite criza Auckland, ori ca să-i adune laolaltă, contra voinţei lor, pe semnatarii Tratatului de la Samarkand. Să se învinovăţească singur pentru erorile inevitabile ale trecutului reprezenta o prostie; şi totuşi existau momente în care conştiinţa îl durea mai tare decât rana vechiului glonte patagonian...

Nimeni nu crezuse că retragerea lui va dura atât de mult. „Te vei întoarce în şase luni”, îi declarase Chu, Preşedintele Lumii. „Puterea viciază.”

„Nu în cazul meu”, replicase cu destulă sinceritate.

Deoarece puterea i se oferise; el unul nu o căutase. Şi întotdeauna fusese un soi de putere specială, limitată – consultativă şi nu executivă. Era numai Asistent Special – Ambasador – pentru Probleme Politice, direct răspunzător în faţa Preşedintelui şi a Consiliului, cu un personal ce nu

depăşise niciodată un număr de zece persoane-unsprezece, dacă-i includea pe ARISTOTEL. (Propria lui consolă încă dispunea de acces la memoria şi băncile de procesare ale lui Ari, şi discutau unul cu celălalt de câteva ori pe an). Spre final însă, Consiliul ajunsese să-i accepte invariabil sfatul, iar lumea îi acordase lui cea mai mare parte din creditul datorat birocraţilor anonimi ai Diviziei Păcii.

Şi aşa ajunsese Ambasadorul Rajasinghe să primească toate onorurile, deplasându-se dintr-un punct de încordare în altul, vindecând amorul propriu într-un loc, dezamorsând crize într-altul, manipulând adevărul cu îndemânare desăvârşită. Fără să mintă niciodată, bineînţeles; aşa ceva i-ar fi fost fatal. Fără memoria infailibilă a lui Ari n-ar fi reuşit să ţină sub control întortocheatul păienjeniş de intrigi pe care era nevoit uneori să-l ţeasă, astfel ca omenirea să trăiască în pace. Atunci când a început să-i placă jocul în sine, a înţeles că sosise vremea de plecare.

Aceasta se petrecuse cu douăzeci de ani înainte şi nu regretase niciodată decizia luată. Cei ce pronosticaseră că plictiseala va învinge acolo unde tentaţiile puterii eşuaseră nu-şi cunoşteau omul şi nu-i înţelegeau originile. El se întorsese pe câmpiile şi pădurile tinereţii sale, şi astăzi locuia la un kilometru depărtare de stânca mare şi misterioasă care îi dominase copilăria. Într-adevăr, vila i se găsea pe terenul împrejmuit de şanţul adânc cu apă, acolo unde se aflau grădinile plăcerii, iar fântânile construite de arhitectul lui Kalidasa clipoceau acum în grădina lui Johan, după o tăcere de două mii de ani. Apa curgea în conductele originale din piatră; nimic nu se schimbase, exceptând cisternele de sus din vârf, umplute astăzi de efortul pompelor electrice şi nu prin sudoarea sclavilor.

Obţinerea acestei bucăţi de pământ scăldate în istorie îi oferise lui Johan mai multă satisfacţie decât întreaga carieră, căci îşi împlinise un vis în care aproape nu îndrăznise să spere. Realizarea necesitase întreaga sa îndemânare diplomatică, alături de un delicat şantaj în Departamentul Arheologic. Întrebări fuseseră puse mai

târziu în Adunarea de Stat; din fericire, nu primiseră răspuns.

Era izolat de toţi turiştii, exceptându-i doar pe cei mai hotărâţi dintre ei, de o extensie a şanţului şi ferit de privirile lor de un zid gros alcătuit din exemplare mutante de Ashoka, strălucind de flori pe tot parcursul anului. Arborii găzduiau şi câteva familii de maimuţe, amuzante la privit, dar care uneori invadau locuinţa, furând orice obiect portabil ce lua ochii. În astfel de momente se isca un scurt război între specii, cu artificii şi ţipete simieneşti de pericol înregistrate pe bandă, capabile să-i deprime pe oameni cel puţin la fel de mult ca pe maimuţele care se întorceau destul de repede, întrucât învăţaseră de mult că nimeni nu le făcea cu adevărat vreun rău.

Unul din cele mai grozave apusuri din Taprobane transfigura cerul vestic, când un mic electrotriciclu se ivi printre copaci, oprindu-se lângă coloanele de granit ale porticului. (Un Chola veritabil, ultima perioadă Ranapura, şi prin urmare un anacronism total. Dar numai profesorul Paul Sarath comentase faptul şi desigur că o făcea mereu.)

Datorită unei experienţe lungi şi amare, Rajasinghe învăţase să nu se-ncreadă niciodată în prima impresie, dar nici să o ignore. Pe jumătate se aşteptase ca Vannevar Morgan să fie, aidoma succeselor sale, un bărbat impozant. În schimb, inginerul era mult sub înălţimea medie şi la prima vedere părea chiar plăpând. Corpul lui zvelt era însă numai muşchi, iar părul negru ca pana corbului încadra o faţă arătând considerabil mai tânără decât cei cincizeci şi unu de ani ai săi.

Raportul video din fişierele biografice ale lui Ari nu-l favorizase. Ar fi trebuit să fie un poet romantic ori un pianist, sau poate un mare actor, vrăjind mii de spectatori cu talentul său. Rajasinghe recunoştea forţa atunci când o vedea, de vreme ce ea constituise obiectul ocupaţiei sale; iar acum ceea ce vedea în faţă era forţă. Fii atent la oamenii mici, îşi spusese adeseori, fiindcă ştia că ci sunt motoarele şi zguduitorii lumii.

Cu acest gând îl trecu un prim fior de înţelegere. Aproape în fiecare săptămână, vechi prieteni şi duşmani soseau în acest colţ îndepărtat să schimbe veşti şi gânduri, să depene amintiri. Îi plăceau aceste vizite; îi ofereau un program regulat de viaţă. Totuşi, ştia întotdeauna cu mare acurateţe scopul întâlnirilor şi subiectele care urmau să fie acoperite.

Dar din câte îşi dădea seama Rajasinghe, el şi Morgan nu aveau interese comune dincolo de cele ale unor persoane obişnuite ale prezentului. Nu se cunoşteau şi nu mai discutaseră niciodată înainte. Într-adevăr, abia recunoscuse numele lui Morgan. Şi mai neobişnuit era faptul că inginerul îl rugase să păstreze confidenţialitatea întrevederii.

Deşi Rajasinghe acceptase, nu o făcuse cu plăcere. În viaţa lui paşnică nu mai exista nevoia de secret. Ultimul lucru pe care-l dorea acum era ca cine ştie ce secret să-i apese existenţa bine orânduită. Terminase cu Securitatea pentru totdeauna. Cu zece ani în urmă – nu cumva cu mai mult? – gărzile sale de corp fuseseră retrase la propria sa cerere.

Ceea ce-l supăra însă cel mai mult nu era secretul, ci totala sa ignoranţa în materie. Inginerul Şef (Sol) al Corporaţiei de Construcţii Terestre nu bătuse mii de kilometri doar pentru a-i cere autograful, ori ca să exprime uzualele platitudini turistice. Trebuia să fi venit cu un scop precis – şi, oricât se străduia, Rajasinghe nu-şi închipuia care era acesta.

Chiar în zilele sale de activitate, Rajasinghe nu avusese niciodată ocazia să trateze cu CCT-ul. Cele trei divizii ale corporaţiei – Sol, Mare şi Spaţiu – imense cum erau, făceau cele mai puţine probleme din toate corpurile specializate de lucru ale Federaţiei Terestre. Numai atunci când avea loc o răsunătoare defecţiune tehnică, ori o coliziune frontală cu interesele vreunui grup cu preocupări ecologice ori istorice, CCT ieşea din umbra. Ultima confruntare de acest gen se desfăşurase în jurul Conductei Antarctice, acel miracol de inginerie al secolului douăzeci şi unu, construită ca să

pompeze cărbune fluidizat din vastele depozite polare spre fabricile şi uzinele energetice ale lumii. Într-un atac de euforie ecologică, CCT propusese demolarea ultimei secţiuni de conductă şi redarea Pământului pinguinilor.

Imediat se făcuseră auzite strigătele de protest ale arheologilor industriali, ultragiaţi de asemenea vandalism, şi ale naturaliştilor, argumentând că pinguinii erau pur şi simplu îndrăgostiţi de conducta abandonată. Ea le oferea adăpost la un standard de care nu se bucuraseră niciodată înainte, contribuind astfel la o explozie demografică nestăvilită nici măcar de balenele ucigaşe. Drept urmare, CCT depusese armele fără să lupte.

Rajasinghe nu ştia dacă Morgan avusese vreo legătură cu acest mărunt scandal. Oricum nu mai avea importanţă, din moment ce numele său era astăzi asociat de cel mai mare triumf al corporaţiei…

Fusese botezat Ultimul Pod, şi probabil îşi merita denumirea. Rajasinghe privise, alături de o jumătate din populaţia Pământului, clipa în care secţiunea finală fusese ridicată de *Graf Zeppelin II* – el însuşi o minune. Toate facilităţile de lux ale aeronavei fuseseră date jos ca să se economisească greutate, faimoasa piscină golită, iar reactoarele pompaseră excesul de căldură în pungile cu gaz, mărind forţa ascensională. Pentru prima dată o sarcină de peste o mie de tone fusese ridicată la trei kilometri în văzduh; şi totul, fără îndoială spre dezamăgirea multor milioane de spectatori, se derulase fără incidente.

Niciun vas nu avea să mai treacă de Coloanele lui Hercule fără să salute cel mai măreţ pod construit vreodată de om, un pod cum probabil nu va mai exista un altul. Turnurile gemene de la joncţiunea Mediteranei cu Atlanticul erau ele însele cele mai înalte structuri din lume, privindu-se unul pe celălalt pe deasupra a cincisprezece kilometri de spaţiu gol, exceptând fireşte, incredibilul, delicatul arc al Podului Gibraltar. Însemna un privilegiu să-i întâlnească constructorul, chiar dacă acesta întârziase cu un ceas…

— Scuzele mele, domnule Ambasador, spuse Morgan coborând din vehicul. Sper că întârzierea mea nu v-a supărat prea tare.

— Deloc. Timpul meu îmi aparţine. Aţi mâncat, sper?

— Da. Când mi-au anulat legătura cu Roma, cel puţin mi-au oferit un prânz excelent.

— Probabil mai bun decât v-ar oferi Hotelul Yakkagala. V-am rezervat o cameră pentru la noapte; hotelul se găseşte la un kilometru distanţă. Mi-e teamă că va trebui să amânăm discuţia până după micul dejun.

Morgan arătă dezamăgit, însă ridică din umeri.

— Mă rog, am suficient de lucru ca să nu mă plictisesc. Presupun că hotelul dispune de facilităţi executive, sau cel puţin de un terminal standard.

Rajasinghe râse.

— N-aş garanta pentru nimic mai sofisticat decât un telefon. Dar am o propunere mai interesantă. Într-o jumătate de oră voi conduce nişte prieteni pe Stâncă. Este vorba de un spectacol „son-et-lumiere” pe care vi-l recomand cu căldură; sunteţi binevenit să vă alăturaţi nouă.

Vedea că Morgan ezită, în căutarea unei scuze politicoase.

— E foarte amabil din partea dumneavoastră, însă neapărat trebuie să iau legătura cu biroul.

— Puteţi folosi consola mea. Vă promit, veţi găsi spectacolul fascinant şi nu durează decât o oră… Ah, era să uit, nu doriţi să se ştie că vă aflaţi aici. Mă rog, vă voi prezenta drept doctorul Smith de la Universitatea din Tasmania. Sunt convins că prietenii mei nu vă vor recunoaşte.

Rajasinghe nu intenţionase să-şi supere oaspetele, însă scurta licărire de iritare din ochii lui Morgan nu putea fi confundată. Instinctele fostului diplomat intrară imediat în joc; reţinu reacţia pentru referinţe ulterioare.

— Da, sunt sigur că nu mă vor recunoaşte, încuviinţă Morgan, iar Rajasinghe observă nuanţa de amărăciune din

vocea lui. Dr. Smith e foarte bine. Şi acum, dacă-mi daţi voie, voi utiliza terminalul.

Interesant, gândi Rajasinghe conducându-şi vizitatorul în vilă, însă probabil lipsit de importanţă. Ipoteză provizorie: Morgan era un bărbat frustrat, poate chiar dezamăgit. Era greu de imaginat motivul, dat fiind faptul că se detaşa ca unul din liderii profesiunii sale. Ce *altceva* putea să-şi mai dorească?

Exista un răspuns evident. Rajasinghe cunoştea simptomele prea bine, chiar şi numai pentru că în cazul său boala îl măcinase multă vreme.

„Faima-i un ghimpe…”, recită el în tăcerea gândurilor. Cum era mai departe? „Acea finală infirmitate a unui creier nobil / Să dispreţuieşti plăcerea şi să trăieşti muncind.”

Da, ar fi putut explica nemulţumirea pe care antenele sale sensibile o detectaseră. Şi deodată îşi aduse aminte că uriaşul curcubeu ce lega Europa de Africa era aproape invariabil numit Podul, uneori Ultimul Pod sau Podul Gibraltar, însă niciodată Podul lui Morgan.

Ei bine, socoti Rajasinghe, dacă eşti în căutare de faimă, domnule Morgan, nu aici o vei găsi. Atunci, pentru numele a mii de *yakka*, de ce ai venit în micul şi liniştitul Taprobane?

3. Fântânile

Zile de-a rândul, elefanţi şi sclavi trudiseră sub soarele crud, ridicând nesfirşitul lanţ de găleţi pe faţa stâncii.

— E gata? întreba regele iar şi iar.

— Nu, maiestate, îi răspundea meşterul constructor. Rezervorul nu e încă plin. Poate mâine…

Ziua de mâine sosise în cele din urmă, iar acum întreaga curte se afla adunată în grădinile plăcerii, sub tende din pânză strălucitor colorată. Regele însuşi era răcorit de evantaie mari, mânuite de curteni ce-l mituiseră pe Şambelan pentru acest privilegiu plin de risc.

Reprezenta o onoare în stare să conducă spre bogăţie, ori la moarte.

Ochii tuturor fixau faţa Stâncii şi personajele mărunte foindu-se în vârful ei. Un steag flutură, o trâmbiţă sună scurt. Departe jos, lucrătorii mişcară frenetic leviere, traseră de funii. Lung timp nu se întâmplă nimic.

Un început de încruntare începuse să se întindă pe chipul regelui şi întreaga curte tremura. Chiar şi unduirea evantaielor încetini o clipă, ca mai apoi să se accelereze iarăşi când mânuitorii acestora îşi reamintiră hazardul sarcinii lor.

Apoi un strigăt uriaş se rostogoli dinspre lucrătorii de la picioarele Yakkagalei, un chiot de bucurie şi triumf care încet, încet se răspândi în jur, preluat fiind de toţi cei aliniaţi de-a lungul straturilor de flori. Şi împreună cu el se auzi un alt sunet, nu la fel de puternic, dar totuşi dând impresia de forţă irezistibilă, grăbită să împlinească un anume ţel.

Una după alta, ţâşnind din pământ ca printr-o vrajă, subţiri coloane de apă se ridicară pe cerul fără nori. La o înălţime de patru ori mai mare decât cea a unui om se desfăcură în flori de stropi. Lumina soarelui, irizând prin ele, născu o ceaţă colorată în nuanţele curcubeului, care multiplică stranietatea şi splendoarea scenei. Nicicând, în întreaga istorie din Taprobane, ochii omului nu fuseseră martorii unei asemenea minuni.

Regele zâmbi, iar curtenii îndrăzniră să respire iarăşi. De această dată conductele subterane nu cedaseră sub presiunea apei; spre deosebire de nenorocoşii predecesori, făuritorii lor aveau o şansă să ajungă la bătrâneţe la fel de mare cu toţi ceilalţi ce lucrau pentru Kalidasa.

La fel de imperceptibil ca soarele în asfinţit, jeturile pierdeau din înălţime. În prezent nu mai treceau de un stat de om; rezervoarele umplute cu atâta chin erau aproape goale. Însă Regele fusese satisfăcut. Ridică mâna, iar fântânile se lăsară şi se ridicară încă o dată ca într-un ultim gest de curtoazie adus tronului, apoi se prăbuşiră în linişte. O vreme, cercuri concentrice tulburară pânzele de apă ale

bazinelor, înainte ca ele să redevină oglinzi perfecte, încadrând imaginea eternei Stânci.

— Lucrătorii au muncit bine, rosti Kalidasa. Redaţi-le libertatea.

Cât de bine munciseră, fireşte, ei n-aveau să înţeleagă niciodată, deoarece nimeni nu putea să împărtăşească viziunile singuratice ale unui rege-artist. Admirând grădinile impecabil îngrijite din jurul Yakkagalei, Kalidasa simţi mai multă mulţumire decât oricând.

Aici, la picioarele Stâncii Diavolului, concepuse şi crease Paradisul. Mai rămânea ca în vârful ei să construiască Raiul.

4. Stânca Diavolului

Ingeniosul spectacol de sunet şi lumină avea încă puterea să îl mişte, deşi Rajasinghe îl urmărise de zeci de ori şi cunoştea fiecare şmecherie a programării. Orice vizitator al Stâncii trebuia în mod obligatoriu să îl vadă, cu toate că unii critici, precum Paul Sarath, se plângeau că nu era altceva decât istorie servită la minut turiştilor. Totuşi, istorie la minut era mai bine decât deloc, din moment ce Sarath şi colegii săi continuau să se contrazică zgomotos asupra secvenţei exacte a evenimentelor de acum două mii de ani.

Micul amfiteatru privea spre peretele vestic al Yakkagalei, cu cele două sute de locuri grijuliu amplasate astfel încât fiecare spectator să privească proiectoarele laser din unghiurile potrivite. Spectacolul începea la aceeaşi oră pe tot parcursul anului – 19. 00 fix – în clipa când, invariabil, apusul ecuatorial se ştergea de pe cer.

Deja întunericul se instalase, făcând Stânca vizibilă doar ca o umbră uriaşă eclipsând stelele timpurii. Din negură veni răpăitul rar al unor tobe înfundate, apoi se auzi o voce calmă şi impersonală:

— Aceasta este povestea unui rege care şi-a ucis tatăl şi care, la rândul lui, a căzut victimă fratelui său. În istoria sângeroasă a omenirii, faptele în sine nu constituie o

noutate. Însă acest rege a lăsat în urmă un monument etern şi o legendă ce a sfidat timpul.

Rajasinghe aruncă o privire scurtă spre Vannevar Morgan, stând în întuneric în dreapta sa. Cu toate că nu-i zărea decât profilul, ştia că vizitatorul său fusese deja prins de vraja istorisirii. În stânga, ceilalţi doi musafiri, prieteni vechi din zilele diplomaţiei, erau la fel de fermecaţi. După cum îl asigurase pe Morgan, nu îl recunoscuseră pe domnul Smith; sau în orice caz, acceptaseră cu politeţe camuflajul.

— Se numea Kalidasa şi s-a născut la o sută de ani după Christos, în Ranapura, Oraşul Aurului – vreme de secole capitala regilor din Taprobane. Însă naşterea sa a fost umbrită.

Muzica deveni mai puternică, flautele şi corzile alăturându-se tobei pentru a trasa o melodie regală, obsedantă în aerul nopţii. Un punct luminos începu să ardă pe suprafaţa Stâncii; brusc se extinse şi parcă o fereastră magică se deschise spre trecut, dezvăluind o lume mai vie şi mai colorată decât realitatea însăşi.

Dramatizarea era excelentă, gândi Morgan. Se bucura că lăsase curtoazia să prevaleze asupra instinctului de a lucra. Fu martor la fericirea Regelui Paravana când concubina favorită îi dărui primul fiu – şi înţelese de ce fericirea fu în acelaşi timp mărită, dar şi umbrită când, la numai douăzeci şi patru de ore mai încolo, Regina însăşi aduse pe lume un mai bun pretendent la tron. Deşi primul în timp, Kalidasa nu avea să fie primul în drepturi; astfel se stabiliră circumstanţele tragediei.

— În primii ani de copilărie, Kalidasa şi fratele său vitreg, Malgara, au fost nedespărţiţi. Au crescut împreună, inconştienţi de rivalitatea propriilor destine şi de intrigile ce se ţeseau în jurul lor. Prima neînţelegere n-a avut nimic de-a face cu incidentul de la naştere; la mijloc a stat un bine intenţionat şi inocent cadou…

La curtea Regelui Paravana au sosit soli aducând daruri din multe ţări: mătase din Cathay, aur din Hindustan, armuri lucitoare din imperiala Romă. Iar într-o zi, un simplu

vânător se aventură în marele oraş, purtând cu el un dar care spera să placă familiei regale…

Morgan auzi în jur un cor involuntar de „ooh” şi „aah”. Cu toate că animalele nu-i plăcuseră niciodată în mod deosebit, trebuia să admită că maimuţica albă ca zăpada, ghemuindu-se atât de încrezătoare în braţele tânărului Prinţ Kalidasa, era cu totul specială. De pe feţişoara zbârcită, doi ochi imenşi priveau peste secole – şi peste misterioasa, deşi nu de netrecut, prăpastie dintre om şi animal.

După spusele cronicilor, nimic asemănător nu se mai văzuse înainte. Blana maimuţei era albă ca laptele, ochii rozalii precum rubinele. Unii o considerau un semn benefic, alţii o prevestire rea, deoarece albul reprezintă culoarea doliului şi a jeluirii. Şi aceste temeri, vai, aveau să fie confirmate…

Prinţul Kalidasa îşi iubea micul animal şi îl numise Hanuman, după puternicul zeu-maimuţă al Ramayanei. Bijutierul regelui îi construise o trăsurică de aur, unde Hanuman şedea solemn în vreme ce era purtat prin curte, spre amuzamentul şi încântarea privitorilor.

La rândul lui, Hanuman îl iubea pe Kalidasa la fel de mult şi nu permitea nimănui să îl atingă. Mai cu seamă era gelos pe Prinţul Malgara, ca şi cum ar fi simţit rivalitatea viitoare. Apoi, într-o zi fără noroc, îl muşcă pe moştenitorul tronului…

Muşcătura a fost un fleac, consecinţele imense. Câteva zile mai târziu Hanuman muri otrăvit, fără îndoială din ordinul Reginei. Acesta a fost sfârşitul copilăriei lui Kalidasa. Se spune că după aceea el nu a mai iubit şi nu s-a mai încrezut într-o fiinţă omenească. Iar prietenia cu Malgara se transformă în duşmănie amară.

Nu a fost singurul necaz provocat de moartea maimuţei. Din ordinul Regelui, un mormânt special a fost ridicat pentru Hanuman, în stilul tradiţional cu formă de clopot, sau dagobă.

Aşa ceva constituia un lucru extraordinar şi trezi numaidecât ostilitatea călugărilor. Dagobele erau rezervate

relicvelor lui Buddha, iar actul părea să fie un sacrilegiu deliberat.

Poate că într-adevăr aşa şi era, căci Regele Paravana căzuse sub influenţa unui swami hindus şi întorsese spatele credinţei budiste. Deşi Prinţul Kalidasa era pe atunci prea tânăr ca să fie implicat în acest conflict, mare parte din ura călugărilor s-a îndreptat spre el. Astfel a început o feudă ce avea să sfâşâie în bucăţi regatul în anii următori…

Ca în multe alte povestiri ale străvechilor cronici taprobane, timp de aproape două mii de ani nu a existat nicio dovadă că istoria lui Hanuman şi a prinţului Kalidasa era şi altceva decât o legendă fermecătoare. Apoi, în 2015, o echipă de arheologi de la Harvard a descoperit fundaţiile unui mic mausoleu pe terenurile vechiului palat Ranapura. Mausoleul părea distrus în mod intenţionat. Cărămizile şi pietrele suprastructurii dispăruseră în întregime. Obişnuita încăpere cu relicve din subsol era goală, aparent jefuită de conţinutul ei cu secole în urmă. Studenţii aveau însă unelte la care vechii căutători de comori nu puteau nici să viseze. Scanarea neutrinică a dezvăluit o altă cameră secretă, la o adâncime mai mare. Sala de deasupra nu reprezenta decât o cursă şi îşi servise bine ţelul. Încăperea secretă încă adăpostea ghemul de dragoste şi ură pe care-l purtase de-a lungul vremii – spre prezentul lui loc de odihnă din Muzeul Ranapura.

Morgan se considerase întotdeauna, şi pe bună dreptate, un om destul de lucid şi nesentimental, ce nu se lăsa furat de emoţii. Totuşi de această dată, spre marea lui stânjeneală (spera că însoţitorii să nu remarce) îşi simţi ochii umeziţi. Cât de ridicol, îşi spuse furios, ca o muzică dulceagă şi o naraţiune cântată să aibă un asemenea efect! N-ar fi crezut niciodată că vederea jucăriei unui copil îl va determina să verse lacrimi.

Apoi înţelese, într-o străfulgerare de aducere aminte care-i aduse înaintea ochilor un moment petrecut cu patruzeci de ani în urmă, de ce fusese atât de mişcat. Îşi revăzu zmeul îndrăgit plutind şi unduind deasupra parcului din Sydney, acolo unde îşi petrecuse mare parte din

copilărie. Parcă simţea căldura soarelui, vântul uşor mângâindu-i spatele – vântul trădător care brusc încetase să mai sufle, lăsând zmeul să se prăbuşească spre pământ. Acesta se înţepenise în crengile unui stejar uriaş, mai bătrân decât ţara din câte se spunea, iar el continuase, prosteşte, să tragă de sfoară ca să îl elibereze.

Astfel învăţase prima lecţie despre rezistenţa materialelor, o lecţie pe care nu avea niciodată să o uite.

Sfoara se rupsese în dreptul nodului şi zmeul se rostogolise nebuneşte pe cerul verii, pierzând încet din altitudine. El alergase pe malul apei, în speranţa că va cădea pe uscat. Vântul nu ascultase însă rugăminţile unui băieţel.

Multă vreme plânsese, privind fragmentele distruse, asemănătoare unei corăbii eşuate, derivând pe apele portului către marea deschisă, până dispărură din vedere. Fusese prima din acel şir de tragedii mărunte care modelează copilăria unui om, fie că mai târziu îşi aminteşte sau nu de ele.

Şi totuşi ce pierduse Morgan atunci fusese doar o jucărie lipsită de viaţă; lacrimile sale erau mai degrabă de frustrare decât de durere adevărată. Prinţul Kalidasa avusese o cauză mult mai adâncă pentru mâhnire. În interiorul micii caleşti de aur, arătând încă de parcă abia ieşise din mâinile bijutierului, se găsea un ghem de oase mici.

Morgan pierdu o parte din înşiruirea evenimentelor ulterioare. Când ochii i se limpeziră, trecuseră deja mai bine de zece ani, o complexă ceartă de familie se afla în progres, iar el nu mai era sigur cine pe cine omora. După ce armatele au încetat să se înfrunte şi ultima secure a căzut la pământ, Prinţul Malgara şi Regina Mamă fugiseră în India, iar Kalidasa pusese mâna pe coroană, întemniţându-şi tatăl.

Reţinerea uzurpatorului de a-l executa pe Paravana nu venea din devoţiune filială, ci din credinţa că bătrânul Rege poseda cine ştie ce comoară, păstrată pentru Malgara. Atât timp cât Kalidasa nutrea această convingere, Paravana se

ştia în siguranţă. Dar în cele din urmă, falsa pretenţie îl obosi.

— Îţi voi arăta adevărata mea avere, îi spuse fiului său. Dă-mi o trăsură, şi am să te conduc la ea.

Ultima sa călătorie însă, spre deosebire de micuţul Hanuman, Paravana o făcu într-o căruţă veche. Cronicile zic că avea o roată ruptă, şi că scârţâise pe tot parcursul drumului – genul de detaliu care trebuia să fie adevărat, căci niciun istoric nu şi-ar fi dat osteneală să inventeze un asemenea amănunt.

Spre surprinderea lui Kalidasa, tatăl său ordonă să fie dus la marele lac artificial din centrul regatului, realizare care-i ocupase cea mai mare parte a domniei. Merse în lungul barajului şi îşi privi propria statuie, înaltă de două ori cât el şi cu ochii aţintiţi dincolo de ape.

— Adio, bătrân prieten, rosti înclinându-se în faţa figurii de piatră, simbolizând gloria şi puterea sa pierdută, ţinând veşnic în mâini harta de piatră a acestei mări interioare. Protejează-mi moştenirea.

Apoi, urmărit îndeaproape de Kalidasa şi de gărzile acestuia, coborâse treptele barajului, fără să se oprească la marginea lacului. Când undele îi ajunseseră până la brâu, făcu mâinile cupă şi luă în ele apă aruncându-şi-o pe creştet, după care se întoarse cu mândrie şi triumf spre Kalidasa.

— *Aici*, fiule, strigă el arătând spre întinderile nesfârşite de apă dătătoare de viaţă, aici, aici se află întreaga mea avere!

— Ucideţi-l! ţipase Kalidasa, nebun de furie şi dezamăgire.

Iar soldaţii îi dăduseră ascultare.

Astfel deveni Kalidasa stăpânul insulei Taprobane, dar cu un preţ pe care puţini oameni ar fi avut curajul să-l plătească: după cum scriu cronicarii, trăia cu „spaima lumii de apoi şi a fratelui său”. Mai devreme sau mai târziu, Malgara avea să se întoarcă ca să-şi ia în stăpânire tronul cuvenit.

Timp de câţiva ani, asemeni lungului şir de regi dinaintea sa, Kalidasa ţinuse curte în Ranapura. Apoi, din raţiuni nedezvăluite de istorie, abandonă capitala regală în favoarea izolatului monolit stâncos al Yakkagalei, la patruzeci de kilometri în interiorul junglei.

Au fost unii care au susţinut că Regele căuta o fortăreaţă inaccesibilă, unde să fie ferit de răzbunarea fratelui său. Însă la sfârşit îi refuzase protecţia. Dacă Yakkagala era doar o citadelă, de ce fusese înconjurată de imense grădini ale plăcerii, a căror realizare trebuie să fi necesitat tot atâta muncă cât zidurile şi şanţurile însele? Şi, mai cu seamă, de ce frescele?

În vreme ce naratorul punea această întrebare, întreaga faţă vestică a Stâncii se materializă din întuneric – nu aşa cum era în prezent, ci cum fusese în urmă cu două mii de ani. O friză începând de la o sută de metri de la sol şi întinzându-se pe toată lăţimea Stâncii fusese netezită şi acoperită cu ipsos, iar pe ea fuseseră pictate portretele, de la brâu în sus, a nenumărate femei frumoase, în mărime naturală. Unele erau văzute din profil, altele din faţă, toate conform aceluiaşi model de bază.

Cu pieile gălbui, cu pieptul voluptuos, erau înveşmântate fie doar în giuvaieruri, fie în cele mai străvezii mătăsuri. Unele aveau coafuri complicate, altele purtau coroane. Multe aveau în mâini cupe cu flori, ori ţineau delicat între degetul mare şi arătător boboci gingaşi. Cu toate că jumătate din figuri aveau pielea mai închisă la culoare şi păreau a fi slujnicele celor dintâi, nu erau deloc mai puţin elaborate în coafuri şi bijuterii.

Odată, au existat mai bine de două sute de portrete. Însă ploile şi vântul le-au distrus pe toate cu excepţia a douăzeci, protejate de un ieşind de piatră…

Un colţ al imaginii se mări. Unul câte unul, ultimele supravieţuitoare ale visului lui Kalidasa ieşiră plutind din întuneric, către muzica banalizată, totuşi în mod unic potrivită, a „Dansului lui Anitra”. Desfigurate de anotimpuri, ani, oameni, nu-şi pierduseră frumuseţea originală. Culorile erau proaspete, neşterse de lumina a mai bine de jumătate

de milion de apusuri. Zeiţe sau femei, păstraseră vie legenda Stâncii Diavolului.

Nimeni nu ştie cine au fost, ce au însemnat, şi *de ce* au fost create cu o astfel de migală într-un loc inaccesibil. Teoria acceptată afirmă că erau fiinţe cereşti şi că toate eforturile lui Kalidasa se îndreptaseră spre a crea un rai pe pământ, populându-1 cu zeii corespunzători.

Poate el însuşi se considerase un rege-zeu, cum se credeau faraonii Egiptului; poate de aceea a împrumutat de la ei imaginea Sfinxului, stând de strajă la intrarea în palat.

Scena se schimbă, înfăţişând de astă dată Stânca de la depărtare, reflectată într-un mic lac de la baza ei. Apele tremurară, silueta Yakkagalei flutură şi se topi. Când se formă a doua oară, Stânca era încoronată de ziduri, metereze şi turnuri, suspendate pe întreaga culme. Era imposibil să le vezi cu claritate; imaginile rămâneau mereu aţâţător nefocalizate, asemeni unui vis. Nimeni nu avea să ştie vreodată cum arătase cu adevărat palatul aerian al lui Kalidasa, înainte de a fi distrus de cei ce doreau să-i şteargă din istorie până şi numele.

— Şi aici a trăit vreme de douăzeci de ani, aşteptând un sfârşit care ştia că va veni. Spionii lui trebuie să-i fi spus că, sprijinit de regii Hindustanului, Malgara îşi aduna răbdător armata.

În cele din urmă, Malgara a sosit. De pe piscul Stâncii, Kalidasa i-a văzut pe invadatori mărşăluind dinspre nord. Poate se credea invulnerabil acolo sus, însă nu a dorit să-şi verifice credinţa.

A părăsit adăpostul marii fortăreţe şi a ieşit călare să-şi întâmpine fratele, pe terenul neutru dintre cele două armate. Mulţi ar dori să ştie ce cuvinte au schimbat atunci cei doi. Unii spun că s-au îmbrăţişat înainte de a se despărţi. Poate e adevărat.

Apoi armatele s-au ciocnit precum valurile mării. Kalidasa lupta la el acasă, cu oameni care cunoşteau terenul, şi la început a părut sigur că victoria îi aparţine. După care a avut loc unul din acele incidente ce hotărăsc soarta naţiunilor.

Uriaşul elefant de luptă al lui Kalidasa, împodobit cu însemnele regale, s-a întors să ocolească o zonă mlăştinoasă. Apărătorii au crezut că Regele se retrage. Moralul a scăzut. S-au împrăştiat care încotro, povestesc cronicile, ca pleava suflată de vânturătoare.

Kalidasa a fost găsit pe câmpul de luptă, mort de propriul pumnal. Malgara a devenit rege, iar Yakkagala a fost abandonată junglei, ca să nu fie descoperită decât după şaptesprezece veacuri.

5. Prin telescop

— Viciul meu secret, îl numea Rajasinghe, cu fals amuzament dar şi regret. Trecuseră ani de când nu mai urcase pe vârful Yakkagalei şi, cu toate că putea să zboare acolo ori de câte ori dorea, nu-i oferea acelaşi sentiment de împlinire. Să urci fără efort însemna să pierzi cele mai fascinante detalii arhitectonice. Nimeni nu putea spera să înţeleagă mintea lui Kalidasa fără să-i urmeze paşii pe întreg traseul, de la grădinile plăcerii până la palatul suspendat.

Exista totuşi un substitut, dătător de profunde satisfacţii unui vârstnic. Cu ani de zile în urmă achiziţionase un telescop puternic şi compact de douăzeci de centimetri. Cu ajutorul lui era în stare să colinde întregul perete vestic al Stâncii, parcurgând iarăşi calea către vârf străbătută de atâtea ori în trecut. Privind prin ocularul dublu, îşi imagina că este suspendat în aer, suficient de aproape de zidul de granit ca întinzând mâna să-l atingă.

Târziu după-amiaza, când razele soarelui reuşeau să privească sub ieşindul de piatră protector, Rajasinghe vizita frescele, aducând salutul său doamnelor curţii. Deşi le iubea pe toate, avea favoritele lui. Uneori vorbea în linişte cu ele, utilizând cele mai arhaice fraze şi cuvinte pe care le ştia, perfect conştient de faptul că taprobaneza lui cea mai arhaică se plasa cu o mie de ani în viitorul lor.

La fel de mult îl amuza să-i privească pe cei vii şi să le studieze reacţiile în vreme ce urcau pe Stâncă, se fotografiau unul pe altul pe culme, sau admirau frescele. Ei n-aveau cum să bănuie că erau însoţiţi de un invizibil – şi invidios – spectator, mişcându-se fără efort alături, ca o fantomă, atât de aproape încât le observa fiecare expresie şi fiecare detaliu de îmbrăcăminte. Atât de puternic era telescopul, încât dacă Rajasinghe ar fi fost capabil să citească de pe buze, ar fi putut să tragă cu urechea la conversaţiile turiştilor.

Dacă asta se numea indiscreţie, era destul de inofensivă, iar „viciul” său numai secret nu era, întrucât Rajasinghe se arăta încântat să-l împărtăşească oaspeţilor. Telescopul oferea una din cele mai bune prezentări ale Yakkagalei, iar de multe ori servise şi în alte scopuri folositoare. De câteva ori Rajasinghe alertase paznicii împotriva vânătorilor de suveniruri, iar mulţi turişti, uimiţi, se văzuseră prinşi gravându-şi iniţialele pe suprafaţa Stâncii.

Rareori însă folosea telescopul dimineaţa, fiindcă soarele se afla de cealaltă parte a Yakkagalei şi se zăreau prea puţine lucruri pe umbrita faţă vestică. Din câte îşi aducea aminte, niciodată nu-l utilizase atât de devreme după răsărit, în răstimpul în care încă savura obiceiul local al ceaiului servit în pat, împrumutat de la plantatorii europeni cu trei secole în urmă.

Totuşi acum, privind pe geamul larg deschis ce-i oferea o panoramă aproape completă a Stâncii, fu surprins să vadă o figură minusculă mişcându-se pe creastă, în parte profilându-se pe cerul limpede. Vizitatorii nu urcau niciodată atât de repede după răsărit; paznicii descuiau porţile ascensorului spre fresce abia peste o oră. Curios, Rajasinghe se întrebă cine era pasărea cea matinală?

Ieşi din pat, îşi puse un sarog de batist strălucitor şi merse pe verandă spre pilonul de beton care îi susţinea telescopul. Promiţându-şi în gând, a cincizecea oară, să procure o husă nouă instrumentului, îndreptă cilindrul scurt spre Stâncă.

Aş fi putut paria! îşi spuse cu o plăcere considerabilă, în vreme ce comuta pe grosisment maxim. Aşadar, spectacolul din scara precedentă îl impresionase pe Morgan, cum şi trebuia să se întâmple. Inginerul studia singur, în scurtul timp avut la dispoziţie, cum îşi făcuseră treaba arhitecţii lui Kalidasa.

Apoi Rajasinghe observă ceva de-a dreptul alarmant. Morgan mergea chiar pe muchia platoului, la numai câţiva centimetri de prăpastia de care puţini turişti îndrăzneau să se apropie. Mulţi nu aveau curajul să şadă nici măcar în Tronul Elefantului, cu picioarele atârnându-le deasupra abisului; acum însă inginerul îngenunchease lângă acesta, ţinându-se neglijent doar cu o mână de sculptură şi întinzându-se în gol pentru a cerceta stânca de dedesubt. Rajasinghe, care nu fusese niciodată în largul său nici pe înălţimile familiare ale Yakkagalei, abia de suporta să se uite.

După câteva minute de observaţie neîncrezătoare, decise că Morgan făcea parte dintre acei oameni, puţini la număr, deloc afectaţi de înălţimi. Memoria lui Rajasinghe, încă excelentă dar care se încăpăţâna să-i joace feste uneori, încerca să-i comunice ceva. Nu traversase pe sârmă odată un francez cascada Niagara, iar la mijlocul ei se mai şi oprise să-şi gătească o masă? Dacă dovezile documentare n-ar fi fost copleşitoare, Rajasinghe n-ar fi dat niciodată crezare poveştii.

Şi mai exista un amănunt relevant pentru acest caz – un incident care-l privea direct pe Morgan. Ce anume? Morgan… Morgan… Nu ştiuse practic nimic despre el până acum o săptămână…

Da, *asta* era. O scurtă controversă care amuzase mass media o zi sau două, şi atunci probabil auzise prima dată rostit numele lui Morgan.

Inginerul Şef al proiectului Gibraltar anunţase atunci o noutate uimitoare. Deoarece toate vehiculele urmau să beneficieze de ghidaj automat, nu exista niciun motiv ca să se monteze parapeţi pe marginile podului. Eliminarea lor economisea astfel mii de tone.

Fireşte, întreaga lumea considerase ideea total oribilă. Ce s-ar întâmpla, întrebase publicul, dacă ghidajul unui vehicul ar ceda, iar maşina s-ar îndrepta spre margine?

Inginerul Şef avea răspunsul pregătit. Din păcate, avea însă prea multe...

Dacă ghidajul se defecta, frânele ar fi intrat automat în acţiune, după cum ştia oricine, iar vehiculul s-ar fi oprit în mai puţin de o sută de metri. Numai pe benzile exterioare exista posibilitatea ca o maşina să se prăbuşească peste margine, şi pentru aceasta ar fi trebuit o defecţiune totală a ghidajului, a senzorilor *şi* frânelor, eveniment probabil o dată la douăzeci de ani.

Până aici, toate bune şi frumoase. Dar Inginerul Şef adăugase o precizare. Poate că nu intenţionase să fie dată publicităţii, poate glumise. Continuase afirmând că în cazul unui astfel de accident, cu cât mai repede se prăbuşea maşina fără să-i deterioreze frumosul pod, cu atât el ar fi fost mai fericit...

Nu mai e nevoie de spus ca Podul fusese totuşi înzestrat pe margini cu cabluri deflectoare. Din câte ştia Rajasinghe, nimeni nu căzuse încă în Mediterană. Oricum, Morgan părea foarte hotărât să se sacrifice gravitaţiei aici, pe Yakkagala. Altminteri, mişcările sale ar fi fost dificil de explicat.

Iar acum ce făcea? Îngenunchease pe o latură a Tronului Elefantului şi ţinea în mână o cutiuţa paralelipipedică, cam de mărimea şi forma unei cărţi de modă veche. Rajasinghe abia dacă o zărea, iar maniera în care inginerul o utiliza n-avea niciun sens. Poate ca era un soi de analizor, deşi nu vedea de ce, pe Morgan l-ar fi interesat compoziţia Yakkagalei.

Dorea să construiască ceva aici? Nu i s-ar fi permis, desigur, iar Rajasinghe nu-şi putea închipui altă atracţie posibilă a locului; regii megalomani lipseau de pe piaţă. În orice caz, datorita reacţiei inginerului din seara precedentă, era sigur că Morgan nu auzise de Yakkagala înaintea sosirii sale în Taprobane.

Şi atunci Rajasinghe, care întotdeauna se mândrise cu stăpânirea sa de sine în cele mai dramatice şi neaşteptate situaţii, scoase un strigat involuntar de groază. Vannevar Morgan păşise dincolo de faţa stâncii, în prăpastie..

6. Artistul

— Aduceţi persanul, porunci Kalidasa imediat după ce-şi recăpătă respiraţia. Urcuşul de la fresce la Tronul Elefantului nu era dificil, iar acum zidurile ce împrejmuiau treptele de pe faţa Stâncii îi confereau şi siguranţă. Era însă obositor. Câţi ani încă, se întreba Kalidasa, va fi în stare să parcurgă drumul fără ajutor? Sclavii ar fi putut să-l poarte, dar asta ar fi umbrit demnitatea lui de Rege. Şi n-ar fi tolerat ca alţi ochi decât ai săi să admire cele o sută de zeiţe şi o sută de însoţitoare, la fel de frumoase, din suita curţii lui celeste.

Aşa că de acum încolo, zi şi noapte, o strajă va sta mereu la capătul scărilor, singurul drum din palat spre raiul particular creat de Kalidasa. După zece ani de trudă, visul lui se împlinise. Orice ar fi afirmat împotrivă-i acei călugări geloşi de pe muntele lor, el, Kalidasa, devenise în sfârşit un zeu.

În ciuda anilor petrecuţi sub soarele taproban, Firdaz avea pielea deschisă la culoare a unui roman. Astăzi, închinându-se în faţa regelui, părea încă şi mai palid. Kalidasa îl privi gânditor, apoi îl gratifică cu unul din rarele sale zâmbete de aprobare.

— Ai lucrat bine, persane, îi spuse. Crezi că mai există undeva în lume un artist în stare să te depăşească?

Mândria se luptă vizibil cu precauţia înainte ca Firdaz să răspundă ezitant:

— Niciunul pe care să-l cunosc, Maiestate.

— Şi te-am plătit bine?

— Sunt foarte mulţumit.

Răspunsul, socoti Kalidasa, nu era tocmai exact. Mereu sosiseră cereri pentru mai mulţi bani, mai mulţi lucrători,

materiale scumpe ce nu se găseau decât pe tărâmuri îndepărtate. Însă artiştii nu înţelegeau problemele economice, şi nu cunoşteau cum fusese stoarsă vistieria de costurile enorme ale palatului şi ale împrejurimilor lui.

— Şi acum că munca ta s-a terminat, ce îţi doreşti?

— Aş dori permisiunea Maiestăţii Voastre să mă întorc în Isfahan, să-mi văd iarăşi poporul.

Răspunsul era cel aşteptat de Kalidasa, iar Regele regreta sincer decizia pe care trebuia s-o ia. Pe drumul lung spre Persia se găseau însă prea mulţi regi ce n-ar fi permis ca meşterul artist din Yakkagala să le alunece printre degete cu uşurinţă. Iar zeităţile pictate pe peretele vestic trebuiau să rămână unice în lume.

— Există o problemă, rosti sec şi Firdaz deveni mai palid, iar umerii îi căzură la auzul vorbelor.

Un rege nu e nevoit să se explice nimănui, dar acum un artist i se adresa altui artist.

— M-ai ajutat să devin un zeu. Această veste s-a întins deja până în depărtări. Dacă pleci de sub protecţia mea, alţii îţi vor cere să lucrezi la fel.

Un moment, meşterul rămăsese tăcut. Singurul sunet era tânguitul vântului, care arareori înceta să se plângă întâlnind acest neaşteptat obstacol în calea sa. Apoi Firdaz spuse, atât de încet încât Kalidasa abia de reuşi să îl audă:

— Mi se interzice aşadar să plec?

— Ai voie să pleci, luând cu tine destulă avere să-ţi ajungă pentru toată viaţa. Însă cu singura condiţie să nu mai lucrezi niciodată pentru un alt prinţ.

— Sunt gata să promit, replică Firdaz, cu o grabă imperceptibilă.

Kalidasa îşi clătină capul cu tristeţe.

— Am învăţat să nu mă încred în cuvântul artiştilor. Mai ales atunci când ei nu se mai află în puterea mea. Aşa că sunt nevoit să întăresc această promisiune.

Spre surpriza lui Kalidasa, Firdaz nu mai păru nesigur. Era ca şi cum ar fi luat o mare hotărâre şi se simţea dintr-odată liniştit.

— Înţeleg, glăsui persanul, îndreptându-se din spate. Apoi cu bună ştiinţă întoarse spatele regelui, ca şi cum stăpânul său regesc ar fi încetat să mai existe şi privi direct în soarele dogoritor.

Soarele, ştia Kalidasa, constituia zeul persanilor, iar cuvintele murmurate de Firdaz reprezentau probabil o rugăciune în limba sa. Dar existau zei mai cumpliţi ce erau totuşi adoraţi, iar artistul privea fix acel disc orbitor ca şi cum ar fi ştiut că era ultimul lucru pe care avea vreodată să-l mai vadă.

— Opriţi-l, strigă regele.

Gărzile se repeziră înainte, dar era deja târziu. Deşi orbit de lumină, Firdaz se mişcă cu precizie. Din trei paşi ajunse lângă parapet şi se aruncă în gol. Nu scoase niciun sunet în lungul arc descris în cădere spre grădinile plănuite de el însuşi cu atâţia ani în urmă, şi niciun ecou nu se auzi când arhitectul Yakkagalei atinse fundaţiile propriei capodopere.

Kalidasa jelise zile în şir, însă jalea i se transformase în furie când ultima scrisoare a persanului spre Isfahan fu interceptată. Cineva îl avertizase pe Firdaz că la sfârşitul muncii avea să fie orbit; iar aceasta constituia o minciună blestemată.

Nu descoperise niciodată sursa zvonului, cu toate că nu puţini muriseră încet înainte de a-şi dovedi nevinovăţia. Îl întrista gândul că arhitectul dăduse crezare unei asemenea minciuni; ar fi trebuit să ştie că un tovarăş artist nu i-ar fi furat niciodată darul văzului.

Kalidasa nu era un om crud ori nerecunoscător. L-ar fi încărcat pe Firdaz cu aur – sau cel puţin cu argint – şi l-ar fi petrecut în calea sa cu servitori să îl slujească pentru tot restul vieţii.

N-ar mai fi avut nevoie să-şi folosească vreodată mâinile, iar după un timp, nu le-ar mai fi simţit nici lipsa.

7. Palatul Regelui-Zeu

Vannevar Morgan nu dormise bine, ceea ce era neobişnuit la el. Întotdeauna se mândrise cu stăpânirea sa de sine, de cunoaşterea propriilor emoţii şi motive. Dacă nu putea dormi, voia să cunoască şi de ce.

Încet, urmărind strălucirea primelor raze de soare pe tavanul dormitorului de hotel, auzind trilurile păsărilor necunoscute, începu să-şi pună ordine în gânduri. N-ar fi reuşit niciodată să devină unul din inginerii şefi ai Construcţiilor Terestre dacă nu şi-ar fi plănuit dinainte viaţa pentru a evita surprizele. Deşi nimeni nu era imun la accidentul şansei sau destinului, el îşi luase toate măsurile posibile ca să-şi asigure cariera şi, mai presus de orice, reputaţia. Viitorul îi era ferit de primejdii; chiar dacă murea subit, programele înregistrate în băncile de memorie ale computerelor i-ar fi protejat visul adorat, dincolo de mormânt.

Până ieri nu auzise niciodată de Yakkagala; într-adevăr, până cu câteva săptămâni în urmă abia dacă ştiuse vag de existenţa insulei Taprobane, până în clipa când logica căutării îl purtase inexorabil către ea. La ora asta ar fi trebuit să fie plecat deja, în vreme ce misiunea lui nici nu începuse încă. Nu-l deranja uşoara modificare de program; ceea ce îl deranja era sentimentul de a fi împins de forţe situate dincolo de înţelegerea lui.

Totuşi, starea de emoţie poseda o rezonanţă familiară. O mai trăise înainte când, copil fiind, se jucase cu zmeul în Kiribilli Park, alături de monoliţii de granit ce sprijiniseră odată Podul Portului Sydney.

Aceşti doi munţi gemeni îi dominaseră copilăria şi-i controlaseră destinul. Probabil oricum ar fi devenit inginer, dar locul său de naştere îl determinase să fie un constructor de poduri. Şi astfel ajunsese să fie primul om care să păşească din Maroc în Spania, cu apele mânioase ale Mediteranei zbuciumându-se la trei kilometri dedesubt – fără a-şi închipui în acel moment de triumf uimitoarea provocare ce-i marca viitorul.

Dacă izbândea în această întreprindere, va fi celebru timp de secole. Deja, mintea, puterea, voinţa îi erau solicitate la maximum; nu avea timp de distracţii. Şi totuşi fusese fascinat de realizările unui inginer-arhitect mort de două mii de ani şi (aparţinând unei culturi total străine. În plus, îl chinuia misterul lui Kalidasa însuşi. Ce scop urmărise construind Yakkagala? Poate că fusese un monstru, însă caracterul său avea ceva ce atinsese o coarda sensibilă în adâncurile sufletului lui Morgan.

Soarele avea să răsară în treizeci de minute. Până la dejunul cu Ambasadorul Rajasinghe mai erau două ceasuri. Timp suficient, iar o a doua ocazie s-ar fi putut să nu mai apară.

Morgan nu era omul care să piardă vremea. Îşi puse nişte pantaloni şi o bluză în mai puţin de un minut, în schimb verificarea încălţămintei dură considerabil mai mult. Cu toate că nu mai urcase de mult pe munţi, întotdeauna avea la el o pereche de cizme uşoare; în meseria sa, adeseori le găsea esenţiale.

Închisese în urmă uşa camerei când prin minte îi trecu un gând. Un moment rămase ezitând pe coridor, apoi surâse şi ridică din umeri. Nu va face niciun rău şi nimeni nu va şti vreodată…

Întors în încăpere, Morgan descuie servieta şi scoase dinăuntru o cutie mică, plată, de mărimea unui calculator de buzunar. Îi verifică bateriile şi o prinse de catarama de metal a centurii. Acum era pregătit să pătrundă în regatul bântuit de stafii al lui Kalidasa, să facă faţă oricăror demoni.

Soarele se ridică pe cer, revărsând o binevenită căldură, în vreme ce Morgan trecea prin spărtura masivului zid care forma sistemul defensiv exterior al fortăreţei. Înaintea lui, traversate de un pod îngust de piatră, se aflau apele liniştite ale şanţului de apărare, întinzându-se în linie perfect dreaptă pe o jumătate de kilometru de fiecare parte. O mică flotilă de lebede înotă cu speranţă către el printre lujere de crini, dar se dispersară dând din aripi când deveni limpede că nu aveau să primească nimic de mâncare. Dincolo de pod ajunse în faţa unui alt zid, mai

mic, şi urcă şirul de trepte săpate în piatră. Acolo, înaintea lui se găseau grădinile plăcerii, dominate de faţa perpendiculară a Stâncii.

De-a lungul axului grădinilor, jeturile fântânilor arteziene se ridicau şi cădeau într-un ritm lent, ca şi cum ar fi respirat încet la unison. În preajmă nu mai era nimeni; întreaga privelişte a Yakkagalei îi aparţinea doar lui. Cu greu ar fi putut să fie oraşul-fortăreaţă mai singuratic, chiar şi pe durata celor şaptesprezece veacuri în care fusese acoperit de junglă, între moartea lui Kalidasa şi redescoperirea sa de către arheologii secolului al nouăsprezecelea.

Morgan trecu de linia fântânilor, simţind picăturile fine de apă udându-i pielea şi se opri o clipă să admire canalele minunat sculptate, în mod vizibil originale, menite să evacueze prea plinul apei. Se întrebă cum ridicaseră apa inginerii hidrotehnişti ai acelor vremuri, ce diferenţe de presiune reuşiseră să stăpânească. Acele jeturi verticale trebuie să fi fost cu adevărat uimitoare pentru cei ce le priveau prima oară.

În faţă se aşternea acum un şir abrupt de trepte de granit, atât de înguste încât Morgan abia putea păşi cu cizmele. Oare constructorii acestui loc extraordinar aveau picioarele aşa de mici? îşi puse întrebarea. Sau reprezenta o viclenie a arhitectului, menită să descurajeze vizitatorii nepoftiţi? În mod cert, ar fi fost dificil pentru soldaţi să atace pe o scară înclinată la şaizeci de grade, cu treptele croite parcă pentru pitici.

O platformă micuţă, apoi o scară identică şi Morgan se pomeni într-o galerie lungă, uşor ascendentă, tăiată în partea de jos a Stâncii. Se găsea la mai bine de cincizeci de metri deasupra Câmpiei înconjurătoare, însă priveliştea era complet blocată de un perete înalt, acoperit cu un strat de tencuială galbenă. Piatra de deasupra ieşea atât de mult în afară, încât îi dădea impresia că înaintează într-un tunel, de unde doar o fâşie îngustă de cer era vizibilă.

Mortarul de pe zid părea complet nou şi neuzat; era aproape imposibil de crezut că meşterii terminaseră lucrul

de două mii de ani. Ici-colo, totuşi, suprafaţa lucioasă fusese zgâriată de obişnuitele mesaje ale vizitatorilor dornici de nemurire. Puţine din inscripţii erau în alfabete cunoscute lui Morgan; ultima dată observata era 1931. Probabil după aceea Departamentul Arheologic intervenise să prevină asemenea acte de vandalism. Majoritatea mesajelor fuseseră scrise cu literele curgătoare şi rotunde din Taprobane. Morgan îşi reaminti din spectacolul ultimei nopţi că multe erau poeme, datând din secolele doi şi trei. O scurtă perioadă după moartea lui Kalidasa, Yakkagala cunoscuse un prim moment ca atracţie turistică, mulţumită legendelor încă vii ţesute în jurul Regelui blestemat.

La jumătatea galeriei de stâncă, Morgan ajunse la uşa încuiată la această oră a micului lift ce urca către faimoasele fresce, exact la douăzeci de metri mai sus. Se întinse încercând să le observe, însă ele erau acoperite de platforma de observaţie pentru vizitatori, lipită ca un cuib de pasăre de faţa stâncii. Unii dintre turişti se mulţumeau cu fotografii după ce zăreau localizarea ameţitoare a frescelor, îi spusese Rajasinghe.

Pentru prima dată, Morgan putea să aprecieze unul din misterele principale ale Yakkagalei. Nu *cum* fuseseră pictate frescele – o schelă din bambus ar fi rezolvat problema – ci *de ce*. Odată terminate, nimeni nu le-ar mai fi văzut aşa cum trebuie. Din galeria de dedesubt apăreau pieziş, iar de la baza Stâncii nu însemnau mai mult decât nişte pete colorate, de nerecunoscut. Poate, sugeraseră unii, constituiau reprezentări pur religioase ori magice, ca acele picturi ale Epocii de Piatră descoperite în profunzimile unor peşteri aproape inaccesibile.

Frescele trebuiau să aştepte venirea paznicilor care să descuie liftul. Erau însă multe alte lucruri de văzut. Morgan străbătuse doar o treime din drumul spre vârf, iar galeria continua să urce lin, lipită de marginea Stâncii.

Înaltul zid galben lăsă locul unui parapet, iar Morgan reuşi încă o dată să observe ţinutul înconjurător. Acolo dedesubt se întindea întreaga arhitectură a grădinilor plăcerii, iar el se descoperi în stare să le aprecieze nu

numai dimensiunile enorme (Versailles-ul era oare mai mare?), dar şi planul bine gândit, modul în care şanţul şi fortificaţiile exterioare le protejau de pădurea devoratoare.

Nimeni nu ştia ce copaci, arbuşti şi flori crescuseră aici în zilele lui Kalidasa, în schimb dispunerea lacurilor, canalelor, aleilor şi fântânilor rămăsese exact aşa cum o lăsase el. Privind în jos spre jeturile de apă, Morgan îşi aminti brusc un citat din spectacol: „De la Taprobane până în Paradis sunt patruzeci de leghe; uneori, murmurul Fântânilor Paradisului se poate auzi."

Savură cuvintele în minte: Fântânile Paradisului. Încercase Kalidasa să creeze, aici pe pământ, o grădină destinată zeilor, să-şi asigure propriul loc printre divinităţi? Dacă aşa stăteau lucrurile, nu era de mirare că preoţii îl acuzaseră de blasfemie şi aruncaseră un blestem asupra întregii sale opere.

În cele din urmă, lunga galerie străbătând întreaga faţă vestică a Stâncii se termină cu un alt şir abrupt de trepte, deşi de această dată treptele erau mult mai generoase în mărime. Palatul se afla însă departe. Scările conduceau pe un platou larg, vizibil artificial. Aici se găsea tot ce mai rămăsese din giganticul monstru leonin, care altădată dominase peisajul şi inspirase groază tuturor celor ce-l priviseră. Ţâşnind din stâncă se vedeau labele uriaşei fiare ghemuite; ghearele singure ajungeau la jumătatea unui stat de om.

Nu mai rămăsese nimic altceva decât o altă scară de granit, urcând printre grămezile de piatră ce formaseră cândva probabil capul animalului. Chiar în ruină, ansamblul dădea fiori. Oricine îndrăznea să se apropie de ultima reşedinţă a Regelui.

Ascensiunea finală a faţadei de piatră – într-adevăr, puţin ieşită în afară – se făcea pe o serie de scări metalice, protejate cu apărători pentru a-i linişti pe cei nervoşi. Dar pericolul real, fusese avertizat Morgan, nu-l constituia ameţeala. Roiuri de viespi, în mod normal liniştite, ocupau mici scobituri în stâncă, iar vizitatorii care făceau prea mult zgomot le deranjaseră uneori cu urmări fatale.

Cu două mii de ani în urmă, faţa nordică a Yakkagalei fusese acoperită cu pereţi crenelaţi şi forturi, un fundal potrivit sfinxului taprobanez, iar în spatele acelor ziduri trebuie să fi existat scări oferind un urcuş uşor spre vârf. Timpul, anotimpurile şi mâna răzbunătoare a omului măturaseră totul. Rămăsese doar stânca goală, brăzdată de miliarde de şănţuleţe orizontale, de ieşinduri înguste care odinioară suportaseră fundaţiile clădirilor.

Brusc, urcuşul luă sfârşit. Morgan se trezi stând pe o mică insulă, plutind la două sute de metri deasupra peisajului de arbori şi câmpii, plat în toate direcţiile cu excepţia sudului unde munţii centrali spărgeau orizontul. Era complet izolat de restul lumii şi totuşi se simţea stăpân peste tot ceea ce reuşea să cuprindă cu privirile. Numai atunci când stătuse între nori, pe podul dintre Africa şi Europa, mai trăise asemenea momente de extaz aerian. Se afla într-adevăr în reşedinţa unui Rege-Zeu, iar ruinele palatului acestuia se găseau pretutindeni în jur.

Un labirint de ziduri năruite, niciunul trecând de brâul unui om, grămezi de cărămizi sparte şi alei acoperite cu granit acopereau întreaga suprafaţă a platoului, până la marginea prăpastiei. Morgan observă şi o cisternă, tăiată adânc în rocă, probabil un rezervor de apă. Atât timp cât ţineau proviziile, o mână de oameni hotărâţi ar fi apărat acest loc oricât de mult; dacă însă se intenţionase ca Yakkagala să fie o fortăreaţă, sistemul ei defensiv nu fusese niciodată pus la încercare. Fatala întâlnire dintre Kalidasa şi fratele său se desfăşurase departe dincolo de metereze.

Aproape uitând de timp, Morgan hoinări prin fundaţiile palatului care altădată încoronase Stânca. Încerca să pătrundă în mintea arhitectului, studiind ceea ce mai rămăsese din creaţia lui. De ce se afla această alee *aici*? Oare zborul frânt al treptelor conducea la un etaj superior? Dacă această nişă în formă de coşciug săpată în piatră era o baie, cum se alimenta cu apă şi cum era golită? Cercetarea sa se dovedea atât de fascinantă încât devenise nesimţitor la arsura tot mai puternică a soarelui, dogoritor pe un cer fără de nori.

Departe jos, lumea de un verde smarald se trezea la viaţă. Asemeni unor albine viu colorate, un roi de tractoare-robot se grăbeau spre câmpurile de orez. Improbabil cum părea, un elefant împingea un autobuz pe drumul pe care acesta îl părăsise luând curba cu viteză exagerată. Morgan putea chiar să audă vocea ascuţită a conducătorului animalului, ghemuit în spatele imenselor urechi. Iar un şuvoi de turişti se scurgea ca o armată de furnici prin grădinile plăcerii, din direcţia principală a Hotelului Yakkagala. Nu se va mai bucura multă vreme de singurătate.

Oricum, terminase aproape explorarea ruinelor – deşi la o adică ai fi putut să petreci o viaţă investigându-le în detaliu. Fu fericit să se odihnească o vreme pe o bancă de granit minunat sculptată, chiar la marginea abisului de două sute de metri, oferind priveliştea întregului orizont sudic.

Morgan îşi lăsă ochii să colinde pe linia depărtată a munţilor, parţial învăluiţi de o ceaţă albăstruie pe care soarele dimineţii încă nu o dispersase. Examinând în voie peisajul, realiză că ceea ce el presupusese a fi o formaţiune noroasă nu era deloc aşa ceva. Acel con ceţos nu constituia o construcţie efemeră a vântului şi vaporilor. Simetria lui, ridicându-se deasupra rudelor sale mai mici, nu putea fi confundată.

Un moment, şocul recunoaşterii îi goli mintea de orice altceva în afară de un sentiment de veneraţie, aproape superstiţios. Nu ştiuse că Muntele Sacru era vizibil cu atâta limpezime de pe Yakkagala. Iată-l însă acolo, ieşind lent din umbra nopţii, pregătindu-se pentru o nouă zi şi, dacă Morgan izbutea, pentru un nou viitor.

Îi cunoştea dimensiunile, îi cunoştea geologia. Îi trăsese conturul hărţii folosind stereofotografii şi îl scanase cu ajutorul sateliţilor. Dar să-l privească acum cu proprii ochi îl făcea real; până în clipa aceea totul fusese teorie, uneori nici măcar atât. Nu o dată, în scurtele ore cenuşii dinaintea răsăritului, Morgan se trezise din coşmaruri unde întregul său proiect îi apăruse ca o fantasmagorie care, departe de

a-i aduce faimă, îl făcea de râsul întregii lumi. „Nebunia lui Morgan”, aşa-i numiseră odată podul unii din colegi. Cum îi vor spune ultimului vis?

Obstacolele ridicate de om nu-l opriseră însă niciodată din drum. Natura era adevăratul său oponent – duşmanul prietenos care nu trişa, întotdeauna juca cinstit, dar care profita invariabil de cea mai mică neatenţie sau omisiune. Toate forţele ei se concentrau astăzi pentru el în acel îndepărtat con albastru, binecunoscut dar pe care nu-l simţise încă sub tălpi.

Aşa cum Kalidasa procedase adesea din chiar acest loc, Morgan privi îndelung peste câmpiile verzi şi fertile, cântărind provocarea şi analizându-şi strategia. Pentru Kalidasa, Sri Kanda simbolizase atât puterea preoţilor cât şi cea a zeilor, conspirând laolaltă împotriva lui. În prezent zeii dispăruseră; în schimb, preoţii rămăseseră. Reprezentau un lucru pe care Morgan nu îl pricepea şi prin urmare înţelegea să îl trateze cu respect precaut.

Sosise timpul să coboare. Nu trebuia să întârzie din nou, mai cu seamă din vina lui de astă dată. Ridicându-se de pe lespedea de stâncă unde şezuse, gândul ce-l măcinase de câteva minute luă forme precise. Era ciudat să plasezi o bancă atât de ornamentată, susţinută de minunaţii ei elefanţi de piatră, chiar la marginea prăpastiei…

Morgan nu era în stare să reziste unei asemenea provocări intelectuale. Aplecându-se peste abis, încercă iarăşi să-şi acorde mintea sa de inginer cu cea a colegului mort de două milenii.

8. Malgara

Nici măcar cei mai apropiaţi tovarăşi de arme nu reuşiră să citească expresia de pe chipul prinţului Malgara când, pentru ultima dată, acesta îşi privi fratele cu care împărţise copilăria. Câmpul de luptă era tăcut; până şi vaietele răniţilor fuseseră domolite cu ierburi vindecătoare, ori cu sabia.

După un lung răstimp, Prinţul se răsuci spre figura înveşmântată în galben de alături:

— *Tu* l-ai încoronat, venerabile Bodhidharma. Acum îi poţi face încă un serviciu. Vezi să primească onorurile cuvenite unui rege.

Un moment, Marele Preot nu rosti nimic. Apoi răspunse încet:

— Ne-a distrus templele şi a alungat preoţii. Dacă s-a închinat vreodată vreunui zeu, atunci acela a fost Shiva.

Malgara îşi dezveli dinţii în zâmbetul dur pe care Mahanayake Thero avea să-l cunoască prea bine în anii ce-i mai rămâneau de trăit.

— Sfinţia voastră, rosti Prinţul cu o voce încărcată de venin, el a fost primul născut al lui Paravana cel Mare, a stat pe Tronul din Taprobane, iar răul pe care l-a făcut a murit împreună cu el. După ce trupul îi va fi ars, să ai grijă ca relicvele să fie înmormântate cum se cuvine înainte să îndrăzneşti să pui iarăşi piciorul pe Sri Kanda.

Mahanayake Thero se înclină, chiar dacă cu un spate ţeapăn:

— Aşa se va face, potrivit dorinţelor voastre.

— Şi încă un lucru, rosti Malgara, adresându-se de astă dată aghiotanţilor săi. Faima fântânilor lui Kalidasa a ajuns până la noi, în Hindustan. Le vom vedea o dată, înainte să pornim spre Ranapura…

Din inima grădinilor plăcerii, ce-i oferiseră atâta încântare, fumul rugului funerar al lui Kalidasa se ridică pe cerul lipsit de nori, deranjând păsările de pradă care se adunaseră din toate colţurile. Cu mulţumire întunecată, deşi uneori obsedat de amintiri, Malgara privi simbolul triumfului său înălţându-se în spirale în sus, vestind întregii ţări că o nouă domnie începuse.

Continuând parcă vechea rivalitate, apa fântânilor concură cu focul, înălţându-se pe boltă înainte de a cade şi a sparge oglinzile bazinelor. Cu mult înainte ca limbile de foc să-şi termine treaba însă, rezervoarele începură să se

golească şi jeturile se năruiră. Înainte să ţâşnească iarăşi în grădinile lui Kalidasa, Imperiul Roman avea să se destrame, armatele Islamului vor traversa Africa, Copernic va detrona Pământul din centrul Universului, Declaraţia Americană de Independenţă va fi semnată, iar oamenii vor fi călcat pe Lună…

Malgara aşteptă ca rugul să se dezintegreze într-o explozie finală de scântei. În vreme ce ultimele rotocoale de fum învăluiau faţa Yakkagalei, îşi ridică privirea spre palatul din vârf şi îl fixă mult timp, cu înţelegere.

— Niciun om nu trebuie să sfideze zeii, glăsui într-un târziu. Să fie distrus.

9. Filament

— Aproape că mi-aţi provocat un atac de cord, spuse Rajasinghe acuzator, turnând cafeaua. La început am crezut că aveţi vreun mecanism antigravitaţional, dar până şi eu ştiu că aşa ceva nu e posibil. Cum aţi reuşit?

— Scuzele mele, îi răspunse Morgan cu un zâmbet. Dacă aş fi ştiut că mă urmăriţi, v-aş fi prevenit, căci vă dau cuvântul meu că întregul exerciţiu nu a fost plănuit. Intenţionasem să dau doar o raită, însă banca aceea de piatră m-a intrigat. M-am întrebat de ce se află chiar la marginea falezei şi aşa am început să explorez.

— Nu-i niciun mister. Odată, acolo se găsea o podea, probabil din lemn, de unde nişte scări coborau spre frescele de dedesubt. Încă se mai văd găurile unde se ancoraseră în piatră.

— Ceea ce am observat şi cu, rosti Morgan cu reproş. Ar fi trebuit să mă gândesc că altcineva le descoperise.

Cu două sute cincizeci de ani înainte, completă în gând Rajasinghe. Acel englez nebun şi energic, Arnold Lethbridge, primul director al Departamentului Arheologic din Taprobane. A coborât pe faţa Stâncii, exact cum ai procedat tu. Mă rog, nu chiar *exact*…

Morgan scosese cutia metalică responsabilă de miracol. Singurele elemente vizibile erau doar câteva butoane şi un mic ecran. Oricine ar fi considerat-o un simplu aparat de comunicaţii.

— Asta e, rosti mândru. Din moment ce m-aţi văzut făcând o plimbare de o sută de metri pe verticală, sigur aveţi deja o idee cum anume funcţionează.

— Bunul simţ mi-a sugerat un răspuns, însă nici chiar excelentul meu telescop nu l-a confirmat. Aş fi jurat că nu era nimic care să vă susţină.

— Nu e demonstraţia pe care am intenţionat-o, dar probabil nu a fost rea. Şi acum, trucul meu standard de atragere a clienţilor. Vă rog să puneţi degetul în acest inel.

Rajasinghe ezită. Morgan ţinea torul de metal, cam de două ori mai mare decât o verighetă, ca şi cum ar fi fost electrizat.

— Îmi va produce un şoc? întrebă.

— Şoc nu, mai degrabă o surpriză. Încercaţi să-l trageţi.

Cu destulă precauţie, Rajasinghe apucă inelul şi aproape că-l scăpă din mână. Părea viu şi legat de Morgan, mai precis de cutia din mâna inginerului. După care cutia scoase un fel de zumzet, iar Rajasinghe îşi simţi degetul atras de o forţă miraculoasă. Magnetism? îşi puse întrebarea. Desigur că nu; niciun magnet nu se comporta într-o asemenea manieră. Improbabila lui ipoteză era corectă; într-adevăr, nu exista nicio altă explicaţie. El şi Morgan se angajaseră într-o veritabilă luptă cu odgonul – cu un cablu invizibil însă.

Deşi Rajasinghe îşi încordă ochii, nu zări nici urmă de fir ori sârmă care să lege inelul din mâna lui de cutia mânuită de Morgan ca lanseta unei undiţe. Întinse mâna liberă să exploreze spaţiul dintre ei, dar inginerul i-o dădu repede la o parte.

— Îmi pare rău, zise el. Toţi încearcă mişcarea asta când văd ce se întâmplă. Aţi fi putut să vă tăiaţi foarte rău.

— Aşadar există un fir invizibil. Deştept, însă la ce foloseşte, altfel decât pentru şmecherii de salon?

Morgan zâmbi larg.

— Nu vă condamn pentru această concluzie; constituie reacţia obişnuită. Numai că e complet greşită. Motivul pentru care nu zăriţi firul este acela că are doar câţiva microni în diametru. Mult mai subţire decât pânza de păianjen.

În sfârşit, socoti Rajasinghe, folosirea depreciatului adjectiv era pe deplin justificată.

— Incredibil. Ce este?

— Rezultatul a două sute de ani de fizică a solidelor. Dacă totuşi vă interesează, constituie un cristal de diamant continuu pseudo-monodimensional – cu toate că nu-i format din carbon pur. Mai conţine o serie de elemente în cantităţi strict controlate. Poate fi produs în masă doar în staţiile orbitale, acolo unde gravitaţia nu interferează cu procesul de creştere.

— Fascinant, şopti Rajasinghe, aproape pentru sine. Trase de câteva ori de inel să se convingă că tensiunea mai era prezentă şi că totul nu era o halucinaţie a sa.

— Bănui că aşa ceva va avea o mulţime de aplicaţii tehnice. Ar face un minunat tăietor de brânză.

Morgan râse.

— Un om poate tăia un copac doar în câteva minute. În schimb e dificil de mânuit, ba chiar periculos. A trebuit să proiectăm mosoare speciale pentru a-l rula şi derula. Noi le-am spus „sfârleze”. Aceasta este acţionată electric, în scopuri demonstrative. Motorul e capabil să ridice câteva sute de kilograme şi mereu îi găsesc noi întrebuinţări. Micul test de astăzi nu a fost câtuşi de puţin întâiul de acest gen.

Codindu-se, Rajasinghe scoase degetul din inel. Acesta căzu, oprindu-se apoi într-o mişcare de pendulare fără vreun suport vizibil, până ce Morgan apăsă un buton iar sfârleaza îl retrase cu un bâzâit uşor.

— Nu aţi bătut tot acest drum, doctore Morgan, doar ca să mă uimiţi cu ultimele minuni ale ştiinţei, deşi *sunt* impresionat. Vreau să ştiu ce legătură au acestea cu persoana mea.

— O mare legătură, domnule Ambasador, răspunse inginerul, serios şi formal. Aveţi foarte mare dreptate

socotind că acest material va avea multe aplicaţii, dintre care pe unele abia acum începem să le întrezărim.

Iar una din ele, spre bine sau spre rău, va face din liniştita dumneavoastră insuliţă centrul lumii. Nu – nu doar al lumii. Al întregului Sistem Solar.

Datorită acestui filament, Taprobane va deveni un cap de pod către planete. Şi într-o bună zi, poate, către stele.

10. Ultimul Pod

Paul şi Maxine erau doi dintre cei mai buni şi mai vechi prieteni ai săi, deşi până în acest moment nu se văzuseră niciodată şi, din câte ştia Rajasinghe, nici nu-şi vorbiseră. Existau şi puţine motive pentru care ar fi făcut-o; nimeni din afara insulei Taprobane nu auzise vreodată de profesorul Sarath, în schimb întregul Sistem Solar ar fi recunoscut-o numaidecât pe Maxine Duval, după chip ori după voce.

Cei doi oaspeţi se alungiseră în şezlongurile bibliotecii, în vreme ce Rajasinghe se aşezase în faţa consolei vilei. Cu toţii priveau un al patrulea personaj, aşteptând nemişcat în faţa lor.

Prea nemişcat. Un vizitator din trecut, necunoscând nimic din miracolele zilnice ale electronicii actuale, ar fi decis după câteva secunde că priveşte o superbă figurină de ceară. Totuşi, o examinare mai atentă ar fi scos la iveală două fenomene deconcertante. „Păpuşa” era suficient de transparentă ca lumina puternică să treacă prin ea, iar picioarele i se transformau în ceaţă la câţiva centimetri deasupra covorului.

— Îl recunoşti pe acest om? întrebă Rajasinghe.

— Nu l-am văzut niciodată în viaţa mea, replică imediat Sarath. Ar fi bine să fie cineva important, dacă tot m-ai târât aici de la Maharamba. Tocmai eram pe cale să deschidem camera relicvelor.

— Eu a trebuit să renunţ la concursul de catamarane de pe lacul Saladin, rosti Duval cu faimoasa ei voce de

contralto, conţinând destulă enervare ca să pună la locul lui pe oricine cu o piele mai sensibilă decât profesorul Sarath. Şi îl cunosc, desigur. Vrea să construiască un pod din Taprobane în Hindustan?

Rajasinghe râse.

— Nu. De două secole dispunem de un excelent serviciu de transport. Îmi pare rău că v-am deranjat pe amândoi cerându-vă să veniţi aici – cu toate că *tu*, Maxine, de douăzeci de ani îmi tot promiţi că vii.

— Adevărat. Femeia oftă. Petrec însă atâta timp în studio, încât uneori uit că afară se întinde o lume reală, populată de cinci mii de prieteni dragi şi de vreo cincizeci de milioane de cunoştinţe apropiate.

— În care categoric l-ai include pe dr. Morgan?

— L-am întâlnit de trei-patru ori. I-am luat şi un interviu special când a fost terminat podul Gibraltar. Un personaj impresionant.

Venind din partea Maxinei Duval, aprecierea avea o greutate aparte, socoti Rajasinghe. Vreme de mai bine de treizeci de ani, Duval fusese probabil cel mai respectat membru al profesiunii sale dificile, câştigând toate onorurile pe care aceasta i le putea oferi. Un premiul Pulitzer, trofeul Global Times, premiul David Snow reprezentau doar vârful icebergului. Şi recent revenise pe teren, după doi ani de profesorat la Universitatea Columbia, în jurnalistică electronică.

Toate acestea o mai domoliseră, dar nu îi încetiniseră felul de a fi. Nu mai era feminista dură care odată remarcase: „De vreme ce femeile sunt mai bune la făcut copii, probabil Natura a lăsat şi bărbaţilor un talent oarecare în compensaţie. Pentru moment însă, nu văd care anume.” Totuşi, nu de mult dezarmase cu ieşirea ei pe preşedintele unei adunări: „Sunt ziaristă, la naiba, nu ziarist!”

Nimeni nu-i pusese vreodată feminitatea la îndoială. Fusese căsătorită de patru ori, iar felul cum îşi alegea coechipierii pentru operare la distanţă ajunsese vestit. Indiferent de sex, aceştia erau oricum întotdeauna tineri şi

atletici, pentru a se mişca cu uşurinţă în pofida celor aproape douăzeci de kilograme de echipament de comunicaţie de pe umeri. Invariabil, colaboratorii lui Duval erau foarte masculini şi bine făcuţi. Pe seama ei circula chiar şi o glumă, dar complet lipsită de ranchiună, din moment ce şi cei mai înfocaţi rivali o plăceau la fel de mult cum o invidiau.

— Îmi pare rău de cursă, însă observ că Marlin III a câştigat şi fără tine, spuse Rajasinghe. Cred de asemenea că vei admite că invitaţia mea e mult mai importantă. Dar să-l lăsăm pe Morgan să se explice singur…

Eliberă butonul de PAUZĂ al proiectorului, iar statuia se însufleţi.

— Mă numesc Vannevar Morgan. Sunt Inginerul-şef al Construcţiilor Terestre, Divizia Sol. Ultimul meu proiect l-a constituit podul Gibraltar. Acum vreau să vă vorbesc despre ceva incomparabil mai ambiţios.

Rajasinghe îşi studie oaspeţii. Morgan le captivase atenţia, după cum se şi aşteptase dealtfel.

Se lăsă pe spate în fotoliu şi se pregăti să asculte prezentarea acum familiarului şi totuşi incredibilului proiect. Ciudat, gândi, cât de uşor se acceptau convenţiile displayului, ignorându-se erorile destul de mari ale controlului de înclinare şi nivel. Chiar şi faptul că Morgan se mişca, în vreme ce de fapt rămânea în acelaşi loc, alături de complet falsa perspectivă a fundalului exterior, nu reuşea să clatine iluzia realităţii.

— Era Spaţială are aproape două sute de ani. Timp de mai bine de jumătate din acest interval, civilizaţia noastră a fost strict dependentă de armata de sateliţi care înconjoară astăzi Pământul.

Comunicaţiile globale, previziunile şi controlul meteorologic, resursele solului şi ale oceanelor, serviciile bancare, poştale şi de informaţii – dacă s-ar întâmpla ceva sistemelor spaţiale, ne-am scufunda pur şi simplu într-un Ev Mediu. În haosul ce ar rezulta, bolile şi foametea ar decima mare parte din specia umană.

Privind dincolo de Pământ, astăzi când avem colonii autonome pe Marte, Mercur şi Lună, când exploatăm bogăţiile incalculabile ale asteroizilor, întrevedem începuturile unui veritabil comerţ interplanetar. Deşi a durat ceva mai mult decât au prezis optimiştii, a devenit evident că doborârea intangibilităţii văzduhului reprezintă un modest preludiu la cucerirea spaţiului.

Acum însă suntem confruntaţi cu o problemă fundamentală, un obstacol ridicat în calea oricărui progres real. Deşi munca de cercetare a generaţii întregi a făcut din rachetă cel mai sigur mod de propulsie…

— Ce, s-a gândit la biciclete? murmură Sarath.

— … vehiculele spaţiale sunt încă foarte puţin eficiente. Mai rău, efectul lor asupra mediului este devastator. În ciuda tuturor încercărilor de a controla coridoarele de pătrundere în atmosferă, zgomotul lansărilor şi al aterizărilor deranjează milioane de persoane. Produsele de evacuare sunt pompate în straturile atmosferice superioare unde au declanşat schimbări climatice, poate cu efecte deosebit de serioase. Toată lumea îşi aduce aminte de criza cancerului de piele a secolului douăzeci, cauzată de ultraviolete, şi costul astronomic al chimicalelor necesare refacerii ozonosferei.

Totuşi, dacă interpolăm creşterea traficului până la sfârşitul secolului, vom descoperi că tonajul care trebuie ridicat pe orbită va creşte cu aproape cincizeci la sută. Acest lucru nu se poate realiza fără o serie de costuri insuportabile asupra modului nostru de viaţă – ori chiar asupra existenţei noastre. Iar inginerii de propulsie nu pot face nimic. Ei aproape au atins limitele absolute ale performanţei stabilite de legile fizicii.

Ce alternativă avem? De veacuri, oamenii visează la antigravitaţie şi la motoare „stelare”. Nimeni nu a găsit însă cea mai mica dovadă că aceste lucruri sunt posibile; astăzi credem că reprezintă simple fantezii.

Şi totuşi, în chiar deceniul lansării primului satelit artificial, un îndrăzneţ inginer rus a conceput un sistem capabil să trimită rachetele în muzee. Au trecut ani până ca

cineva să-l ia În serios pe Yuri Artsutanov. Au trecut două secole înainte ca tehnologia noastră să ajungă la înălţimea viziunii sale.

Ori de câte ori asculta înregistrarea, Rajasinghe avea impresia că din acest moment Morgan se însufleţea cu adevărat. Era uşor să vezi de ce; inginerul pătrunsese în propriul său domeniu, renunţând să mai transmită informaţii din afara experienţei sale. Iar în pofida rezervei şi temerilor lui, Rajasinghe nu se putea opri să nu împărtăşească câte ceva din acest entuziasm. Un sentiment care în prezent îl încerca arareori.

— Mergeţi afară în orice noapte senină, reluă Morgan, şi veţi observa acea minune atât de comună a epocii noastre – stelele care nu apun şi nu răsar, rămânând fixate în acelaşi punct pe cer. Noi, părinţii şi bunicii noştri, am încetat să mai privim ca pe ceva deosebit sateliţii geostaţionari şi staţiile spaţiale ce se deplasează deasupra ecuatorului cu aceeaşi viteză de rotaţie ca şi Pământul, suspendaţi fiind astfel mereu deasupra aceluiaşi loc.

Întrebarea pusă de Artsutanov avea sclipirea copilărească a geniului adevărat. Un om deştept nu numai că nu s-ar fi gândit niciodată la ea, dar ar fi şi desconsiderat-o imediat ca absurdă.

Dacă legile mecanicii celeste permit unui obiect să rămână fixat pe cer, nu ar fi posibil să se coboare de pe acest obiect un cablu pe pământ, *şi astfel să se stabilească un lift care să lege Pământul de Cosmos*?

Nu era nimic greşit în teorie, în schimb problemele practice erau enorme. Calculele au indicat că niciun material nu era suficient de rezistent pentru o asemenea sarcină. Cel mai bun oţel s-ar rupe sub propria greutate cu mult înainte de a acoperi distanţa de treizeci de mii de kilometri ce separă Pământul de orbita sincronă.

Pe de altă parte, nici chiar cele mai puternice oţeluri nu se apropiau de limitele teoretice de rezistenţă. La scară microscopică, în laborator se creaseră materiale cu un punct de rupere mult mai ridicat. Dacă ar fi fost produse în cantităţi mari, visul lui Artsutanov ar fi putut să devină

realitate – iar economia transportului spaţial s-ar fi transformat total.

Înainte de sfârşitul secolului douăzeci, materiale super-rezistente – hiperfilamentele – au început să iasă din laboratoare. Erau însă extrem de scumpe, costând de mai multe ori greutatea lor în aur. Pentru un sistem capabil să vehiculeze întreg traficul orbital ar fi fost necesare milioane de tone. Aşa că visul a rămas vis – până acum câteva luni.

Astăzi, fabricile spaţiale sunt în stare sa producă cantităţi practic nelimitate de hiperfilament. În sfârşit putem să construim Liftul Spaţial – sau Turnul Orbital, după cum prefer să-l denumesc eu. Într-un anume sens *este* un turn, ridicându-se clar deasupra atmosferei şi mergând încă mai departe, mult mai departe...

Morgan se topi, asemeni unei stafii brusc exorcizate. Fu înlocuit de imaginea unui Pământ de mărimea unei mingi de fotbal, rotindu-se lent. La un braţ deasupra lui, fixată mereu deasupra aceluiaşi punct de pe ecuator, o steluţă sclipitoare marca poziţia satelitului sincron.

De la stea, două linii subţiri de lumină începură să crească, una din ele înspre Pământ, cealaltă în direcţie opusă, spre spaţiul cosmic.

— Când construieşti un pod, reluă vocea fără trup a lui Morgan, porneşti de la capete şi sfârşeşti cu mijlocul. Cu Turnul Orbital va fi exact pe dos. Plecând de la satelitul geostaţionar, trebuie să construim în sus şi în jos în acelaşi timp, după un program foarte atent. Ţelul este să păstrăm centrul de gravitaţie întotdeauna în punctul staţionar. Dacă nu o facem, satelitul se va deplasa pe o orbită nepotrivită, începând încet să deriveze în jurul planetei.

Linia descendentă de lumină atinse ecuatorul; simultan, extensia exterioară încetă să mai crească.

— Înălţimea totală va fi de cel puţin patruzeci de mii de kilometri, iar ultima sută de kilometri va reprezenta partea critică, întrucât aici Turnul va fi supus acţiunii uraganelor. Nu va deveni stabil până ce nu va fi solid ancorat la sol.

Şi în acel moment, pentru prima dată în istorie vom avea o scară către cer – un pod către aştri. Un simplu lift,

acţionat ieftin de energie electrică, va înlocui zgomotoasele şi costisitoarele rachete, ce vor rămâne să fie utilizate doar pentru sarcinile normale de transport în adâncul spaţiului. Iată aici un posibil design al Turnului Orbital.

Globul rotitor dispăru, în vreme ce imaginea plonja spre Turn, străbătându-i zidurile ca să dezvăluie secţiunea transversală.

— Veţi observa că el este format din patru tuburi identice – două pentru traficul ascendent, două pentru cel descendent. Gândiţi-vă la el ca la o autostradă *verticală* cu patru benzi, de pe pământ la orbita sincronă. Centrale de fuziune plasate din loc în loc vor asigura întreaga energie necesară; întrucât nouăzeci la sută din energie va fi recuperată, costul net pe pasager va fi de numai câţiva dolari. Atunci când capsulele vor cădea iarăşi spre pământ, motoarele lor vor acţiona ca frâne magnetice, generând electricitate. Spre deosebire de navele de mare altitudine, nu-şi vor irosi energia încălzind atmosfera sau provocând tunete sonice; ea va fi pompată înapoi în sistem. S-ar putea spune că trenurile care coboară le vor alimenta pe cele care urcă. Astfel că şi în cazul celei mai critice estimări, Liftul Spaţial va fi de o sută de ori mai eficient decât orice rachetă.

În plus, nu există nicio limită de trafic, deoarece la nevoie ar putea fi adăugate tuburi adiţionale. Dacă va veni clipa când un milion de persoane pe zi vor dori să viziteze Pământul, ori să-l părăsească, Turnul Orbital va face faţă. La urma urmei, metrourile marilor noastre oraşe reuşeau odată să facă tot atât…

Rajasinghe atinse un buton, oprind vocea lui Morgan.

— Restul este oarecum tehnic. Continuă să explice cum Turnul va funcţiona ca o praştie cosmică, lansând încărcături spre Lună sau spre alte planete, fără a folosi câtuşi de puţin propulsia reactivă. Cred însă că aţi văzut destul ca să vă faceţi o idee generală.

— Mintea mea e buimăcită corespunzător, spuse Sarath. Dar pentru numele lui Dumnezeu, ce legătură au toate astea cu mine? Sau cu dumneata?

— Toate la vremea lor, Paul. Comentarii, Maxine?

— Poate că până la urmă te voi ierta. Asta ar putea cu adevărat să fie povestea deceniului, sau a secolului. De ce însă graba, ca nu mai pomenim de secret?

— Sunt multe lucruri pe care nu le înţeleg, şi aici tu mă poţi ajuta. Bănui că Morgan luptă pe mai multe fronturi; pregăteşte un anunţ în viitorul apropiat, însă nu vrea să acţioneze până nu e sigur de terenul pe care calcă. Mi-a pus la dispoziţie prezentarea subînţelegând faptul că ea nu va ajunge pe circuitele publice de informaţie. De aceea a trebuit să vă chem aici.

— Ştie de această întâlnire?

— Desigur. A fost chiar bucuros când i-am zis că doresc să discut cu tine, Maxine. Este evident că are încredere şi te doreşte aliat. Cât despre *tine*, Paul, l-am asigurat că eşti în stare să păstrezi un secret vreme de şase zile fără să faci apoplexie.

— Numai dacă există motive foarte întemeiate.

— Începe să se facă lumină, rosti la rândul ei, Duval. Mă uimiseră câteva lucruri, dar acum ele capătă un sens. Mai întâi de toate, acesta constituie un proiect *spaţial*; iar Morgan este Inginerul Şef al diviziei *terestre*.

— Şi?

— Tu întrebi, Johan? Gândeşte-te la războiul birocratic ce se va declanşa când proiectanţii de rachete şi industria aerospaţială vor auzi vestea! Imperii de trilioane de dolari vor ajunge la răscruce, numai pentru început. Dacă nu-i extrem de prudent, lui Morgan i se va spune „Mulţumim foarte mult, de acum înainte ne vom ocupa noi. Încântaţi de cunoştinţă.”

— Pricep, însă Morgan are argumente solide. În definitiv, Turnul Orbital este o clădire, nu un vehicol.

— Când avocaţii vor intra pe rol, nu va mai fi. Nu există prea multe clădiri a căror etaje superioare se mişcă cu zece kilometri pe secundă, sau oricum, mai repede decât parterul.

— Aici probabil ai atins un punct sensibil. Întâmplător, când am mărturisit că ameţesc la gândul unui turn

ridicându-se o bună parte din drumul către Lună, Morgan mi-a răspuns: „Atunci nu vă gândiţi ca la un turn urcând *în sus*; gândiţi-vă la un pod conducând *afară*.” Încă mă strădui, fără prea mare succes.

— Ah! exclamă Duval. Iată încă o piesă a jocului de puzzle. Podul.

— Ce vrei să spui?

— Ştiaţi că preşedintele Construcţiilor Terestre, acel măscărici pompos de senator Collins, a vrut ca podul Gibraltar să-i poarte numele?

— Nu, dar faptul explică într-adevăr o serie de lucruri. Mie personal îmi place Collins. Ne-am întâlnit de câteva ori şi l-am găsit un om foarte plăcut şi inteligent. N-a făcut la vremea lui nişte lucrări de geotermie de mâna întâi?

— Acum o mie de ani, iar *dumneata* nu reprezinţi o ameninţare pentru reputaţia sa. Cu tine se poate purta drăguţ.

— Şi cum a fost salvat Podul de la o asemenea soartă?

— A avut loc o mică revoluţie de palat printre inginerii seniori de la CCT. Morgan, bineînţeles, nu a fost deloc implicat.

— De aceea îşi ţine aşii în mânecă! Încep să-l admir din ce în ce mai mult. În schimb în prezent a întâlnit un obstacol pe care nu ştie cum să-l depăşească. L-a descoperit cu câteva zile în urmă şi a trebuit să se oprească, dezarmat.

— Lasă-mă să ghicesc, propuse Duval. E un obicei bun şi mă ajută să rămân în fruntea haitei. Îmi cam dau seama de ce a venit aici. Capătul terestru al sistemului trebuie să fie pe ecuator; altminteri nu s-ar obţine verticalitatea. Ca turnul acela din Pisa, înainte să cadă…

— Eu nu văd… începu Sarath, ridicând din umeri. Ah, ba da… Vocea i se stinse într-o tăcere gânditoare.

— Deci, continuă Duval, există un număr limitat de plasamente posibile pe ecuator. Cea mai mare parte sunt în ocean, nu? Iar Taprobane constituie unul din ele, chiar dacă nu văd ce avantaj în plus prezintă faţă de Africa sau

America de Sud. Ori poate că Morgan vrea să se asigure din toate părţile?

— Ca de obicei, draga mea Maxine, puterile tale de deducţie sunt fenomenale. Eşti pe calea cea bună, dar mai departe n-ai să ajungi. Cu toate că Morgan a făcut tot posibilul să-mi explice problema, nu am pretenţia că am înţeles detaliile ştiinţifice. Oricum, se pare că Africa şi America de Sud nu corespund Liftului Spaţial. Ceva în legătură cu puncte instabile în câmpul gravitaţional al Terrei. Numai Taprobane se potriveşte. Mai mult decât atât, un singur loc din Taprobane. Şi aici, Paul, intri tu în joc!

— *Mamada*? strigă Sarath în taprobaneză din cauza surprizei.

— Da, tu. Spre nemulţumirea lui, Morgan tocmai a descoperit că singurul punct pe care trebuie să-l obţină deja e ocupat – ca să folosim nişte termeni blânzi. Îmi cere aşadar sfatul cum să-l mute pe bunul tău prieten Buddy.

Fu rândul lui Duval să fie uimită.

— Cine? întrebă ea.

Sarath răspunse numaidecât:

— Venerabilul Anandatissa Bodhidharma Mahanayake Thero, beneficiar al templului Sri Kanda, intonă ca o litanie. Aşadar despre asta-i vorba.

Pentru o clipă se aşternu tăcerea. Apoi o lucire maliţioasă apăru în ochii lui Paul Sarath, profesor emerit de arheologie la Universitatea din Taprobane.

— Întotdeauna am dorit să ştiu ce se întâmplă când o forţă irezistibilă întâlneşte un obiect de neclintit, rosti el visător.

11. Prinţesa tăcută

După ce vizitatorii plecară, Rajasinghe depolariză geamurile bibliotecii şi rămase multă vreme privind copacii din jurul vilei, dominaţi de pereţii stâncoşi ai Yakkagalei ridicată în spatele lor. Exact la patru fix, servirea ceaiului de după-amiază îl smulse din reverie.

— Rani, spune-i lui Dravindra să-mi pregătească bocancii, dacă-i mai găseşte. Voi urca pe Stâncă.

Rani se prefăcu că scapă tava de uimire.

— *Aiyo, Mahathaya!* jeli ea cu pretinsă deznădejde. Sunteţi nebun! Amintiţi-vă ce v-a recomandat doctorul McPherson.

— Escrocul acela scoţian îmi citeşte întotdeauna cardiograma invers. Şi oricum, draga mea, la ce bun să mai trăiesc după ce tu şi Dravindra mă veţi părăsi?

Nu vorbise doar în glumă şi imediat i se făcu ruşine de mila pe care o arătase faţă de propria persoană. Căci Rani o detectase, iar în ochii ei începuseră să lucească lacrimi.

Femeia se răsuci ca el să nu-i observe emoţia şi rosti în englezeşte:

— M-am oferit să rămân, cel puţin pentru primul an al lui Dravindra…

— Ştiu, şi nici nu mă gândesc să accept. Dacă Berkeley nu s-a schimbat de când l-am văzut eu ultima oară, atunci el va avea nevoie de tine acolo. (Dar nu mai mult decât mine, deşi într-un alt mod, adăugă în gând.) Şi fie că-ţi vei da sau nu examenele tu însăţi, niciodată nu e prea devreme să începi să înveţi să fii soţia unui preşedinte de colegiu.

Rani zâmbi.

— Nu ştiu dacă-i o soartă îmbucurătoare, din cele câteva exemple groaznice pe care le cunosc. Reluă iarăşi în taprobaneză. Nu vorbiţi serios, nu-i aşa?

— Ba da. Nu până în vârf, desigur, numai până la fresce. Au trecut cinci ani de când nu le-am mai vizitat. Dacă mai întârzii mult… Nu era nevoie să termine propoziţia.

Rani îl studie în tăcere câteva clipe şi decise că orice argument ar fi fost zadarnic.

— Am să-i spun lui Dravindra. *Şi* lui Jaya – în caz că vor fi nevoiţi să vă poarte înapoi pe braţe.

— Foarte bine, cu toate că nu cred că Dravindra ar avea nevoie de ajutor.

Rani îi dărui un zâmbet larg, îmbinând mândria cu plăcerea. Perechea asta, îşi zise Rajasinghe nostalgic,

constituise lozul lui cel mai norocos în loteria naţională şi spera că cei doi ani de serviciu social le făcuseră tot atâta plăcere cât şi lui. În această epocă, servitorii personali reprezentau un lux rar, atribuit doar oamenilor cu merite deosebite. Rajasinghe nu cunoştea pe nimeni care să aibă trei.

Pentru a-şi economisi forţele, străbătu grădinile plăcerii pe un triciclu cu baterii solare. Dravindra şi Jaya preferau să meargă pe jos, pretinzând că astfel ajungeau mai repede. Aveau dreptate, căci foloseau scurtături. El unul însă urcă încet, oprindu-se des să-şi recapete respiraţia, până ce atinse lungul coridor al Galeriei Inferioare, acolo unde Zidul Oglinzii înainta paralel cu faţa Stâncii.

Urmărită de privirile curioase ale turiştilor, o tânără arheologă dintr-una din ţările africane căuta să descopere inscripţii pe perete, ajutată de o puternică lumină oblică. Rajasinghe simţi nevoia să o avertizeze că şansele de a face o nouă descoperire erau practic nule. Paul Sarath petrecuse douăzeci de ani cercetând fiecare milimetru pătrat al suprafeţei, iar cele trei volume cu *Inscripţiile Yakkagalei* reprezentau o operă monumentală de scolastică, fără putinţa de a fi vreodată egalată – fie şi numai deoarece nu exista nimeni altul la fel de iscusit în citirea vechilor inscripţii taprobane.

Amândoi erau tineri când Paul îşi începuse munca vieţii. Rajasinghe îşi aducea aminte că stătuse chiar în acest loc, în vreme ce pe atunci asistentul în epigrafie al Departamentului de Arheologie urmărea semnele aproape indescifrabile pe mortarul galben, traducând poemele adresate frumuseţilor de pe stânca de deasupra. După atâtea secole, versurile încă stârneau ecouri emoţionante în inimile cititorului:

Tissa sunt, căpitan de gardă.
Cinzeci de leghe am bătut să admir ochii languroşi,
Însă ele nu vor să-mi vorbească.
Este oare drept?

Fie ca o mie de ani să dăinuiţi aici,
ca iepurele pe care Regele Zeilor
l-a pictat pe lună. Sunt preotul Mahinda
din vihara Tuparamei.

Această speranţa fusese în parte îndeplinită, parţial negată. Se scursese de două ori mai mult timp de când doamnele Stâncii şedeau aici, supravieţuind într-o epocă situată dincolo de imaginaţia preotului. Cât de puţine însă rămăseseră! Unele inscripţii se refereau la „cele cinci sute de fecioare cu pielea aurie"; chiar admiţând exagerarea figurii de stil, era limpede că mai puţin de o zecime din frescele originale rezistaseră ravagiilor timpului şi răutăţii omului. În schimb, cele douăzeci rămase se aflau în siguranţă pentru totdeauna, frumuseţea fiindu-le înregistrată pe nenumărate filme, casete şi cristale.

Cu siguranţă supravieţuiseră mai mult decât acel mândru scrib, ce nu socotise necesar să-şi lase numele.

Am ordonat ca drumul să fie curăţat,
Încât pelerinii să vadă.
Minunatele fecioare aşteptând pe coasta muntelui.
Eu sunt Regele.

De-a lungul anilor, Rajasinghe – el însuşi purtător al unui nume regesc şi neîndoielnic gazdă a multor gene regale – meditase adeseori la aceste cuvinte. Ele demonstrau atât de perfect natura efemeră a puterii, inutilitatea oricărei ambiţii. „Eu sunt Regele." Ah, dar *ce* rege? Monarhul care stătuse pe aceste blocuri de granit, netede atunci, cu o mie opt sute de ani în urmă, fusese probabil un bărbat capabil şi inteligent; nu izbutise însă să-şi închipuie că va veni un timp când el se va topi într-un anonimat la fel de profund ca al ultimului dintre supuşii săi.

Atribuirea era definitiv compromisă. Cel puţin zece regi ar fi putut înscrie acele vorbe mândre. Unii domniseră ani, alţii numai săptămâni şi puţini fuseseră cei ce muriseră paşnic în paturile lor. Nimeni nu avea să ştie cu precizie

dacă regele care nu găsise de cuviinţă să-şi scrie numele era Mahatissa II, Bhamani ori Candamukhasiva, Moggallana I ori Kittisena, sau Sirisamghabodhi… ori un alt monarh, poate nici măcar menţionat de lunga şi încurcata istorie a insulei.

Omul de la lift fu uimit să-şi vadă distinsul oaspete, şi îl salută deferenţial pe Rajasinghe. În timp ce cuşca urca încet cei cincisprezece metri, vizitatorul îşi aminti cum pe vremuri dispreţuia serviciile liftului în favoarea scării spiralate, pe care Dravindra şi Jaya urcau chiar acum cu exuberanţa tinereţii.

Liftul se opri, iar el păşi pe o platformă mică de oţel, extinsă în afara crestei. Dedesubt şi în spate se căscau o sută de metri de spaţiu gol, dar plasa de sârmă oferea destulă siguranţă. Nici cel mai hotărât sinucigaş nu putea evada din cuşca suficient de largă ca să primească douăsprezece persoane, lipită la baza încremenitului val de piatră.

Aici, printr-o întâmplare, stânca formase o mică grotă, şi astfel protejate de elementele naturii se aflau supravieţuitoarele curţii cereşti a Regelui Kalidasa. Rajasinghe le salută în tăcere, aşezându-se recunoscător în scaunul oferit de ghidul oficial.

— Aş dori să fiu lăsat singur zece minute, răsti calm. Jaya, Dravindra, vedeţi dacă nu reuşiţi cumva să-i îndepărtaţi pe turişti.

Însoţitorii îl priviră încurcaţi; la fel şi ghidul, care potrivit regulamentului nu avea voie să părăsească frescele. Ca întotdeauna însă, Ambasadorului Rajasinghe i se îndeplini dorinţa, fără să fie nevoie nici măcar să ridice vocea.

— *Ayu bowan*, salută siluetele tăcute după ce rămaseră singuri. Iertaţi-mă că v-am neglijat atâta timp.

Aşteptă politicos un răspuns, dar ele nu-i acordară mai multă atenţie decât oricărui alt admirator din ultimele douăzeci de secole. Rajasinghe nu se descurajă; se obişnuise cu indiferenţa lor. Într-adevăr, ea le sporea farmecul.

— Am o problemă, dragele mele. I-aţi urmărit pe toţi invadatorii insulei venind şi plecând, încă din vremea lui Kalidasa. Aţi privit jungla crescând ca o maree în jurul Yakkagalei, şi retrăgându-se apoi în faţa securii şi a plugului. Dar nimic esenţial nu s-a schimbat în aceşti ani. Natura a fost blândă cu micuţa Taprobane, la fel istoria. A lăsat-o în pace…

Astăzi însă secolele de linişte par să se apropie de un sfârşit. Insula noastră poate să devină centrul lumii… al multor lumi. Muntele acela pe care îl priviţi de atâta vreme, acolo către sud, ar putea fi cheia către Univers. Dacă lucrurile se vor petrece astfel, Taprobanele pe care noi îl ştim şi îl iubim va înceta să mai existe.

Poate n-am cum să fac mare lucru. Dar mai am ceva putere ca să ajut, sau ca să stânjenesc. Mai am încă mulţi prieteni. Dacă doresc, sunt în stare să întârzii acest vis – coşmar? – cel puţin până după moartea mea. Să o fac? Sau să-l ajut pe acest om, indiferent de adevăratele sale motive?

Îşi întoarse privirile spre favorita lui, singura care nu-şi ferea ochii când el se uita la ea. Toate celelalte fete priveau în depărtare, ori examinau florile din mâini. Singură ea, căreia el îi dăruise dragostea din tinereţe, părea, dintr-un anume unghi, să-i răspundă privirii.

— Ah, Karuna! Nu e drept să pui astfel de întrebări. Ce ştii tu despre lumile *reale* de dincolo de cer, ori despre nevoia omului de a le atinge? Deşi odată ai fost una din zeiţe, paradisul lui Kalidasa rămâne totuşi o iluzie.

Oricum, indiferent ce viitor straniu vezi, eu unul nu îl voi trăi. Ne cunoaştem de multă vreme – judecând după criteriile mele, dacă nu şi după ale tale. Cât timp voi mai putea, te voi privi din vilă; nu cred însă că ne vom mai întâlni vreodată. Adio – şi mulţumesc, frumoaselor, pentru plăcerea dăruită de-a lungul anilor. Transmiteţi-le salutările mele celor ce-mi vor călca pe urme.

Acestea fiind spuse, coborând scara în spirală şi ignorând liftul, Rajasinghe nu simţi câtuşi de puţin că-şi ia rămas bun. Dimpotrivă, parcă scuturase de pe umeri câţiva

ani (în definitiv, la şaptezeci şi doi de ani nu eşti chiar bătrân). Vedea că Dravindra şi Jaya îi observaseră înviorarea după felul în care li se luminaseră chipurile.

Poate că ieşirea lui la pensie începuse să devină plicticoasă. Poate că şi el şi insula Taprobane aveau nevoie de aer proaspăt care să cureţe pânzele de păianjen – aşa cum musonul dădea iarăşi viaţă după luni de cer greu şi toropit.

Fie că avea sau nu să reuşească, proiectul lui Morgan aprindea imaginaţia şi mişca sufletul. Kalidasa l-ar fi invidiat – şi aprobat.

II.
TEMPLUL

„În vreme ce religii diferite se luptă între ele pentru a-şi atribui posesia adevărului absolut, în opinia noastră adevărul religios poate fi total neglijat... Dacă se încearcă a se stabili locul religiei în evoluţia umanităţii, se va vedea se pare că ea nu reprezintă atât de mult o achiziţie de lungă durată, cât o paralelă la nevroza pe care individul civilizat trebuie să o trăiască pe drumul dintre copilărie şi maturitate.”

Sigmund Freud Noi lecturi introductive în Psihoanaliză, 1932

„Bineînţeles că omul l-a făurit pe Dumnezeu după propriul său chip; dar ce alternativă avea? Aşa cum o înţelegere reală a geologiei nu a fost posibilă până ce nu am ajuns să studiem şi alte lumi, la fel o teologie valabilă trebuie să aştepte contactul cu inteligenţe extraterestre. Un domeniu de studiu ca religia comparată nu poate exista atâta timp cât studiem doar religiile omului.”

El Hadji Mohammed ben Selim
Profesor de religie comparată,
Cuvânt de deschidere,
Universitatea Brigham Young, 1998

„Trebuie să aşteptăm, nu fără anxietate, răspunsurile la următoarele întrebări: (a) care sunt, şi dacă sunt, conceptele religioase ale unor entităţi cu zero, unul, doi sau

mai mulţi «părinţi»; (b) găsim credinţă religioasă doar în cazul organismelor care au contact strâns cu genitorii lor pe parcursul anilor formativi?

Dacă vom descoperi că religia există exclusiv la forme inteligente de maimuţe, delfini, elefanţi, câini etc, dar nu şi printre computere extraterestre, termite, peşti, broaşte ţestoase sau colectivităţi de amibe, s-ar putea să ne vedem obligaţi să tragem nişte concluzii dureroase…

Poate că atât dragostea cât şi religia nu apar decât la mamifere, pentru exact aceleaşi motive. Faptul este sugerat şi de un studiu al patologiilor. Oricine se îndoieşte de legătura dintre fanatismul religios şi perversiune, ar trebui să cerceteze cu atenţie «Malleus maleficarum», ori volumul lui Huxley «The Devils of Loudun».”

Ibid.

„Celebra remarcă a doctorului Charles Willis (Hawai, 1970), că religia reprezintă un rezultat al malnutriţiei, nu este, în sine, mai folositoare decât oarecum nedelicata refulaţie monosilabică rostită de Gregory Bateson. Ceea ce probabil doctorul Willis a vrut să spună era că:. (1) halucinaţiile provocate de foamete voluntară sau involuntară sunt interpretate uşor ca viziuni religioase; (2) foamea în această viaţă încurajează credinţa într-o viaţă de apoi compensatorie, ca un mecanism, poate esenţial, de supravieţui re. psihologică.

Este într-adevăr o ironie a soartei că studiile privind aşa-numitele droguri psihedelice au dovedit că acestea au un efect exact contrar, conducând la detecţia chimicalelor «apotetice» naturale în creier. Descoperirea faptului că cel mai devotat adept al unui cult poate fi convertit la oricare altul printr-o doză judicioasă de 2-4-7 orto-para-teosamină a constituit, probabil, cea mai devastatoare lovitură primită vreodată de religie.

Bineînţeles, asta până la evenimentul Starglider…”

R. Gabor, Bazele Farmacologice ale Religiei

Miskatonic University Press, 2069

12. Starglider

Ceva de acest fel fusese aşteptat în ultima sută de ani şi multe alarme false se dăduseră în timp. Şi totuşi, atunci când în final s-a întâmplat, omenirea a fost luată prin surprindere.

Semnalul radio din direcţia lui Alfa Centauri era atât de puternic, încât la început a fost detectat ca o interferenţă pe circuitele comerciale obişnuite. Faptul s-a dovedit extrem de jenant pentru toţi radio-astronomii care de atâtea decenii scrutau spaţiul cosmic în căutarea unor mesaje inteligente, mai cu seamă deoarece demult renunţaseră să mai ia în consideraţie triplul sistem al lui Alpha, Ceta şi Proxima Centauri.

Dintr-odată, orice radiotelescop capabil să cerceteze emisfera sudică a fost aţintit asupra constelaţiei Centaurus. Într-un interval de ore, s-a făcut o descoperire şi mai senzaţională încă. Semnalul nu venea din sistemul respectiv, ci de la un punct aflat cu o jumătate de grad mai departe. Şi care se mişca.

A fost prima idee despre adevăr. Atunci când ea s-a confirmat, întreaga activitate a omenirii s-a întrerupt.

Puterea semnalului nu mai surprindea. Sursa se găsea deja adânc în interiorul Sistemului Solar, apropiindu-se de soare cu şase sute de kilometri pe secundă. Îndelung aşteptaţii, mult temuţii vizitatori din spaţiu sosiseră în cele din urmă…

Totuşi, vreme de treizeci de zile intrusul nu întreprinse nimic, depăşind planetele exterioare şi transmiţând invariabil o seric de pulsaţii menite doar să anunţe „Iată-mă!” Nu făcu nicio încercare să răspundă semnalelor trimise către el, şi nu aduse nicio modificare orbitei sale naturale, de cometă. Dacă nu încetinise cumva de la o viteză mult mai mare, atunci călătoria sa din sistemul Centaurului durase două mii de ani. Unii considerară faptul liniştitor, întrucât sugera natura artificială a vizitatorului; alţii se arătară dezamăgiţi, resimţind puternic absenţa unor extratereştri reali, vii.

Întregul spectru de posibilităţi fu discutat, *ad nauseam*, în toate mediile de informare, în toate parlamentele Pământului. Fiecare scenariu imaginat vreodată în science fiction, de la sosirea unor zei binevoitori la invazia unor vampiri sugători de sânge, fu dezgropat şi analizat cu solemnitate. Compania londoneză Lloyd încasă prime substanţiale de la cetăţeni dornici să se asigure împotriva tuturor, eventualităţilor viitoare – inclusiv a unora care dacă ar fi devenit realitate le-ar fi lăsat prea puţine şanse să ridice vreodată despăgubirea.

Apoi, după ce străinul trecu de orbita lui Jupiter, instrumentele omului începură să înveţe câte ceva despre el. Cea dintâi descoperire provocă o panică de scurtă durată. Obiectul măsura cinci sute de kilometri în diametru – dimensiunea unei mici lune. Poate că la urma urmei era o lume mobilă, transportând o armată de invazie... Teama se risipi atunci când observaţii mai precise indicară faptul că trupul propriu-zis al intrusului avea doar câţiva metri în diametru. Haloul de cinci sute de kilometri din jurul său constituia ceva familiar – un reflector parabolic delicat, rotindu-se uşor, replica exactă a radiotelescoapelor orbitale. Probabil aceasta era antena cu ajutorul căreia vizitatorul păstra legătura cu baza de plecare. Şi prin care, chiar în clipa aceea, îşi transmitea fără îndoială înapoi acasă descoperirile, pe măsură ce scana Sistemul Solar şi trăgea cu urechea la emisiunile radio, de televiziune şi de date ale omenirii.

Apoi veni o altă surpriză. Uriaşa antenă *nu* era direcţionată către Alfa Centauri, ci înspre o cu totul altă regiune a cerului, Începu să pară că sistemul Centaurus constituise doar ultimul port de plecare al vehiculului, şi nu originea lui.

Astronomii încă meditau asupra acestor lucruri când beneficiară de o şansă extraordinară. Un satelit solar meteorologic, în misiune de rutină dincolo de orbita lui Marte, amuţi brusc, recăpătându-şi însă vocea radio un minut mai târziu. După ce i se studiară înregistrările, se descoperi că instrumentele fuseseră temporar paralizate de

o radiaţie intensă. Satelitul tăiase însăşi raza de emisie a vizitatorului – după care calculul destinaţiei nu mai pusese probleme.

Nu se găsea nimic în acea direcţie pe o distanţă de cincizeci şi doi de ani-lumină, exceptând o pitică roşie foarte puţin vizibilă şi probabil foarte bătrână, unul din acei mici sori cumpătaţi care aveau să strălucească liniştiţi miliarde de ani după ce splendizii giganţi ai galaxiei îşi vor fi epuizat energiile. Niciun radiotelescop nu o examinase îndeaproape; în prezent, toate aparatele ce nu scrutau vizitatorul se îndreptaseră spre bănuita lui origine.

Rezultatul nu se lăsă aşteptat, sosind sub forma unui mesaj puternic focalizat în banda de un centimetru. Constructorii încă se mai aflau în contact cu vehiculul lansat cu mii de ani în urmă; în schimb, instrucţiunile primite de acesta în prezent erau vechi de jumătate de secol.

Apropiindu-se de orbita lui Marte, vizitatorul indică primul semn de recunoaştere a prezenţei omului, în cel mai dramatic şi mai precis mod imaginabil. Începu să transmită imagini standard de televiziune pe 3075 de linii, mixate cu un fluent videotext în limbile engleză şi mandarină, deşi puţin mai poticnit. Prima conversaţie cosmică începuse – şi nu cum se închipuise întotdeauna, cu o întârziere de decenii, ci numai de minute.

13. Umbră la răsărit

Morgan ieşise din hotel la patru dimineaţa, pe o noapte clară, fără lună. Nu era prea încântat de ora aleasă, însă profesorul Sarath, cel care făcuse toate aranjamentele, îi promisese că va merita..

— Nu veţi înţelege nimic despre Sri Kanda, afirmase el, până ce nu veţi privi răsăritul de pe vârful său. Iar Buddy – ăă... Maha Thero – nu primeşte oaspeţi la o altă oră. Zice că-i un mod splendid de a-i descuraja pe simplii curioşi.

Aşa că Morgan se conformase cât mai graţios posibil.

Ca să înrăutăţească şi mai mult situaţia, şoferul taproban persistase în a susţine o conversaţie rapidă, mai degrabă un monolog, aparent menit să stabilească un profil complet al personalităţii pasagerului său. Întrebările fuseseră puse cu o asemenea jovialitate ingenioasă, încât Morgan nu se putuse simţi ofensat, cu toate că ar fi preferat în schimb tăcerea.

Ar fi dorit de asemenea, uneori chiar cu ardoare, ca şoferul să acorde o atenţie sporită serpentinelor scufundate în întuneric. Poate că de aceea era mai bine că nu vedea vârfurile şi prăpăstiile pe lângă care treceau. Drumul reprezenta un triumf al ingineriei militare din secolul al nouăsprezecelea – lucrarea ultimei puteri coloniale, construit în scopul unei campanii decisive contra mândrilor munteni din interiorul ţării. Dar nu fusese niciodată convertit la funcţionare automată, şi existau momente când Morgan se întreba dacă va supravieţui călătoriei.

Şi apoi, brusc, uită de frică şi de ora matinală.

— Iată-l! rosti mândru şoferul, în vreme ce maşina ocolea flancul unei culmi de deal.

Sri Kanda era încă invizibil într-un întuneric ce nu prevestea prin nimic apropierea răsăritului. Prezenţa îi era dezvăluită de o bandă subţire de lumini, zigzagând înainte şi înapoi printre stele, atârnând ca prin farmec pe cerul nopţii. Morgan era conştient că privea pur şi simplu lămpile instalate cu două sute de ani în urmă pentru a-i ghida pe pelerini de-a lungul celei mai lungi scări din lume, însă prin sfidarea aruncată logicii şi gravitaţiei ea îi apărea aproape ca o previziune a propriului său vis. Cu epoci înainte de a se naşte el, inspiraţi de filosofii cu greu imaginabile, oamenii începuseră munca pe care el spera acum să o sfârşească. Într-un sens extrem de literal, ridicaseră primele trepte ale unui drum spre aştri.

Fără să se mai simtă somnoros, Morgan urmări cum banda luminoasă se apropie şi se transformă într-un colier de nenumărate mărgele sclipitoare. Muntele devenise vizibil ca un triunghi negru eclipsând jumătate din boltă. Exista ceva sinistru în prezenţa lui tăcută, copleşitoare.

Morgan putea chiar să-şi închipuie că era într-adevăr lăcaşul unor zei ce-i cunoşteau ţelul şi îşi adunau în prezent puterile împotriva lui.

Gândurile negre fură complet uitate când ajunseră la punctul terminus al telefericului, unde Morgan avu surpriza să găsească – la ora cinci dimineaţa! – în jur de o sută de persoane, înghesuite în mica sală de aşteptare. Comandă o binevenită cafea fierbinte pentru el şi pentru guralivul său şofer. Spre uşurarea sa, omul nu-şi manifestă intenţia să urce.

— Am făcut ascensiunea de cel puţin douăzeci de ori, spusese acesta cu o plictiseală probabil exagerată. Eu unul voi dormi în maşină până vă întoarceţi.

Morgan cumpără biletul, făcu un calcul rapid şi aprecie că rândul îi venea la al treilea sau al patrulea transport. Era bucuros că ascultase sfatul lui Sarath şi strecurase în buzunar un costum termoreglabil. La numai doi kilometri altitudine era foarte frig. În vârf, cu trei kilometri mai sus, trebuia să domnească gerul.

Înaintând de-a lungul liniei de de vizitatori tăcuţi şi somnoroşi, Morgan observă cu amuzament că era singurul *fără* aparat de filmat. Unde erau pelerinii adevăraţi? îşi puse întrebarea, apoi îşi aminti; aceştia nu aveau cum să se găsească aici. Nu există niciun drum uşor spre rai, nirvana, sau orice ar fi căutat cei credincioşi. Meritul se dobândea doar prin propriile eforturi, şi nu cu ajutorul maşinilor. O doctrină interesantă, conţinând dealtfel mult adevăr; erau însă şi momente când doar o maşină putea să rezolve o treabă.

În sfârşit obţinu un loc în teleferic, iar acesta se puse în mişcare cu nişte scârţâituri puternice ale cablurilor. Încă o dată Morgan simţi strania senzaţie de anticipare a momentului. Liftul pe care-l plănuia el avea să ridice sarcini la înălţimi de zece mii de ori mai mari decât banalul teleferic unde se afla în prezent, datând după toate probabilităţile încă din secolul al douăzecilea. Şi totuşi, la urma urmelor principiile de bază erau foarte asemănătoare.

În exteriorul telefericului domnea un întuneric total, cu excepţia clipelor în care vreuna din secţiunile scării iluminate intra în câmpul vizual al pasagerilor. Erau pustii, ca şi cum nenumăratele milioane ce trudiseră pe panta muntelui în ultimele trei mii de ani nu lăsaseră niciun succesor. Apoi Morgan realiză că cei ce efectuau ascensiunea cu piciorul se aflau deja mult mai sus spre întâlnirea lor cu zorii; lăsaseră în urmă poalele muntelui de ceasuri întregi.

La patru kilometri schimbară vagoanele. Străbătură pe jos o scurtă distanţă către o altă staţie, însă transferul nu-i întârzie mult. Morgan era bucuros de haină, şi-şi strânse aproape de corp stofa metalizată. Sub tălpi avea gheaţă şi respira adânc în aerul rarefiat. Nu fu deloc surprins să zărească şiruri de tuburi de oxigen în staţie, cu instrucţiunile de utilizare plasate în locuri vizibile.

Şi acum, odată cu începutul ascensiunii finale, apărură primele semne ale zilei. Stelele estice încă străluceau cu o măreţie nediminuată – Venus cea mai luminoasă dintre toate – în schimb câţiva nori subţiri începură să lucească slab odată cu răsăritul. Morgan îşi privi neliniştit ceasul, întrebându-se dacă va ajunge la timp. Se linişti constatând că de răsărit îl mai despărţeau treizeci de minute.

Unul dintre pasageri indică deodată imensa scară, vizibilă din când în când sub ei pe măsură ce şerpuia pe coastele tot mai abrupte. Nu mai era pustie; mişcându-se cu o încetineală de vis, zeci de bărbaţi şi de femei se osteneau răbdători în faţa treptelor fără de sfârşit. Cu fiecare minut, tot mai mulţi intrau în câmpul de vedere al celor din teleferic. De câte ore urcau oare? se întrebă Morgan. Cu certitudine urcaseră întreaga noapte, şi poate mai mult decât atât, deoarece mulţi dintre pelerini erau destul de vârstnici şi nu ar fi reuşit să termine drumul într-o singură zi. Fu surprins să constate că atât de mulţi încă credeau.

O clipă mai târziu văzu primul călugăr – o siluetă înaltă, înveşmântată într-o robă portocalie, păşind cu regularitatea unui metronom şi privind ţintă înainte, ignorând complet

liftul care plutea deasupra capului său ras. De asemenea părea să ignore elementele naturii, întrucât braţul şi umărul drept îi erau dezgolite în faţa vântului îngheţat.

Vagonul încetini treptat apropiindu-se de punctul terminus. Se opri, îşi vărsă încărcătura de pasageri amorţiţi şi îşi reluă lunga coborâre. Morgan se alătură mulţimii de două sau trei sute de oameni înghesuindu-se într-un mic amfiteatru tăiat în faţa vestică a muntelui. Cu toţii scrutau întunericul, deşi nu era nimic altceva de văzut decât panglica de lumină şerpuind jos în abis. Câţiva căţărători întârziaţi făceau un ultim efort, credinţa lor luptându-se să biruiască oboseala.

Morgan se uită iarăşi la ceas: încă zece minute. Niciodată înainte nu se mai aflase într-o mulţime atât de tăcută de oameni. Turişti cu aparate de filmat şi pelerini devotaţi erau în prezent uniţi de aceeaşi speranţă. Vremea era perfectă; curând aveau să afle dacă făcuseră călătoria în zadar sau nu.

Din templul invizibil, în întuneric la o sută de metri deasupra lor, se auzi un clinchet delicat; simultan, toate lampioanele uimitoarei scări fură stinse.

Vedea acum, aşa cum aşteptaseră cu spatele la răsărit, primele lumini ale zilei pe norii departe dedesubt; dar corpul imens al muntelui încă întârzia răsăritul soarelui.

Clipă de clipă, lumina sporea de ambele părţi ale lui Sri Kanda, pe măsură ce soarele înconjura ultimele bastioane ale întunericului. Apoi, din mulţimea de oameni în aşteptare se ridică un murmur înăbuşit.

Un moment nu se văzu nimic. După care fu acolo, întinzându-se pe jumătate din Taprobane – un triunghi albastru perfect simetric, cu marginile bine conturate. Muntele nu-şi uitase adoratorii. Acolo se întindea faimoasa sa umbră, peste oceanul de nori, simbol pe care orice pelerin îl putea interpreta după dorinţă.

Umbra părea aproape materială în perfecţiunea ei rectilinie, mai degrabă asemănătoare unei piramide răsturnate şi nu doar o fantomă de umbre şi lumini. În vreme ce lumina creştea în jur iar primele raze ale soarelui

reuşeau să treacă de coastele muntelui, prin contrast deveni chiar mai închisă şi mai densă. Şi totuşi, în spatele păturii subţiri de nori responsabile pentru existenţa ei, Morgan reuşea vag să discearnă lacurile, dealurile şi pădurile Pământului în deşteptare.

Vârful acelui triunghi ceţos trebuia să gonească spre el cu viteză enormă pe măsură ce soarele se ridica vertical îndărătul muntelui, însă Morgan nu era conştient de mişcare. Timpul parcă încremenise; trăia unul din rarele momente ale vieţii când nu mai socotea minutele. Umbra eternităţii îi acoperise sufletul, aşa cum umbra muntelui se aşternuse pe nori.

Imaginea începu să se topească, întunericul scurgându-se de pe cer asemeni unei pete dispersate în apă. Peisajul fantomatic, sclipitor, de dedesubt începea să capete claritate. Undeva la jumătatea drumului până la orizont avu loc o explozie de lumină când soarele lovi ferestrele estice ale unei clădiri. Dincolo de ea – în caz că ochii nu îl înşelau – Morgan zări banda închisă la culoare a mării înconjurătoare.

O nouă zi începuse în Taprobane.

Încet, vizitatorii se împrăştiară. Unii se întoarseră la staţia de teleferic, în vreme ce alţii, mai energici, se îndreptară spre scară, cu impresia falsă că la coborâre va fi mai uşor decât la urcare. Majoritatea vor fi fericiţi să prindă iarăşi liftul la staţia următoare.

Singur Morgan îşi continuă drumul în sus, de-a lungul scurtei scări ce conducea spre mănăstire şi spre vârful muntelui, urmărit de numeroase priviri curioase. Când atinse peretele neted, lucind slab în prezent în bătaia razelor solare, respira sacadat şi fu bucuros să se sprijine o clipă de masiva uşă din lemn.

Cu siguranţă cineva îl urmărise. Înainte să găsească o sonerie sau o altă modalitate de a-şi anunţa sosirea, uşa se deschise în linişte şi fu primit de un călugăr în robă galbenă, care-l salută cu palmele împreunate.

— *Ayu bowan*, dr. Morgan. Mahanayake Thero vă aşteaptă.

14. Educaţia lui Starglider

Extras din *Starglider Summaries*, ediţia întâi, 2071

„Cunoaştem în prezent că satelitul interstelar desemnat în general sub denumirea de Starglider este complet autonom, operând după un set de instrucţiuni programate în el acum şaizeci de mii de ani. Când călătoreşte între sori, foloseşte antena de cinci sute de kilometri pentru a trimite înapoi la bază informaţii cu o ciclicitate destul de rară, cât şi pentru a primi ocazionale reprogramări dinspre Starholme, ca să adoptăm frumosul nume găsit de poetul Llewellyn ap Cymru.

Atunci când traversează însă un sistem planetar, reuşeşte să capteze energia solară, astfel încât rata de transmisie a informaţiilor creşte enorm. Îşi încarcă de asemeni bateriile, deşi analogia este fără îndoială nu tocmai potrivită. Şi deoarece, asemeni propriilor noştri Pioneers şi Voyagers, utilizează câmpurile gravitaţionale ale corpurilor cereşti pentru a trece de la o stea la alta, va opera un timp nedefinit dacă nu va suferi defecţiuni mecanice, ori dacă un accident cosmic nu-i va pune capăt carierei.

Centaurus reprezintă al unsprezecelea port de destinaţie al său. După ce a ocolit soarele nostru ca o cometă, noul său curs a fost stabilit exact către Tau Ceti, la doisprezece ani-lumină depărtare. Dacă acolo există cineva, Starglider va fi pregătit să-şi înceapă următoarea conversaţie cu puţin după anul 8100 d. Chr.

Starglider combină funcţiile de ambasador şi de explorator. Atunci când, la sfârşitul uneia dintre milenarele-i călătorii descoperă o cultură tehnologică, stabileşte relaţii de prietenie cu localnicii şi începe schimbul de informaţii, probabil singura formă posibilă de comerţ interstelar.

Înainte de a-şi relua călătoria fără de sfârşit, Starglider dezvăluie locaţia lumii sale de origine – aşteptând deja un mesaj direct din partea celui mai nou membru al reţelei galactice de comunicaţii.

În cazul nostru, ne putem oarecum mândri cu faptul că am identificat steaua sa natală şi chiar am transmis primele mesaje, înainte ca Starglider să ne ofere orice fel de hărţi. Acum trebuie să aşteptăm doar o sută patru ani răspunsul. Cât de norocoşi suntem, să avem vecini atât de apropiaţi!”

A devenit limpede de la primele mesaje că Starglider înţelegea sensurile mai multor mii de cuvinte englezeşti şi chinezeşti, pe care le dedusese din analiza transmisiilor de televiziune, radio şi mai cu seamă, a serviciilor videotext. Ceea ce recepţionase însă pe durata apropierii constituia o mostră foarte nereprezentativă din întregul spectru al culturii umane; conţinea prea puţină ştiinţă avansată, puţină matematică superioară, şi doar o selecţie întâmplătoare de literatură, muzică şi arte vizuale.

Asemeni oricărui geniu autodidact, Starglider avea prin urmare lipsuri enorme în educaţia lui. Luând în consideraţie principiul că e mai bine să oferi mai mult decât mai puţin, imediat după ce contactul a fost stabilit, lui Starglider i s-au prezentat dicţionarul englez *Oxford* şi *Marele Dicţionar Chinez* (ediţia mandarină), precum şi *Encyclopedia Terrae*. Transmiterea lor digitală a ţinut cu puţin peste cincizeci de minute şi imediat a urmat un interval de linişte de aproape patru ore din partea lui Starglider – cel mai mare interval de tăcere de acest gen. După ce contactul a fost reluat, vocabularul său se îmbogăţise enorm; în plus, în nouăzeci şi nouă la sută din cazuri ar fi trecut testul Turing cu uşurinţă – cu alte cuvinte, din mesajele primite nu se putea deduce dacă Starglider era o maşină sau o fiinţă omenească foarte inteligentă.

Existau scăpări ocazionale – spre exemplu, folosirea incorectă a unor termeni cu sens ambiguu, alături de absenţa conţinutului emoţional din dialog. Aşa ceva nu era decât de aşteptat; asemeni computerelor terestre

avansate, în stare să imite emoţiile constructorilor lor, simţămintele şi dorinţele lui Starglider erau probabil cele ale unei specii total diferite, prin urmare în mare parte incomprehensibile omului.

Şi, desigur, viceversa. Starglider înţelegea precis şi complet afirmaţia „pătratul ipotenuzei este egal cu suma pătratelor celorlalte două laturi”, însă abia de reuşea să-şi facă o vagă idee asupra ideilor ce fuseseră în mintea lui Keats atunci când scrisese:

Şarm şi magie laolaltă, deschizându-se deasupra spumei Periculoasei mări, îndepărtate şi pierdute ţărmuri…

Cu atât mai puţin în:

Să te compar oare cu o zi de vară?
Când tu eşti mai frumoasă şi mai dulce…

Cu toate acestea, în speranţa de a i se corecta deficienţa, lui Starglider i s-au prezentat mii de ore de muzică, teatru, scene din viaţa terestră, umană ori animală. Printr-un acord unanim, o oarecare cenzură a fost impusă. Deşi propensiunea omenirii pentru violenţă şi război nu se prea putea nega (era prea târziu ca *Encyclopedia* să fie retrasă), doar câteva exemple alese cu atenţie au fost transmise. Şi până ce Starglider nu a ieşit bine din raza emisiunilor terestre, conţinutul reţelelor video a rămas în mod necaracteristic plat.

Vreme de secole – poate chiar până când Starglider avea să-şi atingă următoarea ţintă – filosofii urmau să dezbată adevărata sa înţelegere a problemelor umane. Doar asupra unui singur punct nu existau controverse serioase. Cele o sută de zile ale trecerii sale prin Sistemul Solar alteraseră irevocabil imaginea omului despre Univers, geneza lui şi locul omenirii în Cosmos.

Civilizaţia umană nu mai putea fi aceeaşi după plecarea lui Starglider.

15. Bodhidharma

În vreme ce poarta masivă, încrustată cu modele complexe de lotus, se închidea cu zgomot uşor în spatele său, Morgan simţi că pătrunsese într-o altă lume. Nu se afla câtuşi de puţin pentru prima dată pe pământul sacru al vreunei mari religii. Vizitase Notre-Dame, Hagia Sophia, Stonehenge, Parthenonul, Karnakul, Catedrala Saint Paul şi cel puţin alte zece temple importante şi moschei. Dar pe toate le privise ca pe nişte relicve îngheţate ale trecutului, splendide exemple de artă sau inginerie, lipsite însă de relevanţă pentru inteligenţa modernă. Credinţele care le creaseră şi întreţinuseră trecuseră cu toate în uitare, deşi unele din ele supravieţuiseră până mult în secolul douăzeci şi doi.

În schimb, aici timpul se oprise în loc. Uraganele istoriei ocoliseră această singuratecă citadelă de credinţă, fără să o zdruncine. Aşa cum procedau de trei mii de ani, călugării încă se rugau, meditau şi priveau răsăritul.

Traversând dalele uzate ale curţii, lustruite de tălpile nenumăraţilor pelerini, Morgan încercă o bruscă şi învăluitoare nesiguranţă. În *numele* progresului, el încerca să distrugă ceva antic şi nobil; ceva ce nu înţelesese niciodată pe deplin.

Vederea marelui clopot de bronz susţinut de o campanilă a zidului mănăstirii îl opri din drum. Instantaneu, mintea lui de inginer îi estimă greutatea la nu mai puţin de cinci tone. Clopotul era vizibil foarte vechi. Cum naiba… ?

Călugărul îi observă nedumerirea şi zâmbi înţelegător.

— Are două mii de ani, spuse el. Un cadou din partea lui Kalidasa cel Blestemat, pe care am găsit cu cale să nu îl refuzăm. Potrivit legendei, zece ani au trebuit ca să fie urcat pe munte – şi vieţile a o sută de oameni.

— Şi când îl folosiţi? întreba Morgan după ce digeră informaţia.

— Datorită originii sale negre, el sună numai în vremuri de dezastru. Eu unul nu l-am auzit niciodată, şi nimeni în viaţă nu l-a auzit. A bătut o dată, fără ajutor din partea

omului, în timpul puternicului cutremur din 2017. Iar înainte de asta în 1522, când invadatorii iberieni au dat foc Templului Dintelui, furând Relicva Sacră.

— Deci după tot efortul depus, nu a fost niciodată folosit?

— Poate de zece ori în ultimii două mii de ani. Soarta lui Kalidasa încă apasă greu asupra lui.

Probabil constituie o judecată religioasă bună, gândi Morgan fără voia sa, dar câtuşi de puţin economică. Se întrebă ireverenţios câţi călugări cedaseră tentaţiei să bată clopotul, oricât de uşor, doar pentru a auzi timbrul necunoscut al vocii sale interzise…

Mergeau în prezent pe o stâncă enormă, în care fuseseră săpate câteva trepte către un pavilion împodobit cu aur. Acesta, realiză Morgan, se găsea chiar în vârful muntelui. Ştia ce adăposteşte templul, dar încă o dată călugărul îl lumină.

— Urma de picior, rosti bărbatul. Musulmanii credeau că-i aparţine lui Adam; a stat aici după ce a fost izgonit din Paradis. Hinduşii i-o atribuie lui Shiva ori Shaman. Dar pentru budişti, desigur, reprezenta urma Celui Luminos.

— Observ că folosiţi timpul trecut, spuse Morgan cu un glas voit neutru. Ce se crede astăzi?

Chipul călugărului nu trădă nicio emoţie când replică:

— Buddha a fost un om, ca dumneavoastră şi ca mine. Urma din stâncă – şi este o piatră foarte dură – măsoară doi metri lungime.

Ceea ce păru să lămurească lucrurile, iar Morgan nu mai întrebă altceva în vreme ce era condus de-a lungul unui scurt coridor, terminat cu o uşă deschisă. Călugărul ciocăni, dar nu aşteptă răspuns şi-i făcu semn vizitatorului să intre.

Pe jumătate Morgan se aşteptase să-l găsească pe Mahanayake Thero stând cu picioarele încrucişate pe o rogojină, înconjurat de esenţe fumegânde şi de acoliţi cântând. În aerul rece exista un iz de esenţă, însă şeful ordinului religios din Sri Kanda Maha Vihara şedea în spatele unui birou normal, prevăzut cu displayul şi unităţile standard de memorie. Singurul obiect deosebit din încăpere

era capul lui Buddha, cu puţin mai mare decât la scară naturală, pe un soclu într-un colţ. Morgan nu reuşi să-şi dea seama dacă era real sau o proiecţie.

În ciuda decorului convenţional, era puţin probabil ca şeful mănăstirii să fie luat drept o oarecare persoană oficială. În afara inevitabilei robe galbene, Mahanayake Thero avea două trăsături care, în această epocă, se întâlneau extrem de rar: era complet chel şi purta ochelari.

Ambele, presupuse Morgan, constituiau opţiuni deliberate. Din moment ce calviţia se trata cu atâta uşurinţă, acel dom strălucitor de fildeş nu putea să fie decât ras sau epilat. Şi nu îşi aducea aminte când văzuse ultima dată ochelari, exceptând înregistrările istorice sau piesele de teatru.

Combinaţia fascina şi deconcerta în acelaşi timp. Morgan descoperi că îi este imposibil să ghicească vârsta reală a lui Mahanayake Thero. Putea fi oricât între patruzeci şi optzeci de ani, iar acele lentile, deşi transparente, reuşeau cumva să ascundă gândurile şi emoţiile din spatele lor.

— *Ayu bowan*, doctore Morgan, rosti Marele Preot, invitându-l să se aşeze. Acesta este secretarul meu, Venerabilul Parakarma. Sper să nu vă supăraţi dacă va lua câteva notiţe.

— Desigur că nu, replică Morgan, înclinând capul spre cel de-al treilea ocupant al micii încăperi. Observă că acesta avea părul lung şi o barbă impresionantă. Probabil rasul părului nu era obligatoriu.

— Aşadar, doctore Morgan, continuă Mahanayake Thero, doreşti muntele nostru.

— Mi-e teamă că da, ăă… Sfinţia Voastră. Parte din el, în orice caz.

— Din toată lumea mare, aceste câteva hectare?

— Alegerea nu ne aparţine nouă, ci Naturii. Punctul terminus terestru trebuie să fie amplasat pe ecuator şi la cea mai mare altitudine posibilă, acolo unde densitatea redusă a acrului minimizează vânturile.

— Există munţi ecuatoriali mai înalţi în Africa sau America de Sud.

Iar o luăm de la capăt, gândi Morgan, gemând în sinea lui. Experienţe amare îl învăţaseră că era aproape imposibil să-i facă pe neiniţiaţi, oricât de inteligenţi şi de interesaţi s-ar fi arătat, să priceapă datele problemei. Anticipa şi mai puţin succes cu aceşti călugări. Dacă pământul ar fi fost un corp simetric, fără vârfuri sau văi în câmpul său gravitaţional…

— Credeţi-mă, spuse cu însufleţire, am analizat toate alternativele. Cotopaxi şi muntele Kenya – chiar Kilimanjaro, deşi se află cu trei grade la sud – ar fi locaţii foarte bune dacă nu ar exista un obstacol fatal. Atunci când un satelit este poziţionat pe o orbită staţionară, el nu rămâne *exact* deasupra aceluiaşi punct. Datorită neregularităţilor gravitaţionale, chestiune în care nu voi intra acum, va deriva încet de-a lungul ecuatorului. Aşa că sateliţii noştri sincroni şi staţiile spaţiale trebuie să consume combustibil ca să rămână pe poziţie. Din fericire, cantitatea în cauză e destul de mică.

Nu poţi însă să mişti milioane de tone, mai ales când au forma unor stâlpi subţiri lungi de zeci de mii de kilometri, înainte şi înapoi pe poziţie. Şi nici nu e nevoie. Din fericire pentru noi…

— Dar nu şi pentru *noi*, interveni Mahanayake Thero, determinându-l pe Morgan să se poticnească.

— … există două puncte stabile pe orbita sincronă. Un satelit plasat aici va rămâne pe loc. Nu va deriva. Ca şi cum ar fi blocat în fundul unei văi invizibile…

Unul din aceste puncte se găseşte deasupra Pacificului, aşadar nu este de niciun folos. Celălalt să găseşte chiar deasupra capetelor noastre.

— Cu siguranţă câţiva kilometri într-o parte sau în alta nu vor constitui o diferenţă importantă. În Taprobane mai există şi alţi munţi.

— Niciunul mai înalt decât jumătatea lui Sri Kanda, ceea ce ne-ar plasa la nivelul forţelor eoliene critice. Adevărat,

nu sunt multe uragane la ecuator. Dar sunt suficiente pentru a primejdui structura în punctul ei cel mai sensibil.

— Putem controla vânturile.

Era prima contribuţie a tânărului secretar, iar Morgan îl privi cu un interes renăscut.

— Într-o anumită măsură, da. Fireşte, am discutat acest aspect cu Centrul de Control Musonic. Însă ei afirmă că certitudinea absolută este exclusă – mai cu seamă în privinţa uraganelor. Cea mai bună probabilitate pe care mi-o oferă este de cincizeci la unu. Ceea ce nu-i suficient de bună pentru un proiect de un trilion de dolari.

Venerabilul Parakarma părea înclinat să argumenteze.

— Există o ramură aproape uitată a matematicii, denumită teoria catastrofelor, care ar putea face din meteorologie o ştiinţă cu adevărat precisă. Sunt convins că…

— Să vă explic, întrerupse scurt Mahanayake Thero, tânărul meu coleg a fost odată oarecum celebru pentru lucrările sale astronomice. Îmi închipui că aţi auzit de doctorul Choam Goldberg.

Morgan simţi că i se deschide pământul sub picioare. Trebuia să fie prevenit! Apoi îşi aduse aminte că profesorul Sarath îi spusese într-adevăr, cu o licărire ciudată în ochi, „atenţie la secretarul particular al lui Buddy – este un personaj foarte isteţ”.

Morgan se întrebă dacă nu cumva obrajii i se înroşiseră, în vreme ce Venerabilul Parakarma, alias dr. Choam Goldberg, îl privea la rândul lui cu o expresie clar neprietenoasă. Prin urmare se străduise să explice instabilităţile orbitale acestor călugări inocenţi; probabil Mahanayake Thero primise deja informaţii mult mai bune decât reuşise Morgan să-i ofere.

Îşi aminti că oamenii de ştiinţă se împărţeau în două tabere atunci când discutau despre dr. Goldberg: cei convinşi că acesta e nebun, şi cei care încă nu se lămuriseră. Goldberg fusese unul din cei mai promiţători tineri în domeniul astrofizicii înainte ca, cu cinci ani în urmă, să anunţe: „Acum după ce Starglider efectiv a distrus toate

religiile tradiţionale, ne putem în sfârşit concentra atenţia asupra conceptului de Dumnezeu.”

Şi cu aceasta dispăruse din atenţia publicului.

16. Conversaţie cu Starglider

Din toate miile de întrebări puse lui Starglider pe durata trecerii sale prin Sistemul Solar, cele ale căror răspunsuri au fost cel mai mult aşteptate priveau viaţa şi civilizaţiile altor stele. Contrar anumitor păreri, robotul răspunse cu bunăvoinţă, deşi admise că ultimele informaţii de care dispunea aveau peste un secol vechime.

Luând în consideraţie imensul număr de culturi produse pe Pământ de către o singură specie, era limpede că varietatea trebuia să fie mult mai mare printre aştri, acolo unde se puteau naşte orice tip de biologii. Câteva mii de ore fascinante cu scene de viaţă – adesea de neînţeles, alteori îngrozitoare – nu lăsară niciun dubiu că lucrurile într-adevăr aşa stăteau.

Totuşi, Starholmerii reuşiseră o clasificare aproximativă a culturilor, după gradul de dezvoltare tehnologică al fiecăreia – probabil singurul criteriu obiectiv posibil. Omenirea fu interesată să descopere că intra în Categoria a Cincea, pe o scară ce cuprindea următoarele trepte: 1. Unelte de piatră. 2. Metale, foc. 3. Scris, obiecte de manufactură, nave. 4. Energia aburului, ştiinţe de bază. 5. Energia atomică, călătoria spaţială.

Când Starglider îşi începuse misiunea, cu şaizeci de mii de ani în urmă, creatorii lui încă făceau parte, ca şi specia umană, din Categoria a Cincea. În prezent trecuseră într-a Şasea, caracterizată de abilitatea de a converti complet materia în energie şi de a transmuta *toate* elementele la scară industrială.

— Există şi o a şaptea categorie? Starglider fu imediat întrebat.

Răspunsul sună scurt: „Afirmativ.”

Când se insistă să dea detalii, robotul explică:

— Nu am permisiunea să explic tehnologia unei culturi superioare uneia inferioare ei. Cu asta chestiunea se opri aici, în ciuda întrebărilor inteligente construite de unele din cele mai ingenioase creiere de pe Pământ.

Dar în acel moment, Starglider ajunsese să depăşească orice logician terestru. Transformarea se datora în parte Departamentului de filosofie al Universităţii din Chicago. Cuprinşi de exaltare, transmiseseră clandestin întreaga *Summa Theologiae*, cu rezultate dezastruoase.

„2069 iunie 02 GMT 1934. Mesaj 1946. Secvenţa 2. Starglider către Pământ.

Am analizat argumentele sfântului vostru Thomas d'Aquino, aşa cum mi s-a cerut în mesajul 145 secvenţa 3 din 2069. Cea mai mare parte a conţinutului pare a fi ilogică şi total lipsita de conţinut informaţional. Printingul care urmează listează 192 de inconsistenţe exprimate în logica simbolică a referinţei voastre Matematica 43 din 2069 mai 29 GMT 025, 1.

Inconsistenţa 1… (urmau şaptezeci şi cinci de pagini).”

După cum arată jurnalele de transmisiuni, lui Starglider îi luase ceva mai mult de un ceas ca să-l demoleze pe Sfântul Thomas. Deşi filosofii urmau să-i dezbată argumentele vreme de câteva decenii, vor găsi doar două erori; iar acestea s-ar fi putut datora unei neînţelegeri de terminologie.

Ar fi interesant de ştiut ce fracţiune a circuitelor de procesare aplicase Starglider acestei probleme. Din nefericire, nimeni nu se gândise să pună această întrebare înainte ca robotul să treacă pe mod de croazieră şi să întrerupă contactul. Până în clipa respectivă însă, mesaje şi mai tulburătoare fuseseră primite.

„2069 iunie 04 GMT 0759. Mesaj 9056. Secvenţa 2. Starglider către Pământ.

Nu reuşesc să fac o distincţie clară între ceremoniile voastre religioase şi purtările aparent identice din cadrul

funcţiilor sportive şi culturale pe care mi le-aţi transmis. Mă refer în mod deosebit la Beatles, 1956; la finala Cupei Mondiale de Fotbal, 2047; şi apariţia de adio a lui Johann Sebastian Clones, 2056.”

„2069 iunie 05 GMT 2038. Mesaj 4675. Secvenţa 2. Starglider către Pământ.

Ultimele mele informaţii asupra acestui subiect datează de 175 de ani, dar dacă vă înţeleg corect, răspunsul este după cum urmează. Comportament de tipul celui pe care îl denumiţi religios a apărut la 3 din cele 15 culturi cunoscute de Categoria întâi, la 6 din 28 culturi Categoria a Doua, 5 din 14 culturi Categoria a Treia, 2 din 10 culturi Categoria a Patra şi 3 din 174 culturi din Categoria a Cincea. Veţi înţelege că dispunem de exemple mai numeroase din Categoria a Cincea, întrucât doar ele sunt detectabile de la distanţe astronomice.”

„2069 iunie 06 GMT 1209. Mesaj 5897. Secvenţa 2. Starglider către Pământ.

Aţi dedus corect faptul că cele 3 culturi de Categoria a Cincea angajate în activităţi religioase au o reproducere bisexuală şi că tinerii rămân în grupul familial o mare parte a vieţii. Cum aţi ajuns la această concluzie?”

„2069 iunie 08 GMT 1537. Mesaj 6943. Secvenţa 2. Starglider către Pământ.

Ipoteza pe care o denumiţi Dumnezeu, deşi compatibilă cu logica, nu este necesară din următorul motiv.

Dacă presupuneţi că Universul poate fi, ghilimele, explicat, închis ghilimele, ca o creaţie a unei entităţi cunoscute ca Dumnezeu, atunci el evident trebuie să fie de un ordin de organizare superior produsului său. Aşadar nu aţi făcut decât să dublaţi complexitatea problemei iniţiale, făcând primii paşi într-o progresie divergentă infinită. William Occam a indicat nu mai târziu de secolul vostru al paisprezecelea că entităţile nu trebuie multiplicate inutil. Prin urmare nu înţeleg de ce această dezbatere continuă. ”

„2069 iunie 11 GMT 0684. Mesaj 8964. Secvenţa 2. Starglider către Pământ.

Starholme m-a informat acum 456 de ani că originea Universului a fost descoperită, dar că nu posed circuitele adecvate pentru a o înţelege. Trebuie să comunicaţi direct pentru a obţine mai multe informaţii.

În acest moment voi comuta pe mod de croazieră; sunt nevoit să întrerup contactul. La revedere.”

După părerea multora, acel ultim şi cel mai faimos dintre toate miile sale de mesaje dovedea că Starglider poseda simţul umorului. De ce altfel ar fi aşteptat până la sfârşit ca să detoneze o asemenea bombă filosofică? Sau să fi făcut parte întreaga conversaţie dintr-un plan minuţios, menit să pregătească omenirea pentru primele transmisii directe de pe Starholme, aşteptate probabil într-o sută şi patru ani.

Au fost şi voci care au sugerat ca Starglider să fie urmărit, deoarece ducea cu el, dincolo de graniţele Sistemul Solar, nu numai un uriaş volum de informaţii, dar şi tezaurul unor tehnologii cu un avans de secole faţă de cea a omului. Deşi nu exista nicio navă spaţială suficient de rapidă ca să-l ajungă pe Starglider – şi să se şi întoarcă pe Pământ după aceea – una putea fi cu siguranţă construită.

Totuşi, înţelepciunea a învins. Chiar şi un robot ar fi putut dispune de mijloace defensive foarte eficiente, incluzând, ca o ultimă alternativă, abilitatea de a se autodistruge. Însă argumentul cel mai greu din balanţă a fost acela că de creatorii lui ne despărţeau doar cincizeci şi doi de ani-lumină. De-a lungul mileniilor scurse din clipa lansării lui Starglider, capabilităţile lor de navigaţie probabil se îmbunătăţiseră enorm. Dacă specia umană ar fi întreprins ceva provocator, ei ar fi putut sosi, poate supăraţi, în câteva sute de ani.

Între timp, printre nenumăratele efecte avute asupra culturii omeneşti, Starglider a adus la punctul culminant un proces ce se desfăşura deja de multă vreme. A pus capăt

miliardelor de cuvinte de vorbărie pioasă cu care oamenii inteligenţi îşi încărcaseră, aparent inutil, mintea vreme de veacuri.

17. Parakarma

Rememorând fazele conversaţiei, Morgan hotărî că nu se făcuse de râs. Mai mult, poate că Mahanayake Thero pierduse un avantaj tactic dezvăluind identitatea Venerabilului Parakarma. Şi totuşi, ea în sine nu reprezenta un secret deosebit; posibil să fi crezut că Morgan cunoştea deja adevărul.

În acel moment surveni o întrerupere binevenită; doi tineri călugări intrară în birou, unul ducând o tavă încărcată cu farfurii mici cu orez, fructe şi ceea ce păreau a fi biscuiţi, celălalt urmându-l cu inevitabilul ceainic. Nimic nu arăta a carne. După o noapte lungă, Morgan ar fi apreciat nişte ouă. Presupuse însă că şi ele erau interzise. Sau nu, interzis era un cuvânt prea puternic. Sarath îi spusese că Ordinul nu interzicea nimic, deoarece nu credea în absolut. În schimb avea o scară frumos calibrată de toleranţe, iar răpirea vieţii – chiar şi a vieţii potenţiale – se afla foarte jos pe listă.

Începând să guste din variatele mâncăruri, cele mai multe dintre ele necunoscute lui, Morgan se uită întrebător la Mahanayake Thero, care clătină din cap.

— Noi nu mâncăm înainte de prânz. Mintea lucrează mai bine dimineaţa şi nu trebuie distrasă de aspecte materiale.

Gustând dintr-o papaya delicioasă, Morgan medită la prăpastia filosofică deschisă de acea simplă declaraţie. Pentru el, un stomac gol distrăgea foarte mult atenţia, inhibând complet funcţiile mentale. Binecuvântat cu o sănătate de fier, nu încercase niciodată să disocieze mintea de trup şi nu vedea niciun motiv pentru care cineva ar fi făcut-o.

În timp ce Morgan îşi consuma micul dejun exotic, Mahanayake Thero se scuză şi câteva minute; degetele îi

dansară cu viteză uimitoare pe tastele consolei. Cum ecranul de afişaj era la vedere, politeţea îl obligă pe Morgan să se uite în altă parte. Inevitabil, ochii îi căzură pe capul lui Buddha.

Era probabil real, întrucât postamentul lăsa o umbră pe peretele din spate. Dar şi acest argument nu era definitiv. Postamentul putea fi solid, iar capul o proiecţie poziţionată cu atenţie pe el. Trucul se utiliza destul de des.

Aici se găsea o lucrare de artă care, ca şi Mona Lisa, oglindea emoţiile privitorului şi în acelaşi timp îşi impunea autoritatea. Ochii Giocondei erau însă deschişi, chiar dacă priveau ceva ce nimeni nu avea să ştie vreodată. Ochii lui Buddha era complet albi – fântâni goale, unde un om putea să-şi piardă sufletul, sau să descopere un Univers.

Pe buzele sale dăinuia un zâmbet şi mai ambiguu decât al Mona Lisei. Să fi fost însă un zâmbet, ori doar un joc al luminii? Deja dispăruse, înlocuit fiind de o expresie de linişte supraumană. Morgan nu-şi putea întoarce ochii de la hipnoticul obiect, şi numai familiarul bâzâit al imprimantei îl trezi la realitate – dacă *asta* era realitatea...

— M-am gândit să vă ofer un suvenir al vizitei dumneavoastră, rosti Mahanayake Thero.

Morgan luă foaia întinsă şi rămase surprins să constate că era vorba de un pergament de arhivare de calitate şi nu hârtia obişnuită, destinată coşului de gunoi după câteva ore de utilizare. Nu reuşea să descifreze niciun cuvânt. Exceptând o referire alfanumerică neobtrusivă din colţul stânga de jos, pagina era acoperită în întregime cu simbolurile înflorate pe care acum le recunoştea ca scriere taprobană.

— Mulţumesc, replică cu toată ironia pe care reuşi să o adune în voce. Ce este? Bănuia despre ce e vorba; documentele legale semănau întotdeauna între ele, indiferent de limba Sau epoca când fuseseră emise.

— O copie a înţelegerii dintre Regele Ravindra şi Mahanayake Sangha, datată Vesak, anul 854 d. Chr. al calendarului vostru. Defineşte dreptul de proprietate al Pământului unde este templul, pentru perpetuitate.

Drepturile stabilite prin acest document au fost recunoscute chiar de către invadatori.

— De caledonieni şi de olandezi cred. Dar nu de iberici.

Dacă Mahanayake Thero fu uimit de meticulozitatea informării lui Morgan, niciun muşchi al fetei nu trădă faptul.

— *Ei* niciodată nu au ascultat de lege şi de ordine, mai ales când a fost vorba de alte. religii. Sunt convins că şi dumneavoastră nu agreaţi filosofia lor de egalitate între forţă şi dreptate.

Morgan se sili să zâmbească.

— Desigur. Dar unde trebuie trasă linia? se întrebă în gând. Atunci când interesele majore al unor mari organizaţii erau în joc, moralitatea convenţională trecea adeseori pe locul doi. Cele mai bune creiere juridice din lume, umane sau electronice, curând aveau să se concentreze asupra acestui loc. Dacă ele nu găseau răspunsurile corecte, atunci o situaţie foarte neplăcută ar fi putut să apară – una care să facă din el un ticălos, şi nu un erou.

— Dacă tot aţi menţionat documentul din 854, daţi-mi voie să vă reamintesc că se referă la pământul *din interiorul* templului, definit foarte limpede de ziduri.

— Adevărat. Dar ele includ întregul vârf.

— Nu controlaţi terenul din exteriorul acestui perimetru.

— Avem drepturile oricărui proprietar. Dacă vecinii ne creează neplăceri, îi putem acţiona în judecată. Nu este prima dată când discutăm această chestiune.

— Ştiu. În legătură cu telefericul.

Un zâmbet subţire trecu peste buzele lui Mahanayake Thero.

— V-aţi învăţat lecţia, lăudă ei. Da, ne-am opus viguros datorită unui număr de motive – deşi admit acum, după ce a fost construit, că adeseori i-am fost recunoscători. Făcu o pauză, apoi adăugă: Au existau câteva probleme, dar am reuşit să coabităm. Turiştii şi vizitatorii ocazionali sunt mulţumiţi să rămână pe platformă; pe *adevăraţii* pelerini, fireşte, suntem întotdeauna bucuroşi să-i întâmpinăm în vârf.

— Atunci am putea încerca să cădem la o înţelegere. Câteva sute de metri înălţime nu contează. Vom lăsa vârful neatins şi vom săpa un alt platou, asemeni staţiei de teleferic.

Morgan se simţi limpede stânjenit de privirile lungi ale celor doi călugări. Nu se îndoia că aceştia sesizaseră absurditatea sugestiei, însă trebuise să încerce.

— Aveţi un simţ al umorului deosebit, doctore Morgan, replică Mahanayake Thero într-un sfârşit. Ce ar mai rămâne din spiritul muntelui, din solitudinea pe care o căutăm de trei mii de ani, dacă acest aparat monstruos va fi ridicat aici? Vă aşteptaţi oare să trădăm încrederea milioanelor de oameni ce au urcat pe acest colţ sacru, adesea plătind cu sănătatea – şi chiar cu viaţa, uneori?

— Vă înţeleg sentimentele, rosti Morgan. (Minţea oare?). Vom face tot posibilul, bineînţeles, să minimalizăm influenţele negative. Toate facilităţile de sprijin vor fi îngropate în interiorul muntelui. Doar liftul ar ieşi la suprafaţă, iar de la distanţă va fi invizibil. Aspectul general al muntelui va rămâne total neschimbat. Chiar faimoasa umbră, pe care tocmai am admirat-o, va rămâne practic neafectată.

Mahanayake Thero se întoarse spre colegul său, cerând parcă o confirmare. Venerabilul Parakarma se uită ţintă la Morgan şi întrebă:

— Şi zgomotul?

La naiba, îşi zise Morgan, punctul cel mai slab. Încărcăturile urmau să iasă din interiorul muntelui cu câteva sute de kilometri pe oră. Cu cât mai mare va fi viteza la plecare, cu atât mai mici vor fi solicitările de sarcină în filament. Desigur, pasagerii nu ar suporta mai mult de jumătate de g, dar capsulele vor ţâşni totuşi la o fracţiune substanţială din viteza sunetului.

— Va exista un anume zgomot aerodinamic, admise Morgan, însă nu de intensitatea celui din preajma marilor aeroporturi.

— Foarte liniştitor, rosti Mahanayake Thero.

Morgan era convins că vorbise sarcastic, deşi nu reuşise să detecteze nicio urmă de ironie în vocea preotului. Fie arăta un calm olimpian, fie testa reacţiile vizitatorului. De cealaltă parte, călugărul mai tânăr nu făcu niciun efort să-şi ascundă supărarea.

— De ani de zile, glăsui el cu indignare, protestam împotriva zgomotului făcut de reintrarea navelor spaţiale în atmosfera. Şi acum doriţi să generaţi unde de şoc în… în propria noastră curte!

— Operaţiunile noastre nu vor fi trans-sonice la această altitudine, replică ferm Morgan. Iar structura turnului va absorbi cea mai mare parte a energiei sonore. De fapt, continuă insistând pe ceea ce văzuse brusc ca un avantaj, în timp vom ajuta la eliminarea şocurilor sonore de reintrare. Muntele va fi astfel un loc mai liniştit.

— Înţeleg. În locul bubuiturilor ocazionale, vom avea un urlet permanent.

Nu ajung nicăieri cu omul acesta, socoti Morgan. Şi mă aşteptam ca Mahanayake Thero să reprezinte piedica cea mai dificilă…

Uneori era mai bine să schimbe complet subiectul. Se decise să încerce cu degetul terenul înşelător al teologiei.

— Nu credeţi că există ceva deosebit în ceea ce vrem să facem? Scopurile noastre pot sa difere între ele, dar rezultatele nete au multe în comun. Ce sperăm să construim este doar o extensie a scării voastre. Dacă îmi permiteţi să o spun, noi o continuăm – în sus, până la ceruri.

O clipă, Venerabilul Parakarma rămase fără replică în faţa unui asemenea afront. Înainte să-şi revină, superiorul său replica cursiv:

— Un concept interesant. Dar filosofia noastră nu crede în paradis. Dacă există o salvare pentru om, atunci ca se găseşte doar în această lume. De aceea uneori mă şi uimeşte nerăbdarea cu care dumneavoastră doriţi să o părăsiţi. Cunoaşteţi povestea turnului Babel?

— Vag.

— Vă sugerez să o căutaţi în vechea Biblie creştină, Geneza, versetul 11. Şi acela a constituit un proiect să se escaladeze cerul. A dat greş, datorită dificultăţilor de comunicare.

— Vom avea noi problemele noastre, dar mă îndoiesc că *aceasta* va fi una dintre ele.

Privindu-i totuşi pe Venerabilul Parakarma, Morgan nu mai fu atât de sigur. Între ei se întindea o prăpastie, care în anumite privinţe părea mai mare decât cea dintre Homo sapiens şi Starglider. Vorbeau aceeaşi limbă, dar existau genuni de neînţelegere ce puteau rămâne imposibil de trecut.

— Am voie să vă întreb, reluă Mahanayake Thero cu imperturbabilă politeţe, ce răspuns aţi primit de la Departamentul Parcurilor şi al Pădurilor?

— S-au arătat extrem de cooperativi.

— Nu mă surprinde. Suferă de o lipsă cronică de fonduri, iar o nouă sursă de bani ar fi binevenită. Telefericul a reprezentat o reuşită financiară şi fără îndoială că speră ca proiectul dumneavoastră să constituie un succes încă şi mai mare.

— Nu se înşeală. Şi au acceptat faptul că nu vom crea perturbaţii pentru mediu.

— Să presupunem că se prăbuşeşte.

Morgan îl privi pe călugăr ţintă în ochi.

— Nu se va prăbuşi, spuse cu toată autoritatea omului al cărui curcubeu metalic lega acum două continente.

Dar ştia, la fel de bine cum trebuia să ştie şi implacabilul Parakarma, că siguranţa în astfel de situaţii era imposibilă. Cu două sute doi ani în urmă, pe 7 noiembrie 1940, lecţia predată fusese atât de dură încât niciun inginer nu avea s-o uite vreodată.

Morgan avea puţine coşmaruri şi acesta era unul dintre ele. Chiar în acel moment, computerele Construcţiilor Terestre încercau să îl exorcizeze.

Dar întreaga putere computaţională din Univers nu putea să ofere protecţie împotriva unor probleme neprevăzute – a coşmarurilor încă nenăscute.

18. Fluturii de aur

În pofida soarelui strălucitor şi a magnificelor privelişti ce îl asaltau din toate părţile, Morgan adormi rapid în maşină. Chiar şi nenumăratele serpentine nu reuşiră să-l ţină treaz – se deşteptă însă atunci când frânele acţionară, iar el se pomeni aruncat înainte în centura de siguranţă.

În primul moment de confuzie gândi că visa. Briza care sufla încet prin geamurile pe jumătate deschise era atât de caldă şi de umedă, încât părea să bată dinspre o baie turcească; totuşi, automobilul se oprise în mijlocul unei furtuni aparente de zăpadă.

Morgan clipi, se frecă la ochi şi-i deschise către realitate. Pentru prima dată vedea zăpadă *aurie*.

Un roi dens de fluturi trecea drumul, îndreptându-se spre est într-o migraţie constantă. Câţiva fuseseră supţi în maşină şi se zbăteau frenetic, până ce Morgan reuşi să-i dea afară. Şi mai mulţi se lipiseră de parbriz. Cu ceea ce reprezentau fără îndoială o serie de înjurături locale alese cu grijă, şoferul coborî să-l cureţe. Când termină, roiul se subţiase deja la o mână de călători răzleţi.

— V-au povestit despre legendă? întrebă omul, uitându-se în spate la pasager.

— Nu, replică Morgan scurt. Nu-l interesa deloc subiectul, nerăbdător să-şi reia somnul întrerupt.

— Fluturii de Aur sunt sufletele războinicilor lui Kalidasa, armata pierdută de rege la Yakkagala.

Morgan mormăi ceva fără entuziasm, în speranţa că şoferul va înţelege mesajul. Bărbatul continuă însă fără milă:

— În fiecare an, cam în această perioadă, se îndreaptă către munte şi mor cu toţii pe pantele lui joase. Uneori îi întâlneşti la jumătatea cablului de teleferic, dar niciodată mai sus. Norocul viharei.

— Vihara? întrebă Morgan somnoros.

— Templul. Dacă vor ajunge vreodată sus, atunci Kalidasa ar învinge iar grupul de bhikkus – călugării – ar

trebui să plece. Aşa sună profeţia. E săpată pe o lespede de piatră din Muzeul Ranapura. V-o pot arăta.

— Altă dată, răspunse Morgan grăbit, aranjându-se mai comod în scaun. Dar trecură mulţi kilometri până să aţipească iarăşi, deoarece exista ceva obsesiv în imaginea conjurată de şofer.

Îşi va aminti adeseori pe parcursul următoarelor luni de zile – dimineaţa, ori în momentele de stress şi criză. Mereu şi mereu se va scufunda în acea zăpadă aurie, în timp ce milioanele de vieţuitoare condamnate îşi consumau energiile în van asaltând muntele şi ceea ce simboliza el.

Chiar şi acum, la începutul campaniei sale, imaginea era prea pregnantă ca să-l liniştească.

19. Pe malurile Lacului Saladin

„Aproape toate simulările de Istorie Alternativă pe calculator indică că bătălia de la Tours (732 d. Chr.) a constituit unul din dezastrele majore ale omenirii. Dacă Charles Martel ar fi fost învins, Islamul şi-ar fi depăşit problemele interne care îl fărâmiţau şi ar fi pornit să cucerească Europa. Astfel, secole de creştinism barbar ar fi fost evitate, Revoluţia Industrială s-ar fi declanşat cu o mie de ani mai devreme, iar astăzi am fi atins stelele cele mai apropiate, în loc să călătorim doar până la planetele exterioare…

Soarta a decis însă altminteri, iar armatele Profetului s-au întors în Africa. Islamul a dăinuit ca o fosilă fascinantă până la sfârşitul secolului al douăzecilea. Apoi, brusc, s-a dizolvat într-o mare de petrol…”

Alocuţiunea Preşedintelui,
Simpozionul bicentenar Toynbee,
Londra, 2089

— Ştiai că m-am numit în funcţia de Mare Amiral al Flotei Sahariene? întrebă Şeicul Farouk Abdullah.

— Nu mă surprinde, domnule Preşedinte, răspunse Morgan privind în depărtare, peste albastrul apelor Lacului Saladin. Dacă nu e un secret militar, de câte nave dispuneţi?

— Zece momentan. Cel mai mare e un hidroglisor de treizeci de metri aparţinând Semilunei Roşii. La fiecare sfârşit de săptămână salvează marinarii incompetenţi. Oamenii mei încă nu sunt prea grozavi pe apă – uită-te la idiotul acela care vrea să cârmească! În definitiv, două sute de ani nu-s suficienţi ca să treci de la cămile la vapoare.

— Între ele aţi avut Cadillac-uri şi Rolls Royce-uri. Precis au uşurat tranziţia…

— Şi încă le mai avem. Silver Ghost-ul stră-stră-străbunicului meu e la fel de bun ca nou. Dar trebuie să fiu cinstit – vizitatorii sunt cei ce au de obicei necazuri, încercând să stăpânească vânturile noastre locale. *Noi* preferăm bărcile cu motor. Iar la anul voi avea un submarin garantat să atingă adâncimea maximă a lacului, de şaptezeci şi opt de metri.

— Pentru ce?

— *Acum* se spune că ergul era plin de comori arheologice. Desigur, nimeni nu s-a gândit la ele când a fost scufundat.

Nu era de niciun folos să-l grăbească pe Preşedintele RAAN – Republica Autonomă a Africii de Nord – şi Morgan ştia prea bine acest lucru. Indiferent de ce ar fi spus constituţia, Şeicul Abdullah deţinea mai multă putere şi avere decât aproape oricine pe Pământ. În plus, ştia cum să le folosească pe amândouă.

Provenea dintr-o familie căreia nu-i fusese frică să rişte şi arareori avusese motiv să regrete. Prima şi cea mai faimoasă aruncare de zaruri – şi care le adusese ura întregii lumi arabe pentru o jumătate de secol – fusese investirea marilor sume de petro-dolari în ştiinţa şi tehnologia Israelului. Acel act prevăzător condusese mai târziu la forajele din Marea Roşie, la înfrângerea deşertului şi, mult mai târziu, la Podul Gibraltar…

— Nu trebuie să-ţi spun, Van, rosti Şeicul în final, cât de mult mă fascinează noul tău proiect. Iar după toate experienţele prin care am trecut împreună de când s-a construit Podul, ştiu că poţi s-o faci, punându-ţi-se resursele la dispoziţie.

— Mulţumesc.

— Dar am câteva întrebări. Nu mi-e clar de ce ai prevăzut o Staţie de Mijloc – şi de ce la o altitudine de douăzeci şi cinci de mii de kilometri?

— Din câteva motive. Avem nevoie de o centrală electrică importantă pe la acel nivel, ceea ce oricum ar implica o construcţie destul de importantă. Apoi ne-am dat seama că şapte ore de stat înghesuit într-o cabină aglomerată e prea mult, şi că împărţirea călătoriei în două faze ar aduce o serie de avantaje. Nu va trebui să hrănim pasagerii în tranzit; vor putea să mănânce şi să se dezmorţească pe Staţie. Am optimiza totodată şi designul vehiculului. Doar capsulele secţiunii inferioare vor fi proiectate aerodinamic. Celelalte vor fi mult mai simple şi mai uşoare. Staţia de Mijloc va servi nu numai ca punct de transfer, dar şi ca un centru de operare şi control – iar în final, credem noi, ca o atracţie turistică majoră de sine stătătoare.

— Dar nu-i la mijloc! E aproape la, ah… două treimi din distanţa până la punctul geostaţionar.

— Adevărat. Mijlocul se găseşte la optsprezece mii de kilometri şi nu la douăzeci şi cinci de mii. Mai există însă un factor determinant: siguranţa. Dacă secţiunea de deasupra este tăiată, Staţia de Mijloc nu se va prăbuşi pe Pământ.

— De ce nu?

— Va deţine suficient moment ca să se menţină pe o orbită stabilă. Bineînţeles, se va apropia de Pământ, dar va rămâne în afara atmosferei. Deci va fi în perfectă siguranţă. Pur şi simplu va deveni o staţie spaţială, mişcându-se pe o orbită eliptică cu o perioadă de zece ore. De două ori pe zi va ajunge exact în punctul de unde a pornit, şi eventual ar putea fi reconectată. Cel puţin în teorie…

— Şi în practică?

— Ah, sunt sigur că se poate face. Cu certitudine oamenii şi echipamentul de pe staţie vor fi salvaţi. Dar dacă am stabili staţia la o altitudine mai joasă, nu vom avea nici această opţiune. Orice cade de sub limita de douăzeci şi cinci de mii de kilometri intră în atmosferă şi arde în cinci ore sau mai puţin.

— Intenţionezi să faci reclamă acestui lucru vizitatorilor Staţiei?

— Sperăm că vor fi prea ocupaţi să admire priveliştea ca să-şi facă griji.

— Vorbeşti ca despre un lift scenic!

— De ce nu? Exceptând faptul că cel mai lung lift de acest gen de pe Pământ urcă doar trei kilometri! Aici discutăm despre ceva de zece mii de ori mai lung.

Urmă o pauză considerabilă în vreme ce Şeicul Abdullah analiza cele spuse.

— Am ratat o şansă, glăsui în cele din urmă. Am fi putut plasa lifturi de *cinci* kilometri pe picioarele Podului.

— Erau prevăzute în proiectul iniţial, însă am renunţat la ele din motivul obişnuit: economie.

— Probabil am comis o greşeală. Şi-ar fi scos banii. Şi mi-am mai dat seama de ceva. Dacă acest… hiperfilament… dacă ar fi fost disponibil în momentul respectiv, presupun că Podul ar fi fost construit cu doar jumătate din costuri.

— Nu vreau să vă mint, domnule Preşedinte. Mai puţin de o cincime. Însă construcţia ar fi întârziat cu mai bine de douăzeci de ani, aşa că nu aţi pierdut finanţând-o.

— Trebuie să discut cu echipa mea de contabili. Unii din ei nu sunt încă convinşi că a fost o idee bună, chiar dacă creşterea de trafic a luat-o înaintea previziunilor. Le tot spun că banii nu înseamnă totul – Republica avea nevoie de Pod din punct de vedere cultural şi psihologic. Ştiai că optsprezece la sută din cei care îl traversează o fac numai deoarece Podul se găseşte acolo, fără vreun alt motiv? Şi apoi se întorc imediat, în pofida faptului că trebuie să plătească iarăşi taxa?

— Mi se pare că-mi aduc aminte că pe vremuri v-am adus argumente similare, zise Morgan cu gâtul uscat. Nu aţi fost uşor de convins.

— Adevărat. Îmi amintesc că opera din Sydney era exemplul tău preferat. Îţi plăcea să arăţi de câte ori se amortizaseră cheltuielile, lăsând la o parte prestigiul câştigat.

— Nu uitaţi piramidele!

Şeicul râse.

— Cum le-ai numit tu? Cea mai bună investiţie din istoria omenirii?

— Exact. Încă oferă dividende de la turişti după patru mii de ani.

— Comparaţia nu e prea cinstită. Costurile întreţinerii lor nu se compară cu cele ale Podului… cu atât mai puţin cu ale Turnului din noul tău proiect.

— Turnul s-ar putea să dureze mai mult decât Piramidele.

— Un gând foarte impresionant. Crezi *cu adevărat* că va funcţiona timp de mii de ani?

— Nu în forma sa originală, desigur, dar în principiu, da. Indiferent ce descoperiri tehnice va aduce viitorul, nu cred să existe un mod mai eficient, mai economic de a ajunge în spaţiu. Gândiţi-vă la el ca la un alt pod. De această dată însă, un pod spre stele – sau cel puţin până la planete.

— Şi din nou, doreşti să participăm la finanţarea lui. Douăzeci de ani mai avem încă de plătit la *ultimul* pod. Iar Liftul Spaţial nici nu va fi pe teritoriul nostru şi nu va avea o importanţă directă pentru noi.

— Vă contrazic, domnule Preşedinte. Republica dumneavoastră participă în circuitul economic terestru, iar costul transportului spaţial reprezintă astăzi unul din factorii limitativi ai dezvoltării sale. Dacă veţi studia estimările pentru anii ’50 şi ’60…

— Da, da, foarte interesant. Totuşi, deşi nu suntem tocmai săraci, n-am putea aduna nici măcar o fracţiune din fondurile necesare. Păi, va absorbi întregul produs naţional brut pentru câţiva ani!

— Şi îl va plăti înapoi la fiecare cincisprezece ani, la nesfârşit.

— Dacă calculele tale sunt corecte.

— În cazul Podului au fost. Însă aveţi dreptate, bineînţeles, şi nu mă aştept de la RAAN decât să împingă la vale bulgărele de zăpadă. Odată ce vă manifestaţi interesul, va fi mult mai uşor să găsesc sprijin.

— Unde?

— Banca Mondială. Băncile planetare. Guvernul federal.

— Şi propria ta companie, Corporaţia de Construcţii Terestre? Ce pui de fapt la cale, Van?

Acum e-acum, gândi Morgan aproape cu uşurare. În sfârşit putea vorbi deschis cu cineva în care avea încredere, cineva prea puternic pentru a se implica în mărunte intrigi birocratice, dar capabil să înţeleagă aspectele lor de fineţe.

— Cea mai mare parte a acestei lucrări am făcut-o în timpul meu liber – sunt în concediu. Incidental, la fel s-a născut şi Podul! Nu ştiu dacă v-am spus vreodată că oficial mi s-a ordonat să-l dau uitării… În ultimii cincisprezece ani am învăţat câteva lecţii.

— Raportul a necesitat cu certitudine mult timp pe computere. Cine a plătit?

— Ah, dispun de fonduri discreţionare considerabile. Iar echipa mea face mereu studii pe care nimeni altcineva nu le pricepe. Ca să vă mărturisesc adevărul, am adunat un colectiv mic ce s-a jucat cu ideea vreme de câteva luni. Sunt atât de entuziasmaţi încât îşi consacră proiectului şi timpul liber. Dar acum trebuie să ne hotărâm dacă continuăm sau dacă renunţăm.

— Stimatul tău preşedinte ştie despre asta?

Morgan zâmbi fără multă veselie.

— Fireşte că nu, şi nu vreau să-i spun înainte să pun la punct toate detaliile..

— Înţeleg unele din complicaţii, rosti cu ironie Şeicul. Una din ele, îmi închipui, e să te asiguri că Senatorul Collins nu-l inventează primul…

— Nu-i cu putinţă, ideea e veche de două sute de ani. Însă el, şi mulţi alţi oameni, ar putea frâna proiectul. Vreau să-l văd terminat în timpul vieţii mele.

— Şi fără îndoială intenţionezi să te ocupi de lucrare… Mă rog, ce ai dori să facem noi exact?

— Este numai o sugestie, domnule Preşedinte – s-ar putea să aveţi o idee mai bună. Înfiinţaţi un consorţiu, incluzând poate Autorităţile Podului Gibraltar, corporaţiile Suez şi Panama, Compania Canalului Mânecii, corporaţia Barajului Behring… Apoi, când totul e pregătit, contactaţi CCT-ul pentru un studiu de fezabilitate. În acest stadiu, investiţia va fi neglijabilă.

— Însemnând?

— Mai puţin de un milion. Mai cu seamă deoarece am făcut deja nouăzeci la sută din muncă.

— Şi-apoi?

— Apoi, cu sprijinul dumneavoastră, domnule Preşedinte, voi juca după cum sună cântecul. Poate voi rămâne la CCT. Sau poate voi demisiona, alăturându-mă consorţiului – să-i spunem de Astroinginerie. Totul depinde de împrejurări. Voi proceda cum este mai bine pentru proiect.

— Pare rezonabil. Cred că vom găsi o soluţie.

— Vă mulţumesc, domnule Preşedinte, răspunse cu sinceritate Morgan. În schimb există un obstacol care trebuie înlăturat fără întârziere – poate chiar înainte de a înfiinţa consorţiul. Trebuie să mergem la Tribunalul Mondial şi să stabilim jurisdicţia asupra celei mai valoroase bucăţi de teren de pe Pământ.

20. Podul care dansează

Chiar şi-n această epocă a comunicaţiilor instantanee şi a rapidelor transporturi globale, era convenabil să dispui de un loc pe care să-l numeşti birou. Nu totul se putea stoca în modele de sarcini electrice; încă mai existau obiecte ca bunele şi demodatele cărţi, certificate profesionale, premii

şi distincţii, modele inginereşti, mostre de materiale, lucrări artistice inspirate de proiecte (nu la fel de precise ca cele de pe calculator, dar deosebit de ornamentale) şi, desigur, covorul din perete în perete de care orice birocrat suspus avea nevoie ca să amortizeze impactul realităţii exterioare.

Biroul lui Morgan, pe care acesta îl vedea, în medie, zece zile dintr-o lună, se găsea la etajul şase sau TERESTRU al sediului principal al CCT din Nairobi. Etajul de sub el se numea MARE, cel de deasupra ADMINISTRAŢIE – însemnând preşedintele Collins şi imperiul său. Arhitectul, într-un exces de simbolism naiv, dedicase etajul superior SPAŢIULUI. Exista chiar şi un mic observator, pe acoperiş, cu un telescop de treizeci de centimetri întotdeauna defect, întrucât era folosit numai la petrecerile de serviciu şi frecvent în scopuri foarte neastronomice. Camerele superioare ale Hotelului Triplanetar, la numai un kilometru distanţă, constituiau o ţintă preferată, dat fiind faptul că adeseori adăposteau forme ciudate de viaţă – sau, oricum, moduri ciudate de comportament. Deoarece Morgan se afla în contact permanent cu cei doi secretari ai săi – unul uman, celălalt electronic – nu aştepta nicio surpriză când se reîntoarse după scurtul zbor în RAAN.

După standardele unei epoci anterioare, Morgan avea o organizaţie extrem de mică. În subordinea lui lucrau mai puţin de trei sute de bărbaţi şi de femei, însă puterea computaţională şi informaţională de sub comanda lor nu putea fi egalată de întreaga populaţie umană a planetei.

— Ei, cum te-ai descurcat cu Şeicul? întrebă Warren Kingsley, adjunctul şi vechiul său prieten, imediat după ce rămaseră singuri.

— Foarte bine, cred că ne-am înţeles. Nu-mi vine însă să cred că suntem ţinuţi pe loc de o problemă atât de stupidă. Ce zic cei de la departamentul juridic?

— Va trebui neapărat să obţinem o sentinţă a Curţii Mondiale. *Dacă* Tribunalul decide că e vorba de o chestiune de un copleşitor interes public, venerabilii noştri prieteni vor fi obligaţi… Deşi în caz că se încăpăţânează să rămână,

situaţia va fi foarte spinoasă. Poate că va trebui să le trimiţi un mic cutremur să-i ajuţi să se decidă.

Prezenţa lui Morgan în consiliul de administraţie al lui Global Tectonics forma de mult subiect de glumă între cei doi, dar GT – din fericire poate – nu descoperise niciodată un mod de a controla şi direcţiona cutremurele, şi nici nu se aştepta să reuşească. Spera doar să le prevadă şi să le micşoreze energia, înainte ca ele să producă distrugeri majore. Chiar şi aşa, palmaresul de succese nu trecea de şaptezeci şi cinci la sută.

— O idee simpatică, aprecie Morgan. Mă voi gândi la ea. Ce se aude cu cealaltă problemă?

— Totu-i pregătit. Vrei să o studiezi acum?

— În regulă, să vedem ce e mai rău.

Geamurile biroului se întunecară, iar în centrul încăperii apăru o reţea de linii luminoase.

— Priveşte, Van, spuse Kingsley. Aici apare regimul care ne dă de furcă.

Rânduri de litere şi cifre se materializară în aer – viteze, sarcini, acceleraţii, timpi de tranzit. Morgan le absorbi dintr-o privire. Globul terestru, cu cercurile marcând longitudinea şi latitudinea, atârna suspendat deasupra covorului; ridicându-se din el la o înălţime puţin mai mare decât cea a unui om, pornea un fir de lumină ce marca poziţia Turnului Orbital.

— De cinci sute de ori viteza normală; la scară, exagerare laterală cincizeci. Îi dăm drumul.

O forţă invizibilă începu să tragă de linia de lumină, împingând-o de pe poziţia verticală. Perturbaţia se mişca în sus imitând, prin intermediul milioanelor de calcule pe secundă ale computerului, ascensiunea unei încărcături în câmpul gravitaţional al Terrei.

— Ce valoare are deplasarea? întrebă Morgan în vreme ce-şi încorda ochii să urmărească detaliile simulării.

— În prezent circa două sute de metri. Atinge trei sute înainte…

Firul plesni. Într-o mişcare cu încetinitorul ce reprezenta de fapt viteze reale de mii de kilometri pe oră, cele două

segmente ale turnului secţionat începură curbându-se să se îndepărteze unul de celălalt – unul îndoindu-se înapoi spre Pământ, celălalt biciuit fiind spre spaţiu. Dar Morgan nu mai era pe de-a-ntregul conştient de acest dezastru imaginar, existent numai în circuitele computerului. Suprapus lui era o realitate care-l obsedase ani de zile.

Vizionase acel film vechi de două sute de ani de cel puţin cincizeci de ori; existau porţiuni pe care le studiase cadru cu cadru, până ce învăţase pe de rost toate detaliile. În definitiv era cel mai scump film făcut vreodată, cel puţin în vreme de pace. Fiecare minut costase Statul Washington mai multe milioane de dolari…

Acolo se arcuia un pod graţios şi zvelt (prea zvelt!), legând marginile canionului. Nu se găsea nimic pe el, exceptând un singur automobil abandonat de şoferul lui la jumătatea drumului. Nici nu era de mirare, deoarece podul se purta ca niciun altul în întreaga istorie a tehnicii.

Părea imposibil ca mii de tone de metal să execute un asemenea balet aerian. Ai fi putut foarte uşor să crezi că podul fusese construit din cauciuc şi nu din oţel. Ondulaţii vaste, lente, cu o amplitudine de metri, măturau întreaga lui lungime, astfel încât şoseaua suspendată între piloni se curba înainte şi înapoi ca un şarpe furios. Vântul suflând în canion scotea o notă prea coborâtă ca urechile omeneşti să o discearnă, în vreme ce atinsese frecvenţa de rezonanţă a frumoasei structuri condamnate. Timp de ore tensiunile se acumulaseră, dar nimeni nu ştia clipa sfârşitului. Oricum, întârziatele zvârcoliri mortale erau deja mărturie că nenorocoşii proiectanţi trebuiau deja să renunţe la drepturile cuvenite.

Brusc, cablurile de suport plesniră, şuierând în sus asemeni unor bice ucigaşe. Răsucindu-se şi întorcându-se, şoseaua se prăbuşi în râu, fragmente de structură zburând în toate părţile. Chiar proiectat cu viteza normală, cataclismul final părea filmat cu încetinitorul; proporţia dezastrului era atât de mare încât mintea omului nu avea termen de comparaţie. În fapt, durase probabil cinci secunde. La capătul acestui interval de timp, podul Tacoma

îşi câştigase un loc inexpugnabil în istoria ingineriei. Două sute de ani mai târziu, o fotografie a ultimelor sale momente orna pereţii biroului lui Morgan, purtând inscripţia „Unul din produsele noastre de mai puţin succes."

Pentru Morgan nu era o glumă, ci un avertisment permanent că imprevizibilul putea lovi întotdeauna pe la spate. Când Podul Gibraltar fusese proiectat, studiase cu atenţie clasica analiză a dezastrului de la Tacoma făcută de Theodore von Karman, învăţând tot posibilul dintr-una din greşelile cele mai costisitoare ale trecutului. Astfel, nu existaseră probleme vibraţionale nici în timpul celor mai puternice furtuni ale Atlanticului, cu toate că şoseaua se deplasase cu o sută de metri faţă de linia de centru – după cum se calculase cu precizie.

Liftul Spaţial reprezenta însă un asemenea salt în necunoscut, încât surprizele neplăcute constituiau o certitudine virtuală. Forţele eoliene din secţiunea atmosferică erau uşor de estimat, dar trebuiau luate de asemenea în calcul vibraţiile induse de opririle şi pornirile încărcaturilor – şi chiar, la scara enormei structuri, de efectul de maree al soarelui şi Lunii. Şi nu individual, ci acţionând împreuna, adăugând un cutremur ocazional pentru a complica imaginea aşa-numitei analize de „caz negativ". – Toate simulările în acest regim de o tonă sarcina pe oră dau acelaşi rezultat. Vibraţiile se amplifică, până când la circa cinci sute de kilometri survine ruptura. Amortizarea trebuie mărită, drastic.

— Mi-era teamă de aşa ceva. De cât avem nevoie?

— Încă zece megatone.

Morgan încercă o satisfacţie amară. Cifra se apropia de aprecierea lui, bazată pe intuiţia de inginer şi pe misterioasele resurse ale subconştientului. Acum computerul o confirmase. Erau obligaţi să mărească „ancora" din orbita cu zece milioane de tone.

Chiar şi prin prisma standardelor terestre, o asemenea masă nu era de neglijat. Echivala cu o sferă de piatra cu un diametru aproximativ de două sute de metri. Morgan avu deodată în faţă imaginea Yakkagalei, aşa cum o văzuse

ultima dată proiectată pe cerul taproban. Să-şi închipuie ridicarea stâncii la patruzeci de mii de kilometri în spaţiu! Din fericire, existau alte alternative.

Morgan îşi lăsa întotdeauna subordonaţii să gândească singuri. Constituia singura modalitate să inoculeze responsabilitate, îi uşura greutatea de pe umeri, iar de multe ori personalul său ajungea la soluţii pe care el le neglijase.

— Ce propui, Warren? întrebă încet.

— Am *putea* să folosim unul din lansatoarele lunare ca să expediem în spaţiu zece megatone de rocă selenară. Ar fi o operaţiune complicată şi costisitoare, pentru care am avea nevoie de o bază spaţială unde să prindem materialul şi să-l dirijam pe orbita. Ar mai fi problema psihologica…

— Da, îmi dau prea bine seama. Nu dorim un al doilea San Luiz Domingo.

San Luiz fusese oraşul sud american – din fericire unul mic – care suferise impactul unei încărcături deviate de metal lunar, destinate unei staţii orbitale de joasă altitudine. Ghidajul terminal dăduse greş, având ca rezultat primul crater meteoric provocat de om, şi două sute cincizeci de victime. Din acel moment, populaţia Pământului se arătase foarte sensibilă în privinţa tragerilor celeste la ţintă.

— Un răspuns mai bun este să capturăm un asteroid. Suntem în curs de a-i căuta pe cei cu orbite potrivite şi am găsit trei candidaţi promiţători. Ce dorim într-adevăr este unul cu o compoziţie carbonică. Atunci l-am utiliza şi ca materie primă pentru uzina de proces. Împuşcăm doi iepuri dintr-un singur foc.

— Un foc destul de puternic, dar probabil e ideea cea mai bună. Renunţaţi la lansatorul lunar; un milion de trageri a câte zece tone l-ar imobiliza vreme de ani de zile, iar unele din ele vor devia cu siguranţă. Dacă nu găsiţi un asteroid suficient de mare, vom furniza masa suplimentară cu ajutorul chiar al liftului – deşi nu-mi place deloc ideea să irosim atâta energie.

— E posibil să reprezinte calea cea mai ieftină. Cu eficacitatea ultimelor centrale de fuziune, ridicarea unei tone pe orbită va costa doar douăzeci de dolari de electricitate.

— Eşti sigur de cifră?

— Este o estimare fermă a Centrului Energetic.

Morgan rămase tăcut câteva minute, apoi zise:

— Inginerii aerospaţiali mă vor urî, nu glumă. Aproape la fel de mult, adăugă pentru sine, ca Venerabilul Parakarma.

Însă nu, nu avea dreptate. Ura constituia o emoţie imposibilă pentru un real adept al doctrinei. Ceea ce văzuse în ochii fostului doctor Choam Goldberg fusese doar o implacabilă opoziţie. Însă ea se putea dovedi la fel de primejdioasă.

21. Sentinţă

Unul din obiceiurile mai supărătoare ale lui Paul Sarath erau telefoanele inopinate, constând invariabil din cuvintele „Ai auzit ştirea?”, rostite cu bucurie sau supărare după caz. Deşi Rajasinghe fusese adeseori tentat să răspundă la general „Da, nu mă surprinde câtuşi de puţin”, nu avusese niciodată inima să-i răpească lui Sarath mica plăcere.

— Ce e de data asta? întrebă fără mult entuziasm.

— Maxine pe Global Doi, discutând cu senatorul Collins. Cred că amicul nostru Morgan a dat de bucluc. Te sun mai târziu.

Chipul înfâerbântat al lui Sarath se topi de pe ecran, ca să fie înlocuit câteva secunde mai târziu de Maxine Duval, după ce Rajasinghe comută pe canalul de ştiri. Femeia şedea în studioul ei obişnuit şi se adresa Preşedintelui Corporaţiei de Construcţii Terestre. Interlocutorul părea să se găsească într-o stare de indignare abia controlată, foarte probabil însă artificială.

— Domnule senator Collins, acum că Tribunalul Mondial a dat verdictul...

Rajasinghe acţionă comanda de ÎNREGISTRARE cu un mormăit „Credeam că nu se va pronunţa până vineri”. Oprind sonorul şi activându-şi legătura personală cu ARISTOTEL, exclamă:

— Dumnezeule, dar *este* vineri!

Ca de obicei, Ari răspunse numaidecât:

— Bună dimineaţa, Raja. Cu ce te pot ajuta?

Vocea frumoasă, uniformă, neatinsă de glotă, nu se schimbase deloc în cei patruzeci de ani de când o cunoştea. Decenii, poate secole după moartea lui Rajasinghe, computerul va continua să vorbească altuia, la fel cum i se adresa lui astăzi. (Şi cu câţi alţii discuta în chiar această clipă?) Odată, cunoaşterea acestui adevăr îl deprimase pe Rajasinghe; acum nu mai avea importanţă. Nu invidia nemurirea lui ARISTOTEL.

— Bună dimineaţa, Ari. Vreau verdictul Tribunalului în procesul Corporaţiei de Astroinginerie versus Sri Kanda Vihara. Un rezumat e suficient. Sentinţa completă tipăreşte-mi-o mai târziu.

— Decizia 1. Concesiunea terenului confirmată templului pentru perpetuitate sub legea taprobană şi mondială, cod 2085. Vot în unanimitate.

Decizia 2. Construcţia propusului Turn Orbital, cu zgomotul, vibraţiile aferente şi impactul asupra unui obiectiv de mare importanţă istorică şi culturală, ar constitui o perturbare situată sub sancţiunea legii. În acest stadiu, interesul publicului nu este suficient de mare pentru a afecta hotărârea. Vot 4 la 2, cu o abţinere.

— Mulţumesc, Ari. Renunţ la printing, nu voi mai avea nevoie de el. La revedere.

Ei, asta era, aşa cum se şi aşteptase. Totuşi, nu ştia dacă să se simtă uşurat sau dezamăgit.

Înrădăcinat în trecut, se bucura că vechile tradiţii erau preţuite şi protejate. Dacă se învăţase un lucru din întreaga istorie însângerată a omenirii, era acela că doar fiinţa umană individuală conta: oricât de excentrică ar fi fost credinţa ei, ea trebuia păstrată, atât timp cât nu intra în conflict cu interese mai largi şi mai legitime. Cum spusese

acel antic poet? „Statul nu există.” Poate că era puţin cam mult spus, dar mai bine decât să cazi în cealaltă extremă.

În acelaşi timp, pe Rajasinghe îl încerca un uşor sentiment de regret. Pe jumătate se convinsese (oare cooperase cu inevitabilul?) că fantasticul proiect al lui Morgan ar fi putut să reprezinte exact ce trebuia ca insula Taprobane (şi întreaga lume poate, deşi *ea* nu se mai afla în responsabilitatea lui) să nu se scufunde într-o confortabilă mulţumire de sine şi în declin. Tribunalul închisese acest drum deosebit, cel puţin pentru mulţi ani.

Se întrebă ce părere avea Duval despre toate acestea şi comută pe vizionare întârziată. Pe Global Doi (uneori denumit Tărâmul Capetelor Vorbitoare), senatorul Collins încă mai aduna energie.

— … fără îndoială depăşindu-şi atribuţiile şi utilizând resursele diviziei sale în scopul unor proiecte ce nu o priveau.

— Dar domnule senator, nu sunteţi cumva prea strict în afirmaţii? Din câte am înţeles, hiperfilamentul a fost dezvoltat pentru *construcţii*, în special pentru poduri. Iar acesta nu-i un soi de pod? L-am auzit pe doctorul Morgan folosind analogia, cu toate că el îl considera de asemenea un turn.

— De astă-dată dumneata eşti foarte strictă, Maxine. Eu unul prefer denumirea de Lift Spaţial. Şi te înşeli în privinţa hiperfilamentului. Este rezultatul a două sute de ani de cercetări aerospaţiale. Faptul că reuşita finală a fost a diviziei *terestre* din – ăăă – organizaţia mea nu e relevant, deşi natural, sunt mândru ca oamenii mei de ştiinţă au fost cei implicaţi.

— Consideraţi că întregul proiect ar trebui predat diviziei spaţiale?

— Ce proiect? Acesta-i doar un studiu de fezabilitate, unul din sutele pe care le efectuăm în cadrul CCT. Nicio fracţiune din numărul lor nu ajung în atenţia mea şi nici nu doresc să ajungă – până ce nu ating nivelul unde într-adevăr sunt de luat decizii importante.

— Ceea ce nu este cazul aici?

— În mod clar, nu. Experţii mei în transporturi spaţiale afirmă că vor face faţă oricăror creşteri de trafic, cel puţin în viitorul previzibil.

— Însemnând precis?

— Încă douăzeci de ani.

— Şi ce se va întâmpla după aceea? Turnului îi vor lua tot atâţia ani să fie construit, potrivit doctorului Morgan. Să presupunem că nu e gata la timp?

— Atunci vom găsi altceva. Personalul meu cercetează *toate* posibilităţile, şi nu e deloc sigur că Liftul Spaţial reprezintă răspunsul optim.

— Ideea, totuşi, e fundamental corectă?

— Pare să fie, sunt însă necesare studii suplimentare.

— Atunci cu siguranţă îi sunteţi recunoscător doctorului Morgan pentru munca sa de pionierat.

— Am cel mai adânc respect pentru dr. Morgan. Este unul din cei mai străluciţi ingineri ai organizaţiei mele – dacă nu din întreaga lume.

— Nu cred, domnule senator, că asta răspunde întrebării.

— Foarte bine; *sunt* recunoscător doctorului Morgan pentru faptul de a-mi fi adus în atenţie acest subiect. Dar nu aprob modul cum a făcut-o. Dacă-mi permiteţi să o spun, a încercat să-mi forţeze mâna.

— Anume?

— Ieşind din cadrul organizaţiei mele – al organizaţiei *sale* – şi dovedind astfel lipsă de loialitate. Drept rezultat al manevrelor sale, s-a primit o hotărâre defavorabilă în Tribunal, care inevitabil a provocat numeroase comentarii. În aceste circumstanţe, nu am avut altă posibilitate decât să-i solicit, cu cel mai adânc regret, să-şi înainteze demisia.

— Vă mulţumesc, domnule senator Collins. Ca întotdeauna, a fost o plăcere să discutăm cu dumneavoastră.

— Mincinoasă mică ce eşti, rosti Rajasinghe oprind transmisia şi preluând convorbirea semnalată cu un minut în urmă de o pâlpâire luminoasă.

— Ai ascultat? întrebă Sarath. Aşadar acesta-i sfârşitul doctorului Vannevar Morgan.

Rajasinghe îşi privi gânditor vechiul prieten.

— Întotdeauna ţi-a plăcut să tragi concluzii pripite, Paul. Ce-ai zice de un rămăşag?

III.
CLOPOTUL

22. Apostază

„Adus la disperare de încercările nereuşite de a înţelege Universul, înţeleptul Devadasa anunţă exasperat într-un târziu:

«Toate declaraţiile care conţin cuvântul Dumnezeu sunt false.»

Numaidecât, discipolul său cel mai puţin preferat, Somasiri, replică:

«Propoziţia pe care o rostesc acum conţine cuvântul Dumnezeu. Nu reuşesc să văd, o Nobile Maestre, cum de este falsă această simplă afirmaţie.»

Devadasa medită vreme de câteva Poyas. Apoi răspunse, de această dată cu satisfacţie vizibilă:

«Doar afirmaţiile care nu conţin cuvântul Dumnezeu pot fi adevărate.»

După o pauză în care o mangustă flămândă abia dacă ar fi avut timpul să înghită o sămânţă de mei, Somasiri spuse iarăşi:

«Dacă această afirmaţie este aplicată ei însăşi, ah, Venerabile, nu poate fi adevărată, deoarece conţine cuvântul Dumnezeu. Dar dacă nu este adevărată...»

Ajuns în acest punct, Devadasa îşi sparse bolul de cerşetor de capul discipolului, prin urmare trebuind să fie onorat ca adevăratul fondator al doctrinei Zen.”

Fragment din Culavamsa, încă nedescoperit

După-amiază târziu, când treptele nu mai erau lovite de întreaga furie a soarelui, Venerabilul Parakarma îşi începu Coborâşul. La căderea serii avea să atingă cel mai de sus popas al pelerinilor, iar ziua următoare să se întoarcă în lumea oamenilor.

Mahanayake Thero nu oferise nici sfat şi nici nu îl descurajase, iar dacă plecarea confratelui său îl întrista, nu lăsă să se observe. Intonase doar „Nimic nu ţine o veşnicie”, îşi încrucişase mâinile şi-i dăduse binecuvântarea.

Venerabilul Parakarma, cel care fusese odată dr. Choam Goldberg, existând posibilitatea să devină iarăşi, ar fi întâmpinat mari dificultăţi să-şi explice motivele. „Să faci ce trebuie” era uşor de spus; nu la fel de uşor era să le descoperi.

La Sri Kanda Maha Vihara găsise pacea – dar asta nu era destul. Cu formaţia sa ştiinţifică, atitudinea ambiguă a Ordinului în privinţa lui Dumnezeu nu-l mai mulţumea. O astfel de indiferenţă ajunsese până la urmă să-i pară mai rea decât o negare hotărâtă.

Dacă cumva existenţa unei gene rabinice era posibilă, atunci dr. Goldberg o avea. Ca mulţi înaintea lui, Goldberg-Parakarma îl căutase pe Dumnezeu în matematică, nedescurajat de bomba pe care Kurt Godel, descoperitorul propoziţiilor incerte, o aruncase la începutul secolului douăzeci. Nu înţelegea cum de putea cineva să contemple asimetria dinamică a profundei şi totuşi minunatei ecuaţii a lui Euler, $e\pi i + 1 = 0$ fără să se întrebe dacă Universul nu reprezenta creaţia unei inteligenţe vaste.

Făcându-şi renumele cu o nouă teorie cosmologică ce reuşise să supravieţuiască aproape zece ani înainte să fie infirmată, Goldberg fusese larg aclamat ca un alt Einstein sau N’goya. Într-o epocă de ultraspecializare, el izbutise totodată să facă notabile progrese în aero şi hidrodinamică, multă vreme considerate domenii moarte, incapabile de a mai oferi surprize.

Apoi, în culmea gloriei, trăise o experienţă religioasă nu foarte deosebită de a lui Pascal, deşi nu cu tot atâtea

nuanţe morbide. Următorul deceniu se mulţumise să se piardă într-un anonimat portocaliu, concentrându-şi mintea asupra întrebărilor de doctrină şi filosofie. Nu regreta interludiul, şi nici nu era sigur că părăsise Ordinul; poate într-o bună zi, lunga scară avea să-i simtă iarăşi tălpile. Însă talentul dăruit de Creator trebuia lăsat să se manifeste. Era multă muncă de făcut şi avea nevoie de unelte pe care nu le putea găsi pe Sri Kanda – de fapt, nicăieri pe Pământ.

În prezent simţea mai puţină ostilitate împotriva lui Vannevar Morgan. Totuşi, fără să-şi dea seama, inginerul aprinsese scânteia; în bâjbâiala lui, şi el se dovedise un agent al Domnului. Templul trebuia protejat cu orice preţ. Fie că roata sorţii urma sau nu să-i readucă liniştea în suflet, Parakarma se hotărâse implacabil asupra acestui punct.

Iar acum, asemeni unui nou Moise aducând de pe munte legile ce schimbaseră destinul omenirii, Venerabilul Parakarma coborî în lumea la care altădată renunţase. Era orb la frumuseţile Pământului şi ale cerului din jur. Ele erau complet neînsemnate, comparate cu cele pe care el singur le vedea în armatele de ecuaţii mărşăluind în mintea lui.

23. Lundozer

— Necazul dumitale, doctore Morgan, este că nu te afli pe planeta care trebuie, spuse omul din scaunul cu rotile.

— Mi se pare că acelaşi lucru e valabil în cazul dumneavoastră, replică Morgan privind ţintă sistemul de suport vital al vizitatorului.

Vice-preşedintele Investiţiilor Narodny Mars scoase un chicotit apreciativ:

— Cel puţin eu mă aflu aici doar pentru o săptămână. Apoi iarăşi pe Lună şi la o gravitaţie civilizată. Oh, sunt capabil să merg singur, la o adică; prefer însă să n-o fac.

— Dacă îmi permiteţi să întreb, de ce veniţi pe Pământ?

— Vin cât mai rar posibil; exista totuşi situaţii când trebuie să faci act de prezenţă. Contrar părerii generale, nu

totul se poate face prin telecomandă. Sunt convins că mă înţelegeţi.

Morgan înclină afirmativ din cap; era adevărat. Îşi aminti de câte ori textura unui material, atingerea unei pietre sau solul de sub picioare, mirosul junglei ori picăturile de ploaie pe faţă jucaseră un rol esenţial într-unul sau altul din proiectele sale. Odată, poate că şi aceste senzaţii vor fi transmise electronic. Într-adevăr, deja se reuşise pe o bază experimentală, la un nivel destul de primitiv şi cu nişte costuri enorme. Pentru realitate nu exista însă substituent; omul trebuia să se ferească de imitaţii.

— Dacă aţi venit pe Pământ special ca să mă vedeţi pe mine, continuă Morgan, mă simt onorat. Dar dacă intenţionaţi să-mi oferiţi o slujbă pe Marte, atunci vă pierdeţi timpul. Mă simt excelent ca pensionar, întâlnind prieteni şi rude pe care nu i-am văzut de ani de zile, şi nu doresc deloc să încep o nouă carieră.

— Găsesc faptul surprinzător. La urma urmei, aveţi doar cincizeci şi doi de ani. Cum v-aţi propus să vă umpleţi timpul?

— Foarte uşor. Mi-aş putea petrece restul vieţii lucrând la oricare proiect dintr-o paletă de câteva zeci. Inginerii din antichitate – romanii, grecii, incaşii – m-au fascinat întotdeauna şi n-am avut niciodată timpul să-i studiez. Mi s-a cerut să scriu şi să predau un curs de design la Universitatea Global. Mi s-a plătit avansul pentru un manual de structuri avansate. Vreau să dezvolt o serie de idei legate de utilizarea elementelor active în corecţia sarcinilor dinamice – vânturi, cutremure şi aşa mai departe. Sunt încă consultant la General Tectonics. Şi pregătesc un raport asupra administrării CCT.

— La cererea cui? Bănui că nu a senatorului Collins.

— Nu, răspunse Morgan cu un zâmbet amar. Am gândit că ar putea fi… folositor. Şi mă ajută să mă calmez.

— Sunt sigur. Dar toate aceste activităţi nu sunt cu adevărat creative. Mai devreme ori mai târziu îşi vor pierde farmecul, ca şi acest minunat peisaj norvegian. Vă veţi plictisi să vă tot uitaţi la brazi şi lacuri, după cum la fel vă

veţi plictisi să scrieţi şi să vorbiţi. Sunteţi genul de om care niciodată nu este cu adevărat fericit, doctore Morgan, dacă nu îşi croieşte propriul Univers.

Morgan nu răspunse. Afirmaţia era mult prea exactă pentru a-l face să se simtă bine.

— Bănui că sunteţi de acord cu mine. Ce aţi zice dacă v-aş declara că banca mea este serios interesată de proiectul Liftului Spaţial?

— M-aş arăta sceptic. Când am discutat cu funcţionarii ei, mi-au răspuns că ideea-i excelentă, dar că în acest stadiu nu pot investi nicio sumă. Toate fondurile disponibile erau necesare dezvoltării planetei Marte. Vechea poveste: vom fi bucuroşi să vă ajutăm atunci când nu veţi mai avea nevoie de ajutor.

— *Asta* a fost acum un an. În prezent ne-am răzgândit. Am vrea ca dumneata să construieşti Liftul Spaţial. Dar nu pe Pământ. *Pe Marte.* Sunteţi interesat?

— S-ar putea. Continuaţi.

— Gândiţi-vă la avantaje. Doar o treime din gravitaţie, prin urmare forţele implicate sunt corespunzător mai mici. Orbita sincronă se află de asemenea mai aproape, la mai puţin de jumătate din altitudinea de aici. Aşadar din start problemele inginereşti sunt enorm reduse. Oamenii noştri estimează că sistemul marţian ar costa de cel puţin zece ori mai puţin decât cel terestru.

— Foarte posibil, deşi ar trebui să verific.

— Iar acesta-i numai începutul. Avem furtuni cumplite pe Marte, în ciuda atmosferei rarefiate, dar şi munţi care se ridică complet deasupra lor. Sri Kanda al vostru are doar cinci kilometri înălţime. Noi îl avem pe Mons Pavonis – douăzeci şi unu de kilometri, şi exact pe ecuator! Mai mult, în vârful lui nu trăiesc călugări marţieni cu certificate de închiriere pe termen lung…

Şi mai există un motiv pentru care liftul spaţial pare să fi fost destinat lui Marte. Deimos se găseşte la numai trei mii de kilometri deasupra orbitei staţionare. Aşadar dispunem deja de câteva milioane de megatone aşteptând exact la locul potrivit de ancorare.

— Vor fi o serie de probleme interesante de sincronizare, însă înţeleg ce doriţi să spuneţi. Aş vrea să-i întâlnesc pe cei ce au avut ideea.

— Nu puteţi, în timp real. Se află cu toţii pe Marte. Va trebui să mergeţi acolo.

— Mă tentează, dar mai am câteva întrebări.

— Daţi-i drumul.

— Pământul trebuie să aibă un lift, din raţiunile pe care fără îndoială le cunoaşteţi. Îmi pare însă că Marte s-ar putea descurca şi în lipsa lui. Aveţi doar o fracţiune din traficul nostru spaţial, şi o rată proiectată de creştere mult mai mică. Cinstit să fiu, pentru mine nu prea are sens.

— Mă întrebam când o veţi spune.

— Ei bine, iată că o spun.

— Aţi auzit de Proiectul Eos?

— Nu cred.

— Eos, în greceşte răsărit, planul de întinerire al planetei Marte…

— Ah, da, desigur. Presupune topirea calotelor polare, nu-i aşa?

— Exact. Dacă am putea elibera toată acea apă şi CO2 îngheţat, mai multe lucruri se vor întâmpla în acelaşi timp. Densitatea atmosferică va creşte, până ce oamenii vor ajunge să lucreze afară fără costume presurizate. Într-un stadiu mai avansat, chiar aerul ar putea fi făcut respirabil. Am avea ape curgătoare, mări şi, mai presus de orice, *vegetaţie* – începuturile unei biosfere atent planificate. Într-un răstimp de câteva secole, Marte ar deveni a doua Grădină a Edenului. Este singura planetă a Sistemului Solar pe care o putem transforma cu tehnologia cunoscută. Venus ar putea rămâne întotdeauna prea fierbinte.

— Şi ce rol joacă liftul?

— Suntem obligaţi să ridicăm pe orbită milioane de tone de echipament. Singura modalitate practică de a încălzi planeta este să utilizăm oglinzi solare, de sute de kilometri în dimensiuni. Şi vom avea nevoie de ele *permanent* – întâi ca să topim calotele, iar mai târziu pentru a menţine o temperatură confortabilă.

— De ce nu luaţi aceste materiale din minele de pe asteroizi?

— Parte din ele le vom lua. Însă cele mai bune oglinzi sunt făcute din sodiu, iar acesta se găseşte rar în spaţiu. Va trebui să-l excavăm din straturile de sare de la Tharsis – situate chiar la poalele muntelui Pavonis, spre norocul nostru.

— Şi cât va dura proiectul?

— Dacă nu îmtâmpinăm probleme, prima etapă va fi gata în cincizeci de ani. Poate în jurul celei de a o suta aniversări a dumneavoastră, despre care companiile de asigurări afirmă că aveţi o şansă de treizeci şi nouă la sută să o prindeţi.

Morgan râse.

— Îi admir pe cei care fac cercetări exhaustive.

— Nu am supravieţui pe Marte dacă nu am acorda atenţie detaliilor.

— Mă rog, sunt favorabil impresionat, deşi am încă multe rezerve. Finanţarea, spre exemplu.

— Asta-i treaba mea, doctore Morgan. Eu sunt bancherul. *Dumneata* eşti inginerul.

— Corect, totuşi îmi pare că ştiţi multe despre inginerie, iar eu unul am învăţat multă economie din experienţa vieţii, Înainte chiar să mă gândesc la o eventuală participare, doresc un plan amănunţit de buget…

— Care vă poate fi pus la dispoziţie.

— … şi asta doar pentru început. Poate nu vă daţi seama de vastele studii necesare încă să fie întreprinse în zeci de domenii – producţia de masă a hiperfilamentului, chestiunile de stabilitate şi control… Aş putea să continui o noapte întreagă.

— Nu va fi necesar. Inginerii noştri v-au citit rapoartele. Ce propun ei este un experiment la scară redusă care va elucida multe din problemele tehnice, dovedind că principiul e valabil.

— În această privinţă nu se pune îndoială.

— De acord, însă-i uimitor ce diferenţă poate face o mică demonstraţie practică. Iată deci ce dorim să faceţi

dumneavoastră. Proiectaţi un sistem minim – doar un fir cu o sarcină de câteva kilograme. Coborâţi-l de pe orbita sincronă pe Pământ; da, pe Pământ. Dacă funcţionează aici, pe Marte va fi simplu. Apoi trimiteţi sus ceva pe el, să arătaţi că rachetele sunt depăşite. Experimentul va fi relativ ieftin, va oferi informaţii esenţiale şi antrenamentul de bază, iar din punctul nostru de vedere va economisi ani de argumentare. Vom apela la Guvernul Terrei, la Fondul Solar, celelalte bănci interplanetare, prezentându-le numai demonstraţia.

— Într-adevăr v-aţi gândit la toate. Când doriţi răspunsul meu?

— Cinstit, în următoarele cinci secunde. Dar evident, chestiunea nu e atât de urgentă. Aveţi la dispoziţie cât timp consideraţi că e necesar.

— Foarte bine. Daţi-mi studiile de proiect, analizele de cost şi ce alte materiale mai aveţi. Imediat după ce le voi parcurge veţi primi decizia mea – în maximum o săptămână.

— Vă mulţumesc. Iată numărul meu, sunaţi-mă oricând.

Morgan introduse cartela de identificare a bancherului în fanta propriului comunicator şi verifică prezenţa pe display a mesajului INTRARE CONFIRMATĂ. Înainte de a o returna, luase însă deja o hotărâre.

Dacă în analiza marţiană nu se comisese o greşeală serioasă – şi ar fi pariat o sumă substanţială că o asemenea greşeală nu se strecurase – atunci perioada lui de inactivitate luase sfârşit. Observase adeseori, amuzat, că deşi deciziile relativ minore îi răpiseră întotdeauna mult timp, nu ezitase niciodată în momentele cu adevărat cruciale ale carierei sale. Ştiuse mereu ce trebuia să fată, şi nu se prea înşelase.

În acest moment al jocului, totuşi, nu era bine să investească un capital emoţional şi intelectual prea mare, într-un proiect care ar fi putut să nu aibă niciun rezultat. După ce bancherul ieşi afară pe scaunul cu rotile, în prima etapă a călătoriei lui spre Port Tranquility, via Oslo şi Gagarin, Morgan descoperi că-i este imposibil să înceapă

oricare din activităţile planificate ale lungii ierni nordice. Mintea i se afla în zbucium, scanând întregul spectru al unor timpuri viitoare brusc schimbate.

După câteva minute de plimbare agitată, se aşeză la birou şi începu să listeze priorităţile într-o ordine inversă, pornind de la cele mai puţin importante. Nu după mult realiză că nu era în stare să se concentreze asupra unor treburi de rutină. Adânc în creierul său, ceva îl sâcâia, încercând să-i atragă atenţia. Când vru să vadă despre ce e vorba, lucrul îi scăpă, asemeni unui cuvânt familiar dar pe moment uitat.

Cu un oftat de frustrare, Morgan se ridică de la birou şi ieşi pe veranda de pe faţada vestică a hotelului. Deşi foarte frig, aerul era calm iar temperatura de sub zero grade constituia mai degrabă un stimul decât o lipsă de confort. Cerul scânteia de stele, o semilună galbenă se scufunda încet către reflexia ei din apele fiordului, a căror suprafaţă era atât de întunecată şi de liniştită încât ar fi putut fi la fel de bine o placă netedă de abanos.

Cu treizeci de ani în urmă, zăbovise aproape în acelaşi loc, cu o fată a cărei înfăţişare nu şi-o mai reamintea cu claritate. Amândoi îşi sărbătoreau absolvirea şi aceasta reprezentase cam tot ce avuseseră ei în comun. Nu fusese o aventură serioasă; erau tineri şi se bucuraseră fiecare de compania celuilalt, iar asta se dovedise suficient.

Totuşi, acea palidă amintire îl adusese înapoi în fiordul Trollshavn, într-un moment crucial al existenţei. Ce ar fi gândit tânărul student de douăzeci şi doi de ani dacă ar fi ştiut că paşii îl vor purta înapoi în acest loc al amintitelor plăceri, după un interval de treizeci de ani?

În reveria lui Morgan nu era nicio urmă de nostalgie sau de autocompătimire – doar o doză de amuzament. Nu regretase nicio clipă că el şi Ingrid se despărţiseră amical, fără măcar să ia ta considerare obişnuitul contract de încercare, de trei ani. Ea plecase mai departe, să facă trei bărbaţi moderat nefericiţi, înainte de a-şi găsi o slujbă la Comisia Lunară, iar Morgan îi pierduse urma. Poate că,

chiar acum se găsea acolo, pe semiluna lucitoare, a cărei culoare se apropia de părul ei…

Atât despre trecut. Morgan îşi îndreptă gândurile spre viitor. Unde era Marte? I se făcu ruşine să admită că nu ştia nici măcar dacă planeta era vizibilă. Cu ochii urmărind ecliptica, de la Lună la raza pătrunzătoare a lui Venus şi dincolo de ea, nu observă nimic în profunzimile scânteietoare care să-i permită identificarea sigură a planetei roşii. Era incitant să se gândească că într-un viitor nu prea îndepărtat, el – care nu călătorise niciodată dincolo de orbita selenară! – ar fi putut să privească cu proprii ochi magnificele peisaje stacojii, micuţii sateliţi trecând rapid prin fazele lunare…

În aceeaşi clipă, visul se prăbuşi. Morgan rămase un moment paralizat, înainte să alerge înapoi în cameră uitând de splendoarea nopţii.

Nu exista nicio consolă de uz general înăuntru, aşa că se văzu obligat să coboare în hol pentru a obţine informaţia dorită. Ca întotdeauna când eşti grăbit, cabina era ocupată de o doamnă în vârstă, căreia îi luă atât de mult timp să afle ce dorea, încât aproape că-l determină pe Morgan să izbească cu pumnii în uşă. Într-un sfârşit, femeia ieşi cu o scuză murmurată, iar Morgan se pomeni faţă în faţă cu toată arta şi cunoaşterea acumulată a întregii omeniri.

În zilele de studenţie, câştigase câteva campionate de viteză în obţinerea datelor, luptând împotriva cronometrului şi scormonind obscure informaţii de pe liste pregătite de judecători ingenios de sadici. („Cât au măsurat căderile de ploaie în capitala celui mai mic stat naţional, în ziua când au fost înregistrate cele mai multe lovituri reuşite în jocurile baseball de I colegiu?” era una de care îşi amintea cu afecţiune deosebită.) Cu anii îndemânarea i se îmbunătăţise, iar de astă dată întrebarea era clară. Monitorul afişă în treizeci de secunde mai multe detalii decât ar fi avut nevoie.

Morgan studie ecranul vreme de un minut, apoi clătină perplex din cap.

— N-aveau cum să neglijeze aşa ceva! murmură. Dar ce vor face?

Apăsă comanda de printing şi luă hârtia la el în cameră să o studieze mai atent. Problema era năucitor, copleşitor de evidentă, încât îl determină să se întrebe dacă la rândul lui nu neglijase o soluţie la fel de vizibilă şi dacă nu se făcea de râs ridicând chestiunea. Totuşi, nu părea să existe nicio scăpare posibilă…

Îşi consultă ceasul: deja trecuse de miezul nopţii. Dar era un lucru ce trebuia clarificat numaidecât.

Spre uşurarea lui Morgan, bancherul nu comutase pe NU DERANJAŢI. Răspunse imediat, puţin surprins.

— Sper că nu v-am trezit, rosti Morgan, nu foarte sincer.

— Nu, tocmai ne pregătim să aterizăm pe Gagarin. Care-i problema?

— Circa zece teratone, mişcându-se cu doi kilometri pe secundă. Luna interioară, Phobos. Este un buldozer cosmic, trecând pe lângă lift la fiecare unsprezece ore. Nu am calculat probabilităţile exacte, însă o coliziune e inevitabilă la fiecare câteva zile.

La celălalt capăt al circuitului se instală o tăcere lungă. Apoi bancherul spuse:

— Şi *eu* m-aş fi gândit la aşa ceva. Aşadar cineva are răspunsul pregătit. Poate îl vom muta pe Phobos.

— Imposibil: masa lui e mult prea mare.

— Trebuie să iau legătura cu Marte. Întârzierea de timp e de douăsprezece minute în prezent. Voi obţine un răspuns în următorul ceas.

Sper, îşi spuse Morgan. Şi ar fi bine să fie bun… Asta, dacă voia cu adevărat slujba propusă.

24. Degetul lui Dumnezeu

Dendrobiwn macarthiae înflorea de obicei odată cu venirea musonului din sud vest, dar în acest an se grăbise. În vreme ce stătea în sera cu orhidee admirând complexele flori roz-violacee, Johan Rajasinghe îşi aduse aminte de

ultimul anotimp când fusese surprins jumătate de ceas de o ploaie torenţială, examinând primii boboci.

Privi neliniştit cerul. Nu, niciun pericol de ploaie. Ziua era frumoasă, cu benzi subţiri de nori potolind din căldura soarelui. Dar era ceva ciudat acolo…

Rajasinghe nu mai văzuse niciodată aşa ceva. Aproape vertical deasupra sa, liniile paralele de nori erau rupte de o stranie perturbaţie circulară. Părea să fie un mic ciclon, de numai câţiva kilometri în diametru, însă lui Rajasinghe îi aminti de ceva cu totul diferit – un nod spărgând simetria unei plăci netede de lemn.

Abandonă îndrăgitele orhidee şi paşi afară să privească mai bine fenomenul. Observă că micul vârtej se deplasa încet pe cer, urma trecerii sale fiind marcată clar de distorsiunile benzilor de nori.

Îţi puteai foarte uşor închipui că degetul lui Dumnezeu coborâse din văzduh, trasând o linie pe nori. Chiar Rajasinghe, care înţelegea principiile de bază ale controlului meteorologic, nu avea idee că o asemenea precizie era posibilă în prezent; oricum, se mândrea cu faptul că în urmă cu patruzeci de ani, jucase un rol în realizarea lui.

Nu fusese uşor să convingă ultimele superputeri să renunţe la fortăreţele lor orbitale şi să le predea Autorităţii Meteo Mondiale, în ceea ce fusese – dacă simbolul putea fi extins într-atât – ultimul şi cel mai dramatic exemplu de transformare a săbiilor în pluguri. Acum laserii care altădată ameninţaseră omenirea îşi direcţionau razele în porţiuni cu grijă selectate ale atmosferei, ori pe ţinte absorbante de căldură în regiuni îndepărtate ale Terrei. Energia lor era neînsemnată faţă de cea a celei mai mici furtuni; dar tot aşa este energia unei pietre care declanşează avalanşa, sau a singurului neutron răspunzător de pornirea reacţiei în lanţ.

Dincolo de aceste lucruri, Rajasinghe nu cunoştea nimic în privinţa detaliilor tehnice, exceptând faptul că implicau reţele de sateliţi de observaţie, şi computere ce păstrau în creierele lor electronice modele ale atmosferei terestre, ale

uscatului şi mărilor. Se simţi oarecum asemeni unui om primitiv extaziat înaintea minunilor tehnologiei, în vreme ce urmărea micul ciclon mişcându-se hotărât spre vest, până ce el dispăru dincolo de linia graţioasă a palmierilor, chiar în interiorul hotarelor grădinilor plăcerii.

Îşi ridică ochii spre invizibilii ingineri şi oameni de ştiinţă gonind în jurul lumii în paradisul lor artificial.

— Extrem de impresionant, rosti. Dar sper că ştiţi *exact* ce faceţi!

25. Ruletă orbitală

— Trebuia să-mi dau seama că se află într-unul din acele apendice tehnice la care nu m-am uitat deloc, spuse bancherul cu glas jalnic. Acum că aţi primit întregul raport, aş vrea să ştiu răspunsul. Întrebarea dumneavoastră m-a neliniştit.

— Este de o evidenţă strălucitoare, exclamă Morgan. Ar fi fost cazul să mă gândesc singur la soluţie.

Şi aş fi făcut-o, eventual, îşi spuse cu destulă încredere în sine. În minte revăzu din nou simulările pe computer ale întregii structuri uriaşe, vibrând ca o coardă de vioară pe măsură ce oscilaţiile cu lungimi de ore goneau de pe Pământ pe orbită şi se reflectau înapoi. Suprapus lor pentru a suta oară, văzu vechiul film al podului dansator. Acolo se găseau toate indiciile necesare.

— Phobos trece pe lângă turn la fiecare unsprezece ore şi zece minute, dar din fericire nu se mişcă mereu în acelaşi plan, altminteri am avea o coliziune la *fiecare* trecere. Perioadele critice sunt precis previzibile, la miime de secundă.

Liftul, ca orice construcţie, nu e o structură complet rigidă. Are o frecvenţă de rezonanţă proprie, calculabilă la fel de precis ca orbitele corpurilor cereşti. Deci, ce propun inginerii dumneavoastră este *să acorde* liftul, astfel încât oscilaţiile sale normale, care oricum nu ar fi evitate, să-l ţină departe de Phobos. De fiecare dată când satelitul va

trece pe lângă structură, aceasta nu se va afla acolo; va fi deviată faţă de zona primejdioasă cu câţiva kilometri.

La capătul celălalt al circuitului se lăsă o tăcere lungă.

— Nu e tocmai cazul să o spun, rosti bancherul într-un târziu, dar mi s-a făcut părul măciucă în cap.

Morgan râse.

— Prezentată aşa direct, seamănă într-adevăr – cum i se spunea? – cu o ruletă rusească. Însă ţineţi minte, avem de-a face cu mişcări exact previzibile. Vom şti întotdeauna unde se găseşte Phobos, iar deplasarea turnului o putem controla foarte simplu prin programarea adecvată a traficului.

„Foarte simplu”, îşi spuse în sine Morgan, nu era tocmai cuvântul potrivit, dar oricine îşi dădea seama că tehnic era posibil. Apoi în minte îi fulgeră o analogie atât de perfectă şi totuşi atât de absurdă, încât aproape izbucni în râs. Nu – nu se făcea să o menţioneze bancherului.

Din nou se înapoiase pe Podul Tacoma, de această dată într-o lume a fanteziei. Comanda un vas ce trebuia să treacă pe sub arcul de metal, după un orar extrem de regulat. Din nefericire, catargul era mai lung cu un metru…

Nicio problemă. Înainte ca vasul să ajungă dedesubt, câteva camioane grele ar fi fost trimise pe pod, la intervale atent calculate ca să se potrivească cu frecvenţa de rezonanţă a construcţiei. O undă slabă ar fi alergat de-a lungul şoselei, de la un pilon la altul, creasta calculată astfel încât să coincidă cu sosirea vasului. Astfel catargul va trece pe dedesubt, cu o marjă de numai câţiva centimetri… La o scară de mii de ori mai mare, la fel urma Phobos să evite turnul ridicat în spaţiu de pe vârful lui Mons Pavonis.

— Sunt fericit să am asigurarea dumneavoastră, dar cred că aş verifica personal poziţia lui Phobos înainte de a face o călătorie, răspunse bancherul.

— Atunci veţi fi surprins să aflaţi că unii din tinerii şi străluciţii dumneavoastră oameni de ştiinţă – străluciţi sunt cu siguranţă, iar tineri presupun că sunt datorită extraordinarei îndrăzneli dovedite – vor să folosească perioadele critice ca o atracţie turistică. Consideră că pot

introduce taxe speciale pentru vizionarea lui Phobos trecând pe-alături cu câteva mii de kilometri pe oră. Un spectacol formidabil, nu sunteţi de părere?

— Prefer să mi-l imaginez de departe. Dar posibil ca ei să aibă dreptate… Oricum, sunt uşurat să aud că există o soluţie. Şi totodată fericit să observ că agreaţi proiectul nostru. Să însemne asta că putem aştepta o decizie în curând?

— O aveţi imediat, replică Morgan. Când începem treaba?

26. Noaptea dinainte de Vesak

Încă mai era considerată, după douăzeci şi şapte de secole, cea mai sfântă zi din calendarul taproban. Potrivit legendei, pe luna plină a lui mai se născuse Buddha, tot atunci atinsese iluminarea şi murise. Deşi pentru majoritatea oamenilor, Vesak-ul nu semnifica mai mult decât cealaltă mare sărbătoare a unei jumătăţi de lume, Crăciunul, ea continua să rămână o zi de meditaţie şi linişte.

De mulţi ani, Centrul de Control Musonic garantase că în nopţile dinainte şi după Vesak nu va ploua. Şi aproape tot de atunci, Rajasinghe plecă în Oraşul de Aur cu două zile înaintea lunii pline, într-un pelerinaj menit să-i împrospăteze an de an spiritul. Evita Vesak-ul însuşi; în ziua respectivă, Ranapura era prea aglomerată cu vizitatori, dintre care unii l-ar fi recunoscut cu siguranţă, perturbându-i solitudinea.

Numai un ochi extrem de ager ar fi observat că imensa lună galbenă ridicată deasupra domurilor în clopot ale anticelor dagobe nu avea încă o formă perfect circulară. Lumina pe care o împrăştia era atât de intensă, încât doar câţiva din cei mai strălucitori sateliţi şi aştri rămâneau vizibili pe cerul senin. Nu bătea nicio adiere de vânt.

Se spune că de două ori s-a oprit Kalidasa pe acest drum atunci când a părăsit pentru totdeauna Ranapura.

Prima oprire a făcut-o la mormântul lui Hanuman, iubitul tovarăş din copilărie; a doua la Templul lui Buddha Muribund.

Rajasinghe se întrebase adesea cât curaj adunase Regele astfel – poate chiar în acest punct, deoarece era locul de unde imensa figură săpată în piatră se vedea cel mai bine. Forma înclinată era atât de perfect proporţionată, încât trebuia să te apropii de faţa ei ca să-i percepi realele dimensiuni. De la distanţă era imposibil să realizezi că perna pe care Buddha îşi sprijinea capul era numai ea mai înaltă decât un stat de om.

Cu toate că Rajasinghe văzuse o bună parte a lumii, nu cunoştea niciun alt loc la fel de plin de pace. Uneori se simţea în stare să rămână acolo o veşnicie, sub strălucirea lunii, complet rupt de grijile şi zarva vieţii. Niciodată nu încercase să pătrundă prea adânc în vraja templului, de teamă să nu o distrugă, însă unele din elementele ei erau destul de evidente. Însăşi poziţia Iluminatului, odihnindu-se în sfârşit după o viaţă lungă şi nobilă, radiind serenitate. Liniile unduitoare ale robei erau extraordinar de blânde şi de liniştitoare; păreau să curgă din stâncă, formând valuri de piatră îngheţată. Şi, la fel ca valurile mării, ritmul natural al curbelor lor declanşa instincte necunoscute raţiunii.

În momente atemporale ca acesta, singur cu Buddha sub o lună aproape plină, Rajasinghe simţea că înţelege în cele din urmă semnificaţia nirvanei – stare definibilă doar prin negaţii. Emoţii ca furia, dorinţa, lăcomia nu mai aveau putere; într-adevăr, abia dacă erau imaginabile. Chiar simţul identităţii personale părea să se topească, ca aburul ceţii înaintea soarelui de dimineaţă.

Starea nu putea să ţină mult, fireşte. Curând deveni conştient de bâzâitul insectelor, de lătratul îndepărtat al unor câini, de duritatea rece a stâncii pe care şedea. Liniştea nu constituia o stare de spirit de durată. Cu un oftat, Rajasinghe se ridică în picioare şi se îndreptă spre maşina parcată la o sută de metri în afara hotarelor sfântului lăcaş.

Tocmai urca în vehicul când observă mica pată albă, atât de bine definită încât părea pictată pe cer, ridicându-se deasupra copacilor, înspre vest. Era cel mai straniu nor văzut de Rajasinghe – un elipsoid atât de perfect simetric, cu marginile atât de netezi – încât părea solid. Îşi puse întrebarea dacă cineva nu zbura cu un aeroplan pe cerurile taprobane; însă nu vedea aripi şi nu se auzea niciun zgomot de motoare.

Apoi, pentru o clipă trecătoare, gândul îl duse mai departe. *În sfârşit, Starholmer-ii sosiseră...*

Dar asta, desigur, era absurd. Chiar dacă reuşiseră să-şi depăşească propriile semnale radio, n-ar fi fost în stare să traverseze întregul Sistem Solar – şi să coboare pe cerurile Pământului! – fără să declanşeze toate alarmele radar în funcţiune. Ştirea s-ar fi răspândit de multe ore.

Oarecum spre surprinderea sa, Rajasinghe se simţi un pic dezamăgit. Iar în prezent, în vreme ce apariţia se tot apropia, văzu limpede că era un nor, întrucât marginile i se destrămau uşor. Viteza era impresionantă; părea să fie mânat din spate de o furtună proprie a sa, invizibilă de la sol.

Aşadar, savanţii Controlului Musonic se puseseră din nou pe treabă, testându-şi măiestria în dirijarea vânturilor. Ce le va trece mâine oare prin cap? se întrebă Rajasinghe.

27. Staţia Ashoka

Ce mică părea insula de la această altitudine! Treizeci şi şase de mii de kilometri mai jos, călărind ecuatorul, Taprobane nu arăta mai mare decât Luna. Întreaga ţară părea prea mică ca să constituie o ţintă; şi totuşi el căuta o arie în centrul ei de mărimea unui teren de tenis.

Chiar şi astăzi, Morgan nu era complet sigur de motivaţiile sale. Pentru scopurile demonstraţiei ar fi putut foarte bine să folosească Staţia Kinte şi să ochească muntele Kilimanjaro ori Kenya. Faptul că Staţia Kinte se găsea într-unul din cele mai instabile puncte ale orbitei

staţionare şi manevra continuu ca să rămână deasupra Africii Centrale n-ar fi contat la cele câteva zile ale experimentului.

O vreme fusese tentat să ţintească Chimborazo; americanii se oferiseră să deplaseze Staţia Columb, cu o cheltuială deloc de neglijat, exact la longitudinea masivului. Dar în final, în pofida acestei încurajări, se întorsese la obiectivul său iniţial, Sri Kanda.

Era spre norocul lui Morgan că, în această epocă a deciziilor asistate de computer, chiar şi o sentinţă a Curţii Mondiale se obţinea într-un interval de săptămâni. Fireşte, vihara protestase. Morgan argumentase în schimb că un scurt experiment ştiinţific, condus pe un teren situat în afara perimetrului templului, fără a produce zgomot, poluare sau o altă formă de interferenţă, nu reprezenta o tulburare. Dacă ar fi fost oprit, munca sa ar fi fost în van, el nu ar avea posibilitatea să-şi verifice calculele, iar un proiect vital Republicii Marte ar fi primit o lovitura serioasă.

Argumentul era plauzibil şi Morgan însuşi îi dăduse crezare în cea mai mare parte. La fel şi judecătorii, cinci contra doi. Deşi se presupunea că nu trebuiau să se lase influenţaţi de astfel de motive, menţionarea certăreţilor marţieni constituise o mişcare inteligentă. Republica Marte avea deja trei procese complicate pe rol, iar Curtea obosise să tot stabilească precedente în legea interplanetară.

Însă Morgan ştia, în adâncul părţii reci şi analitice a minţii sale, că acţiunea lui nu era dictată doar de logică. El nu era omul care să accepte senin înfrângerea; gestul de sfidare îi oferise o anume satisfacţie. Şi totuşi la un alt nivel respingea măruntа motivaţie; un asemenea gest de copil nu era demn de el. Scopul adevărat era să-şi remonteze încrederea în sine, reafirmându-şi credinţa într-un succes final. Deşi nu ştia când şi cum, proclama lumii şi încăpăţânaţilor călugări din interiorul zidurilor străvechi: „Mă voi întoarce."

Staţia Ashoka controla practic toate comunicaţiile, monitorizarea meteorologică, ecologia şi traficul spaţial din regiunea Hindu-Cathay. Dacă ar fi încetat vreo clipă să

funcţioneze, un miliard de vieţi ar fi fost ameninţate de dezastru, iar dacă funcţiile nu i-ar fi fost rapid restabilite, de moarte. Nu-i de mirare aşadar că Ashoka dispunea de doi sateliţi de rezervă complet independenţi, Bhaba şi Sarabhai, situaţi la o sută de kilometri distanţă. Dacă o catastrofă de neimaginat ar fi distrus toate cele trei staţii, Kinte şi Imhotep la vest, iar Confucius la est ar fi putut să intervină pe o bază de urgenţă. Specia umană învăţase, din tristă experienţă, să nu pună toate ouăle în acelaşi coş.

Nu existau turişti, vizitatori sau pasageri în tranzit aici, atât de departe de Pământ. Aceştia îşi rezolvau problemele şi admirau priveliştile la numai câteva mii de kilometri înălţime, lăsând orbita geostaţionară savanţilor şi inginerilor – dintre care niciunul nu mai păşise pe Ashoka cu o misiune şi un echipament atât de neobişnuite.

Cheia proiectului Gossamer plutea în prezent într-una din camerele de andocare de mărime mijlocie ale staţiei, aşteptând ultima verificare înaintea lansării. Nu avea nimic spectacular, iar înfăţişarea ei nu trăda anii de muncă şi milioanele investite în ea.

Conul gri-metalic, lung de patru metri şi cu baza de doi, părea să fie construit din metal solid. Era necesară o examinare din apropiere ca să dezvăluie firele strâns întreţesute ce acopereau întreaga suprafaţă. Într-adevăr, exceptând miezul şi foile de plastic separând sutele de straturi, conul nu era altceva decât un ghem de hiperfilament, cu o lungime de patruzeci de mii kilometri.

Două tehnologii depăşite şi total diferite fuseseră scoase la lumină în vederea confecţionării acelui con cenuşiu deloc impresionant. Cu vreo trei sute de ani în urmă, telegraful submarin începuse să funcţioneze întins de-a latul fundului oceanic. Oamenii cheltuiseră averi înainte de a învăţa să stăpânească arta înfăşurării miilor de kilometri de cablu şi a întinderii lor de la continent la continent, învingând furtuni şi alte pericole ale mărilor.

Apoi, doar cu un secol mai târziu, unele din cele dintâi rachete dirijate fuseseră controlate cu ajutorul unor fire întinse în urma lor, în vreme ce goneau spre ţinte cu sute

de kilometri pe oră. Morgan încerca acum să atingă o rază de acţiune de o mie de ori mai mare decât cea a acestor relicve din Muzeul de Război, şi o viteză de cincizeci de ori mai mare. Totuşi, se bucura de o serie de avantaje. Racheta lui avea să opereze într-un vid perfect pe tot parcursul traiectoriei, exceptând ultima sută de kilometri, şi era puţin probabil ca ţinta să iniţieze acţiuni de evitare.

Directorul de operaţiuni al Proiectului Gossamer atrase atenţia lui Morgan cu o tuse puţin stânjenită.

— Încă mai avem o problemă, doctore Morgan, zise femeia. Suntem siguri pe noi în ceea ce priveşte coborârea. Toate testele şi simulările pe computer sunt satisfăcătoare, după cum aţi observat. Reînfăşurarea filamentului e cea care îi îngrijorează pe cei din Securitatea Staţiei.

Morgan clipi repede. Acordase prea puţină atenţie subiectului. Păruse evident că rebobinarea filamentului era o chestiune măruntă comparată cu desfăşurarea lui. Era nevoie, desigur, doar de un troliu electric, prevăzut cu modificările speciale ca să manevreze un material atât de fin, de grosime variabilă. Ştia însă că în spaţiu nimic nu trebuia luat ca sigur, şi că intuiţia – *mai ales* intuiţia unui inginer terestru – se putea dovedi un ghid înşelător.

Să vedem, când testele se termină, tăiem capătul dinspre pământ iar Ashoka începe să rebobineze filamentul. Fireşte, atunci când tragi, oricât de tare, de capătul unei linii lungi de patruzeci de mii de kilometri, nimic nu se va întâmpla ore întregi. Va fi nevoie de o jumătate de zi ca impulsul să atingă capătul îndepărtat şi ca întreg sistemul să pornească în ansamblul său. Deci menţinem tensiunea… Ah!

— Cineva a făcut câteva calcule, continuă directorul de operaţiuni, şi a realizat că în clipa în care vom ajunge la viteza de regim, vom avea câteva tone gonind spre staţie cu o mie de kilometri pe oră. Asta nu le-a plăcut câtuşi de puţin.

— E de înţeles. Cum vor să procedăm?

— Să programăm o reînfăşurare mai lentă, cu momentul controlat. Dacă totul merge prost, e posibil să ne ceară să efectuăm operaţiunea în afara staţiei.

— Vom fi întârziaţi?

— Nu. Am înjghebat un plan de urgenţă ca să scoatem tot echipamentul prin ecluză în cinci minute, la o adică.

— Şi vă va fi simplu să-l înfăşuraţi?

— Bineînţeles.

— Sper să ai dreptate. Struna aceasta de pescuit a costat o grămadă de bani şi doresc să o reutilizez.

Dar *unde*? se întrebă Morgan privind semiluna crescătoare a Terrei. Poate că era mai bine să termine proiectul marţian întâi, chiar dacă însemna ani de exil. Odată ce Pavonis devenea complet operaţional, Pământul trebuia să-i urmeze exemplul, iar Morgan nu se îndoia că, într-un fel sau altul, ultimele obstacole vor fi depăşite.

Şi atunci capetele prăpastiei peste care privea el în prezent se vor lega, iar faima câştigată de Gustav Eiffel în urmă cu trei secole va fi complet eclipsată.

28. Prima coborâre

Nu avea să fie nimic de văzut vreme de cel puţin douăzeci de minute. Totuşi, toţi cei ce nu erau obligaţi să rămână în camera de comandă se aflau afară, contemplând cerul. Chiar Morgan găsi dificil să reziste curiozităţii, şi continuă să se apropie încet de uşa deschisă.

Rareori la mai mult de câţiva metri de el se găsea ultimul operator al lui Maxine Duval, un tânăr musculos de aproape treizeci de ani. Urcate pe umerii lui erau uneltele specifice meseriei sale – camere generice de filmat în tradiţionalul aranjament faţă-dreapta, spate-stânga, iar deasupra lor o sferă cu puţin mai mare decât un grapefruit. Antena din interiorul sferei făcea lucruri foarte inteligente, de mii de ori pe secundă, astfel încât în permanenţă era aţintită către cel mai apropiat comsat, în ciuda oricăror mişcări ale purtătorului ei. La celălalt capăt al circuitului,

stând confortabil în studioul şi biroul ei, Duval vedea prin ochii depărtatului ei alter ego şi auzea cu urechile acestuia – fără să-şi obosească însă propriii plămâni în aerul îngheţat. De această dată, beneficia de partea cea mai bună a afacerii. Nu se întâmpla întotdeauna aşa.

Morgan acceptase cu o oarecare reţinere. Ştia că este o ocazie istorică şi acceptase asigurarea Maxinei că „omul meu nu-ţi va sta în cale”. Dar era perfect conştient de lucrurile care puteau decurge prost într-o asemenea experienţă, mai ales pe parcursul ultimilor o sută de kilometri ai intrării în atmosferă. Pe de altă parte, ştia de asemenea că Maxine Duval era în stare să trateze eşecul sau triumful fără senzaţionalism ieftin.

Ca toţi marii reporteri, Duval nu se detaşa emoţional de evenimentele observate. Era capabilă să ofere toate punctele de vedere, fără să distorsioneze sau să omită vreun fapt considerat de ea esenţial. Cu toate acestea, nu făcea nicio încercare să-şi ascundă propriile sentimente, chiar dacă nu le lăsa să-i influenţeze munca.

Îl admira enorm pe Morgan, cu veneraţia străbătută de invidie a celui căruia îi lipseşte veritabila creativitate. De la terminarea construcţiei Podului Gibraltar, aşteptase să vadă ce va face după aceea inginerul; şi nu fusese dezamăgită.

Dar deşi îi ura noroc lui Morgan, de plăcut nu îl plăcea. În opinia ei, voinţa şi lipsa de milă a ambiţiei sale îl făceau să fie mai mult decât un om şi în acelaşi timp, să fie mai puţin uman. Nu se putea opri să nu-l compare cu adjunctul său, Warren Kingsley. Iată un om cu adevărat drăguţ („şi un inginer mai bun decât sunt eu”, îi spusese odată Morgan, aproape fără să glumească). Însă nimeni nu avea să audă de Kingsley; mereu el va rămâne un palid şi credincios satelit al primarei sale orbitoare. Aşa cum şi era perfect mulţumit să fie.

Kingsley îi explicase lui Duval mecanica surprinzător de complicată a coborârii. La prima vedere, păruse destul de simplu să arunci ceva jos spre ecuator, dintr-un satelit nemişcat aflat deasupra. Dar astrodinamica era plină de paradoxuri. Dacă încerci să încetineşti, te mişti mai repede.

Dacă iei calea cea mai scurtă, consumi prea mult combustibil. Dacă ţinteşti într-o direcţie, călătoreşti în alta… Şi asta luând în consideraţie numai câmpurile gravitaţionale. Aici, situaţia era mult mai complicată. Nimeni nu încercase vreodată să dirijeze o Sondă spaţială pusă să desfăşoare patruzeci de mii de kilometri de fir. Totuşi programul Ashoka lucrase perfect, până jos la marginea atmosferei. În câteva minute, controlul la sol de pe Sri Kanda urma să preia comanda coborârii finale. Morgan avea toate motivele să fie tensionat.

— Van, zise Duval încet dar ferm pe circuitul particular. Nu-ţi mai suge degetul. Arăţi ca un bebeluş.

Morgan trecu de la indignare la surpriză, ca în sfârşit să se relaxeze cu un zâmbet puţin stânjenit.

— Mulţumesc pentru sfat. Urăsc să-mi stric imaginea publică, răspunse.

Îşi privi jalnic falanga lipsă, întrebându-se când vor înceta isteţii să strige în cor „Ha! Inginerul aruncat în aer de propria petardă!” După atâtea rânduri în care-i avertizase pe alţii, devenise neglijent şi reuşise să se taie demonstrând proprietăţile hiperfilamentului. Practic nu simţise deloc durere, şi o inconvenienţă surprinzător de mică. Într-o zi trebuia să întreprindă ceva; pur şi simplu însă nu-şi putea permite să petreacă o întreagă săptămână conectat la un regenerator de organe, doar pentru doi centimetri de deget.

— Altitudine doi-cinci-zero, rosti o voce calmă şi impersonală de la pupitrul de comandă. Viteza sondei unu-unu-şase-zero metri pe secundă. Tensiunea firului nouă-zero la sută nominal. Paraşuta se deschide în două minute.

După clipa de relaxare, Morgan deveni iarăşi încordat şi în alertă. Ca un boxer înfruntând un oponent necunoscut, dar primejdios, nu se abţinu Duval să gândească.

— Care este situaţia vântului? întrebă el.

Un alt glas răspunse, de astă dată departe de a fi impersonal.

— Nu-mi vine să cred. Centrul de Control Musonic tocmai a transmis o previziune de furtună.

— N-avem timp de glume.

— Nu glumesc. Am verificat.

— Dar ne-au garantat că nu va fi niciun vânt mai puternic de treizeci de kilometri pe oră!

— Au ridicat limita aceasta la şaizeci – corecţie, optzeci. Ceva merge al naibii de prost…

— Se vede, murmură Duval pentru sine. Îşi instrucţionă ochii şi urechile distante: Retrage-te undeva în spate. Nu te vor în preajmă, însă să nu pierzi nimic.

Lăsându-şi rem-ul să facă faţă acestor ordine oarecum contradictorii, luă legătura cu propriul sistem de informaţii.

Îi luară mai puţin de treizeci de secunde să descopere ce staţie meteorologică răspundea de climatul din regiunea Taprobane. Şi era frustrant, dar nu surprinzător, să constate că ea nu accepta mesaje din partea publicului general.

Trecând competentului său personal sarcina de a străpunge barierele, comută înapoi pe munte. Fu uimită să observe cât de mult se înrăutăţiseră condiţiile în scurtul interval de timp.

Cerul devenise mai întunecat; microfoanele înregistrau vijelia încă îndepărtată a furtunii. Duval cunoscuse asemenea schimbări bruşte ale vremii pe mare, şi nu o dată profitase de ele în concursurile sale. Însă acum transformarea reprezenta un ghinion fantastic. Simpatiza cu Morgan, ale cărui vise şi speranţe puteau fi măturate de neprevăzutele – de *imposibilele – rafale de vânt*.

— Altitudine doi-zero-zero. Viteza sondei unu-unu-cinci-zero metri pe secundă. Tensiunea firului nouă-cinci la sută nominal…

Aşadar tensiunea creştea. Experimentul nu putea fi oprit în acest stadiu; Morgan era obligat să meargă mai departe, sperând într-o minune. Deşi dorea să îi vorbească, Duval renunţă să-l întrerupă pe durata crizei.

— Altitudine unu-nouă-zero. Viteza sondei unu-unu-zero-zero. Tensiunea firului unu-zero-zero la sută. Deschiderea primei paraşute – ACUM!

Deci, sonda îşi continuase drumul; în prezent devenise captiva atmosferei terestre. Puţinul combustibil rămas trebuia să fie folosit pentru a o dirija în plasa de prindere întinsă pe coasta muntelui. Cablurile suportând această plasă vibrau deja în bătaia vântului.

Brusc, Morgan ieşi din cabina de control şi îşi aţinti privirile asupra cerului. Apoi se răsuci şi se uită direct spre camere.

— Orice s-ar întâmpla, Maxine, rosti rar şi grijuliu, testul a reuşit deja în proporţie de nouăzeci şi cinci la sută. Ba nu, nouăzeci şi nouă. Am străbătut o distanţă de treizeci şi şase de mii de kilometri şi au rămas mai puţin de două sute.

Duval nu răspunse. Ştia că vorbele nu i se adresau ei, ci siluetei din complicatul scaun cu rotile din afara centrului de control. Vehiculul îşi proclama ocupantul: numai un oaspete pe Pământ ar fi avut nevoie de o astfel de instalaţie. Doctorii erau astăzi în stare să vindece orice defect muscular, însă fizicienii nu ajunseseră să vindece gravitaţia.

Câte puteri şi interese se concentraseră pe vârful acestui munte! Forţele naturii însele, Banca Narodny Mars, Republica Autonomă Nord Africană, Vannevar Morgan (el însuşi o forţă a naturii) şi acei călugări blânzi şi implacabili, în cuibul lor biciuit de vânturi…

Duval şopti instrucţiuni rem-ului ei răbdător, iar camera se roti încet în sus. Acolo era vârful, încoronat de zidurile strălucitor de albe ale templului. Ici-colo pe parapeţii lui reuşea să zărească robele portocalii fluturând în furtună. După cum se aşteptase, călugării priveau.

Execută un zoom către ei, suficient de puternic ca să identifice chipuri individuale. Deşi nu-l întâlnise niciodată pe Mahanayake Thero (o solicitare de interviu fusese politicos declinată), era încrezătoare că va reuşi să-l recunoască. Dar prelatul nu se vedea nicăieri. Poate se găsea în sanctum sanctorum, concentrându-şi formidabila voinţă într-un exerciţiu spiritual.

Duval nu era sigură dacă principalul oponent al lui Morgan se adâncise în ceva atât de naiv ca o rugăciune.

Dacă însă se rugase pentru această miraculoasă furtună, cererea era pe cale să-i fie satisfăcută.

Zeii muntelui se trezeau din amorţeală.

29. Apropiere finală

„Tehnologia avansată duce la vulnerabilitate crescută. Cu cât omul cucereşte mai deplin Natura (sic), cu atât mai expus devine catastrofelor artificiale. (…) Istoria recentă aduce dovezi suficiente în acest sens: spre exemplu, scufundarea oraşului Marina City (2127), prăbuşirea domului Tycho B (2098), ruperea cablurilor de remorcă ale icebergului arab (2062) şi topirea reactorului Thor (2009). Putem fi siguri că lista va avea completări mai impresionante în viitor.

Poate că previziunile cele mai îngrozitoare sunt cele ce implică factori psihologici, şi nu doar tehnici. În trecut, un pilot nebun sau un ţintaş de elită era capabil să ucidă doar o mână de oameni; astăzi, nu ar fi dificil pentru un inginer bolnav să asasineze un oraş.

Evitarea pe muchie de cuţit a unui asemenea dezastru de către Colonia Spaţială O'Neill II în 2047 a fost intensiv comentată. Astfel de incidente, cel puţin în teorie, ar putea fi ocolite prin procedee de ecranare ori de siguranţă, deşi mult prea adesea ele nu-şi justifică denumirea.

Există totuşi un eveniment extrem de interesant, dar din fericire rar, în care individul în cauză deţine o asemenea poziţie eminentă, ori dispune de astfel de puteri unice, încât nimeni nu realizează ce se întâmplă până ce nu e prea târziu. Dezastrul produs de asemenea genii bolnave (nu pare să existe un termen mai potrivit pentru a-i desemna) poate cuprinde o lume întreagă, ca în cazul lui A. Hitler (1889-1945). Într-un surprinzător număr de cazuri, nimic nu se aude despre activitatea lor, datorită conspiraţiei de tăcere întreţinută de egalii lor.

Un exemplu clasic a ieşit de curând la suprafaţă odată cu publicarea mult aşteptatelor şi multîntârziatelor memorii

ale doamnei Maxine Duval. Chiar şi în prezent, unele aspecte ale problemei nu sunt în întregime clare…”

J. K. Golitsyn, Civilizaţia şi rebelii ei, Praga, 2175

— Altitudine unu-cinci-zero. Viteza sondei nouă-cinci. Repet, nouă-cinci. Scutul termic jetisonat.

Prin urmare sonda intrase cu bine în atmosferă şi scăpase de excesul de viteză. Era însă prea devreme pentru a sărbători. Nu numai că rămăseseră de parcurs o sută cincizeci de kilometri verticali, ci şi trei sute pe orizontală – cu o vijelie cumplită ca să complice lucrurile. Deşi capsula mai conţinea o mică cantitate de combustibil, libertatea ei de manevră era foarte limitată. Dacă operatorul rata muntele la prima apropiere, nu avea cum să mai încerce a doua oară.

— Altitudine unu-doi-zero. Încă nu se simt efecte atmosferice.

Micuţa sondă cobora desfăşurându-se din cer ca un păianjen alunecând pe scara sa de mătase. Sper că au suficient filament, gândi Duval. Cât de îngrozitor ar fi ca acesta să se termine la numai câţiva kilometri de ţintă! Astfel de tragedii se întâmplaseră cu primele cabluri submarine.

— Altitudine opt-zero. Apropiere nominală. Tensiune unu-zero-cinci la sută. Curent slab de aer.

Aşadar, pătura superioară a atmosferei începea să-şi facă simţită prezenţa, chiar dacă pe moment numai sensibilelor instrumente de la bordul sondei.

Un telescop telecomandat de mici dimensiuni fusese instalat lângă punctul de control, iar acum urmărea automat capsula încă invizibilă. Morgan se îndreptă spre el, iar rem-ul reporterei îl urmă ca o umbră.

— Se vede ceva? şopti Duval după câteva secunde. Morgan clătină nerăbdător din cap şi continuă să se uite în ocular.

— Altitudine şase-zero. Deplasare stânga. Tensiunea unu-zero-cinci la sută – corecţie, unu-unu-zero nominal.

În limitele admise, socoti Duval. Dar lucrurile începuseră să se mişte sus, în cealaltă parte a stratosferei. Cu siguranţa, Morgan avea acum sonda în câmpul vizual.

— Altitudine cinci-cinci. Două secunde impuls de corecţie.

— Am prins-o! exclamă Morgan. Îi văd jetul.

— Altitudine cinci-zero. Tensiune unu-doi-cinci la sută. Greu de menţinut pe traiectorie. Deviaţie uşoară.

Era de neconceput ca, la mai puţin de cincizeci kilometri de obiectiv, capsula să nu-şi încheie călătoria de treizeci şi şase de mii de kilometri. Însă câte avioane şi nave spaţiale nu eşuaseră pe ultimii *metri*?

— Altitudine patru-cinci. Vânt puternic de forfecare. Din nou deviere de la curs. Trei secunde impuls.

— Am pierdut-o, rosti Morgan dezgustat. Nori pe direcţie.

— Altitudine patru-zero. Deviaţie mare. Tensiune de vârf la unu-cinci-zero la sută. Repet, unu-cinci-zero la sută.

Asta suna prost. Duval ştia că punctul de rupere se găsea la două sute de procente. O smucitură mai puternică şi experimentul s-ar fi terminat.

— Altitudine trei-cinci. Vântul se înteţeşte. Impuls o secundă. Rezerva de combustibil aproape epuizată. Tensiune în creştere. Mărită la unu-şapte-zero la sută.

Încă treizeci de procente şi chiar acea incredibilă fibră se va rupe, ca orice material la care s-a depăşit tensiunea longitudinală.

— Distanţă trei-zero. Turbulenţa se accentuează. Deviere mare spre stânga. Imposibil de calculat corecţia. Mişcări foarte inegale.

— O văd! strigă Morgan. A ieşit din nori!

— Distanţă doi-cinci. Nu avem suficient combustibil ca să reintrăm pe traiectorie. Deviaţie estimativă de trei kilometri.

— Nu contează. Las-o să cadă oriunde poţi! strigă Morgan.

— Cât de curând posibil. Distanţa doi-zero. Forţa vântului creşte. Pierdem din stabilitate. Sarcina a început să se rotească.

— Dă drumul la frână. Lasă cablul să se desfăşoare liber!

— Rezolvat, rosti glasul înnebunitor de calm. Duval şi-ar fi închipuit că o maşină era cea care vorbea dacă nu ar fi ştiut că Morgan împrumutase unul din cei mai buni controlori de trafic spaţial pentru experiment.

— Defecţiune la distribuitor. Rotaţia sarcinii este acum de cinci revi pe secundă. Cablul probabil răsucit. Tensiune unu-opt-zero la sută. Unu-nouă-zero. Doi-zero-zero. Distanţa unu-cinci. Tensiune doi-unu-zero. Doi-doi-zero. Doi-trei-zero…

Nu mai poate dura mult, se frământă Duval. Doar zece kilometri şi cablul blestemat se răsucise în jurul sondei….

— Tensiune zero. Repet, *zero*.

Asta era. Firul plesnise, iar acum probabil şerpuia înapoi spre stele. Fără îndoială operatorii de pe Ashoka urmau să-l înfăşoare la loc, însă Duval înţelesese suficient din teorie ca să-şi dea seama că operaţiunea avea să fie lungă şi complicată.

Iar mica sondă se va prăbuşi undeva pe câmpiile sau junglele insulei Taprobane. Totuşi, aşa cum declarase Morgan, succesul depăşise nouăzeci şi cinci la sută. Data viitoare, fără vânt…

— Iat-o! strigă cineva.

O stea strălucitoare se aprinsese între două galioane de nori navigând pe cer. Arăta ca un meteorit de zi, căzând pe pământ. În mod ironic, de parcă şi-ar fi bătut joc de constructori, racheta luminoasă instalată pe capsulă în scopul asistării manevrelor terminale se declanşase automat. Ei bine, încă mai putea fi de folos, ajutând la localizarea epavei.

Rem-ul lui Duval pivotă încet, astfel ca ea să vadă astrul înflăcărat trecând de munte şi dispărând spre est. Estimă o aterizare la circa cinci kilometri distanţă.

— Du-mă înapoi la Morgan, zise ea. Vreau să discut cu el.

Intenţionase să pronunţe câteva remarci optimiste – suficient de tare ca să fie auzite de bancherul marţian – exprimându-şi convingerea în reuşita deplină a următoarei coborâri. Încă îşi pregătea micul discurs, când deodată totul i se şterse din minte…

Avea să revadă evenimentele ultimelor treizeci de secunde de atâtea ori până când avea să le cunoască pe de rost. Dar niciodată nu va fi sigură că le înţelesese întreaga semnificaţie.

30. Legiunile Regelui

Vannevar Morgan se obişnuise cu întârzierile – cu dezastrele chiar – iar acesta constituia, spera el, unul minor. Grija lui principală, privind meteorul dispărând în spatele muntelui, era acum ca Narodny Mars să nu considere banii irosiţi. Observatorul pătrunzător din scaunul pe rotile fusese extrem de necomunicativ; gravitaţia Terrei păruse să-i imobilizeze limba la fel de bine ca picioarele. De astă dată totuşi el se adresă inginerului, înainte ca Morgan să vorbească:

— O singură întrebare, dr. Morgan. Ştiu că această furtună este fără precedent – dar s-a întâmplat. Prin urmare poate surveni şi în viitor. Ce va fi dacă se întâmplă după construcţia Turnului?

Morgan gândi febril. Era imposibil să dea un răspuns precis într-un interval de timp atât de scurt, şi încă îi venea greu să dea crezare evenimentelor.

— În cel mai rău caz ar trebui să suspendăm operaţiunile o scurtă perioadă, căci pot apare deviaţii de poziţie. Nicio forţă eoliană de la această altitudine nu e capabilă să pună în pericol însăşi structura Turnului. Chiar şi firul nostru ar fi fost în perfectă siguranţă dacă am fi reuşit să-l ancorăm.

Spera să fie o analiză corectă; peste câteva minute Warren Kingsley urma să-l informeze dacă era adevărat sau nu. Spre uşurarea lui, bancherul replică cu aparentă satisfacţie:

— Mulţumesc. E tot ce am dorit să aflu.

Morgan se hotărâse, totuşi, să insiste:

— Iar pe Muntele Pavonis, fireşte, o astfel de problemă nu ar fi posibilă. Densitatea atmosferică de acolo este de o sută de ori…

De zeci de ani nu mai auzise sunetul care îi izbi în prezent timpanele, dar era unul din acelea ce nu puteau fi uitate niciodată. Chemările imperioase, acoperind urletul furtunii, îl transportară pe Morgan de cealaltă parte a planetei.

Nu se mai afla pe versantul bătut de vânturi al muntelui. Se găsea sub domul Hagiei Sophia, privind uluit şi cu admiraţie munca unor oameni morţi de şaisprezece secole. Iar în urechile lui bătea puternicul clopot care-i chemase odată pe credincioşi la rugăciune.

Amintirea Istambulului se dizolvă. Se trezi înapoi pe munte, mai încurcat şi mai confuz ca oricând.

Ce-i spusese călugărul? Că darul de rău augur al lui Kalidasa tăcuse secole de-a rândul, şi că-i fusese permis să vorbească doar în vreme de dezastru? Aici nu avusese loc niciun dezastru; ba din punctul de vedere al mănăstirii, se întâmplase exact pe dos.

O clipă, lui Morgan îi trecu prin minte posibilitatea stânjenitoare ca sonda să se fi prăbuşit în incinta templului. Dar nu, era imposibil. Ratase vârful cu câţiva kilometri buni. Şi, în orice caz, reprezenta un obiect prea mic ca să provoace pagube serioase, jumătate căzând, jumătate plutind pe cer.

Se uită spre mănăstire, unde vocea marelui clopot încă înfrunta vijelia. Robele portocalii dispăruseră de pe parapeţi; nu se vedea niciun călugăr.

Ceva atinse delicat obrazul lui Morgan şi el îl dădu deoparte cu un gest reflex al mâinii. Îi venea greu să şi gândească în vreme ce dangătul dureros umplea aerul şi-i

lovea ritmic creierul. Se întrebă dacă nu ar fi procedat bine să meargă la templu şi să-l întrebe politicos pe Mahanayake Thero ce se întâmplase…

Încă o dată simţi acea atingere mătăsoasă, uşoară, pe obraz, iar de această dată zări o pată galbenă cu colţul ochiului. Reacţiile sale fuseseră întotdeauna rapide; întinse mâna şi nu dădu greş.

Insecta zăcea strivită în palma sa, renunţând la ultimele secunde ale efemerei sale vieţi chiar în timp ce Morgan privea şi Universul pe care el îl cunoscuse păru să tremure şi să se topească în jur. Miraculoasa lui înfrângere se transformase într-o victorie încă mai inexplicabilă. Totuşi nu încerca nicio senzaţie de triumf, doar confuzie şi uimire.

Deoarece acum îşi amintea legenda fluturilor aurii. Purtaţi de vânt, cu sutele şi miile, erau măturaţi pe faţa muntelui, ca să moară în vârful său. În cele din urmă, legiunile lui Kalidasa îşi atinseseră scopul – şi se răzbunaseră.

31. Exod

— Ce s-a întâmplat? întrebă Şeicul Abdullah.

Iată o întrebare la care nu voi putea răspunde niciodată, îşi spuse Morgan în sinea lui. Replică însă cu voce tare:

— Muntele ne aparţine, domnule Preşedinte. Călugării au început deja să plece. Este incredibil. Cum poate o legendă de două mii de ani…? Clătină din cap nedumerit.

— Dacă suficient de mulţi cred într-o legendă, atunci ea devine adevăr.

— Presupun că da. Dar sunt şi alte elemente pe lângă ea. Întregul lanţ de întâmplări pare imposibil.

— Un cuvânt riscant. Permite-mi să-ţi istorisesc o povestioară. Un prieten drag, un mare savant astăzi mort, obişnuia să mă tachineze afirmând că, deoarece politica constituie arta posibilului, atrage doar minţi de mâna a doua. Cele de mâna întâi, declara el, sunt interesate numai de *imposibil*. Şi ştii ce i-am răspuns?

— Nu, zise Morgan politicos şi previzibil.

— Că avem mare noroc fiind atât de mulţi de mâna a doua, căci cineva *trebuie* să conducă lumea... Oricum, dacă imposibilul s-a întâmplat, trebuie să-l accepţi plin de gratitudine.

Îl accept, gândi Morgan, dar *cu reţinere*. Există ceva foarte straniu cu un Univers unde câţiva fluturi morţi pot contrabalansa un turn de un miliard de tone.

Şi mai era rolul ironic jucat de Venerabilul Parakarma, care în prezent cu siguranţă se simţea pionul unor zei maliţioşi. Administratorul Centrului de Control Musonic se arătase plin de căinţă, iar Morgan îi acceptase scuzele cu neobişnuita graţie. Desigur, dădea crezare faptului că strălucitul doctor Choam Goldberg revoluţionase micrometeorologia, că nimeni nu înţelesese ce făcea, şi că în final acesta suferise o depresiune nervoasa chiar în timp ce-şi desfăşura experienţele. Nu se va mai întâmpla din nou... Morgan îşi exprimase speranţa, foarte sinceră, în însănătoşirea savantului, şi păstrase suficient din instinctele sale birocratice ca să strecoare o aluzie la viitoare contraservicii din partea Controlului Musonic. Administratorul terminase mulţumind încă o dată, fără îndoială mirat de surprinzătoarea generozitate a lui Morgan.

— Din curiozitate, unde se duc călugării? întreba Şeicul. Le-aş putea oferi ospitalitate aici. Cultura noastră a primit întotdeauna alte religii cu braţele deschise.

— Nu ştiu nici eu şi nici Ambasadorul Rajasinghe. Când l-am întrebat, mi-a răspuns că se vor descurca. Un ordin care a trăit frugal trei mii de ani nu e tocmai sărac.

— Hmm. Atunci poate ar fi bine sa folosim puţin din averea lor. Acest proiecţel al dumitale devine tot mai scump cu fiecare întrevedere.

— Nu chiar, domnule Preşedinte. Ultima estimare include o cifră pur contabilă pentru operaţiunile spaţiale de adâncime, pe care Narodny Mars a încuviinţat să o finanţeze. Vor localiza un asteroid carbonic şi îl vor aduce pe orbita terestră. Au mai multă experienţă în acest gen de

operaţiuni şi astfel rezolvă una din problemele noastre principale.

— Iar carbonul pentru propriul lor turn?

— Au rezerve nelimitate pe Deimos, exact acolo unde e nevoie de ele. Narodny a început deja prospectarea unor terenuri miniere, cu toate ca procesul propriu-zis se va desfăşura în afara satelitului.

— Îndrăznesc să întreb, de ce?

— Datorita gravitaţiei. Chiar şi Deimos prezintă o acceleraţie gravitaţională de câţiva centimetri pe secundă la pătrat. Hiperfilamentul poate fi fabricat numai în condiţii de imponderabilitate. Nu există altă cale pentru a garanta o structură cristalină perfectă suficient de lungă.

— Mulţumesc, Van. Îmi dai voie să te întreb şi de ce ai schimbat designul de bază? Îmi plăcea mănunchiul acela iniţial de patru tuburi, două în sus şi două în jos. Un sistem clar de metrou constituia ceva ce pricepeam – chiar dacă era rotit cu nouăzeci de grade.

Nu pentru prima oară, şi neîndoielnic nu pentru ultima, Morgan rămase uimit de memoria bătrânului şi de înţelegerea detaliilor. Nu era niciodată bine să-l subestimezi. Deşi întrebările sale erau uneori inspirate doar din simplă curiozitate – adeseori curiozitatea şireată a omului atât de sigur pe poziţie încât nu avea nevoie să-şi apere imaginea – nu uita niciodată lucrurile de o cât de mică importanţă.

— Mi-e teamă că primele noastre schiţe au fost orientate prea terestru. Eram oarecum asemeni primilor constructori de autoturisme, care continuau să producă trăsuri fără cai…

Aşadar, proiectul nostru actual prevede un turn pătrat gol în interior, cu câte o cale de acces pe fiecare faţă. Gândiţi-vă la el ca la patru căi ferate verticale… Când porneşte din orbită, latura pătratului măsoară patruzeci de metri, scăzând la douăzeci jos pe Pământ.

— Ca o stalag… stalac…

— *Stalactită.* Da, şi eu a trebuit să verific! Din punct de vedere ingineresc, o bună analogie ar fi cu vechiul Turn Eiffel, întors invers şi întins de o sută de mii de ori.

— Aşa de mult?

— Aproximativ.

— Mă rog, bănui că nu există nicio lege care să spună că un turn nu are voie să atârne de sus în jos.

— Avem unul care urcă, amintiţi-vă de la orbita sincronă până la masa de ancorare, destinată ţinerii sub tensiune a întregii structuri.

— Şi Staţia de Mijloc? Sper că nu aţi renunţat la ea.

— Nu. Se găseşte în acelaşi loc, la douăzeci şi cinci de mii de kilometri.

— Bine. Sunt conştient că nu voi ajunge vreodată acolo, însă îmi place să mă gândesc la ea… Murmură ceva în arabă. Mai există o legendă, ştii, sicriul lui Mahomed, suspendat între Pământ şi Paradis. Ca Staţia de Mijloc.

— Vom pregăti un banchet în cinstea dumneavoastră, domnule Preşedinte, când se va inaugura serviciul.

— Chiar dacă te vei ţine de program, şi admit că în cazul Podului ai terminat mai devreme cu un an, voi avea nouăzeci şi opt atunci. Nu, mă îndoiesc că voi reuşi să ajung acolo.

Dar eu unul voi reuşi, îşi spuse Vannevar Morgan. Întrucât acum ştiu că zeii sunt de partea mea, oricine sau orice ar fi zeii aceştia.

IV.
TURNUL

32. Expres spaţial

— Acum nu cumva să spui că nu se va ridica de la pământ, imploră Warren Kingsley.

— Am fost tentat, râse pe înfundate Morgan examinând macheta. Să ştii că arată ca un vagon răsturnat de cale ferata.

— Este exact imaginea pe care dorim s-o promovam, răspunse Kingsley. Cumperi biletul în staţie, depui bagajul, te aşezi în fotoliul basculant şi admiri priveliştea. Sau urci în salonul-bar şi-ţi dedici următoarele cinci ore băuturii, până ajungi pe Mijloc. Incidental, ce părere ai despre designul interior: decorul unui Pullman din secolul al nouăsprezecelea?

— Nu nemaipomenită. Vagoanele Pullman n-au avut niciodată cinci podele circulare, puse una peste alta.

— Ai face bine să le zici celor de la proiectare asta. Şi-au pus tot sufletul în iluminarea cu gaz.

— Dacă vor neaparat un iz de antichitate, atunci e loc de mai bine. Am văzut odată un film vechi cu subiect spaţial la Muzeul de Artă din Sydney, o navă cu o cameră de observaţie circulară. Exact ce ne trebuie nouă.

— Îţi aduci aminte titlul?

— Ah, sa mă gândesc, ceva ca *Space Wars 2000*. Sunt convins că vei reuşi să dai de el.

— Am să le zic proiectanţilor să-l caute. Acum haide să intrăm. Vrei un joben?

— Nu, replică Morgan brusc. Era unul din avantajele de a avea o înălţime cu zece centimetri mai mică decât media.

Intrând în simulator, se simţi cuprins de un fior adolescentin de nerăbdare. Verificase planurile, privise computerele jucându-se cu grafice şi aşezări în spaţiu – totul trebuia să fie perfect familiar. Însă de această dată era real, *solid*. Adevărat, nu se va ridica niciodată de pe pământ, aşa cum se spunea în gluma veche. Însă într-o zi, geamăna sa va goni printre nori, urcând în numai cinci ceasuri până la Staţia de Mijloc, situată la douăzeci şi cinci de mii de kilometri altitudine. Şi totul cu un cost de un dolar de pasager…

Chiar şi în prezent, era dificil să apreciezi întreaga dimensiune a apropiatei revoluţii. Pentru prima oară, spaţiul însuşi avea să devină la fel de accesibil ca orice punct de pe suprafaţa Terrei. Peste alte câteva decenii, dacă cineva va dori să-şi petreacă sfârşitul de săptămână pe Lună, lucrul va fi cu putinţă. Nici Marte nu va fi scoasă din discuţie. Nu existau limite pentru posibil.

Morgan se trezi din visare împiedicându-se de o bucată de covor prost întinsă.

— Scuze, rosti ghidul. Altă idee a proiectanţilor – verdele se presupune că va aminti călătorilor de Pământ. Tavanul va fi albastru, din ce în ce mai închis spre etajele superioare. Şi vor să utilizeze iluminarea indirectă peste tot, astfel ca aştrii să rămână vizibili.

Morgan clătină din cap.

— O intenţie frumoasă, dar nu ţine. Dacă va fi suficientă lumină ca să se citească confortabil, atunci strălucirea va estompa stelele. Este necesară o secţiune a salonului care să permită stingerea completă a luminii.

— Face deja parte din planul barului. Comanzi băutura şi te retragi în spatele draperiilor.

În prezent se aflau la etajul inferior, o încăpere circulară de trei metri înălţime şi opt în diametru. De jur împrejur se găseau tot soiul de cutii, cilindri şi panouri de control, purtând inscripţii ca rezervă oxigen, baterie, C02, concasor, prim ajutor, control temperatură. Totul lăsa cu claritate

impresia de provizorat, gata să fie rearanjat într-un moment.

— Oricine ar crede că asamblăm o navă spaţială, comentă Morgan. Apropo, care este ultima estimare a timpului de supravieţuire?

— Atâta vreme cât există energie, cel puţin o săptămână, chiar la întreaga capacitate de cincizeci de persoane. Ceea ce-i realmente absurd, de vreme ce o echipă de salvare ar ajunge în trei ore, indiferent dacă pleacă de pe Pământ sau de pe Staţia de Mijloc.

— Neluând în seamă o catastrofă majoră, precum o avarie a Turnului ori a şinelor.

— Dacă se întâmplă aşa ceva, nu cred că va mai rămâne cineva să fie salvat. În schimb, dacă o capsulă se blochează din cine ştie ce motiv, iar pasagerii nu înnebunesc şi nu înghit pe loc toate tabletele noastre delicioase de hrană comprimată, problema lor cea mai mare va fi plictiseala.

Etajul doi era complet gol, lipsit chiar şi de facilităţi temporare. Cineva desenase cu creta un dreptunghi mare pe panoul curbat din plastic al peretelui, scriind în interior: ecluza.

— Aici va fi camera de bagaje, deşi nu suntem siguri dacă e nevoie de atâta spaţiu. Dacă nu, poate fi utilizată pentru pasageri suplimentari… Ei, acest etaj devine mult mai interesant.

Al treilea nivel conţinea circa zece scaune tip avion, fiecare de o formă diferită. Două din ele erau ocupate de manechine în mărime naturală, un bărbat şi o femeie, ce arătau absolut blazaţi de toată procedura.

— Practic ne-am decis la acest model, zise Kingsley indicând un fotoliu luxos, prevăzut cu o măsuţă. Dar mai întâi vom face testele obişnuite.

Morgan lovi cu pumnul căptuşeala scaunului.

— A stat cineva efectiv în el cinci ore?

— Da, un voluntar de o sută de kilograme. Nicio problemă. Dacă lumea se va plânge, le vom aduce aminte de zilele de pionierat din aviaţie, când îţi trebuiau cinci ore

numai ca să traversezi Pacificul. Şi desigur, vom oferi confortul unei gravitaţii reduse pe toată durata călătoriei…

Etajul de deasupra era identic, fără scaune. Îl străbătură rapid şi ajunseră la nivelul următor, căruia în mod vizibil proiectanţii îi acordaseră cea mai mare atenţie.

Barul părea aproape terminat, iar distribuitorul de cafea chiar funcţiona. Deasupra lui, într-o ramă bogat ornamentată, trona o gravură veche de o asemenea tulburătoare relevanţă încât îi luă respiraţia lui Morgan.

O Lună uriaşă domina colţul din stânga sus, şi spre ea gonea un tren în formă de glonte, trăgând patru vagoane. La ferestrele compartimentului etichetat Clasa Întâi se vedeau personaje victoriene cu joben, admirând priveliştea.

— Unde ai reuşit să o găseşti? întrebă Morgan cu admiraţie şi uluire.

— Se pare că inscripţia a căzut din nou, mormăi Kingsley, căutând în spatele barului. Aha, iat-o!

Îi întinse lui Morgan o bucată de carton pe care se găsea tipărit, cu nişte caractere demodate:

TRENURI PROIECTIL CU DESTINAŢIA LUNA

Gravură la ediţia din 1881 a romanului *De la Pământ la Lună în 97 ore şi 20 minute şi o călătorie în jurul Lunii* de Jules Vernes

— Îmi pare rău, dar nu l-am citit, recunoscu Morgan după ce absorbi informaţia. Poate m-ar fi scutit de o mulţime de necazuri. Aş vrea să ştiu însă cum a reuşit fără şine?

— Nu trebuie să-i acordăm lui Jules prea mult credit, ori să-l învinuim din această cauză. Pictura nu se dorea luată în serios. Era o glumă a artistului.

— Mă rog, transmite designerilor complimentele mele. E una din ideile lor cele mai bune.

Întorcându-se de la visele trecutului, Morgan şi Kingsley înaintară spre realitatea viitorului. Pe fereastra largă de observaţie, un sistem de proiecţie oferea perspectiva uluitoare a Pământului. Şi nu orice privelişte, fu încântat

Morgan să observe, ci imaginea corectă. Taprobane era ascunsă, situându-se chiar dedesubt; în schimb se vedea întregul subcontinent al Hindustanului de sud, până la zăpezile orbitoare ale lanţului Himalaya.

— Ştii, se va întâmpla exact ca şi cu Podul, zise Morgan. Lumea va călători doar din plăcere. Staţia de Mijloc ar putea deveni cea mai mare atracţie turistică a tuturor timpurilor. Îşi ridică privirea spre tavanul azuriu. Merită văzut şi ultimul etaj?

— Nu chiar; ecluza superioară e planificată, dar nu ne-am hotărât unde să amplasăm rezerva echipamentelor de suport vital şi dispozitivele de centrare pe şină.

— Probleme?

— Nu şi cu noii magneţi. Indiferent dacă se urcă sau coboară, garantăm siguranţa până la opt mii de kilometri pe oră, cu cincizeci la sută peste viteza nominală.

Morgan îşi permise în sine un oftat de uşurare. Acesta constituia un domeniu unde nu era capabil să ia nicio decizie, fiind obligat să se bazeze total pe sfatul altora. De la început fusese evident că la asemenea viteze doar un tip de propulsie magnetică era posibil; cel mai uşor contact *fizic* – la mai mult de un kilometru pe secundă – ar fi provocat un dezastru. Şi totuşi, cele patru perechi de fante de ghidare de pe feţele Turnului nu permiteau decât câţiva centimetri toleranţă în jurul magneţilor. Ei trebuiau astfel proiectaţi, ca să permită unor uriaşe forţe de corecţie să intervină instantaneu pentru readucerea capsulei pe linia de centru.

Coborând în urma lui Kingsley pe scările în spirală ale machetei, pe Morgan îl izbi un gând sumbru. Îmbătrânesc, îşi spuse în gând. Ah, aş fi urcat fără probleme la al şaselea nivel, dar mă bucur că nu am făcut-o.

Cu toate acestea nu am decât cincizeci şi nouă de ani – şi vor mai trece cel puţin încă cinci, dacă totul merge bine, înainte ca primul vagon de pasageri să atingă Staţia de Mijloc. Apoi trei ani de teste, calibrări, acordări ale sistemului. Să zicem zece ani cu totul…

Deşi afară era cald, un fior îl străbătu. Pentru prima dată îi trecu prin minte că triumful căruia îi închinase sufletul ar putea veni prea târziu pentru el. Şi fără să-şi dea seama apăsă cu mâna discul subţire de metal ascuns în interiorul cămăşii.

33. CORA

— De ce ai aşteptat până astăzi? întrebă doctorul Sen cu tonul folosit faţă de un copil întârziat mental.

— Motivele obişnuite, răspunse Morgan, trecându-şi degetul mare sănătos peste închizătoarea cămăşii. Am fost prea ocupat, iar ori de câte ori rămâneam fără respiraţie dădeam vina pe altitudine.

— Altitudinea are vina ei, bineînţeles. Ar fi bine să-ţi verifici toţi oamenii de pe munte. Cum aţi putut să neglijaţi ceva atât de evident?

Cum într-adevăr? gândi Morgan, stânjenit.

— Toţi călugării aceia, unii din ei trecuţi de optzeci de ani! Păreau atât de sănătoşi, încât nu mi-a trecut niciodată prin minte…

— Călugării trăiau acolo de ani de zile. S-au adaptat complet, însă voi aţi urcat şi coborât de câteva ori pe zi…

— Maximum de două ori.

— … pornind de la nivelul mării până la o jumătate de atmosferă în câteva minute. În fine, nu-i ceva iremediabil dacă-mi urmezi instrucţiunile de acum încolo. Ale mele şi ale COREI.

— CORA?

— Alarmă coronariană.

— Oh, unul din lucrurile acelea.

— Da, *unul* din lucrurile acelea. Ele salvează zece milioane de vieţi în fiecare an. În majoritate funcţionari publici superiori, administratori, savanţi renumiţi, ingineri de frunte şi alţi neghiobi asemănători. Mă întreb adesea dacă merită osteneala. Natura poate încearcă să ne spună ceva, iar noi nu ascultăm.

— Adu-ţi aminte de jurământul hipocratic, Bill, replică Morgan cu un zâmbet. Şi trebuie să recunoşti că am făcut întotdeauna ce mi-ai spus. Păi nu m-am îngrăşat nici măcar cu un kilogram în ultimii zece ani.

— Hmm, mă rog, nu eşti cel mai rău dintre pacienţii mei, admise îmblânzit doctorul. Scotoci în birou şi scoase un holopad mai mare. Alege, aici sunt modelele standard. Orice culoare doreşti atâta vreme cât e roşu medical.

Morgan declanşă imaginile şi le privi cu dezgust.

— Unde trebuie să-l port? întrebă el. Sau vrei să-l implantezi?

— Nu e necesar, cel puţin pentru moment. Peste cinci ani, dar poate nici atunci. Îţi sugerez să începi cu acest model. Se poartă chiar sub coşul pieptului, aşa că nu are senzori la distanţă. După o vreme nu-l mai simţi. Şi nu te va deranja decât dacă e cazul.

— Şi atunci?

— Ascultă.

Doctorul răsuci unul din numeroasele întrerupătoare de pe consola biroului, iar o voce dulce de mezzo-soprană remarcă conversaţional:

— Cred că ar trebui să te aşezi şi să te odihneşti zece minute. După o pauză scurtă, continuă: Ar fi o idee bună să te întinzi o jumătate de ceas. O altă pauză. Cât mai curând posibil, fixează o întâlnire cu doctorul Smith. Apoi: Te rog ia una din pilulele roşii imediat. Am chemat ambulanţa. Culcă-te jos şi relaxează-te. Totul va fi bine.

Morgan aproape că-şi astupă urechile cu palmele să acopere fluieratul ascuţit.

ACEASTA ESTE O URGENŢĂ CORA!ORICINE MĂ AUDE ÎL ROG SĂ VINĂ IMEDIAT. ACEASTA ESTE O URGENŢĂ CORA! ORICINE…

— Cred că ai prins ideea, rosti medicul, readucând liniştea în cabinet. Desigur, programele şi răspunsurile sunt individual croite pentru fiecare pacient în parte. Şi există o largă tonalitate de voci, inclusiv unele celebre.

— *Asta* e destul de bună. Când va fi gata aparatul meu?

— Te voi căuta în vreo trei zile. Ah, da. Unităţile purtate pe piept au un avantaj pe care ţi-l voi menţiona.

— Şi anume?

— Unul din pacienţii mei e un jucător înverşunat de tenis, îmi spune că ori de câte ori îşi descheie cămaşa, vederea acelui mic disc roşu are un efect absolut devastator asupra adversarului…

34. Ameţeală

Existase o vreme când una din treburile minore, şi adeseori majore, ale fiecărui om civilizat era periodica aducere la zi a agendei cu adrese. Codul universal o făcuse inutilă, deoarece odată ce se cunoştea numărul de identitate al unei persoane, atribuit pe viaţă, localizarea acesteia lua numai câteva secunde. Şi chiar dacă numărul nu era cunoscut, algoritmul standard de căutare o găsea în general destul de repede, dacă i se ofereau data aproximativă de naştere, profesiunea şi alte câteva detalii. (Probleme totuşi apăreau dacă numele era Smith, ori Singh, ori Mohammed.)

Dezvoltarea reţelelor globale de informaţii eliminase încă o sarcină plictisitoare. Erau suficiente doar câteva notaţii în dreptul numelor acelor prieteni pe care doreai să-i feliciţi în diferite ocazii, iar computerul casei se ocupa de rest. În ziua respectivă (dacă nu se comiteau greşeli stupide de programare, cum fusese frecvent cazul), mesajul potrivit urma să fie transmis automat destinatarului. Şi chiar dacă acesta bănuia că frumoasele cuvinte de pe ecran se datorau în întregime electronicii – expeditorul negândindu-le de ani de zile – gestul era totuşi binevenit.

Aceeaşi tehnologie responsabilă de eliminarea unui set de treburi crease în schimb succesori mai pretenţioşi. Dintre ei, poate cel mai important îl reprezenta programarea Profilului de Interes Personal.

Majoritatea oamenilor îşi reînnoiau PIP-ul de Anul Nou sau de ziua lor de naştere. Lista lui Morgan conţinea

cincizeci de subiecte; auzise de indivizi care înscriseseră sute. Probabil îşi petreceau întregul timp luptând cu avalanşa de informaţii, doar dacă nu cumva făceau parte dintre acei glumeţi cărora le plăcea să fixeze alerte pe consolele personale pentru improbabilităţi clasice ca:

Ouă, dinozaur, clocit
Cerc, cvadratură
Atlantida, re-apariţie
Cristos, a doua venire
Monstrul din Loch Ness, capturare

ori, în cele din urmă:
Lumea, sfârşitul

De obicei, egotismul şi cerinţele profesionale asigurau ca numele abonatului să se găsească în capul listei. Morgan nu făcea excepţie, însă următoarele intrări ale bazei de date erau oarecum neobişnuite:

Turn, orbital
Turn, spaţial
Turn, (geo)sincron
Lift, spaţial
Lift, orbital
Lift, (geo)sincron

Termenii acopereau majoritatea variaţiilor utilizate de mass media şi aveau grijă să-l ţină la curent cu cel puţin nouăzeci la sută din subiectele privitoare la proiect. În mare parte conţinutul era lipsit de importanţă, determinându-l să se întrebe uneori dacă avea sens să le mai cerceteze. Cele cu adevărat esenţiale i-ar fi parvenit oricum destul de repede.

Morgan încă se freca la ochi iar patul abia se retrăsese în peretele modestului său apartament, atunci când observă mesajul de alertă clipind pe monitor. Apăsând pe cafea şi vizionari; simultan, aşteptă ultima senzaţie a nopţii.

vestea titlul.

— Continui? întrebă consola.

— Te cred, replică Morgan, trezit dintr-o dată.

În următoarele secunde, citind textul afişat, starea de neîncredere i se preschimbă în indignare, apoi în îngrijorare. Trecu întregul pachet de ştiri lui Warren Kingsley cu o etichetă „Sună-mă câţi poţi de repede” şi se aşeză fumegând înaintea micului dejun.

În mai puţin de cinci minute, Kingsley apăru pe ecran.

— Ei bine, Van, îi spuse cu o resemnare ironică prietenul, să ne considerăm norocoşi. I-au trebuit cinci ani ca să se ia de noi.

— Este cel mai ridicol lucru pe care l-am auzit vreodată! Să-l ignorăm? Dacă răspundem, asta n-o să-i facă decât publicitate. Exact ceea ce vrea el.

Kingsley încuviinţă.

— E cea mai bună politică pentru moment. Să nu reacţionăm. Totodată, să nu uităm că e posibil sa aibă oarecare dreptate.

— Ce vrei să spui?

Kingsley deveni serios şi chiar puţin încurcat.

— Există probleme psihologice *pe lângă* cele inginereşti, Gândeşte-te. Ne vedem la birou.

Imaginea se estompă, lăsându-l pe Morgan într-o stare de spirit ceva mai calmă. Era obişnuit cu critica şi ştia cum s-o primească; chiar îi făcea plăcere schimbul de argumente pro şi contra, şi arareori se supăra în acele puţine ocazii când pierdea. Nu la fel de uşor însă îi făceai faţă lui Donald Răţoiul.

Nu acesta era numele său adevărat, bineînţeles, dar specia deosebită de indignare negativistă a doctorului Donald Bickerstaff amintea adeseori de miticul personaj al secolului douăzeci. Doctoratul (bun, dar nu strălucit) îl susţinuse în matematici pure; avantajele sale le constituiau o înfăţişare impresionantă, o voce curgătoare şi credinţa nezdruncinată în abilitatea de a judeca orice subiect

ştiinţific. În propriul lui domeniu se dovedea chiar bun. Morgan îşi amintea cu plăcere cursul de modă veche pe care îl audiase odată la Institutul Regal. Timp de o săptămână după aceea, aproape că înţelesese proprietăţile speciale ale numerelor transfinite.

Din nefericire, Bickerstaff nu-şi cunoştea limitele. Cu toate că dispunea de o întreagă crescătorie de fani ce subscriau la serviciul său de informaţii – într-o epocă mai timpurie ar fi fost considerat un veritabil popularizator de ştiinţă – cercul criticilor săi era încă şi mai mare. Cei mai blânzi dintre aceştia socoteau că fusese educat sub nivelul inteligenţei. Ceilalţi îl considerau un idiot independent.

Era păcat, gândi Morgan, că Bickerstaff nu putea fi încuiat în aceeaşi cameră cu doctorul Goldberg / Parakarma. S-ar fi anihilat amândoi ca electronii cu pozitronii, geniul unuia anulând stupiditatea fundamentală a celuilalt. Acea stupiditate de neclintit împotriva căreia, cum însuşi Goethe se lamenta, zeii înşişi plâng în van.

Disponibil nefiind niciun zeu, Morgan ştia că misiunea îi revenea lui. Deşi avea lucruri mult mai importante cu care să-şi ocupe timpul, situaţia îi putea oferi o anume uşurare comică; cunoscuse un precedent plin de inspiraţie.

Se găseau puţine fotografii în camera de hotel, reprezentând una din cele patru case „temporare” ale lui Morgan în ultimul deceniu. Majoritatea vizitatorilor nu credeau că subiectele fotografiate erau în totalitate autentice.

Imaginea era dominată de un graţios vapor cu aburi, frumos restaurat, strămoşul oricărui vas în stare să primească calificativul de modern. Alături, stând pe docul la care nava se reîntorsese ca prin miracol după o pauză de un secol şi un sfert, se găsea Vannevar Morgan. Privea denumirea pictată pe prova; iar la câţiva metri depărtare, uitându-se întrebător către *el*, şedea Isambard Kingdom Brunel, cu mâinile vârâte în buzunare, cu trabucul strâns între dinţi şi un costum foarte uzat, stropit de noroi.

Totul din fotografie era perfect autentic. Morgan stătuse într-adevăr alături de *Great Western*, într-o zi însorită în

Bristol, la un an de la terminarea Podului Gibraltar. Brunel însă se afla înapoi în 1857, aşteptând încă lansarea ultimului şi celui mai faimos leviatan al său, ale cărui triste aventuri aveau să-i frângă spiritul şi trupul.

Fotografia îi fusese prezentată lui Morgan cu ocazia celei de a cincizecea aniversări şi devenise una din posesiunile lui cele mai dragi. Colegii intenţionaseră să-i facă o glumă simpatică, admiraţia lui Morgan pentru marele inginer al secolului nouăsprezece fiind binecunoscută. Existau momente, totuşi, când se întreba dacă nu cumva alegerea lor era mai potrivită decât credeau ei. *Great Western* îşi devorase creatorul. Turnul putea să-i facă acelaşi lucru lui.

Brunel fusese înconjurat de răţoi Donald. Cel mai persistent fusese dr. Dionysius Lardner, care demonstrase dincolo de orice îndoială că nicio navă cu aburi nu era capabilă să traverseze Atlanticul.

Un inginer poate respinge acele critici bazate pe erori de calcul sau pe interpretări greşite. Chestiunea ridicată de Donald Răţoiul era însă mai subtilă şi nu avea un răspuns simplu. Morgan îşi amintea că eroul său făcuse faţă unui atac similar, cu trei secole în urmă.

Întinse mâna spre mica dar nepreţuita lui colecţie de cărţi autentice şi scoase una pe care o citise poate mai des decât pe oricare alta: clasica biografie *Isambard Kingdom Brunel* a lui Rolt. Frunzărind paginile bine cunoscute găsi cu rapiditate paragraful cu pricina.

Brunel plănuise un tunel de cale ferată lung de aproape trei kilometri – un concept „monstruos şi extraordinar, deosebit de periculos şi de nepractic”. Era de neconceput, afirmau criticii, ca fiinţele omeneşti să reziste trecerii prin adâncimile stigiene. „Nicio persoană nu va accepta să fie privată de soarele zilei, conştientă de faptul că deasupra sa se găseşte o masă de pământ în stare s-o strivească în caz de accident… zgomotul unor trenuri trecând unul pe lângă celălalt ar zdruncina nervii… niciun pasager nu ar mai îndrăzni să călătorească a doua oară…”

Totul atât de familiar. Motto-ul celor ca Lardner şi Bickerstaff părea să fie: „Nimic să nu se facă prima dată.”

Şi totuşi, uneori aveau dreptate, chiar dacă asta se întâmpla doar din funcţionarea legilor probabilităţii. Donald Răţoiul suna într-atât de convingător…

Începuse prin a declara, într-un spectacol de modestie pe atât de neobişnuit pe cât era de fals, că nu ar îndrăzni să critice aspectele *inginereşti* ale Liftului Spaţial. Dorea să vorbească doar despre problemele psihologice implicate de acesta. Ele s-ar fi rezumat la un singur cuvânt: *ameţeală*.

Omul obişnuit, arătase el, se teme justificat de înălţime. Doar acrobaţii şi artiştii pe frânghie sunt imuni la această reacţie naturală. Cea mai înaltă structură de pe Pământ măsura mai puţin de cinci kilometri înălţime – şi nu existau mulţi care să dorească să fie ridicaţi pe verticală în lungul piloanelor Podului Gibraltar.

Cu toate acestea, *nimic* nu se compara cu copleşitoarea perspectivă a Turnului Orbital.

— Cine nu a stat vreodată la baza unei clădiri imense, privind în sus faţada perpendiculară până ce i s-a părut că ea se clatină şi cade peste el? declamase Bickerstaff. Imaginaţi-vă acum o clădire pierzându-se în nori şi în întunecimea cosmosului, trecând prin ionosferă, de orbitele tuturor staţiilor spaţiale, tot mai sus până la o fracţiune importantă a drumului spre Lună! Un triumf ingineresc, fără îndoială, dar un coşmar psihologic. Afirm că vor exista persoane care vor înnebuni doar contemplând construcţia. Şi câţi vor fi capabili să facă faţă cerinţelor unei ascensiuni, exact pe verticală, atârnaţi deasupra golului, douăzeci şi cinci de mii de kilometri până la prima oprire şi anume Staţia de Mijloc?

A spune ca indivizi perfect obişnuiţi zboară în nave spaţiale la aceeaşi altitudine şi mult dincolo de ea nu constituie un răspuns. Situaţia este complet diferită, după cum la fel se prezintă cazul zborului atmosferic. Omul nu resimte ameţeală nici chiar în nacela deschisa a unui balon plutind în aer la câţiva kilometri de sol. Puneţi-l însă la marginea unei prăpăstii şi studiaţi-i *atunci* reacţiile!

Raţiunea acestei deosebiri în comportament este foarte simplă. În aeronavă, nu exista nicio legătură fizică între observator şi pământ. Psihologic, prin urmare, el este complet detaşat de solul tare şi solid de dedesubt. Căderea nu-i mai provoacă teroare. Poate privi în jos spre peisaje îndepărtate şi minuscule pe care nu ar îndrăzni niciodată să le contemple de pe orice înălţime mare.

Aceasta detaşare fizică reprezintă tocmai elementul de care Liftul Spaţial va duce lipsa. Pasagerul neajutorat, ridicat în sus chiar pe faţa giganticului Turn, va fi prea conştient de legătura cu pământul. Ce garanţie se oferă atunci că cineva va supravieţui unei asemenea experienţe, fără să fie drogat sau anesteziat? Îl somez pe doctorul Morgan să răspundă.

Morgan încă se gândea la replici, puţine din ele politicoase, când ecranul se aprinse iarăşi. Apăsând butonul de ACCEPTARE nu fu deloc surprins să o vadă pe Maxine Duval.

— Ei bine, Van, începu ea fără preambul, ce ai de gând să faci?

— Mă tentează mult, dar nu cred că ar trebui să mă cert cu idiotul ăla. Apropo, crezi că a fost împins din spate de vreo organizaţie aerospaţială?

— Oamenii mei sapă deja. Am să te anunţ dacă descoperă ceva. Personal, consider că-i opera lui proprie. Recunosc punctele de vârf ale articolului original. Dar nu mi-ai răspuns la întrebare.

— Nu m-am hotărât, încerc să iau micul dejun. Tu cum zici că ar trebui să procedez?

— Simplu. Organizează o demonstraţie. Când ai putea s-o pregăteşti?

— În cinci ani, dacă totul decurge bine.

— E ridicol. Ai deja primul cablu în poziţie…

— Nu cablu, ci *bandă*.

— Nu te eschiva. Ce greutate e capabil să ridice?

— Ah, la capătul terestru, abia cinci sute de tone.

— Iată. Oferă-i lui Donald Răţoiul un voiaj.

— Nu i-aş garanta securitatea.

— Dar ai garanta-o *pe a mea*?

— Nu vorbeşti serios!

— Sunt întotdeauna serioasă în acest ceas al dimineţii. Oricum, a sosit timpul să fac un alt reportaj legat de Turn. Macheta aceea-i foarte simpatică, însă nu face nimic. Telespectatorilor mei le place acţiunea, ca şi mie. Ultima dată când ne-am întâlnit mi-ai arătat desenele unor maşinuţe cu care inginerii vor urca şi coborî pe cabluri – adică benzi. Cum le-ai numit?

— Păianjeni.

— Îhh, da. Ideea m-a fascinat. Iată ceva *niciodată* posibil înainte. Pentru prima dată poţi sta nemişcat în cer, chiar deasupra atmosferei, şi să priveşti Pământul de sub tine. Ceva ce nicio navă spaţială nu e în stare să facă. Vreau să fiu prima care să descriu senzaţia. Şi în acelaşi timp să-i tai aripile Răţoiului.

Morgan aşteptă cinci secunde fixând-o pe Duval drept în ochi, înainte de a decide că femeia vorbea serios.

— Înţeleg de ce o tânără şi muncitoare ziaristă, străduindu-se din răsputeri să-şi facă un renume, s-ar agăţa de această ocazie, rosti cu grijă. Nu doresc să pătez o carieră promiţătoare, dar răspunsul e definitiv nu.

Decanul reporterilor scoase câteva cuvinte foarte nepotrivite unei doamne, sau chiar unui bărbat, netransmise de obicei pe canalele de ştiri.

— Înainte să te spânzur cu propriul hiperfilament, Van, spune-mi de ce nu?

— Mă rog, dacă ceva ar merge prost nu mi-aş ierta-o niciodată.

— Scuteşte-mă de lacrimile tale de crocodil. Fireşte că dispariţia mea prematură ar fi o tragedie majoră – pentru proiectul tău. Însă nici nu visez să urc până ce nu faci toate testele necesare şi nu eşti sigur că nu prezintă niciun pericol.

— Ar semăna cu o cascadorie.

— După cum ziceau victorienii – sau elizabetanii? – şi ce dacă?

— Uite ce-i, Maxine. Tocmai s-a transmis ştirea că Noua Zeelandă s-a scufundat; vor avea nevoie de tine în studio. Oricum, mulţumesc pentru oferta generoasă.

— Doctore Vannevar Morgan, cunosc exact motivul pentru care mă refuzi. *Dumneata* vrei să fii primul.

— Cum spuneau victorienii, şi ce dacă?

— *Touché.* Dar te previn, Van, imediat ce vei avea unul din acei păianjeni terminaţi, vei mai auzi de mine.

Morgan clătină din cap.

— Îmi pare rău, Maxine. Nicio şansă.

35. Starglider plus optzeci

Extras din *Dumnezeu şi Starholme*,
Mandala Press, Moscova, 2149

„Exact în urmă cu optzeci de ani, robotul interstelar cunoscut sub numele de Starglider a intrat în Sistemul Solar şi a purtat un scurt dar istoric dialog cu specia umană. Pentru prima dată, am ştiut ceea ce întotdeauna bănuisem: că nu suntem singura inteligenţă din Univers, şi că acolo printre aştri se găsesc civilizaţii mult mai vârstnice, şi poate mult mai înţelepte.

După această întâlnire nimic nu a mai putut rămâne ca înainte. Totuşi, paradoxal, în multe privinţe puţine lucruri s-au schimbat. Omenirea încă îşi vede mai departe de treburi, cum a făcut mereu. De câte ori ne oprim oare să ne gândim la faptul că Starholmerii, pe planeta lor, ştiu deja de existenţa noastră de douăzeci şi opt de ani, sau că, aproape sigur, vom recepţiona primele lor mesaje directe în numai douăzeci şi patru de ani de acum încolo? Dar dacă, aşa cum au sugerat unii, ei înşişi se găsesc deja pe drum?

Omul are o extraordinară, şi poate fericită, capacitate de a scoate din conştientul său cele mai copleşitoare posibilităţi ale viitorului. Fermierul roman, arând coastele Vezuviului, nu s-a gândit la muntele fumegând deasupra. Jumătate din secolul douăzeci am trăit cu bomba H;

jumătate din secolul douăzeci şi unu, cu virusul Golgota. Noi am învăţat să trăim cu ameninţarea, ori promisiunea Starholmerilor…

Starglider ne-a prezentat multe specii şi lumi stranii, dar nu a dezvăluit aproape nicio tehnologie avansată, astfel încât a avut un impact minim asupra aspectelor tehnologice ale culturii noastre. Să fi fost accidental, sau rezultatul unei politici deliberate? Sunt numeroase întrebările pe care am dori să le punem lui Starglider, acum că este prea târziu – sau prea devreme.

Pe de altă parte, el a discutat multe probleme de filosofie şi religie, iar în aceste domenii, influenţa lui s-a dovedit profundă. Deşi fraza în sine nu apare nicăieri în stenograme, Starglider e în general creditat cu faimosul aforism «Credinţa în Dumnezeu reprezintă aparent un produs psihologic al reproducţiei mamifere.»

Dacă acesta-i adevărul? Este total nesemnificativ privitor la chestiunea actuală a existenţei lui Dumnezeu, după cum voi demonstra în continuare…”

Swami Krisnamurthi (dr. Choam Goldberg).

36. Cerul crud

Ochiul urmărea mai bine panglica pe timp de noapte decât ziua. La apus, când luminile de avertizare se aprindeau, ea devenea o bandă subţire de incandescenţă, micşorându-se încet în depărtare până se pierdea pe fundalul de stele.

Deja era considerata cea mai mare minune a lumii. Până în clipa în care Morgan pusese piciorul în prag şi limitase accesul strict la personalul ingineresc indispensabil, se scursese un potop continuu de vizitatori – pelerini, îi denumise ironic cineva – aducând un omagiu ultimului miracol al muntelui.

Cu toţii se comportau în acelaşi mod. Mai întâi întindeau mâinile şi atingeau uşor panglica lată de cinci centimetri, mângâind-o cu vârfurile degetelor, plini de reverenţă. Apoi

ascultau, cu urechea strâns lipită de materialul neted şi rece al benzii, ca şi cum ar fi sperat să prindă ceva din muzica sferelor. Unii chiar pretindeau că auziseră un bas profund situat la limita de jos a audibilităţii, dar se păcăleau singuri. Chiar cele mai înalte armonice ale frecvenţei naturale de rezonanţă ale benzii se găseau cu mult sub pragul inferior al auzului uman.

Alţii se îndepărtau clătinând din cap şi murmurând „Pe mine n-o sa mă facă nimeni să urc în chestia aceea!” Însă erau genul de oameni care rostiseră comentarii asemănătoare la apariţia rachetei, a navetei spaţiale, a avioanelor şi automobilului – chiar şi a locomotivei cu abur.

Pentru aceşti sceptici, răspunsul obişnuit era: „Nu vă îngrijoraţi, face parte doar din schelă, una din cele patru benzi menite să dirijeze Turnul jos către Pământ. Ascensiunea pe structura finală va fi exact ca într-un lift din orice clădire înaltă. Doar că voiajul va fi mai lung şi mult mai confortabil.”

Pe de altă parte, călătoria lui Maxine Duval avea să fie foarte scurtă şi nu deosebit de confortabilă. Dar odată ce capitulase, Morgan făcuse tot posibilul ca ea să se desfăşoare fără evenimente neplăcute.

Păianjenul subţire – prototipul de test al unui vehicul ce arăta ca un scaun motorizat pentru nostrom – executase deja o duzină de ascensiuni la douăzeci de kilometri, cu o sarcină dublă faţă de cât avea de suportat acum. Probleme tehnice minore interveniseră ca de obicei, însă nimic serios; ultimele cinci experienţe avuseseră loc fără necazuri. Şi ce ar fi putut să meargă prost? În eventualitatea unei pene de energie, aproape de neimaginat într-un sistem cu baterii atât de simplu, gravitaţia ar fi adus-o pe Duval în siguranţă jos, frânele automate limitând viteza coborârii. Singurul risc real consta în blocarea mecanismului de antrenare, prinzând păianjenul şi pasagerul său în capcana atmosferei superioare. Iar Morgan pregătise o soluţie şi în această eventualitate.

— Numai cincisprezece kilometri? protestase Duval. Chiar şi un *planor* reuşeşte să ajungă mai sus!

— Dar tu nu, echipată doar cu o mască de oxigen. Desigur, dacă aştepţi un an, până avem gata unitatea operaţională cu sistemul ei de suport vital…

— Ce e rău la un costum spaţial?

Morgan refuzase să cedeze, din motive bine întemeiate. Cu toate că spera să nu fie nevoie de ea, o mică macara reactivă aştepta la poalele lui Sri Kanda. Operatorii ei de înaltă calificare erau obişnuiţi cu misiuni bizare; nu ar fi întâmpinat dificultăţi în a salva o Duval naufragiată, fie şi de la o altitudine de douăzeci de kilometri.

În schimb niciun vehicul existent nu ar fi ajuns la o înălţime de două ori mai mare. Peste patruzeci de kilometri se întindea tărâmul nimănui, prea jos pentru rachete, prea sus pentru baloane.

Teoretic, o rachetă ar fi reuşit să se menţină lângă bandă câteva minute, înainte să-şi consume carburantul. Dar problemele de navigaţie şi contactul propriu-zis cu păianjenul se profilau atât de cumplite, încât Morgan nici măcar nu se obosise să se gândească la o astfel de soluţie. Nu se va întâmpla niciodată în viaţa de zi cu zi, iar el nădăjduia că niciun producător de video-drame nu va considera decorul potrivit unui alpinist. Era tipul de publicitate de care se putea dispensa.

Apropiindu-se de păianjen şi de grupul de tehnicieni din jurul lui, sclipind în termocostumul metalic, Duval arăta ca un turist tipic al Antarcticii. Îşi alesese cu grijă timpul. Soarele răsărise de-abia de o oră, iar razele piezişe aveau să pună la maximum în evidenţă relieful taproban. Rem-ul ei, mai tânăr şi mai solid chiar decât precedentul, înregistra secvenţa evenimentelor pentru larga audienţă a lui Duval.

Ca de obicei, repetase temeinic. Nu bâjbâi şi nu ezită câtuşi de puţin când îşi legă centura de siguranţă şi apăsă butonul sarcină BATERIE; inspiră adânc o dată în masca de oxigen şi verifică toate monitoarele canalelor video şi de sunet. Apoi, asemeni unui pilot de vânătoare dintr-un film de altădată, ridică degetul mare în sus şi împinse înainte maneta de viteză.

Un scurt ropot de aplauze ironice izbucni dinspre inginerii adunaţi în preajmă, mulţi dintre ei deja familiarizaţi cu voiajuri de plăcere la înălţimi de câţiva kilometri. Cineva strigă:

— Aprindere! A decolat!

Mişcându-se la fel de repede ca un lift de alamă de pe timpul reginei Victoria I, păianjenul îşi începu ascensiunea.

Ca un balon, aprecie Duval. Fără zdruncin, fără efort, în linişte. Nu, nu complet în linişte. Auzea torsul slab al motoarelor acţionând roţile multiple de tracţiune de pe feţele benzii.

Nu simţea deloc vibraţia sau tangajul la care pe jumătate se aşteptase. În ciuda fragilităţii, panglica incredibilă în lungul căreia urca era la fel de rigidă ca o bară de oţel, iar giroscoapele vehiculului îl menţineau la fel de nemişcat. Dacă şi-ar fi închis ochii, ar fi putut uşor să-şi închipuie că urca Turnul final.

Dar nu voia să închidă ochii. Erau atât de multe de văzut şi chiar mai multe de auzit. O uimea cât de bine circula sunetul; conversaţiile de dedesubt reuşeau încă să se audă.

Flutură mâna spre Morgan şi îl căută din priviri pe Kingsley. Spre surpriza ei, nu îl zări. Deşi o ajutase să urce în păianjen, bărbatul dispăruse. Apoi îşi aduse aminte de mărturisirea lui cinstită – uneori o făcea să sune de parcă s-ar fi mândrit cu ea – că cel mai bun inginer de structuri din lume nu suportă înălţimea.

Oricine are un secret anume, poate nu atât de secret pe cât crede el. Lui Duval nu-i plăceau păianjenii şi ar fi dorit ca vehiculul unde se găsea să poarte alt nume. Totuşi, la o adică s-ar fi descurcat cu o astfel de insectă. Creatura pe care *niciodată* n-ar fi suportat să o atingă, deşi o întâlnise adesea în scufundările sale submarine, era timida şi blajina caracatiţă.

În prezent se vedea întregul munte, cu toate că din poziţia ei era greu să-i apreciezi adevărata înălţime. Cele două antice scări urcând pe coasta lui puteau foarte bine să fie drumuri, nivelate, ciudat de întortocheate. Pe întreaga

lor lungime, atât cât reuşea ea să observe; nu se zărea niciun semn de viaţă. O secţiune fusese blocată de căderea unui arbore, ca şi cum Natura ar fi dat un preaviz că, după trei mii de ani, este gata să-şi ceară drepturile înapoi.

Lăsând camera unu îndreptată în jos, Duval începu să panorameze cu numărul doi. Câmpuri şi păduri defilară pe ecran, apoi domurile îndepărtate ale Ranapurei şi apele întunecate ale mării interioare. Şi, după aceea, apăru Yakkagala…

Apropie imaginea Stâncii, reuşind să desluşească palidul model de ruine răspândite în vârf. Peretele Oglinzilor se afla încă în umbră, ca şi Galeria Prinţeselor – deşi nu se punea problema identificării lor de la o asemenea distanţă. În schimb, aranjamentul grădinilor plăcerii, cu heleşteele, potecile şi masivul şanţ înconjurător, se vedea cu claritate.

Şirul de pene mici şi albe o deconcertă o vreme, până ce-şi dădu seama că privea un alt simbol al provocării lansate de Kalidasa zeilor: aşa-numitele sale Fântâni ale Paradisului. Se întreba ce ar fi gândit regele urmărind-o ridicându-se atât de uşor spre paradisul invidiat de el.

Trecuse aproape un an de la convorbirea ei cu Ambasadorul Rajasinghe. Cuprinsă de o pornire bruscă, chemă vila.

— Bună, Johan, îl salută Duval. Cum îţi place *această* privelişte a Yakkagalei?

— Aşadar până la urmă l-ai convins pe Morgan. Cum te simţi?

— Nemaipomenit este singurul cuvânt potrivit. Şi unicul. Am zburat şi am călătorit în tot ce ţi-ar trece prin minte, dar acum e cu totul diferit…

— „Să călăreşti în siguranţă cerul crud…”

— Ce-a fost asta?

— Un poet englez de la începutul secolului douăzeci. „Nu-mi pasă dacă pasu-ţi calcă peste mări / sau călăreşti în siguranţă cerul crud…”

— Ei bine, mie-mi pasă şi mă simt în siguranţă. Văd întreaga insulă, chiar şi coasta Hindustanului. La ce altitudine mă aflu, Van?

— Te apropii de kilometrul doisprezece, Maxine. Ai masca de oxigen pusă bine?

— Da. Sper să nu-mi acopere glasul.

— Nu-ţi face griji, nimeni nu te va confunda. Încă trei kilometri.

— Cât gaz a mai rămas în rezervor?

— Destul. Iar dacă încerci să treci de cincisprezece kilometri, să ştii că voi folosi comanda manuală ca să te aduc acasă.

— Nici prin gând nu mi-a trecut. Oricum, felicitări. Este o excelentă platformă de observaţie. Probabil clienţii vor sta la coadă pentru un loc.

— Ne-am gândit la asta. Cei de la comsat şi metsat au început deja să liciteze. Le putem oferi relee şi senzori la orice altitudine doresc. Ne va ajuta să plătim chiria.

— Te văd! exclamă Rajasinghe brusc. Ţi-am prins reflexia în telescop… Acum fluturi din mână… Nu te simţi singură acolo sus?

O clipă se lăsă o tăcere neobişnuită. După care Duval răspunse liniştită:

— Nu atât cât trebuie să fi fost Yuri Gagarin, la o sută de kilometri mai sus. Van, ai adus ceva nou pe lume.

O fi el cerul crud, dar l-ai îmblânzit. S-ar putea să existe oameni care să nu facă niciodată faţă acestei călătorii: sincer îi compătimesc.

37. Diamantul de un miliard de tone

În ultimii şapte ani se realizaseră multe, dar rămăseseră destule de îndeplinit. Se mutaseră munţi, sau cel puţin asteroizi. Pământul poseda în prezent un al doilea satelit natural, rotindu-se exact deasupra orbitei geostaţionare. Măsura mai puţin de un kilometru de la un capăt la celălalt, micşorându-se rapid pe măsură ce era golit de carbon şi de alte elemente uşoare. Ce avea să rămână, miezul de fier, deşeurile şi zgura industrială, urmau să alcătuiască contragreutatea ce va menţine Turnul sub tensiune. Va fi

piatra din praştia de patruzeci de mii de kilometri, rotindu-se în prezent odată cu planeta la fiecare douăzeci şi patru de ore.

Cincizeci de kilometri la est de Staţia Ashoka plutea uriaşul complex industrial care procesa megatonele de materie primă lipsite de greutate, dar nu şi de masă, transformându-le în hiperfilament. Întrucât produsul final conţinea mai mult de nouăzeci la sută carbon cu atomii aranjaţi în precise rânduri cristaline, Turnul primise populara poreclă „Diamantul de un miliard de tone”. Asociaţia Bijutierilor din Amsterdam arătase, deranjată, că (a) hiperfilamentul nu era câtuşi de puţin un diamant, şi (b) dacă era, atunci Turnul cântărea de cinci ori zece la puterea a cincisprezecea carate.

Carate sau tone, asemenea cantităţi enorme de material taxaseră la maximum resursele coloniilor spaţiale şi îndemânarea tehnicienilor orbitali. În minele automate, uzinele de producţie şi sistemele de asamblare la 0 g se investise mult din geniul speciei umane, dobândit cu greu de-a lungul a două sute de ani de călătorie spaţială. Curând toate componentele Turnului – câteva unităţi standardizate, fabricate în milioane de exemplare – aveau să fie adunate în gigantice depozite zburătoare, aşteptând lucrătorii roboţi.

Apoi Turnul va creşte în două direcţii opuse, în jos spre Pământ şi simultan spre masa orbitală de ancorare, întregul proces fiind astfel programat încât să se găsească permanent în echilibru. Secţiunea transversală se va micşora constant dinspre orbită, unde tensiunea va fi maximă; la fel se va subţia către contragreutatea de ancoră.

După ce sarcina lui avea să se încheie, întregul complex orbital urma să fie lansat pe o traiectorie de transfer spre Marte. Aceasta constituia o clauză a contractului ce cauzase discuţii aprinse între politicienii pământeni şi experţii financiari, acum că, într-un târziu, potenţialul Liftului Spaţial era înţeles la adevărata lui măsură.

Marţienii negociaseră dur. Deşi aveau să aştepte cinci ani în plus înainte de a-şi recupera propria investiţie, în acel moment urmau să dispună practic de un monopol în construcţii vreme de încă un deceniu. Morgan nutrea vaga bănuială că turnul Pavonis va fi primul dintr-o serie. Se putea ca Marte să fi fost destinată sistemului Lifturilor Spaţiale şi era puţin probabil ca energicii ei locuitori să rateze o astfel de ocazie. Dacă aveau să facă din lumea lor centrul viitorului comerţ interplanetar, atunci noroc bun; pe Morgan îl frământau alte griji încă nerezolvate.

În pofida uriaşelor dimensiuni, Turnul nu era decât suportul unor alte elemente mai complexe. De-a lungul fiecăreia din cele patru feţe se întindeau şine de treizeci şi şase de mii de kilometri, capabile de funcţionări la viteze încă neatinse. Ansamblul trebuia alimentat pe toată lungimea lui cu fire supraconductoare, conectate la masive generatoare cu fuziune, întregul sistem aflându-se sub controlul unei incredibil de complexe reţele de calculatoare.

Terminalul Superior, unde pasagerii şi mărfurile urmau să fie transferate de pe Turn pe nava spaţială andocată acolo, reprezenta în sine un proiect major. La fel Staţia de. Mijloc, ca şi Terminalul Terestru, pe cale să fie scobit cu laserele în inima muntelui sacru. Şi în plus, mai era Operaţiunea Curăţire.

De două sute de ani, sateliţi de toate formele şi mărimile, de la şuruburi şi bolţuri la întregi sate spaţiale se acumulaseră pe orbita terestră. Tot ce se situa sub altitudinea extremă a Turnului se lua în considerare, întrucât crea un pericol potenţial. Trei sferturi din acest material era gunoi abandonat. Acum el trebuia localizat şi cumva, eliminat.

Din fericire, vechile forturi orbitale erau superb echipate pentru sarcină. Radarele lor, proiectate să descopere de la mare distanţă rachetele inamice, indicau cu uşurinţă poziţia resturilor Primei Ere Spaţiale. Apoi laserele lor vaporizau sateliţii mai mici, în vreme ce aceia mari erau împinşi pe orbite neprimejdioase.

Unii, de interes istoric, fură recuperaţi şi aduşi înapoi pe Pământ. În decursul acestei operaţiuni survenirăi câteva surprize: spre exemplu, trei astronauţi chinezi pieriţi în cine ştie ce misiune secretă, sau o serie de sateliţi de recunoaştere construiţi dintr-un amestec atât de ingenios de componente, încât era imposibil să se descopere ce ţară îi lansase. Nu că ar fi contat, dat fiind faptul că toţi aveau peste o sută de ani vechime.

Multitudinii de sateliţi activi şi staţii spaţiale, obligate din motive operaţionale să rămână în apropierea Terrei, fu necesar să li se verifice cu atenţie traiectoriile, iar unele cazuri să le fie modificate. Nimic nu se putea însă întreprinde în privinţa întâmplătorilor şi neprevăzuţilor vizitatori din depărtările Sistemului Solar. Asemeni oricărei creaţii umane, Turnul avea să fie expus meteoriţilor. De câteva ori pe zi reţeaua sa de seismometre va detecta impacturi de miligrame; iar o dată sau de două ori pe an se aşteptau deteriorări structurale minore.

Mai devreme ori mai târziu, pe parcursul secolelor viitoare, exista posibilitatea să întâlnească un gigant care să-i scoată din funcţiune una sau mai multe şine. În cel mai rău scenariu, Turnul era chiar retezat undeva de-a lungul său.

Probabilitatea unui asemenea eveniment era la fel de mică cu cea ca un meteorit important să lovească Londra sau Tokyo, oraşe prezentând aproximativ aceeaşi suprafaţă. Dar locuitorii respectivelor metropole nu sufereau de insomnie din această cauză.

Şi nici Vannevar Morgan. Indiferent ce probleme ar fi apărut la orizont, nimeni nu se îndoia că Turnul Orbital era o idee al cărei timp sosise.

V.
ASCENSIUNE

38. Un loc al furtunilor tăcute

Extras din discursul profesorului Martin Sessui, cu ocazia decernării premiului Nobel pentru fizică, Stockholm, 6 decembrie 2154.

„Între cer şi pământ există o regiune invizibilă la care vechii filosofi nici nu au visat vreodată. Iar până în zorii secolului al douăzecilea, ca să fim exacţi până pe data de 12 decembrie 1901, ca nu a avut niciun impact asupra activităţilor umane.

În ziua aceea, Gugliemo Marconi a transmis prin radio cele trei puncte ale literei *s* peste Atlantic. Mulţi experţi declaraseră încercarea imposibilă, deoarece undele radio călătoresc doar în linii drepte, nefiind capabile să se curbeze în jurul Pământului. Izbânda lui Marconi nu numai că a vestit era comunicaţiilor globale, dar a şi dovedit că sus în atmosferă există o oglindă electrificată capabilă să reflecte undele radio înapoi spre sol.

(…) Stratul Kennely-Heavisidc, după cum a fost original denumit, s-a descoperit curând a fi o regiune de mare complexitate, conţinând cel puţin trei niveluri principale, toate supuse unor variaţii majore în înălţime şi intensitate. La extrema superioară pătrund în centura de radiaţii Van Allen, a cărei descoperire a reprezentat ca însăşi primul succes al Erei Spaţiale.

Această vastă zonă, începând de la aproximativ cincizeci de kilometri şi extinzându-se în sus pe câteva raze terestre, este cunoscută astăzi ca ionosfera. Explorarea ei cu rachete, sateliţi şi unde radio a constituit un proces continuu desfăşurat vreme de două secole. Doresc să aduc un omagiu predecesorilor mei în această aventură – americanii M. A. Tuve şi G. Breit, britanicul E. V. Appleton, norvegianul F. C. M. Stormer, şi, în mod cu totul special, omului care în 1970 a câştigat acelaşi premiu pe care cu sunt azi onorat să îl primesc, compatriotul dumneavoastră Hannes Alfven…

Ionosfera e copilul capricios al soarelui; chiar şi acum, comportarea ei nu este întotdeauna previzibilă. În zilele în care undele radio lungi depindeau de capriciile ei, ea a salvat multe vieţi – însă mai mulţi oameni decât vom şti vreodată au fost sortiţi pieirii când ea le-a înghiţit fără urmă mesajele disperate.

Mai puţin de un secol, până ce sateliţii de telecomunicaţii să-i preia rolul, ea a rămas nepreţuitul dar nestatornicul nostru servitor – un fenomen natural nebănuit înainte, valorând miliarde de dolari pentru cele trei generaţii care l-au exploatat.

Doar pentru o scurtă perioadă existenţa ei a influenţat direct omenirea. Totuşi, dacă nu ar fi fost acolo unde e, noi nu ne-am fi aflat astăzi aici! Într-un anume sens ea s-a dovedit de o importanţă crucială chiar şi pentru umanitatea pretehnologică, mergând înapoi în timp până la primul om-maimuţă, de fapt, până la cele dintâi vieţuitoare ale planetei. Deoarece ionosfera face parte din scutul ce ne protejează zilnic de mortalele radiaţii X şi ultraviolete. Dacă acestea ar fi ajuns până la nivelul mării, poate că anumite forme de viaţă ar fi apărut totuşi pe Pământ; dar în niciun caz ele nu ar fi evoluat în ceva asemănător nouă.

(…) Întrucât ionosfera, asemeni atmosferei de sub ea, în final determinată tot de către soare, are propria ci meteorologie. Pe parcursul tulburărilor solare este străbătută de furtuni uriaşe de particule încărcate, răsucită în vârtejuri şi bucle de câmpul magnetic al Pământului. În

astfel de împrejurări, ea îşi pierde invizibilitatea. Se dezvăluie în pâlpâitoarele draperii ale aurorei boreale, unul din cele mai copleşitoare spectacole ale Naturii, luminând nopţile polare cu straniile ei radiaţii…

Chiar şi astăzi nu înţelegem în totalitate procesele din ionosferă. Unul din motivele datorită căruia studiul ei s-a dovedit atât de dificil a fost faptul că rachetele şi implicit instrumentele noastre gonesc prin ea cu mii de kilometri pe oră. Niciodată nu am reuşit să stăm nemişcaţi ca să efectuăm observaţii. Acum, pentru prima oară, construcţia propusului Turn Orbital ne oferă şansa de a înfiinţa observatoare *staţionare* în ionosferă. Este foarte posibil ca Turnul însuşi să modifice caracteristicile ionosferei – deşi cu siguranţă nu o va scurtcircuita, aşa cum a sugerat dr. Bickerstaff.

De ce să studiem această regiune, când ea nu mai este importantă în comunicaţii? Ei bine, pe lângă frumuseţea, stranietatea şi interesul ştiinţific, comportamentul ei se leagă strâns de cel al soarelui – stăpânul destinului nostru. Ştim astăzi că soarele nu e steaua statică, binecrescută, pe care o credeau strămoşii noştri. Are perioade lungi şi scurte de fluctuaţii. În prezent el încă iese din aşa-numitul Minim Maunder al intervalului 1645-1715. Drept rezultat, climatul este mult mai blând decât a fost vreodată din Evul Mediu timpuriu încoace. Dar cât va dura această oscilaţie? Mai important, în momentul când se va declanşa mişcarea inversă, ce efecte vor suferi climatul, vremea şi toate aspectele civilizaţiei umane – nu numai pe această planetă, ci pe toate celelalte? Întrucât toate sunt fiicele soarelui…

Unele teorii foarte speculative sugerează că soarele intră într-o perioadă de instabilitate, ce va aduce o nouă Eră Glaciară, mai extinsă decât oricare alta din trecut. Dacă este adevărat, avem nevoie de fiecare informaţie pe care o putem obţine pentru a ne pregăti. Chiar un avertisment dat cu un secol înainte s-ar putea să vină prea târziu.

Ionosfera ne-a ajutat în evoluţie; a lansat revoluţia în comunicaţii; încă ne mai poate determina viitorul. De aceea trebuie să continuăm studiul acestui domeniu vast,

turbulent, de forţe solare şi electrice – sălaşul misterios al furtunilor tăcute.”

39. Soarele rănit

Ultima oară când Morgan îl văzuse pe Dev, nepotul său era încă un copil. În prezent devenise adolescent şi probabil la următoarea întâlnire avea să-l vadă bărbat în toată firea.

Pe inginer nu-l încerca decât un uşor sentiment de vină. Legăturile de familie slăbiseră continuu în ultimele două secole. El şi sora lui aveau puţine în comun, exceptând harta genetică. Cu toate că se felicitau şi discutau de vreo zece ori pe an, aflându-se în relaţii foarte bune, el nu era deloc sigur unde şi când se văzuseră ultima dată.

Totuşi, atunci când salutase băieţelul dornic şi inteligent (pare-se deloc copleşit de personalitatea faimosului său unchi), Morgan devenise conştient de o anume melancolie dulce-amăruie. Nu avea niciun fiu să-i continue numele. Cu mult înainte, făcuse acea alegere între muncă şi viaţă care arareori poate fi evitată la nivelurile cele mai înalte de perseverenţă umană. În trei ocazii, *fără* să includă legătura cu Ingrid, ar fi putut să păşească pe o cale diferită, dar accidentul sau ambiţia îl oprise.

Cunoştea termenii înţelegerii încheiate şi îi acceptase; era prea târziu ca să se plângă astăzi de paragrafele scrise cu litere mici. Oricine era capabil să-şi împrăştie genele, şi cei mai mulţi chiar o făceau. Fie însă că istoria avea sau nu să îi acorde credit, puţini realizaseră ceea ce făcuse el – şi era pe cale să facă.

Pe parcursul ultimelor trei ceasuri, Dev văzuse mai multe detalii ale Terminalului Terestru decât oricare vip într-o vizită obişnuită. Intrase în interiorul muntelui jos, la poale, lângă peroanele aproape terminate ale Staţiei Sudice, şi făcuse rapid turul facilităţilor de direcţionare a pasagerilor şi a bagajelor, al centrului de control şi al hangarului de transbordare, unde capsulele urmau să fie schimbate de pe şinele estice şi vestice de Coborâre pe

cele nordice şi sudice de Urcare. Privise în susul puţului de cinci kilometri – o gigantică ţeavă de tun îndreptată către aştri, cum deja remarcaseră cu voci şoptite sute de reporteri – în care urmau să fie instalate liniile de trafic. Iar întrebările sale epuizaseră trei ghizi înainte ca ultimul să i-l predea recunoscător unchiului său.

— Iată-l, Van, spuse Warren Kingsley când ajunseră în vârful despicat al muntelui. Ia-1 înainte să-mi înhaţe slujba.

— Nu ştiam că eşti atât de pasionat de tehnică, Dev.

Băiatul luă o figură rănită şi puţin surprinsă.

— Nu-ţi aminteşti, unchiule, setul Meccamax 12 pe care mi l-ai făcut cadou la zece ani?

— Desigur, desigur. Glumeam. Şi, ca să spună adevărul, nu uitase complet jocul de construcţie; pur şi simplu pe moment îi scăpase... Nu ţi-e frig? Spre deosebire de adulţi, tânărul nu acceptase să-şi pună uzualul termocostum.

— Nu, sunt bine. Ce fel de reactor e acela? Când veţi deschide puţul? Pot atinge benzile?

— Înţelegi ce voiam să spun? zâmbi Kingsley.

— Unu: aparatul aparţine Şeicului Abdullah; fiul său Feisal ne vizitează. Doi: vom păstra pe poziţie acest capac până când Turnul va atinge muntele şi va intra înăuntru. Avem nevoie de el ca platformă de lucru, şi nu lasă să pătrundă ploaia. Trei: ai voie să atingi benzile dacă doreşti. *Nu alerga* – nu e sănătos la altitudinea aceasta!

— Dacă ai treisprezece ani, mă îndoiesc, aprecie Kingsley, privind silueta în descreştere a lui Dev. Fără să se grăbească, îl ajunseră pe băiat lângă ancora estică.

Acesta se uita, aşa cum procedaseră atâtea mii înaintea lui, la îngusta panglică cenuşie ce ţâşnea direct din sol şi se ridica vertical în cer. Ochii lui Dev o urmăreau în sus, sus, tot mai sus, până ce capul i se înclină la maximum pe spate. Morgan şi Kingsley se abţinură să-l imite, deşi tentaţia era încă puternică după atâţia ani. Nici nu-l avertizară că unii privitori ameţeau atât de tare, încât aveau nevoie de ajutor ca să meargă iarăşi.

Tânărul era rezistent; se uită ţintă spre zenit timp de un minut, ca şi cum spera să vadă miile de oameni şi

milioanele de tone de material poziţionate acolo, dincolo de albastrul profund al boitei. Apoi închise ochii cu o strâmbătură, scutură capul şi îşi privi picioarele o secundă, parcă pentru a se asigura că se găseşte încă pe pământ solid.

Întinse o mână precaută şi lovi banda îngustă legând planeta de noul ei satelit.

— Ce s-ar întâmpla dacă s-ar rupe? întrebă.

Era o întrebare veche. Pe mulţi răspunsul îi surprindea.

— Foarte puţine lucruri. În acest punct, practic nu se află sub tensiune. Dacă ai tăia-o, ar rămâne suspendată, fluturând în vânt.

Kingsley luă o expresie dezgustată; amândoi ştiau că era o simplificare considerabilă. În clipa de faţă, fiecare din cele patru benzi suporta o sarcină de circa o sută de tone, însă neglijabilă în raport cu greutăţile proiectate să fie transportate de sistem în momentul integrării benzilor în structura Turnului. Nu avea totuşi sens să zăpăcească băiatul cu astfel de detalii.

Dev rămase pe gânduri. Apoi lovi experimental panglica, ca şi cum ar fi sperat să scoată o notă muzicală. Singurul răspuns fu însă un pocnet neimpresionant, care se stinse rapid.

— Dacă o loveşti cu un baros şi te întorci peste zece ore, vei sosi tocmai la timp să auzi ecoul de la Staţia de Mijloc, explică Morgan.

— Nu mai e valabil, interveni Kingsley. În sistem sunt prea multe amortizoare.

— Nu ne strica plăcerea, Warren. Hai acum să-ţi arătăm ceva cu adevărat interesant.

Merseră spre centrul discului de metal acoperind în prezent muntele şi sigilând puţul subteran ca un capac uriaş de oală. Aici, echidistant faţă de cele patru benzi de-a lungul cărora Turnul era ghidat către Pământ, se găsea o cabană geodezică, cu o înfăţişare la fel de provizorie ca suprafaţa pe care fusese ridicată. Adăpostea un telescop de construcţie bizară, aţintit drept în sus şi aparent imposibil de îndreptat în altă parte.

— Înainte de apus e momentul cel mai bun ca să priveşti. Baza Turnului este atunci foarte frumos iluminată.

— Vorbind de soare, ia uitaţi-vă acum, spuse Kingsley. Se vede chiar mai clar decât ieri. Glasul lui trăda o uimire amestecată cu teamă, în timp ce indica cu mâna elipsa turtită şi aprinsă, pe cale de a se scufunda dincolo de orizontul vestic. Ceaţa îi diminuase strălucirea, încât putea fi privită cu uşurinţă.

De un secol nu se mai observase un asemenea grup de pete. Se întindeau pe aproape jumătate din suprafaţa discului auriu, făcându-l să arate ca lovit de boală, sau izbit de lumi prăbuşite în foc. Dar nici Jupiter nu ar fi fost în stare să creeze o asemenea rană în atmosfera solară. Cea mai mare pată măsura un sfert de milion de kilometri în diametru, gata să înghită o sută de planete precum Pământul.

— La noapte s-a anunţat încă o auroră boreală. Profesorul Sessui şi oamenii lui veseli cu siguranţă au prevăzut-o bine!

— Să vedem cum se descurcă, rosti Morgan executând câteva ajustări la ocular. Priveşte, Dev.

Băiatul se uită cu atenţie un moment.

— Văd cele patru benzi mergând spre centru, adică în sus, până când dispar.

— Nimic în mijloc?

Altă pauză.

— Nu, nicio urmă de Turn.

— Corect. Se află încă la şase sute de kilometri, iar noi folosim puterea cea mai scăzută a telescopului. Acum voi mări imaginea. Leagă-ţi centura de siguranţă!

Dev râse la auzul vechiului clişeu, familiar din zeci de spectacole. La început nu reuşi să observe nicio diferenţă, exceptând faptul că cele patru linii din centrul câmpului vizual deveniră mai puţin accentuate. Îi luară câteva secunde să-şi dea seama că nu trebuia să se aştepte la nicio schimbare pe măsură ce câmpul său vizual se deplasa în lungul axei sistemului. Cvartetul celor patru benzi arăta identic în orice punct de pe lungime. Apoi, foarte brusc, fu

acolo, luându-l prin surprindere, deşi se aşteptase să îl vadă. Un punct mic, strălucitor, se materializase în centru. Creştea şi pentru prima dată avu senzaţia de viteză.

Câteva secunde mai târziu izbuti să vadă un cerculeţ – ba nu, atât creierul cât şi ochiul căzură de acord că era vorba de un pătrat. Se uita ţintă la baza Turnului ce înainta către Pământ, de-a lungul benzilor de ghidaj, cu câţiva kilometri în fiecare zi. Cele patru benzi dispăruseră, prea mici ca să rămână vizibile de la această distanţă. În schimb, acel pătrat fixat ca prin farmec pe cer continua să crească, deşi se înceţoşase din cauză mărimii extreme.

— Ce vezi? întreba Morgan.

— Un mic pătrat strălucitor.

— Bun. Este partea de jos a Turnului, aflată în plin soare. După ce aici pe munte se lasă întunericul, încă o mai poţi zări cu ochiul liber vreme de un ceas, până intră în umbra Pământului. Mai observi şi altceva?

— Nu… replică băiatul, după o lungă pauză.

— Ar trebui. O echipă de cercetători vizitează secţiunea inferioară să instaleze nişte instrumente. Au coborât de pe Staţia de Mijloc. Dacă priveşti cu atenţie, vei vedea transportorul lor. E pe şina sudică – deci în dreapta imaginii. Caută o pată luminoasă, cam un sfert din mărimea Turnului.

— Îmi pare rău, unchiule, nu o găsesc. Încearcă dumneata.

— Mă rog, poate vizibilitatea nu e foarte bună. Uneori Turnul dispare complet, deşi atmosfera pare…

Înainte ca Morgan să-i ia locul lui Dev la ocular, receptorul său personal scoase două bipuri duble ascuţite. O clipă mai târziu alarma lui Kingsley răsuna şi ea.

Pentru prima dată Turnul lansa o alertă de urgenţă de categorie patru.

40. Capătul liniei

Nu-i de mirare că o porecliseră Calea Ferată Trans-Siberiană. Chiar şi la coborâre, drumul de la Staţia de Mijloc la baza Turnului dura cincizeci de ore.

Într-o zi avea să ţină doar cinci ceasuri, însă ziua aceea se afla la doi ani distanţă în viitor, în momentul în care şinele urmau să fie încărcate energetic iar câmpurile lor magnetice activate. Vehiculele de observaţie şi întreţinere alergau acum în susul şi în josul feţelor Turnului, propulsate de roţi cauciucate presate în interiorul fantelor de ghidaj. Cu toate că puterea bateriilor o permitea, nu era sigur să se opereze un astfel de sistem la viteze depăşind cinci sute de kilometri pe oră.

În ciuda duratei călătoriei, lumea fusese prea ocupată pentru a se lăsa cuprinsă de plictis. Profesorul Sessui şi cei trei studenţi executaseră observaţii, verificaseră instrumentele, asigurându-se că nu vor pierde nicio secundă cu transferul în Turn. Conducătorul-pilot, asistentul său şi Stewardul, alcătuind împreună întreg personalul capsulei, erau de asemenea prinşi de treburi. Nu era o călătorie obişnuită. „Subsolul”, la douăzeci şi cinci de mii de kilometri sub Staţia de Mijloc – iar acum la şase sute de Pământ – nu mai fusese niciodată vizitat. Până în prezent nu existaseră motive să se meargă acolo, deoarece monitoarele nu raportaseră niciodată nimic defect. Nu că ar fi putut apare cine ştie ce defecţiuni, Subsolul fiind în fapt doar o încăpere presurizată cu latura de cincisprezece metri, unul din nenumăratele refugii plasate din loc în loc de-a lungul Turnului.

Sessui îşi utilizase întreaga şi considerabila influentă pentru a împrumuta acest unic loc, deplasându-se prin ionosferă cu doi kilometri în fiecare zi, spre întâlnirea cu Pământul. Era esenţial, susţinuse cu forţă, ca echipamentul său să fie instalat înaintea vârfului de activitate solară.

Deja această activitate atinsese niveluri încă neegalate, iar tinerii asistenţi ai lui Sessui reuşeau cu greutate să se concentreze asupra cadranelor instrumentelor; magnificele

aurore de afară reprezentau o atracţie prea mare. Ore în şir, atât emisfera nordică cât şi cea sudică erau umplute de curbe şi curenţi încet şerpuitori de lumini verzui, minunate şi copleşitoare şi cu toate acestea, doar o palidă imitaţie a artificiilor celeste de la poli. Nu se întâmpla des ca aurorele să ajungă atât de departe de domeniile lor obişnuite; numai o dată într-o generaţie invadau cerurile ecuatoriale.

Sessui îşi impulsionase studenţii iarăşi să muncească admonestându-i că vor avea timp suficient de privit pe parcursul lungii ascensiuni de întoarcere pe Staţia de Mijloc. Totuşi, chiar şi profesorul era văzut uneori stând cu privirea pierdută pe fereastră, fermecat de spectacolul cerurilor aprinse.

Cineva botezase proiectul Expediţia către Pământ – denumire care, în ceea ce privea distanţa, era îndreptăţită în proporţie de nouăzeci şi opt la sută. În vreme ce capsula se târâia pe faţa Turnului cu viteza ei mizerabilă de cinci sute de clickuri, apropierea crescândă a planetei devenea tot mai evidentă. Acceleraţia gravitaţională se mărea treptat, de la gravitaţia euforizantă a Staţiei de Mijloc, mai mică decât cea lunară, până la aproape întreaga ei valoare terestră. Pentru orice călător spaţial cu experienţă, fenomenul părea cu adevărat straniu: să simţi o atracţie, oricât de mică, înainte de intrarea în atmosferă, însemna o inversare a ordinii normale a lucrurilor.

În afara de plângerile privitoare la mâncare, îndurate cu stoicism de Stewardul suprasolicitat, călătoria fusese lipsită de incidente. La o sută de kilometri de Subsol, frânele intraseră în funcţiune iar viteza se înjumătăţise. La cincizeci de kilometri fu înjumătăţită din nou, pe remarca unuia dintre tineri: – N-ar fi stânjenitor dacă am continua să alunecăm până la capăt?

Conducătorul capsulei (insistând să fie numit pilot) replică că aşa ceva era imposibil, deoarece fantele de ghidaj în josul cărora aluneca capsula se terminau la câţiva metri de capătul Turnului. În plus exista un sistem de buferare foarte elaborat, în caz că *toate* cele patru frâne refuzau sa funcţioneze.

Şi cu toţii fură de acord că pe lângă faptul că era ridicolă, gluma se dovedea de asemeni de prost gust.

41. Meteorit

Uriaşul lac artificial cunoscut de două mii de ani ca Marea lui Paravana se întindea calm şi limpede sub privirea de piatră a creatorului său. Deşi puţini erau cei care mai vizitau statuia părintelui lui Kalidasa, lucrarea acestuia, dacă nu faima, o depăşise în timp pe cea a fiului; şi servise ţării infinit mai bine, asigurând hrană şi apă la o sută de generaţii de locuitori.

Şi la mult mai multe generaţii de păsări, căprioare, bivoli, maimuţe, prădătorilor acestora, precum leopardul cu blană lucioasă adăpându-se în prezent la marginea apei. Pisicile cele mari începuseră să fie des întâlnite, înclinând să devină agasante acum că nu se mai temeau de vânători. Nu atacau însă niciodată omul dacă nu erau molestate sau încercuite.

Încrezător în siguranţa sa, leopardul se adăpa pe săturate, în vreme ce umbrele din jurul lacului se lungeau, iar amurgul înainta dinspre est. Brusc, ciuli alertat urechile; dar simţurile omeneşti n-ar fi fost în stare să observe nicio schimbare pe pământ, apă sau cer. Seara era la fel de liniştită ca întotdeauna.

Apoi, drept dinspre zenit, sosi un fluierat uşor ce crescu constant până deveni un urlet, încărcat de tonalităţi sfâşietoarc şi de tunet, foarte deosebit de cel al unei nave reintrând în atmosferă. Sus pe cer, ceva metalic sclipea în ultimele raze ale soarelui, devenind tot mai mare şi lăsând o dâră de fum în urmă.

Pe măsură ce creştea, se dezintegra. Bucăţi zburau în toate direcţiile, unele din ele arzând. Câteva secunde, un ochi la fel de ager ca al leopardului ar fi zărit un obiect relativ cilindric, înainte să explodeze într-o mic de fragmente. Dar felina nu rămăsese să aştepte catastrofa finală; dispăruse deja în adâncul junglei.

Marea lui Paravana erupse cu tunet. Un gheizer de noroi şi apă se ridică la o sută de metri în aer, o fântână arteziană depăşind cu mult pe toate cele ale Yakkagalei, aproape la fel de înalt ca însăşi Stânca. Jetul rămase suspendat un moment, într-o sfidare inutilă aruncată gravitaţiei, înainte de a se prăbuşi înapoi în lacul sfărâmat.

Cerul se umplu de păsări, zburând care încotro. Aproape la fel de numeroşi, fâlfâind ca nişte pterodactili care supravieţuiseră cumva până în epoca contemporană, erau imenşii lilieci ieşiţi din bezna lor obişnuită. La fel de îngroziţi, păsări şi şoareci înaripaţi împărţeau văzduhul.

Ultimele ecouri ale prăbuşirii se topiră în jungla înconjurătoare, iar liniştea se reinstală pe lac. În schimb, minute lungi se scurseră înainte ca oglinda apei să încremenească, iar valurile să înceteze a mai alerga încoace şi încolo sub ochii orbi ai lui Paravana cel Mare.

42. Moarte pe orbită

Orice construcţie de proporţii, spune o vorba, cere o jertfă; paisprezece nume se găseau gravate pe piedestalul Podului Gibraltar. În schimb, datorita unei campanii de securitate dusă până la fanatism, pierderile de vieţi omeneşti în cazul Turnului fuseseră remarcabil de mici. Existase chiar un an fără un singur accident.

Existase şi un altul cu patru morţi, două dintre ele în mod particular cumplite. Un supraveghetor, obişnuit să lucreze în condiţii de imponderabilitate, uitase că deşi se găsea în spaţiu nu era şi pe orbită, iar experienţa de o viaţa îl trădase. Plutise mai mult de cincisprezece mii de kilometri ca să ardă ca un meteor la intrarea în atmosferă. Din nefericire, radioul costumului său rămăsese deschis pe parcursul acelor ultime minute,..

Fusese un an prost pentru Turn, căci a doua tragedie durase şi mai mult, fiind la fel de publică. O ingineră de pe contragreutate, mult dincolo de orbita sincronă, neglijase

să-şi asigure corespunzător centura de siguranţă şi se pomenise aruncată în spaţiu ca o piatră dintr-o praştie.

La acea altitudine nu se afla în pericol să cadă înapoi pe Pământ, nici să se piardă în spaţiul exterior pe o traiectorie de evadare. Din păcate, costumul ei conţinea doar două ore de oxigen. Nu exista nicio posibilitate de salvare într-un timp aşa de scurt şi, în pofida reacţiei publice, nu se întreprinsese nicio încercare.

Victima se comportase curajos. Trimisese mesajele de adio şi apoi, cu încă treizeci de minute de oxigen nefolosite, îşi deschisese costumul în vid. Corpul îi fusese recuperat câteva zile mai târziu, atunci când legile inexorabile ale mecanicii cereşti îl purtaseră la perigeul lungii sale elipse.

Aceste tragedii fulgerară în mintea lui Morgan în vreme ce cobora cu liftul de mare viteză spre camera de operaţii urmat îndeaproape de un Kingsley sumbru şi de un Dev acum uitat. Catastrofa de astăzi era însă de un cu totul alt tip, implicând o explozie în apropierea Subsolului Turnului. Că transportorul se prăbuşise pe Pământ era limpede, încă înainte de primirea raportului confuz legat de „căderea unei ploi uriaşe de meteoriţi” undeva în centrul insulei Taprobane.

N-are sens să speculăm până nu obţinem informaţii suplimentare, gândi Morgan; iar de astă dată, cu toate dovezile distruse, informaţiile suplimentare puteau rămâne ascunse pentru totdeauna. Ştia că accidentele în spaţiu arareori au o singură cauză. De obicei reprezintă rezultatul unui lanţ de evenimente, adeseori nesemnificative luate fiecare în parte. Toate prevederile de siguranţă ale inginerilor nu puteau garanta o securitate absolută, iar câteodată însăşi precauţiunile lor prea complicate contribuiau la dezastru.

Lui Morgan nu-i era ruşine să recunoască că siguranţa proiectului îl preocupa mai mult decât orice pierdere de vieţi umane. Nimic nu se mai putea face în privinţa morţilor, doar ca un alt accident de acelaşi fel să nu se mai repete. În schimb, la perspectiva unui Turn aproape

terminat aflat în pericol nici măcar nu îndrăznea să se gândească.

Liftul se opri, iar el păşi în centrul de comandă – exact la timp pentru cea de a doua surpriză a serii.

43. Pericol

La cinci kilometri de staţia terminus, pilotul Rupert Chang reduse din nou viteza. Pentru prima oară pasagerii aveau ocazia să vadă faţa Turnului altfel decât un zid opac întinzându-se la infinit în ambele direcţii. Deasupra, şanţurile gemene de-a lungul cărora circulaseră continuau la nesfârşit – ori cel puţin pe o distanţă de douăzeci şi cinci de mii de kilometri, care pentru om însemna cam tot acelaşi lucru. În schimb dedesubt, sfârşitul se vedea deja. Baza trunchiată a Turnului se profila limpede pe fundalul verde al insulei Taprobane, pe care avea să o atingă în ceva mai bine de un an de zile.

Pe panoul de control, simbolurile roşii de alarmă clipiră iarăşi. Chang le studie încruntat şi apăsă butonul de reset. Mai clipiră o dată, apoi se stinseră.

Prima dată când fenomenul avusese loc, cu două sute de kilometri mai sus, purtase o consultaţie grăbită cu Controlul Staţiei de Mijloc. O verificare rapidă a tuturor componentelor nu dezvăluise nimic defect; într-adevăr, dacă ar fi fost să se dea crezare avertismentelor electronice, toţi pasagerii erau deja morţi. *Totul* ieşise din limitele de toleranţă.

Era clar că defecţiunea se afla chiar în circuitele de alarmă, iar explicaţia profesorului Sessui fu acceptată cu uşurare generală. Vehiculul nu se mai găsea în mediul de vid total pentru care fusese proiectat. Vârtejul ionosferic unde pătrunsese declanşase probabil detectoarele sensibile ale sistemelor de avertizare.

— Cineva ar fi trebuit să se gândească la asta, mormăi Chang. La doar o oră de destinaţie nu era cu adevărat îngrijorat. Va face verificări manuale ale tuturor datelor

critice. Staţia de Mijloc se arătă de acord şi oricum, altă alternativă nu aveau.

Condiţia bateriei reprezenta poate punctul care-l preocupa cel mai mult pe Chang. Punct de încărcare mai apropiat se găsea la două mii de kilometri în sus, iar dacă nu erau în stare să urce până acolo urmau să dea de necaz. Dinspre partea asta totuşi era mulţumit. Pe durata procesului de frânare, motoarele principale ale transportorului funcţionaseră ca dinamuri, şi nouăzeci la sută din energia gravitaţională fusese pompată înapoi în baterii. Acum că ele se încărcaseră, sutele de kilowaţi suplimentari generaţi în continuare se răspândeau în spaţiu prin intermediul aripilor radiatoarelor de la spate.

Acele aripi, după cum colegii lui Chang îi spuseseră de multe ori, făceau ca unicul său vehicul să arate ca o veche bombă aeriană. În prezent, la finalul procesului de frânare, ele trebuiau să fie roşii de căldură. Chang ar fi fost foarte îngrijorat să ştie că erau încă destul de reci. Energia nu dispare niciodată, se transformă sau este direcţionată undeva. Şi adeseori ajunge unde nu trebuie.

În clipa în care semnalul incendiu – compartimentul bateriilor se aprinse pentru a treia oară, Chang nu ezită să-l reseteze. Un foc veritabil, ştia cu precizie, ar fi declanşat stingătoarele. De fapt, una din grijile sale mari era ca ele să nu intre inutil în funcţiune.

Pe panoul de comandă erau acum prezente mai multe anomalii, în special în circuitele de încărcare a bateriilor. Imediat după terminarea călătoriei, Chang avea de gând să urce în camera motoarelor şi să inspecteze totul îndeaproape.

Nasul îl alertă cei dintâi, în momentul când mai rămăsese ceva peste un kilometru de străbătut. Chiar privind neîncrezător firişorul de fum ieşind din panoul de control, partea rece şi analitică a minţii sale îi spuse „Ce coincidenţă că a aşteptat până la sfârşitul drumului!”

Apoi îşi aduse aminte de întreaga cantitate de energie generată pe durata procesului de frânare, şi avu o idee destul de exactă asupra celor întâmplate. Probabil circuitele

de siguranţă nu operaseră, iar bateriile se supraîncărcaseră. Protecţie după proiecţie cedase şi sprijinită de furtuna ionosferică, simpla perversitate a obiectelor lipsite de viaţă lovise din nou.

Chang izbi butonul stingătorului compartimentului de baterii. Cel puţin *acesta* funcţiona, deoarece auzea urletul înfundat al jeturilor de nitrogen de cealaltă parte a peretelui etanş. Zece secunde mai târziu porni POMPA DE vid, pentru a mătura în exterior gazul, laolaltă cu cea mai mare parte din căldura pe care Chang spera ca acesta sa o fi preluat. Şi ea funcţiona corect. Pentru prima dată asculta pilotul cu uşurare şuierul inconfundabil al atmosferei ieşind dintr-un vehicul spaţial; nădăjduia să fie şi ultima oară.

Nu îndrăzni să se bizuie pe secvenţa automată de frânare, în vreme ce vehiculul pătrundea în sfârşit în staţia terminus. Din fericire, fusese bine instruit şi recunoscu toate semnalele vizuale, astfel că reuşi să oprească la centimetri de adaptorul de andocare. Cu grabă frenetică, ecluzele fură cuplate, iar proviziile şi echipamentul zvârlite în tubul de legătură.

La fel se procedă cu Profesorul Sessui, prin eforturile conjugate ale pilotului, asistentului şi stewardului, când omul încercă să meargă înapoi după preţioasele sale instrumente. Porţile ecluzelor fură închise cu secunde înainte ca pereţii etanşi ai compartimentului motoare să cedeze.

După aceea, refugiaţii n-au mai putut face altceva decât să aştepte în încăperea goala şi pătrată, prevăzută cu mult mai puţine facilităţi decât o celulă de închisoare şi cu speranţa că incendiul se va stinge, de la sine. Poate că era bine pentru starea de spirit a pasagerilor că numai Chang şi inginerul său cunoşteau o realitate vitală: bateriile supraîncărcate conţineau energia echivalentă unei bombe chimice mari, aşteptând în prezent să detoneze în exteriorul Turnului.

La zece minute după grăbita lor sosire, bomba explodă, provocând uşoare vibraţii în Turn, urmate de zgomotul metalului smuls şi răsucit. Deşi sunetul nu era

impresionant, el îngheţă inimile ascultătorilor. Singurul lor mijloc de transport era distrus, abandonându-i la douăzeci şi cinci de mii de kilometri de adăpost.

Urmă o altă explozie, mai redusă – apoi tăcerea. Refugiaţii ghiciră că vehiculul se prăbuşise de pe faţa Turnului. Amorţiţi, începură să inventarieze resursele şi încet, încet realizară că miraculoasa lor salvare părea să fi fost complet în van.

44. O peşteră în cer

Adânc în interiorul muntelui, printre ecranele şi echipamentele de comunicaţii ale Centrului Terestru de Operaţiuni, Morgan şi personalul său tehnic se adunaseră în jurul unei holograme la scara unu pe zece a secţiunii inferioare a Turnului. Imaginea era perfectă în fiecare detaliu, chiar şi în privinţa celor patru panglici subţiri ale benzilor de ghidaj întinse pe fiecare faţă. Ele dispăreau în aer chiar deasupra podelei şi era greu de imaginat că şi la această scară de mărime ar fi trebuit să continue în jos încă şaizeci de kilometri – până dincolo de scoarţa terestră.

— Ridică Subsolul până la nivelul ochiului, ceru Morgan.

Turnul îşi pierdu aparenta soliditate şi deveni o fantomă luminoasă – o cutie lungă, paralelipipedică, cu pereţi subţiri şi goală exceptând cablurile supraconductoare de curent. Secţiunea inferioară – „Subsolul” reprezenta cu adevărat o denumire potrivită, cu toate că se găsea la o altitudine de o sută de ori mai mare decât cea a muntelui – fusese sigilată în ideea de a forma o singură încăpere, cu latura de cincisprezece metri.

— Accesul? întrebă Morgan.

Două porţiuni ale imaginii începură să strălucească mai puternic. Clar definite pe feţele sudice şi nordice, între şanţurile de ghidaj, se găseau porţile exterioare ale ecluzelor – cât mai departe una de cealaltă, conform normelor uzuale de securitate în orice habitat spaţial.

— Au intrat înăuntru prin uşa sudică, explică ofiţerul de serviciu. Nu ştim dacă ea a fost deteriorată de explozie.

Ei bine, mai existau alte trei intrări şi perechea cea mai joasă îl interesa pe el, socoti Morgan. Constituise unul din acele gânduri de ultim moment. De fapt, întregul Subsol fusese adăugat târziu. Cândva se considerase inutilă construcţia unui refugiu aici, într-o porţiune a Turnului care eventual avea să devină parte integrantă a Terminalului Terestru.

— Înclină baza către mine, ordonă Morgan.

Turnul se prăbuşi într-un arc de lumină şi rămase plutind orizontal în aer, cu partea de jos îndreptată către Morgan. În prezent reuşea să observe toate detaliile podelei – ori a acoperişului, dacă priveai din punctul de vedere al constructorilor orbitali.

Lângă marginile nordice şi sudice şi conducând în cele două ecluze independente se deschideau trapele care permiteau accesul de dedesubt. Singura problemă consta în a ajunge acolo, la şase sute de kilometri în cer.

— Suportul vital?

Ecluzele se topiră în structură. Emfaza vizuală se mută pe un mic cabinet situat în centrul camerei.

— Asta e problema, dr. Morgan, răspunse solemn ofiţerul. Avem doar un sistem de menţinere a presiunii. Niciun purificator, şi desigur nicio sursă de energie. Acum că au pierdut transportorul, nu văd cum vor supravieţui nopţii. Temperatura a scăzut deja – cu zece grade de la apus.

Morgan se simţi de parcă gerul spaţiului i-ar fi pătruns în suflet. Euforia descoperirii că ocupanţii transportorului erau încă în viaţă se evaporă rapid. Chiar dacă în Subsol se găsea suficient oxigen să le ajungă pentru câteva zile, faptul nu mai prezenta importanţă dacă ei vor îngheţa înainte de ivirea zorilor.

— Aş vrea să vorbesc cu profesorul Sessui.

— Nu putem lua direct legătura cu el. Telefonul de urgenţă al Subsolului comunică numai cu Staţia de Mijloc. Totuşi, nicio problemă.

Ceea ce nu se adeveri în totalitate. După ce se stabili conexiunea, pilotul fu cel care răspunse.

— Îmi pare rău, profesorul este ocupat, zise el.

Trecu un moment plin de stupoare până ce Morgan replică, rostind rar şi subliniind fiecare cuvânt:

— Spune-i că Vannevar Morgan vrea să discute cu el.

— Îi voi spune, dr. Morgan, dar nu cred că va schimba cu ceva situaţia. Lucrează cu studenţii săi la un instrument. E singurul pe care au reuşit să-l salveze – un spectroscop oarecare. Se chinuie să-l îndrepte spre una din ferestrele de observare…

Morgan se controlă cu dificultate. Fu pe punctul să întrebe dacă nu erau cumva nebuni, dar Chang îl anticipă.

— Nu îl cunoaşteţi pe prof. Eu unul am petrecut întreaga săptămână cu el. Este, mă rog… presupun că l-aţi considera distrat. Trei dintre noi au trebuit ca să-l oprească să se întoarcă în cabină după alte instrumente. Şi nu e mult de când mi-a spus că dacă tot vom muri, va face pe dracu-n patru ca măcar o piesă din echipament să funcţioneze aşa cum trebuie.

Spre enervarea sa, Morgan desluşi în vocea lui Chang o admiraţie considerabilă faţă de dificilul şi distinsul pasager. Iar logica era de partea profesorului. Bunul simţ cerea să se salveze ce se mai putea din anii de efort consumaţi cu pregătirea acestei nefericite expediţii.

— Foarte bine, rosti Morgan într-un sfârşit, acceptând inevitabilul. Din moment ce nu mi se acordă o audienţă, rezumă-mi *dumneata* situaţia.

Aprecie că oricum Chang era probabil în stare să-i ofere un raport mult mai folositor decât profesorul. Cu toate că insistenţa conducătorului-pilot asupra celei de a doua jumătăţi a titlului său provoca adeseori zâmbete printre navigatorii adevăraţi, omul era un tehnician de înaltă calificare, cu o bună pregătire în ingineria mecanică şi electrică..

— Nu-i mult de spus. Avertismentul ne-a parvenit atât de târziu că nu am avut timp să salvăm nimic, cu excepţia

spectroscopului acela blestemat. Sincer, nici nu-mi vine să cred că am reuşit să trecem prin ecluză…

Avem hainele de pe noi, şi cam asta-i totul. 0 studentă a reuşit să-şi ia geanta de voiaj. Ghiciţi ce conţine – teza ci de proiect, scrisă pe *hârtie*, pentru numele lui Dumnezeu. Nici măcar pe hârtie ignifugă, în pofida tuturor regulamentelor. Dacă ne-am permite consumul de oxigen, le-am da foc să ne încălzim… Alături de frig, următoarea mare problemă este aerul. Nu ştiu cât va dura până ce acumularea de CO2 ne va da gata. Poate cineva va găsi o soluţie. Oricare ar fi însă răspunsul, mi-e teamă că va fi prea optimist…

Vocea lui Chang coborî câţiva decibeli în intensitate şi el începu să vorbească pe un ton conspirator, cu intenţia vădită de a nu fi auzit de însoţitori.

— Proful şi studenţii lui nu ştiu, dar ecluza sudică a fost deteriorată în explozie. Are o fisură – se aude un şuierat continuu în jurul garniturilor. Cât de serios, nu pot spune.

Glasul pilotului reveni din nou la nivel normal.

— Ei bine, asta e situaţia. Aşteptăm să auzim veşti din partea dumneavoastră…

Şi ce altceva am putea să le spunem, gândi Morgan, în afară de „Adio”?

Managementul situaţiilor de criză constituia o capabilitate pe care Morgan o admira, dar nu o invidia. Janos Bartok, ofiţerul cu securitatea Turnului staţionat pe Staţia de Mijloc, se afla în prezent la comanda operaţiunilor. Cei din interiorul muntelui, cu douăzeci şi cinci de mii de kilometri mai jos şi la doar şase sute de scena accidentului, puteau numai să-i asculte instrucţiunile, să ofere sfaturi şi să satisfacă curiozitatea mediilor de ştiri.

Nu mai este necesar să se spună că Maxine Duval luase contactul cu ei la câteva minute după dezastru, şi ca întotdeauna, întrebările ei se dovediră foarte la obiect.

— Staţia de Mijloc are cum să ajungă la ei în timp util?

Morgan ezită. Răspunsul era neîndoielnic negativ. Totuşi nu ar fi fost înţelept, ca să nu spună crud, să renunţe la speranţă atât de devreme. În plus, aveau puţin noroc.

— Nu vreau să stârnesc speranţe false, dar e posibil să nu avem nevoie de Staţia de Mijloc. Există un echipaj mult mai aproape, pe Staţia 10 K, deci cu numai zece mii de kilometri deasupra. Transportorul lor poate ajunge la Subsol în douăzeci de ore.

— Atunci de ce nu se află deja pe drum?

— Ofiţerul Bartok va hotărî peste puţin dacă efortul e sau nu inutil. Credem că dispun de aer doar pentru jumătate din acest interval de timp. Iar problema temperaturii se prezintă încă şi mai serios.

— Ce vrei să spui?

— Acolo sus e noapte, iar ei nu au nicio sursă de căldură. Maxine, nu transmite încă pe post, dar s-ar putea să asistăm la o cursă între îngheţ şi anoxie.

Se lăsă o pauză de câteva secunde. Apoi Duval rosti pe un ton neîncrezător foarte necaracteristic ei:

— Poate par tâmpită, dar cu siguranţă staţiile meteorologice, cu laserii lor pe infraroşu…

— Mulţumesc, Maxine. Eu sunt cel tâmpit. O clipă numai să vorbesc cu Mijlocul.

Bartok se arătă destul de politicos când Morgan îl sună, însă replica sa scurtă făcu clară opinia sa privitoare la amatorii care-şi băgau nasul unde nu le fierbea oala.

— Iartă-mă pentru deranj, îşi ceru scuze Morgan, şi comută iarăşi pe legătura cu Duval. Uneori expertul îşi cunoaşte meseria, îi zise şifonat. Omul nostru sigur şi-o cunoaşte. A contactat Centrul Musonic acum zece minute, iar. În prezent aceştia calculează puterea razei. Nu vor să sară peste cal şi să-i ardă pe toţi cei dinăuntru.

— Aşadar am avut dreptate, răspunse dulce Duval. Nu te-ai gândit singur la soluţie, Van. Ce altceva ai mai uitat?

Niciun răspuns nu era posibil, iar Morgan nu încercă să formuleze unul. Ghici următoarea întrebare a reporterei.

— Nu puteţi folosi păianjenii?

— Chiar şi ultimele modele au o rază de acţiune limitată. Bateriile lor sunt capabile să-i urce până la trei sute de kilometri. Au fost proiectaţi ca să inspecteze Turnul după pătrunderea acestuia în atmosferă.

— Hi bine, puneţi baterii mai mari.

— În câteva ore? Şi nu asta-i problema. Singurul vehicul sub test în acest moment nu poate să transporte pasageri.

— Trimiteţi-l sus gol.

— Ne-am gândit deja, însă la bord trebuie să fie un operator care să execute andocarea. Şi ar dura zile ca să cobori şapte oameni, unul câte unul…

— Cu siguranţă că *aveţi* un plan!

— Câteva, dar toate nebuneşti. Dacă vom alege vreunul, îţi voi da de ştire. Între timp, ai putea face tu ceva pentru noi.

— Şi anume? întrebă suspicioasă Duval.

— Explică audienţei tale de ce o navă spaţială e capabilă să facă contact cu alta la şase sute de kilometri înălţime, dar nu cu Turnul. Până termini, poate vom avea noutăţi pentru tine.

În vreme ce chipul uşor indignat al lui Duval se ştergea de pe ecran, iar el se răsucea din nou spre haosul mai mult sau mai puţin bine orchestrat din camera de operaţiuni, Morgan îşi lăsă mintea să colinde cât mai liber prin datele problemei. În ciuda politicoasei admonestări a ofiţerului de pe Mijloc, era posibil să vină cu câteva idei folositoare. Deşi nu-şi imagina că existau soluţii miraculoase, totuşi înţelegea Turnul mai bine decât oricine altcineva, exceptându-i poate pe Warren Kingsley. Kingsley cunoştea probabil mai precis detaliile, în schimb Morgan avea o imagine de ansamblu mai clară.

Şapte bărbaţi şi femei erau captivi în cer, într-o situaţie unică în întreaga istorie a tehnologiei spaţiale.

Trebuia să existe o soluţie pentru a fi scoşi de acolo, înainte să fie otrăviţi de CO2, sau ca presiunea să scadă atât de mult încât camera să devină, literal, un mormânt asemeni celui al lui Mahomed, suspendat între Pământ şi Paradis.

45. Omul pentru misiune

— Putem s-o facem, rosti Kingsley cu un zâmbet larg. Păianjenul e capabil să ajungă la Subsol.

— Ai reuşit să adaugi alte baterii?

— Da, însă ne aflăm la limită. Va fi o operaţiune în două faze, ca la rachetele de altădată. Imediat după ce bateria suplimentara se epuizează, va fi jetisonată ca să scăpăm de greutatea ei. Asta se va petrece cam pe la patru sute de kilometri. Bateria internă a Păianjenului va fi suficientă pentru restul drumului.

— Şi ce sarcină va permite acest aranjament?

Zâmbetul lui Kingsley dispăru.

— Marginală. Circa cincizeci de kilograme, cu cele mai bune baterii pe care le avem.

— Numai cincizeci! Ce folos?

— Ar trebui să ajungă. Câteva tancuri noi la o mie de atmosfere, fiecare conţinând cinci kilograme de oxigen. Filtre moleculare pentru a îndepărta dioxidul de carbon. Puţină apa şi alimente concentrate. Câteva rezerve medicale. Putem aduce totul la sub patruzeci şi cinci de kilograme.

— Pfui! Şi eşti convins că este suficient?

— Da, îi va menţine în viaţă până la sosirea transportorului de la Staţia 10 K. La o adică, Păianjenul poate executa o a doua ascensiune.

— Ce părere are Bartok?

— E de acord. La urma urmei, nimeni nu a venit cu altă idee mai bună.

Morgan simţi că o mare greutate îi fusese luată de pe umeri. Destule lucruri puteau încă merge prost, dar de bine de rău exista o rază de speranţă; sentimentul de neputinţă dispăruse.

— Când va fi totul pregătit?

— Dacă nu apar probleme, în două ceasuri, maximum trei. Din fericire întreg echipamentul este standard. Verificăm Păianjenul chiar în acest moment. O singură chestiune a mai rămas de rezolvat…

Vannevar Morgan scutură din cap.

— Nu, Warren, glăsui rar, cu o voce calmă şi implacabilă pe care prietenul său nu o auzise niciodată. Nu mai este nimic de hotărât.

— Nu vreau să mă folosesc de grad, Bartok, e o simplă problemă de logică. Adevărat, oricine poate conduce Păianjenul, dar numai câţiva oameni cunosc *toate* detaliile tehnice. Există posibilitatea apariţiei unor dificultăţi operaţionale, iar cu mă aflu în cea mai bună poziţie ca să le rezolv, spuse Morgan.

— Îmi permit să vă reamintesc că aveţi şaizeci şi cinci de ani, replică ofiţerul cu Securitatea. E mai înţelept să trimitem pe cineva mai tânăr.

— Nu am şaizeci şi cinci de ani, am şaizeci şi şase. Iar vârsta nu are nicio legătură. Nu-i niciun pericol şi cu certitudine nu se pune problema efortului fizic.

Şi, ar fi putut adăuga, factorii psihologici erau mult mai importanţi decât cei fizici. Aproape oricine e în stare să călătorească pasiv în sus şi în jos într-o capsulă, aşa cum procedase Maxine Duval şi cum alte milioane de persoane urmau să o facă în câţiva ani. Cu totul altceva era să faci faţă situaţiilor ce puteau foarte uşor să se ivească la şase sute de kilometri în aer.

— Continui să susţin, rosti Bartok cu uşoară insistenţă, că ar fi potrivit să trimitem un om mai tânăr. Pe domnul Kingsley, spre exemplu.

În spatele său, Morgan auzi (sau îşi imaginase numai?) inspiraţia bruscă a colegului său. Ani de zile se glumise pe seama faptului că acesta avea o asemenea aversiune faţă de înălţimi, încât nu inspecta niciodată structurile pe care le proiecta. Teama lui nu era tocmai o boală şi reuşea să o depăşească atunci când era absolută nevoie. În defintiv trecuse alături de Morgan din Africa în Europa. Însă tot atunci fusese singura dată când apăruse beat în public, iar douăzeci şi patru de ore după aceea rămăsese de negăsit.

Kingsley nu intra în discuţie, chiar dacă Morgan ştia că prietenul lui era pregătit să meargă. Existau însă momente

când abilitatea tehnică şi curajul nu erau suficiente. Nimeni nu putea să lupte cu spaime înrădăcinate în el de la naştere sau din copilărie.

Din fericire, ofiţerului nu era nevoie să i se explice aceste lucruri. În plus, exista un motiv mai simplu şi la fel de puternic pentru care Kingsley nu trebuia să meargă. Doar de câteva ori în viaţa lui Morgan se bucurase de statura lui mică; aceasta era una din clipe.

— Sunt cu cincisprezece kilograme mai uşor decât Kingsley, îi declară lui Bartok. Într-o operaţiune la limită precum cea de azi, argumentul pune capăt discuţiilor. Să nu mai pierdem timpul.

Încercă o uşoară mustrare de conştiinţă, dându-şi seama că nu proceda corect. Bartok îşi făcea datoria foarte eficace, iar până la terminarea pregătirilor capsulei mai dura încă o oră. Nu se pierdea timp.

Câteva secunde lungi, cei doi bărbaţi se priviră fix în ochi, ca şi cum cei douăzeci şi cinci de mii de kilometri dintre ei s-ar fi topit. Dacă amândoi ar fi vrut să-şi încerce forţele, situaţia ar fi devenit neplăcută. Nominal, Bartok răspundea de toate aspectele de securitate, şi teoretic avea voie să dea ordine chiar Inginerului Şef şi Directorului de Proiect. În practică însă i-ar fi fost dificil să-şi impună autoritatea. Atât Morgan cât şi Păianjenul se găseau departe sub el, pe Sri Kanda, iar realitatea aceasta cântărea cât nouă zecimi de lege.

Bartok ridică din umeri, iar Morgan se linişti.

— Aţi marcat un punct. Nu sunt mulţumit, dar merg pe mâna dumneavoastră. Mult noroc.

— Mulţumesc, răspunse încet Morgan în timp ce imaginea se ştergea de pe ecran. Răsucindu-se spre tăcutul Kingsley, zise: Să mergem.

Ieşind din camera de operaţii şi îndreptându-se înapoi spre vârful muntelui, Morgan duse automat mâna la micul pandantiv ascuns sub cămaşă. CORA nu-l deranjase de luni de zile. Nici Kingsley nu-i cunoştea existenţa. Se juca oare cu vieţile altora ca şi cu a sa proprie doar pentru a-şi satisface mândria egoistă? Dacă ofiţerul ar fi ştiut de *ea*...

Acum era prea târziu. Indiferent de motivaţii, hotărârea lui fusese luată.

46. Păianjen

Cât de mult se schimbase muntele de la prima lor întâlnire, medită Morgan. Vârful fusese ras complet, lăsând în urmă un platou perfect orizontal. În centru se găsea „capacul de oală” ce acoperea cilindrul cu viitoarele căi de trafic ale multor lumi. Ciudat că cel mai mare spaţioport al Sistemului Solar se va afla în inima unui munte…

Nimeni nu şi-ar fi imaginat că un vechi templu existase odată aici, concentrând speranţele şi temerile a miliarde de suflete vreme de trei mii de ani. Singura mărturie rămasă o constituia moştenirea ambiguă a lui Mahanayake Thero, acum ridicată pe scripeţi şi aşteptând să fie mutată. Până în prezent însă, nici autorităţile Yakkagalei, nici directorul Muzeului din Ranapura nu arătaseră mult entuziasm faţă de clopotul prevestitor de rele dăruit de Kalidasa.

Ultima data când bătuse, vârful fusese măturat de o trombă de vânt scurtă dar semnificativă – într-adevăr un vânt al schimbărilor. Astăzi aerul era aproape nemişcat, în vreme ce Morgan şi ajutoarele sale se îndreptau încet spre capsula încadrată de luminile de observaţie. Cineva scrisese numele de SPIDER MARK II pe fuselaj, iar dedesubt fusese mâzgâlită promisiunea: noi VĂ REZOLVĂM PROBLEMELE. Morgan spera să fie aşa.

Ori de câte ori venea aici, respira cu greutate şi aştepta cu nerăbdare şuvoiul de oxigen care să-i inunde plămânii înfometaţi, însă CORA, spre surprinderea şi uşurarea lui, nu emisese niciodată vreun avertisment atunci când vizitase vârful. Regimul prescris de doctorul Sen părea să funcţioneze admirabil.

Totul fusese încărcat la bordul Păianjenului, ridicat un pic în sus astfel ca bateria suplimentară să încapă dedesubt. Mecanicii executau verificări grăbite de ultim minut. Totodată deconectau cablurile de alimentare, dat

fiind că reţeaua încurcată de pe sol constituia un real pericol pentru cineva neobişnuit cu un costum spaţial.

Costumul Flexisuit al lui Morgan sosise de la Gagarin cu numai treizeci de minute înainte, ceea ce-l determinase un timp să ia serios în considerare plecarea fără el. SPIDER Mark ii era un vehicul mult mai sofisticat decât simplul prototip folosit altădată de Duval; realmente constituia o mică navă spaţială, cu propriul sistem de suport vital. Dacă totul se desfăşura normal, Morgan avea să facă contact cu ecluza de la baza Turnului, proiectată cu ani în urmă special pentru o asemenea eventualitate. Costumul oferea însă mai mult decât siguranţă în cazul unor probleme, şi anume o libertate infinit mai mare de mişcare.

Aproape mulat pe corp, Flexisuitul semăna prea puţin cu greoaiele armuri ale primilor astronauţi; chiar presurizat, nu-i va restricţiona mult mişcările. Văzuse odată o demonstraţie cu o serie de acrobaţii desfăşurate în costum, culminând cu o luptă cu săbiile şi un balet. Ultimul fusese hilar, în schimb dovedise declaraţiile proiectanţilor.

Inginerul urcă cele câteva trepte şi rămase o clipă lângă uşiţa de metal a capsulei, înainte să intre înăuntru. Aşezându-se şi legându-şi centura de siguranţă, fu plăcut surprins de spaţiul disponibil. Cu toate că Mark II reprezenta clar un vehicul destinat unei singure persoane, nu se arăta atât de claustrofobic pe cât crezuse el, chiar şi cu întreg echipamentul suplimentar depozitat înăuntru.

Cele două tuburi de oxigen fuseseră aşezate sub scaun, iar măştile pentru CO2 într-o cutie mică, în spatele scării ducând spre ecluza de deasupra. Părea uimitor ca atât de puţin echipament să însemne diferenţa între viaţă şi moarte.

La bord, Morgan luase un singur obiect personal – o amintire a acelei zile îndepărtate, de la Yakkagala, acolo unde întrucâtva totul începuse. Sfârleaza ocupa puţin spaţiu şi cântărea doar un kilogram. De-a lungul anilor, devenise un soi de talisman. Mai mult, reprezenta unul din modurile cele mai eficace de a demonstra proprietăţile hiperfilamentului şi, ori de câte ori nu o lua cu el, invariabil

descoperea că-i trebuie. Iar în această misiune putea fi folositoare.

Conectă ombilicul costumului şi testă atât rezerva interioară de aer cât şi pe cea exterioară. Afară, cablurile erau date deoparte. Păianjenul era gata de plecare.

În astfel de momente arareori se înjghebau discursuri strălucite şi oricum, se spera ca cea de faţă să fie o operaţiune foarte simplă. Morgan îi zâmbi ţeapăn lui Kingsley şi îi spuse:

— Ai grijă de magazin, Warren, până mă întorc.

Abia apoi observă mica şi singuratica siluetă pierdută în mulţimea din jur. Dumnezeule, gândi, am uitat de bietul puşti…

— Dev, îl strigă el. Îmi rău că nu am reuşit să am grijă de tine cum se cuvine. Am să-mi iau revanşa la întoarcere.

Şi chiar o va face, hotărî în sinea lui. După ce Turnul va fi terminat, va fi timp pentru toate – chiar şi pentru relaţiile interumane neglijate într-atât. Evoluţia lui Dev merita să fie urmărită; un băiat care ştia să nu îţi stea în drum promitea în mod deosebit.

Uşa curbată a vehiculului – cu partea superioară din plastic transparent – se închise cu un zgomot înfundat, presându-se de garnituri. Morgan apăsă butonul de verificare, iar datele vitale ale Păianjenului apărură pe ecran una câte una. Toate erau verzi. Nu trebuia să noteze valorile efective; dacă ar fi ieşit din plaja nominală, ele ar fi clipit în roşu de două ori pe secundă. Totuşi, cu precauţia obişnuită, Morgan observă că nivelul oxigenului atingea o sută două procente, puterea bateriei principale o sută unu iar cea a bateriei de booster o sută cinci la sută…

Vocea liniştită a controlerului – acelaşi expert imperturbabil care supraveghease toate operaţiunile, începând de la coborârea nereuşită desfăşurata cu ani în urmă – îi sună în urechi.

— Toate sistemele nominale. Aveţi comanda.

— Am primit comanda. Aştept următorul minut.

Cu greu s-ar fi imaginat un contrast mai mare între această pornire şi o lansare de rachetă de odinioară, cu

numărătoarea ei inversă, cu cronometrările precise, cu zgomotul şi furia ei.

Morgan aşteptă ca ultimele două cifre ale ceasului de bord să devină zero, apoi porni vehiculul la putere minimă.

Lin, *în tăcere*, vârful scăldat de lumină al muntelui alunecă dedesubt. Nici măcar o ascensiune de balon nu ar fi fost mai silenţioasă. Dacă asculta cu atenţie, auzea doar torsul motoarelor gemene antrenând roţile de fricţiune ce presau banda de hiperfilament deasupra şi sub capsulă.

Cinci metri pe secundă, prezentă indicatorul de viteză. În paşi mici şi regulaţi, Morgan crescu puterea până când citi cincizeci – cu puţin sub două sute de kilometri pe oră. Însemna să obţină o eficienţă maximă la încărcătura actuală a Păianjenului. După ce bateria auxiliară avea să fie aruncată, viteza urma să crească cu douăzeci şi cinci de procente, atingând două sute cincizeci de klickuri.

— Spune *ceva*, Van! îl strigă vocea vioaie a lui Kingsley.

— Lasă-mă în pace, replică Morgan la fel de afabil. Intenţionez să mă relaxez şi să admir priveliştea în următoarele ceasuri. Dacă doreai un comentariu în direct, ar fi trebuit să o trimiţi sus pe Maxine.

— De o oră încearcă să ia legătura cu tine.

— Transmite-i dragostea mea şi spune-i că sunt ocupat. Poate când ajung la Turn… Ce veşti ai de acolo?

— Temperatura s-a stabilizat la douăzeci. Controlul Musonic îi izbeşte cu o putere moderată la fiecare zece minute. Profesorul Sessui însă este furios, zice că-i perturbă instrumentele.

— Dar aerul?

— Nu prea bine. Presiunea a scăzut simţitor, şi fireşte că se acumulează CO2. Dar totul va fi OK dacă ajungi la timp. Oamenii evită să se mişte inutil ca să economisească oxigen.

Pariez că toţi cu excepţia lui Sessui, gândi Morgan. Va fi interesant să-l întâlnească pe savantul a cărui viaţă se străduia să o salveze. Citise câteva din aclamatele cărţi de popularizare ale acestuia şi le considerase înflorite şi prea încărcate. Bănuia că omul se potrivea cu stilul.

— Şi situaţia la 10 K?

— Încă două ore înainte ca transporterul să plece. Pe moment instalează o serie de circuite speciale ca să se asigure că nimic nu va lua foc de această dată.

— O idee bună. A lui Bartok, presupun.

— Probabil. Şi vor coborî pe şina nordică, în caz că cea sudică a fost deteriorată de explozie. Dacă totul merge bine, vor sosi în… ah… douăzeci şi una de ore. La timp, chiar dacă nu mai trimitem a doua oară Păianjenul cu o altă încărcătură.

În ciuda replicii adresate pe jumătate în glumă lui Kingsley, Morgan ştia că era mult prea devreme să se relaxeze. Totuşi, lucrurile păreau să se desfăşoare normal. Cu siguranţă nu avea nimic altceva de făcut în următoarele trei ceasuri decât să admire panorama tot mai întinsă.

Parcursese treizeci de kilometri, ridicându-se rapid şi silenţios pe cerul nopţii tropicale. Nu era lună, dar Pământul de sub el era dezvăluit de constelaţiile sclipitoare ale oraşelor şi satelor. Privind stelele de deasupra şi pe cele de dedesubt, Morgan îşi închipuia cu uşurinţă că se afla departe de orice lume, pierdut în adâncimile spaţiului.

Curând va vedea întreaga insulă, conturată slab de luminile aşezărilor de coastă. Departe la nord, o pată palidă se scurgea dinspre orizont, asemeni heraldului unor zori nepotriviţi. Un moment ea îl nedumeri, până când realiză că privea unul din marile oraşe ale Hindustanului de sud.

Acum ajunsese mai sus decât putea să zboare orice aeronavă, înscriind deja un record unic. Deşi Păianjenul şi precursorii lui făcuseră nenumărate călătorii până la douăzeci de kilometri, nici unuia nu i se permisese să urce mai sus datorită imposibilităţii vreunei operaţiuni de salvare. Lucrări serioase nu fuseseră plănuite până ce Turnul nu cobora mai mult, şi până ce Păianjenul nu avea să aibă încă doi însoţitori cu care să ţească de-a lungul benzilor sistemului. Morgan refuza să se gândească că mecanismul de antrenare s-ar fi putut bloca. Atât el, cât şi refugiaţii ar fi fost condamnaţi la moarte.

Cincizeci de kilometri. În timpuri normale fusese considerat nivelul cel mai scăzut al ionosferei. Nu se aştepta să vadă nimic, însă greşea.

Primul semn fu un pocnet slab în difuzorul vehiculului. Apoi, cu colţul ochiului zări o scânteie de lumină. Zbura imediat sub el, reflectată de oglinda retrovizoare poziţionată în exteriorul micii ferestre a Păianjenului.

Răsuci oglinda cât îi permise montura, până reuşi să o îndrepte la câţiva metri sub capsulă. O clipă privi uimit şi puţin înspăimântat. După care chemă muntele.

— Am o companie. Cred că ţine de departamentul profesorului Sessui. E o minge de lumină… ah… de circa douăzeci de centimetri în diametru, alergând de-a lungul benzii sub mine. Pe moment păstrează o distanţă constantă şi sper să rămână acolo. Trebuie însă să mărturisesc că este foarte frumoasă, are o strălucire albăstruie minunată şi clipeşte la fiecare câteva secunde. O aud pe canalul radio.

Se scurse aproape un minut înainte ca Kingsley să răspundă, cu un glas liniştitor:

— Nu te îngrijora. Ai de-a face cu Focul Sfântului Elmo. Am avut spectacole similare pe timp de furtună. La bordul lui Mark I reuşeau să-ţi ridice părul măciucă în cap. Dar *tu* nu vei simţi nimic; eşti prea bine izolat.

— Nu ştiam că poate să apară la această altitudine..

— Nici noi. Ar fi bine să discuţi cu profesorul.

— Ah, se şterge… devine mai mare şi mai palidă. Acum a dispărut. Bănui că aerul e prea rarefiat… Păcat…

— Ai observat doar introducerea, reluă Kingsley. Priveşte ce se întâmplă exact deasupra ta.

O secţiune dreptunghiulară de câmp stelar luci scurt când Morgan răsuci oglinda spre zenit. La început nu văzu nimic neobişnuit, aşa că stinse toate indicatoarele panoului de bord şi rămase aşteptând în bezna totală.

Încet, ochii i se adaptară la întuneric iar în adâncul oglinzii un punct roşu începu să ardă, desfăşurându-se şi acoperind stelele. Deveni tot mai strălucitor şi ieşi din rama oglinzii. În prezent îl vedea nemijlocit, deoarece se

întinsese pe jumătate de cer. O cuşcă de lumină, cu gratii tremurânde şi pâlpâitoare cobora către Pământ. Observând-o, Morgan înţelegea de ce oameni ca Sessui îşi dedicau viaţa cercetării secretelor sale.

Într-una din rarele vizite la ecuator, aurora boreală sosise în marş dinspre poli.

47. Dincolo de auroră

Morgan se îndoia că profesorul Sessui, la cinci sute de kilometri mai sus, beneficia de o privelişte mai spectaculoasa. Furtuna se înteţea cu rapiditate. Undele radio de lungime scurtă, încă utilizate în cazul anumitor servicii neesenţiale, erau probabil perturbate în întreaga lume. Morgan nu era sigur dacă auzise, sau simţise un foşnet uşor, precum nisipul care cade ori trosnetul unei crengi uscate. Spre deosebire de sarcina statică a mingii de foc, cu siguranţă nu venea din difuzor, întrucât rămase tot acolo după ce acesta fu închis.

Draperii de flăcări palid-verzui, tivite cu purpuriu, erau trase de-a latul cerului şi scuturate lent de o mână invizibilă. Tremurau în bătaia vântului solar, rafalele de un milion de kilometri pe oră suflând dinspre soare spre Pământ şi mult dincolo de el. Chiar şi peste Marte coborâse o slabă auroră boreală, iar mai aproape de soare, cerurile lui Venus se găseau în flăcări.

Deasupra încreţitelor perdele, raze lungi ca spiţele unui evantai pe jumătate desfăcut măturau orizonturile. Uneori îl loveau pe, Morgan drept în ochi, ca fasciculul unui gigantic reflector, lăsându-l confuz minute întregi. Nu mai era nevoie să stingă iluminatul interior al capsulei; artificiile celeste de afară erau destul de strălucitoare ca la lumina lor să fie în stare să citească.

Două sute de kilometri. Păianjenul urca, fără efort. Nu-i venea să creadă că plecase doar de un ceas. Pământul parcă dispăruse, căci urca acum între zidurile unui canion de foc.

Iluzia dură câteva secunde, după care echilibrul fragil între câmpurile magnetice şi norii electrici fu distrus. Însă în acel scurt moment, Morgan avu impresia că urca cu adevărat într-un canion alături de care însuşi Vales Marineris, Marele Canion Marţian, era neînsemnat. Apoi marginile lucitoare, înalte de cel puţin o sută de kilometri, deveniră translucide, permiţând să fie străbătute de punctele luminoase ale aştrilor. Le vedea aşa cum erau în realitate – fantome de fluorescentă.

Ca un avion ieşind din plafonul noros, Păianjenul se ridică deasupra spectacolului. Morgan părăsea o regiune ceţoasă, tulburată, care se învârtea şi se rotea sub el. Cu mulţi ani în urmă se aflase la bordul unui vas navigând în noaptea tropicală, şi îşi aduse aminte cum se alăturase celorlalţi pasageri pe punte, fermecat de frumuseţea şi stranietatea apelor bio-luminescente. Nuanţele de verde şi albastru clipind sub el se apropiau de culorile planctonului admirat atunci, determinându-l să-şi imagineze că privea din nou produsele unor forme deosebite de viaţă – jocul unor fiare uriaşe, invizibile, locuitori ai atmosferei superioare…

Aproape că uitase de misiune şi încercă un adevărat şoc când fu readus la realitate.

— Cum stai cu energia? Mai ai doar douăzeci de minute de mers cu bateria asta, îl întrebă Kingsley.

Morgan studie panoul de control.

— A scăzut la nouăzeci şi cinci de procente, în schimb viteza de urcare *a crescut* cu cinci. Înaintez cu două sute zece klickuri.

— Cam aşa şi trebuie. Păianjenul simte reducerea gravitaţiei. La altitudinea ta e cu zece la sută mai mică.

Scăderea nu era de ajuns ca să fie observabilă, mai ales pentru cineva prins cu centura de siguranţă de scaun şi purtând kilogramele costumului spaţial. Totuşi, Morgan se simţea înviorat şi se întrebă dacă nu primea prea mult oxigen.

Nu, alimentarea se încadra în limite normale. Probabil de vină era simpla impresie provocată de uimitorul

spectacol de sub el, chiar dacă în prezent scădea în intensitate, ca şi cum se retrăgea în contraforturile sale polare. La care se adăuga satisfacţia unei sarcini începute bine, folosind o tehnologie dusă la nişte extreme niciodată atinse.

Explicaţia suna perfect rezonabil, dar nu îl mulţumi. Nu motiva pe deplin sentimentul său de fericire, de bucurie chiar. Kingsley, pasionat de scufundări la adâncime, îi spusese adesea că încerca o asemenea senzaţie în mediul imponderabil al mării. Morgan nu o împărtăşise niciodată, însă aflase astăzi despre ce e vorba. Parcă abandonase toate grijile jos, pe planeta ascunsă de voalurile în destrămare ale aurorei.

Stelele reveneau la strălucirea lor obişnuită, fără a mai fi concurate de ciudatul intrus polar. Morgan cercetă zenitul fără să se aştepte la prea mult, întrebându-se dacă Turnul intrase în câmpul vizual. Nu reuşi să vadă decât primii metri ai îngustei panglici pe care urca silenţios vehiculul.

Banda aceea de care depindea propria lui viaţă şi a altor şapte persoane era atât de uniformă şi de lipsită de trăsături, încât nu oferea nicio indicaţie cu privire la viteză. Morgan nu ar fi crezut că aluneca pe roţile presoare cu mai bine de două sute de kilometri pe oră. Cu acest gând, se întoarse printre memoriile copilăriei şi descoperi sursa bucuriei.

Îşi revenise repede după pierderea zmeului şi trecuse la confecţionarea unor modele mai mari şi mai complexe. Apoi, chiar înainte de a descoperi setul Meccamax şi de a abandona pentru totdeauna zmeele, experimentase scurt timp cu paraşutele miniaturale.

Îi plăcea să-şi închipuie că el singur inventase ideea, deşi era posibil să fi venit în contact cu ea în lecturile sau vizionările sale de filme. Tehnica era atât de simplă, încât generaţii de băieţi probabil o redescoperiseră iar şi iar.

Pentru început tăiase o bucată subţire de lemn, lungă de vreo cinci centimetri, iar pe ea fixase câteva agrafe de hârtie. Prin ele strecurase sfoara zmeului, astfel că micul dispozitiv să culiseze în sus şi în jos.

Confecţionase după aceea o paraşută cât o batistă, din hârtie de orez, cu legături de mătase. Un mic pătrat de carton servise drept sarcină. După ce legase cartonaşul de bucata de lemn cu un cauciuc, nu foarte strâns, afacerea demarase.

Suflată de vânt, paraşuta urca de-a lungul sforii, căţărându-se pe graţioasa ancoră a zmeului. Apoi Morgan trăgea scurt, iar cartonaşul aluneca din bucla de cauciuc. Paraşuta plutea departe pe cer, în vreme ce călăreţul din sârmă şi lemn se întorcea în mâna lui, pregătit pentru lansarea următoare.

Cu câtă invidie privise gingaşele creaţii zburând fără efort spre mare! Cele mai multe cădeau în apă înainte să parcurgă un kilometru, însă alteori câte o paraşută mititică îşi menţinea curajoasă înălţimea până dispărea din vedere. Lui îi plăcea să creadă ca aceşti călători norocoşi atingeau insulele fermecate ale Pacificului; dar, cu toate că pe cartonaşe îşi scrisese numele şi adresa, nu primise niciodată niciun răspuns.

Morgan nu îşi reţinu zâmbetul rememorând aceste amintiri; explicau atât de multe. Visele copilăriei fuseseră de mult depăşite de realitatea maturităţii. Câştigase dreptul să se bucure.

— Te apropii de trei optzeci, îl anunţă Kingsley. Cum stai cu energia?

— Începe să scadă – optzeci şi cinci la sută.

— În fine, dacă mai rezistă încă douăzeci de kilometri şi-a făcut treaba. Cum te simţi?

Morgan fu tentat să răspundă cu superlative, dar precauţia lui caracteristică îl determină să renunţe.

— Bine, răspunse. Dacă am fi în stare să asigurăm un astfel de spectacol pentru toţi pasagerii noştri, nu am mai reuşi să controlăm mulţimea de la cozi.

— Poate se aranjează. Putem cere Controlului Musonic să verse câteva butoaie cu electroni în locurile potrivite. Nu-i tocmai ocupaţia lor uzuală, dar se descurcă bine la improvizaţii… nu-i aşa?

Morgan zâmbi, dar nu răspunse. Ochii îi erau fixaţi pe panoul de comandă, unde atât indicatorul de viteză cât şi cel de putere scădeau vizibil. Nu se alarma. Păianjenul atinsese trei sute optzeci şi cinci de kilometri din cei patru sute programaţi, iar bateria de booster încă mai avea puţină vlagă.

La trei sute nouăzeci de kilometri, Morgan reduse viteza de ascensiune, până ce Păianjenul ajunse să se caţere tot mai încet. În cele din urmă, capsula abia se mai mişcă; se opri cu puţin sub patru sute de kilometri.

— Dau drumul bateriei, raportă Morgan. Atenţie la capete. Se consumase multă materie cenuşie în încercarea de a găsi o modalitate de recuperare a acelei grele şi scumpe baterii, însă nu fusese timp să se improvizeze un sistem de frânare care să o aducă în siguranţă înapoi, asemeni călăreţilor zmeielor lui Morgan. Şi cu toate că o paraşută s-ar fi găsit la o adică, se temuseră ca firele să nu se încurce în filament. Din fericire, zona de impact, la zece kilometri est de Terminalul Terestru, se găsea în junglă. Fauna sălbatică a insulei trebuia să rişte, iar Morgan era pregătit să discute cu Departamentul Ecologic după aceea.

Răsuci cheia şi apăsă butonul roşu, declanşând încărcătura explozivă. Păianjenul se zgudui scurt după detonaţie. Apoi comută pe bateria interioară, eliberă încet frânele şi porni iarăşi motoarele.

Capsula începu să urce pe ultima porţiune a drumului. O singură privire aruncată panoului de comandă fu însă suficientă să-i indice lui Morgan că ceva nu era deloc în ordine. Păianjenul ar fi trebuit să înainteze cu peste două sute de klickuri; făcea mai puţin de o sută, chiar la puterea maximă.

N-avu nevoie de teste sau calcule. Diagnosticul lui Morgan veni instantaneu, deoarece cifrele vorbeau de la sine. Negru de frustrare, comunică Pământului:

— Avem necazuri. Încărcătura a explodat, în schimb bateria nu a căzut. Ceva continuă să o ţină în loc.

Era de prisos să mai adauge că misiunea trebuia abandonată. Cu toţii ştiau perfect de bine că Păianjenul nu era echipat să atingă baza Turnului cărând câteva sute de kilograme în plus.

48. Noapte la vilă

Ambasadorul Rajasinghe nu dormea mult în ultima vreme; era ca şi cum Natura, binevoitoare, îl gratificase să trăiască la maximum anii care-i mai rămăseseră. Şi în vremuri ca acestea, când cerurile insulei scânteiau cu cea mai mare minune a lor, cine ar fi putut să stea în pat?

Cât de mult îşi dorea ca Paul Sarath să fie alături, să privească împreună magnificul spectacol! Ducea dorul vechiului prieten mai mult decât şi-ar fi închipui că o va face. Nimeni altul nu îl stimulase şi nu îl supărase în acelaşi mod ca Paul, nimeni cu care să împartă aceeaşi experienţă de viaţă mergând înapoi până în copilărie.

Rajasinghe nu-şi imaginase niciodată că va supravieţui prietenului său Paul, sau că va apuca să vadă fantastica stalactită de un miliard de tone străbătând distanţa dintre fundaţia sa orbitală şi Taprobane, situată mai jos cu treizeci şi şase de mii de kilometri. Până la sfârşit, Paul se opusese cu fervoare proiectului. Îl numise o sabie a lui Damocles şi nu încetase în a-i prevesti eventuala prăbuşire pe Pământ. Totuşi, chiar Paul admisese că Turnul oferise deja o serie de avantaje.

Probabil pentru prima dată în istorie, restul lumii auzise de existenţa insulei şi-i descoperea cultura străveche. Yakkagala, cu prezenţa şi legendele ei sinistre, atrăsese o atenţie deosebită. Ca rezultat, Paul reuşise să obţină sprijin pentru câteva din planurile sale îndrăgite. Enigmatica personalitate a creatorului Yakkagalei inspirase numeroase cărţi şi video-drame, iar spectacolul de sunet şi lumină de la baza Stâncii rula invariabil cu casa de bilete închisă. Cu puţin înaintea morţii, Paul remarcase supărat, că în jurul lui

Kalidasa se năştea o mică industrie şi că era tot mai dificil să distingi ficţiunea de realitate.

Puţin după miezul nopţii, când devenise evident că aurora boreală depăşise faza maximă, Rajasinghe fusese purtat înapoi în dormitor. Ca întotdeauna după ce spunea noapte bună personalului, se relaxă cu un pahar cu vin de palmier şi comută pe ultimul buletin informativ. Singurul lucru care-l mai interesa cu adevărat era progresul făcut de Morgan. În clipa aceea inginerul trebuia să fie aproape de baza Turnului.

Editorul însemnase deja ultimele ştiri. Un rând din litere pâlpâitoare anunţa:

MORGAN BLOCAT LA 200 KM DE ŢINTĂ

Degetele lui Rajasinghe cerură detalii şi fu uşurat să afle că temerile nu-i erau întemeiate. Morgan nu era *blocat*, ci nu era în stare să ducă la capăt călătoria. Se putea întoarce pe Pământ oricând dorea. Dar dacă proceda astfel, profesorul Sessui şi colegii săi ar fi fost cu siguranţă condamnaţi.

Deasupra capului său, drama tăcută se juca în chiar acel moment. Rajasinghe trecu de pe text pe imagine, dar nu se prezenta nimic nou. Subiectul tratat în recapitulări era ascensiunea lui Maxine Duval, efectuată cu ani în urmă în precursorul Păianjenului.

— *Eu* sunt în stare de mai mult, mormăi Rajasinghe şi comută pe mult iubitul telescop.

În primele luni de imobilizare la pat, nu se putuse folosi de el. Apoi Morgan îl căutase cu unul din telefoanele sale de curtoazie, analizase situaţia şi prescrisese remediul. O săptămână mai târziu, spre surpriza şi încântarea lui Rajasinghe, o mică echipă de tehnicieni apăruse la Vila Yakkagala, modificând instrumentul pentru utilizare la distanţă. Acum putea sta confortabil în pat şi să exploreze în continuare bolta înstelată şi faţada dominantă a Stâncii. Îi era adânc recunoscător lui Morgan pentru gestul care îi dezvăluise o latură nebănuită a personalităţii inginerului.

Nu era sigur dacă va observa ceva în întunecimea nopţii, dar ştia cu exactitate unde să privească, din moment ce urmărise cu atenţie lenta coborâre a Turnului. Când soarele se afla în unghiul potrivit, reuşea chiar să zărească cele patru benzi de ghidaj convergând spre zenit, un cvartet de fire de păr zgâriate pe albastrul cerului.

Fixă azimutul telescopului şi roti instrumentul până ce îl aţinti deasupra lui Sri Kanda. Începând să cerceteze încetişor în sus în căutarea celei mai mici urme a capsulei, se întrebă ce părere avea Bodhidharma despre ultimele evenimente.

Deşi Rajasinghe nu vorbise cu Mahanayake, astăzi în vârstă de peste nouăzeci de ani, din ziua când ordinul se mutase în Lhasa, auzise totuşi că Potala nu oferise facilităţile promise. Imensul palat cădea încet în paragină, în vreme ce executorii testamentari ai lui Dalai Lama se hărţuiau cu guvernul federal chinez în privinţa costurilor de întreţinere. Potrivit ultimelor sale ştiri, Mahanayake Thero negocia în prezent cu Vaticanul – de asemenea în dificultăţi financiare cronice, dar cel puţin încă stăpân în propria casă.

Nimic nu este permanent şi nu era uşor să distingă o ciclicitate. Poate geniul matematic al lui Parakarma-Goldberg ar fi fost capabil să o facă. Ultima dată când Rajasinghe îl revăzuse pe *acesta*, savantul primea un important premiu ştiinţific pentru contribuţii în meteorologie. Rajasinghe nu l-ar fi recunoscut; bărbatul era proaspăt bărbierit şi purta un costum după ultima modă neo-napoleonică. Însă acum, se pare, îşi schimbase religia din nou…

Stelele alunecau lent pe ecranul mare al monitorului aflat la capătul patului, pe măsură ce telescopul se rotea tot mai sus asupra Turnului. Nu se vedea în schimb niciun semn al vehiculului, cu toate că Rajasinghe era convins că trebuia deja să fi intrat în câmpul său vizual.

Era pe punctul să revină pe canalul normal de informaţii când, ca o novă în erupţie, o stea fulgeră pe marginea inferioară a imaginii. Rajasinghe se întrebă dacă nu cumva

capsula explodase, apoi văzu că strălucirea era constantă. Centră imaginea şi o mări la maximum.

Cu mult timp înainte vizionase un documentar vechi de două secole privitor la primele războaie aeriene Şi îşi aminti secvenţa nocturnă a unui atac asupra Londrei. Un bombardier inamic fusese prins în conul reflectoarelor şi rămăsese suspendat asemeni unei molii incandescente pe cer. Observa acelaşi fenomen acum, la o scară de o sută de ori mai mare. De această dată însă, toate resursele solului se mobilizaseră ca să ajute şi nu ca să distrugă hotărâtul invadator al nopţii.

49. O călătorie cu hopuri

Vocea lui Warren Kingsley îşi recăpătase controlul. De astă dată era doar fără timbru şi încărcată de disperare.

— Încercăm să-l oprim pe mecanic să se împuşte. Dar e greu să dai vina pe el. A fost întrerupt de o *altă* treabă la fel de importantă şi pur şi simplu a uitat să scoată cureaua de siguranţă.

Ca de obicei, la mijloc se afla o greşeală omenească. În timp ce se montaseră legăturile explozibile, bateria rămăsese prinsă în două benzi metalice. Una din ele nu fusese scoasă la sfârşit.

Asemenea lucruri se întâmplau cu o regularitate monotonă. Uneori se dovedeau doar plictisitoare; alteori erau dezastruoase, iar cel responsabil purta vina pentru tot restul zilelor sale. În orice caz, incriminările nu aveau sens. Singurul lucru care conta în prezent era să se hotărască ce trebuia făcut în continuare.

Morgan potrivi oglinda exterioară la înclinarea maximă, dar îi fu imposibil să observe cauza necazului. Aurora boreală terminându-se, partea de jos a vehiculului se găsea în întuneric total, iar el nu dispunea de mijloace cu care s-o lumineze. Totuşi, această problemă putea fi rezolvată. Dacă Centrul de Control Musonic era în stare să trimită kilowaţi

de infraroşii în Subsolul Turnului, putea cu uşurinţă să se dispenseze de câţiva fotoni în domeniul vizibil.

— Avem propriile noastre reflectoare, zise Kingsley după ce Morgan îi transmise cererea.

— Nu sunt bune. Mi-ar bate drept în ochi şi nu aş vedea nimic. Vreau un reflector în spate şi *deasupra* mea – trebuie să existe cineva în punctul potrivit.

— Să verific, răspunse Kingsley, vizibil bucuros să contribuie cu un gest folositor. Păru să treacă mult până ce reveni pe linie, dar privind ceasul de bord, Morgan fu surprins să constate că se scurseseră doar trei minute.

— Controlul Musonic *poate* să o facă, dar vor să recalibreze mai întâi şi să refocalizeze raza; cred că le este teamă să nu te prăjească. În schimb Kinte e capabilă să acţioneze imediat. Au un laser pseudo-alb – şi *sunt* la locul potrivit. Să le spun să îl aprindă?

Morgan verifică situaţia. Să vedem, Kinte se afla undeva foarte sus la vest; asta era bine.

— Sunt gata, răspunse şi închise ochii. Aproape instantaneu, o explozie de lumină inundă capsula.

Cu precauţie, Morgan deschise iarăşi ochii. Raza venea de sus dinspre vest, orbitor de strălucitoare în pofida distanţei de aproape patruzeci de mii de kilometri. Părea să fie de un alb pur, însă el ştia că de fapt conţinea trei linii precis proporţionale de roşu, verde şi albastru.

După câteva secunde de ajustare a oglinzii, izbuti să obţină o vedere bună a curelei cu problema, la o jumătate de metru sub picioarele sale. Capătul pe care-l zărea era asigurat de podeaua Păianjenului cu o piuliţă fluture mare. Tot ce avea de făcut era să deşurubeze piuliţa, iar bateria va cădea…

Rămase îndelung tăcut, analizând situaţia, încât Kingsley îl chemă din nou. Pentru prima dată, în glasul adjunctului său observă o urmă de speranţă.

— Am făcut nişte calcule, Van… Ce părere ai de ideea următoare?

Morgan îl ascultă, apoi fluieră încetişor.

— Eşti sigur de coeficientul de siguranţă?

— Bineînţeles, replică Kingsley, uşor rănit.

Morgan nu-l învinuia, însă nu prietenul său îşi risca gâtul.

— Ei bine, să încercăm. Dar numai o secundă prima dată.

— Nu va fi de ajuns. Totuşi, nu e rău. În felul acesta te vei obişnui cu manevra.

Cu grijă, Morgan eliberă frânele ce menţineau nemişcat vehiculul pe bandă. Imediat avu senzaţia că se ridică din scaun, iar greutatea îi dispare. Numără „Unu, DOI!” şi puse iarăşi frână.

Păianjenul se smuci şi o fracţiune de secundă Morgan fu împins în scaun. Se auzi un geamăt puternic de la mecanismul de frânare, apoi capsula se opri din nou, neluând în consideraţie o uşoară vibraţie torsională ce dispăru rapid.

— O veritabilă călătorie cu hopuri, rosti Morgan. Sunt însă tot aici, şi la fel bateria asta infernală.

— Te-am avertizat. Trebuie să încerci mai mult. Cel puţin două secunde.

Morgan era conştient că nu-l putea contrazice pe Kingsley şi toate computerele aflate la comanda lui, dar simţi nevoia unor calcule mentale liniştitoare. Două secunde de cădere liberă, să zicem încă o secundă pentru a cupla din nou frânele, luând masa Păianjenului o tonă…

Întrebarea se punea: cine va ceda întâi, cureaua asigurând bateria, sau banda care-l susţinea acolo, la patru sute de kilometri pe cer? În mod obişnuit nu s-ar fi pus problema unui încercări de rezistenţă între hiperfilament şi oţel. Dar dacă aplica frânele prea brusc, ori dacă acestea se înţepeneau datorită tratamentului brutal, ambele benzi ar fi putut plezni. Şi atunci el şi bateria ar fi ajuns pe Pământ aproape simultan.

— Două secunde să fie, îi spuse lui Kingsley. Pornesc.

De data asta smucitură fu ca un şoc nervos în violenţa ei, iar oscilaţiile torsionale durară mai mult. Morgan era convins că ar fi simţit – sau auzit – ruperea curelei de oţel.

Nu fu surprins când o privire aruncată în oglindă îi confirmă că bateria încă îl acompania.

Kingsley nu părea îngrijorat.

— Trebuie să încerci de trei*patru ori.

Morgan fu tentat să-l întrebe dacă nu umbla după postul lui, însă gândindu-se mai bine nu o făcu. Pe Kingsley l-ar fi amuzat; pe alţii poate nu.

După cea de a treia cădere – avu impresia că se prăbuşise kilometri, dar nu era vorba decât de sute de metri – chiar şi optimismul lui Kingsley începu să scadă. Era limpede că procedeul nu avea să funcţioneze.

— Aş vrea să-i felicit pe tipii care au confecţionat banda aceasta de siguranţă, exclamă nervos Morgan. Ce îmi sugerezi acum? O cădere de *trei* secunde înainte să apăs pe frâne?

Aproape că şi-l imagină pe Kingsley scuturând din cap.

— Riscul e prea mare. Nu sunt atât de îngrijorat de filament cât de mecanismul de frânare. N-a fost proiectat pentru asemenea poveşti.

— Mă rog, a fost o încercare bună, dar nu am de gând să mă dau bătut, replică Morgan. Să fiu al naibii dacă mă voi lăsa învins de o biată piuliţă, la cincizeci de centimetri în faţa nasului meu. Ies afară.

50. Moliile căzătoare

„01 15 24 Aici Friendship Seven. Voi încerca să explic în ce mă aflu. Mă găsesc într-o masă întinsă de particule foarte mici, luminate strălucitor, ca şi cum ar fi luminescente… Au înconjurat capsula şi arată ca nişte stele mărunte. Un roi se îndreaptă.....

01 16 10 Sunt foarte lente; nu se îndepărtează de mine decât cu cel mult trei sau patru mile pe oră…

01 19 38 Soarele tocmai a răsărit în spate, în câmpul periscopului… privind iarăşi pe fereastră, am văzut literalmente mii de particole mici şi luminoase rotindu-se în jurul navei…”

John Glenn,
Comandantul lui Mercury Friendship Seven
20 februarie 1962

Cu vechile modele de costume, atingerea piuliţei fluture ar fi ieşit cu totul din discuţie. Chiar şi în Flexisuit-ul purtat de Morgan sarcina era dificilă, dar măcar îi permitea să încerce.

Cu mare atenţie, întrucât şi alte vieţii depindeau de acţiunea sa, recapitulă secvenţa evenimentelor. Trebuia să verifice costumul, să depresurizeze capsula şi să deschidă trapa – care, din fericire, era lungă aproape cât el. Apoi trebuia să-şi desfacă centura de siguranţă, să se lase pe genunchi – dacă izbutea! – şi să se întindă către piuliţă. Totul depindea de strânsoarea ei. La bordul Păianjenului nu se aflau niciun fel de scule, dar Morgan era pregătit să-şi folosească degetele, chiar înmănuşate, dacă nu se cerea un moment de torsiune foarte mare.

Era pe punctul să descrie planul de operaţii, în caz că cineva de la sol i-ar fi găsit vreo lacună, când deveni conştient de un uşor disconfort. Ar fi putut să-l suporte încă mult, la o adică, însă n-avea sens să rişte. Dacă folosea propria instalaţie a capsulei, nu se va vedea obligat să se complice cu stângaciul dispozitiv încorporat în costum…

După ce termină, răsuci cheia de eliminare a urinei – şi fu surprins de o mică explozie lângă baza vehiculului. Aproape imediat, spre uimirea lui, un nor de stele sclipitoare luă fiinţă, ca şi cum o galaxie microscopică tocmai ar fi fost creată. O clipă trăi iluzia că norul pluteşte în exteriorul capsulei, înainte ca să înceapă să cadă drept în jos, la fel de rapid ca orice piatră lăsată să cadă pe pământ. În câteva secunde se reduse la un punct şi dispăru.

Nimic altceva nu ar fi reuşit să-l facă mai conştient de faptul că rămânea în continuare un prizonier deplin al câmpului gravitaţional terestru. Îşi aminti cum, în primele zile ale zborurilor orbitale, primii astronauţi fuseseră nedumeriţi şi apoi amuzaţi de halourile din cristale de gheaţă ce-i acompaniau în jurul planetei; o serie de glume

slabe se rostiseră despre Constelaţia Orion. Acelaşi lucru nu se putea întâmpla aici; orice obiect scăpat jos, oricât de fragil, ar fi căzut înapoi în atmosferă. Nu trebuia să uite că, în ciuda altitudinii, nu era un astronaut bucurându-se de libertatea imponderabilităţii.

Era un om în interiorul unei clădiri înalte de patru sute de kilometri, pregătindu-se să deschidă fereastra şi să iasă pe pervaz.

51. Pe verandă

Cu toate că în vârf aerul era rece şi neprimitor, mulţimea continua să crească. Exista ceva hipnotic cu acea mică stea strălucitoare de la zenit, spre care se concentrau atât gândurile lumii, cât şi laserul de pe Kinte.

La sosire, toţi vizitatorii se îndreptau spre banda nordică, atingând-o şi ciocănind-o uşurel, cum ar fi spus: „Ştiu că e absurd, dar mă face să mă simt în contact cu Morgan.” Apoi se adunau în jurul automatului de cafea, ascultând rapoartele transmise de difuzoare.

În privinţa refugiaţilor din Turn nu era nicio veste nouă. Dormeau cu toţii, sau se străduiau să doarmă, într-o încercare de a economisi oxigenul. Cum Morgan nu întârziase încă, nu fuseseră informaţi de problemă; în următoarea oră aveau însă fără îndoială să sune Staţia de Mijloc să afle ce se întâmplă.

Maxine Duval sosise pe Sri Kanda cu zece minute prea târziu ca să îl vadă pe Morgan. Existase o vreme când o astfel de ratare ar fi înfuriat-o la culme. De astă dată ridică numai din umeri, liniştindu-se la gândul că va fi prima care să pună mâna pe inginer la întoarcere. Kingsley nu-i permisese să vorbească cu Morgan, iar ea acceptase chiar şi această regulă cu graţie. Da, îmbătrânea…

Pe parcursul a cinci minute, singurele sunete provenite din capsulă fuseseră o serie de „Verificat”, în timp ce Morgan parcurgea întreaga rutină a costumului asistat de un expert de pe Staţia de Mijloc. După ce ea luă sfârşit,

rămaseră cu toţii în aşteptarea tensionată a următorului pas crucial.

— Deschid valva de aer, spuse Morgan cu o voce uşor voalată de un ecou slab, acum că-şi închisese vizorul căştii. Presiunea capsulei zero. Respir normal.

O pauză de treizeci de secunde.

— Deschid uşa din faţă – gata. Desfac centura de siguranţă.

Un murmur străbătu rândurile privitorilor. Fiecare se închipuia sus în vehicul, conştient de hăul căscat înaintea lui Morgan.

— Am desfăcut catarama. Îmi întind picioarele. Nu prea e spaţiu… Mă obişnuiesc cu mişcările costumului. Foarte flexibil. Acum ies pe verandă Nu vă îngrijoraţi! Mi-am înfăşurat centura de siguranţă în jurul braţului stâng…

Pfiu! Grea treabă să te apleci atât de mult. Văd însă piuliţa fluture, sub grila podelei. Studiez modalitatea să ajung la ea…

În genunchi acum – nu prea confortabil… Am prins-o! Să vedem dacă se învârte…

Ascultătorii împietriră, apoi la unison se relaxară oftând de uşurare.

— Nicio problemă! O învârt cu uşurinţă. Deja două rotaţii. Trebuie să cadă în orice moment acum. Încă puţin. O simt cum cedează – atenţie, voi cei de jos!

Izbucni o rafală de aplauze şi de urale. Unii îşi duseră mâinile deasupra capului, ghemuindu-se cu teroare prefăcută. Unul sau doi, neînţelegând foarte bine că piuliţa nu avea să ajungă pe pământ decât după cinci minute şi o deviaţie de zece kilometri spre est, priviră în jur realmente alarmaţi.

Doar Kingsley nu împărtăşea bucuria generală.

— Nu te entuziasma prea repede, îi spuse lui Duval. N-am ieşit încă din pădure.

Secundele se scurgeau. Un minut… două minute…

— Nu are rost, se auzi într-un sfârşit Morgan, cu glasul încărcat de furie şi disperare. Nu reuşesc să clintesc

cureaua de prindere. Greutatea bateriei o ţine blocată în închizători; probabil smuciturile au fixat-o şj mai bine.

— Întoarce-te cât poţi de repede, povăţui Kingsley. Avem pe drum o altă celulă de alimentare şi putem efectua schimbul în mai puţin de o oră. Aşadar va fi încă posibil să ajungem în Turn peste… să zicem, şase ceasuri. În lipsa altor accidente, bineînţeles.

Exact, gândi Morgan; în plus, nu ar îndrăzni să pornească iarăşi cu Păianjenul fără o verificare amănunţitei a suprasolicitatului sistem de frânare. Şi de asemenea nu s-ar mai încrede în propria persoană pentru o nouă ascensiune. Începuse deja să simtă tensiunea ultimelor ore, iar oboseala îi va încetini curând mintea şi trupul, tocmai atunci când va avea nevoie de maximă eficienţă din partea amândurora.

Se întorsese din nou în scaun, dar capsula era încă deschisă, iar el nu îşi prinsese centura de siguranţă. Să o facă ar fi însemnat să admită înfrângerea, şi acest lucru nu fusese niciodată uşor pentru Morgan.

Privirea fixă a laserului de pe Kinte, venind exact de deasupra, îl fixa cu o lumină nemiloasă. Se strădui să-şi concentreze mintea asupra problemei, la fel de puternic cum laserul se concentra asupra lui.

Avea nevoie doar de un tăietor de metale, un ferăstrău ori o pereche de foarfeci, ca să taie cureaua bateriei. Încă o dată blestemă faptul că la bordul Păianjenului nu se găsea niciun kit de scule. Oricum, era puţin probabil să fi conţinut ceea ce dorea el.

În propria baterie a Păianjenului se găseau stocaţi megawaţi-ore de energie. Îi putea folosi oare în vreun fel? Avu o scurtă fantezie gândindu-se să stabilească un arc electric şi să taie cu el oţelul. Dar chiar dacă ar fi dispus de conductori bine izolaţi, sursa de energie nu era accesibilă din cabină.

Kingsley şi toate creierele adunate în jurul lui nu izbutiseră să găsească o soluţie. Rămăsese singur, fizic şi spiritual. De fapt, se găsea în situaţia pe care întotdeauna o preferase…

Şi atunci, întinzându-se să apuce şi să închidă trapa capsulei, Morgan ştiu ce trebuie să facă. Tot timpul răspunsul se găsise în vârful degetelor sale.

52. Celălalt pasager

Morgan simţi că o greutate uriaşă i se luase de pe umeri. Devenise total, imposibil de încrezător. De data aceasta cu siguranţă funcţiona.

Totuşi, nu se mişcă din scaun până ce nu-şi plănui în detaliu acţiunile. Iar când Kingsley, cu un glas puţin neliniştit, îl rugă din nou să se grăbească, îi răspunse evaziv. Nu dorea să dea speranţe false celor din Turn sau de pe Pământ.

— Încerc un experiment. Daţi-mi câteva minute.

Ridică mosorul folosit cu prilejul atâtor demonstraţii, mica sfârlează care-i permisese, cu ani în urmă, să coboare pe faţa Yakkagalei. Din raţiuni de securitate se efectuase o singură modificare: primul metru de filament fusese acoperit cu un strat de plastic, astfel că nu mai era complet invizibil şi cu atenţie putea fi manevrat chiar cu degetele goale.

Privind cutiuţa din mână, realiză cât de mult ajunsese să o considere un purtător de noroc. Fireşte, nu credea cu adevărat în astfel de superstiţii; întotdeauna avea un motiv perfect raţional să poarte sfârlează asupra lui. Pentru această coborâre, îi trecuse prin minte că s-ar fi putut dovedi folositoare datorită rezistenţei şi forţei sale unice de ridicare. Uitase că avea şi alte întrebuinţări…

Încă o dată se ridică din scaun şi îngenunchie pe grila metalică a Păienjenului să examineze cauza necazului. Piuliţa problematică se găsea la zece centimetri de cealaltă parte a grilajului şi, cu toate că barele erau prea apropiate pentru a-i permite să-şi treacă mâna printre ele, reuşise să le ocolească fără prea mare dificultate.

Dădu drumul primului metru de fir şi, folosind inelul de la capăt ca o greutate, îl coborî prin grilă. Aruncând

mosorul într-un colţ al cabinei astfel încât să nu-l împingă accidental peste bord, introduse mâna în spatele grilajului până prinse firul. Nu fu atât de uşor pe cât se aşteptase, deoarece chiar şi acest extraordinar costum nu-i permitea să îndoaie braţul complet liber, iar inelul refuza să se lase prins, pendulând înainte şi înapoi.

După vreo zece încercări – mai degrabă obositoare decât supărătoare, dat fiind faptul că ştia că avea să reuşească mai devreme ori mai târziu – înfăşură filamentul în jurul piuliţei, prin spatele curelei de oţel. Urma partea cu adevărat delicată…

Desfăşură suficient filament de pe mosor astfel ca fibra dezvelită să atingă piuliţa şi s-o înconjoare. Apoi trase de ambele capete, până simţi rezistenţa opusă de metal.

Morgan nu încercase niciodată această operaţiune cu o bară de oţel aliat mai groasă de un centimetru şi nu ştia cât timp avea să-i ia. Rezemându-se de uşă, începu să mânuiască ferăstrăul invizibil.

După cinci minute transpira puternic şi n-avea idee cât anume progresase. Îi era teamă să slăbească tensiunea, ca nu cumva fibra să iasă din tăietura la fel de invizibilă pe care, spera el, o făcuse în şurub. Kingsley îl chemase de câteva ori, tot mai agitat, iar el îl răspunsese scurt. Curând avea să se odihnească puţin, să-şi recapete suflul – şi să explice ce făcea. Cel puţin atâta datora prietenilor săi neliniştiţi.

— Van, ce faci acolo? M-au sunat cei din Turn. Ce să le spun?

— Dă-mi încă câteva minute. Încerc să tai şurubul…

Vocea calmă şi autoritară a femeii îl surprinse atât de puternic, încât fu cât pe ce să dea drumul preţiosului filament. Cuvintele erau înăbuşite de costum, dar asta nu conta. Le cunoştea prea bine, deşi trecuseră luni de când nu le mai auzise.

— Doctore Morgan, zise CORA, vă rog întindeţi-vă jos şi odihniţi-vă zece minute.

— Vrei să fii de acord cu numai cinci? pledă el. Sunt oarecum ocupat în această clipa.

CORA nu catadicsi să răspundă. Existau modele proiectate să susţină conversaţii simple, însă unitatea lui nu se număra printre acestea.

Morgan se ţinu de cuvânt, respirând adânc şi regulat cinci minute în capăt. Apoi începu să taie din nou.

Înainte şi înapoi, înainte şi înapoi, mânuia filamentul ghemuit deasupra grilajului şi a unui Pământ aflat ia patru sute de kilometri. Simţea o rezistenţă considerabilă, aşadar trebuia să fi făcut un oarecare progres în oţelul încăpăţânat. Dar cât de mult, nu avea nicio modalitate să aprecieze.

— Doctore Morgan, rosti iarăşi CORA, trebuie neapărat să vă odihniţi o jumătate de oră.

Morgan înjură printre dinţi.

— Greşeşti, domnişoară, replică. Mă simt perfect. Minţea însă; CORA ştia despre durerea din pieptul său…

— Cu cine naiba vorbeşti, Van? întrebă Kingsley.

— Cu un înger în trecere. Îmi pare rău că am uitat să închid microfonul. Voi face încă o pauză.

— Cât de mult ai înaintat?

— Nu pot spune. Cred totuşi că tăietura e destul de adâncă. *Trebuie* să fie…

I-ar fi plăcut să o oprească pe CORA, dar asta era, fireşte, imposibil, chiar dacă de ea nu l-ar fi despărţit ţesătura costumului. Un monitor cardiac ce poate fi redus la tăcere era mai rău decât nefolositor, era chiar primejdios.

— Doctore Morgan, zise CORA de astă dată cu supărare distincta. Trebuie să insist. Cel puţin o jumătate de oră de repaos total.

Morgan nu răspunse. Ştia că aparatul avea dreptate, dar CORA nu putea să înţeleagă că în joc nu se afla numai viaţa lui. Totodată era convins că exista un factor de siguranţă, ca la podurile sale. Diagnosticul ei trebuia să fie pesimist, dar starea nu-i era atât de serioasă pe cât pretindea ea. Sau cel puţin aşa spera să fie adevărul…

Oricum, durerea din coşul pieptului nu părea să se înrăutăţească. Hotărî să o ignore şi pe ea şi pe CORA şi începu iarăşi să taie, încet dar constant, cu bucla de

hiperfilament. Va continua, îşi spuse înnegurat, atât cât va fi nevoie.

Avertismentul pe care se bazase nu sosi. Păianjenul se smuci violent, în vreme ce un sfert de tonă se dezlipea de el, iar Morgan fu aproape aruncat în abis. Scăpă sfârleaza şi căută cu mâna centura de siguranţă.

Totul păru să se petreacă ca filmat cu încetinitorul. Nu era stăpânit de teamă, ci numai de un sentiment de totală hotărâre să nu se predea gravitaţiei fără luptă.

Nu reuşea să găsească centura. Probabil fusese aruncată înapoi în cabină…

Deveni conştient că se ţinea cu putere de balamalele trapei deschise cu mâna stângă. Totuşi, nu îşi făcu vânt înăuntru. Căderea bateriei îl hipnotizase, rotindu-se lent ca un straniu corp ceresc până ce dispăru din vedere. Dură un timp până ce nu o mai zări şi doar atunci se trase înăuntru, prăvălindu-se în scaun.

Vreme îndelungată rămase acolo, cu inima bătând puternic, aşteptând următorul protest indignat al corei. Spre surprinderea lui ea tăcea, ca şi cum la rândul ei ar fi fost uluită. Ei bine, nu avea să-i mai dea motiv de supărare. De acum încolo va sta liniştit în faţa panoului de comandă, străduindu-se să-şi calmeze nervii încordaţi.

Când îşi veni în fire, luă legătura cu muntele.

— Am scăpat de baterie, le spuse şi auzi uralele înălţându-se dinspre Pământ. Imediat după ce închid uşa, îmi voi relua drumul. Anunţaţi-l pe Sessui & Co. să mă aştepte peste un ceas. Şi mulţumiţi-i lui Kinte pentru lumină – nu mai am nevoie de ea.

Represuriză cabina, deschise casca costumului şi îşi oferi un suc rece şi fortifiant de portocale. Apoi porni motoarele, dezangajă frânele şi se lăsă pe spate, cu un nemaipomenit simţământ de uşurare pe măsură ce Păianjenul atingea viteza maximă.

Urca de câteva minute înainte să-şi dea seama ce-i lipseşte. Cu speranţă bruscă, privi prin grilajul metalic al podelei. Nu, nu se găsea acolo.

Mă rog, oricând putea să obţină o altă sfârlează, să o înlocuiască pe cea urmând în prezent bateria spre Pământ. Era un sacrificiu mic pentru o asemenea realizare. Straniu, aşadar, că îl supăra atât de tare, că nu gusta cum trebuie triumful.

Se simţea ca şi cum ar fi pierdut un prieten vechi şi devotat.

53. Stingere

Că avea doar treizeci de minute întârziere părea prea frumos ca să fie adevărat. Morgan ar fi jurat că vehiculul zăbovise mai bine de o oră. Acolo sus în Turn, la mai puţin de două sute de kilometri distanţă, comitetul de recepţie se pregătea să îl întâmpine. Refuza să ia măcar în consideraţie posibilitatea altor probleme.

Când trecu de semnul de la cinci sute de kilometri, înaintând mulţumitor în continuare, primi un mesaj de felicitare de la sol.

— Apropo, adăugă Kingsley, paznicul de vânătoare de la Sanctuarul Ruhana a raportat prăbuşirea unui avion. L-am liniştit. Dacă găsim groapa, vom avea un suvenir pentru tine.

Lui Morgan nu-i fu greu să nu se arate entuziasmat; nu dorea să mai vadă vreodată bateria aceea. Pe de altă parte, dacă cineva ar fi recuperat sfârlează… dar asta însemna o sarcină fără speranţă de reuşită…

Primul semnal de neregulă apăru la cinci sute cincizeci de kilometri. Viteza de ascensiune ar fi trebuit să depăşească două sute de clickuri; în schimb era numai de unu-nouă-opt. Oricât de mică diferenţa – şi nu implica o întârziere apreciabilă – îl îngrijoră pe Morgan.

La circa treizeci de kilometri de Turn diagnostică problema, şi înţelese că de astă dată nu mai avea ce face. Deşi rezerva de energie trebuia să fie suficientă, bateria începea să se epuizeze.

Probabil acele porniri şi opriri bruşte cauzaseră boala; poate provocaseră cine ştie ce defecţiune fizică delicatelor componente. Indiferent de explicaţie, curentul scădea treptat, iar odată cu el viteza capsulei.

Raportul lui Morgan cu datele indicatoarelor produse consternare.

— Mi-e teamă că ai dreptate, se lamentă Kingsley, aproape izbucnind în lacrimi. Îţi sugerăm să reduci viteza la o sută de clickuri. Vom încerca să calculăm timpul de viaţă al bateriei, cu toate că asta înseamnă mai degrabă să ghicim.

Încă douăzeci şi cinci de kilometri de parcurs – cincisprezece minute, chiar şi cu această viteză redusă! Dacă ar fi fost în stare să se roage, Morgan ar fi făcut-o.

— Estimăm că ai între zece şi douăzeci de minute, judecând după rata de scădere a curentului. Va fi la limită.

— Să reduc din nou viteza?

— Nu pentru moment. Ne străduim să-ţi optimizăm curba de descărcare, iar viteza actuală pare a fi potrivită în prezent.

— Mă rog, aprindeţi atunci lumina. Dacă nu ajung la Turn, vreau măcar să-l văd.

Nici Kinte şi nici celelalte staţii orbitale nu-l puteau ajuta să privească partea inferioară a construcţiei. Era o misiune pentru propriul reflector al lui Sri Kanda, îndreptat vertical către zenit.

O clipă mai târziu, capsula fu străpunsă de o rază orbitoare pornită din inima insulei Taprobane. La numai câţiva metri, atât de aproape încât se simţea în stare să le atingă, celelalte trei benzi de ghidaj se transformaseră în panglici de lumină, convergând spre Turn. Le urmări din ochi topindu-se în depărtare, şi iată…

La doar douăzeci de kilometri! Ar fi trebuit să ajungă acolo în zece minute, sosind prin podeaua acelei mici clădiri pătrate pe care o zărea sclipind pe cer, aducând cadouri ca un preistoric Moş Crăciun. În pofida hotărârii de a se relaxa şi de a respecta sfaturile corei, descoperi că-i este imposibil. Se surprinse încordându-şi muşchii, ca şi cum

propriile tribulaţii fizice ar fi reuşit să ajute Păianjenul pe parcursul ultimei fracţiuni din călătorie.

La zece kilometri, o schimbare distinctă surveni în zgomotul motorului. Morgan o aşteptase şi reacţionă pe dată. Fără să mai aştepte instrucţiuni de la sol, tăie viteza la cincizeci de clickuri. În acest fel mai avea douăsprezece minute de mers. Începu să se întrebe cu disperare dacă nu fusese prins într-o curbă asimptotică de apropiere, o variantă a cursei dintre Ahile şi ţestoasă. Dacă înjumătăţea viteza la fiecare înjumătăţire a distanţei, avea să atingă Turnul în timp finit? Altădată ar fi ştiut imediat răspunsul; în prezent era prea obosit să se mai gândească la el.

La cinci kilometri începu să desluşească detaliile de construcţie ale Turnului, pasarela şi gardul de protecţie, inutila plasă de siguranţă prevăzută pentru liniştirea opiniei publice. Deşi îşi încordă ochii, nu reuşi să vadă ecluza spre care se târa cu o încetineală agonizantă.

Iar după aceea, oricum nu mai contă. La doi kilometri de ţintă, motoarele Păianjenului se opriră complet. Capsula chiar alunecă înapoi câţiva metri înainte ca Morgan să apuce să cupleze frânele.

Spre uimirea lui Morgan, de astă dată Kingsley nu păru descurajat.

— Încă ai şanse. Lasă zece minute bateriei să se odihnească, în ea este încă suficientă energie pentru aceşti ultimi kilometri.

Fură cele mai lungi zece minute din viaţa lui Morgan. Deşi ele ar fi putut să treacă mult mai rapid dacă ar fi răspuns apelurilor tot mai disperate ale lui Duval, era prea epuizat din punct de vedere emoţional ca să vorbească. Îi părea sincer rău, şi spera ca Maxine să-l ierte şi să-l înţeleagă.

Avusese în schimb o scurtă convorbire cu Chang. Pilotul îi raportase că refugiaţii erau în stare destul de bună şi mult încurajaţi de apropierea lui. Făceau cu schimbul să-l privească prin geamul mic de pe poarta exterioară a ecluzei, pur şi simplu nevenindu-le să creadă în

posibilitatea ca el să nu fie capabil să străbată infima distanţă care-i despărţea.

Morgan lasă bateriei un minut în plus pentru noroc. Spre uşurarea sa, motoarele răspunseră cu putere, cu o încurajatoare izbucnire de energie. Păianjenul se apropie la o jumătate de kilometru de Turn înainte de a se opri din nou.

— Data viitoare reuşim, zise Kingsley, cu toate că lui Morgan încrederea colegului sau îi suna puţin forţat.

— Încă zece minute? întrebă cu resemnare.

— Mi-e teama că da. Iar de această dată, utilizează impulsuri de câte treizeci de secunde, cu pauze de un minut. Astfel vei stoarce ultimul erg din baterie.

Şi din mine însumi, gândi Morgan. Ciudat că atâta timp CORA rămăsese tăcută. Dar nu se obosise fizic; *se simţea* numai obosit.

În vârtejul evenimentelor, îşi neglijase propria persoană. În ultima oră uitase complet de pastilele sale energetice şi de sucul de fructe. Gustând din amândouă, se simţi înviorat şi îşi dori să poată transfera câteva din caloriile suplimentare bateriei muribunde.

În sfârşit, momentul adevărului, cel din urmă efort. Eşecul era de negândit la o distanţă atât de mică. Soarta nu putea fi atât de crudă, când îi mai rămăseseră doar câteva sute de metri de parcurs.

Fireşte, vorbea în vânt. Câte avioane nu se prăbuşiseră chiar la marginea pistei de aterizare, după ce străbătuseră cu succes oceanul? De câte ori nu cedaseră muşchii ori maşinile la milimetri de ţintă? Noroc sau ghinion, se întâmpla oricui odată şi odată. Nu avea dreptul să aştepte un tratament special.

Capsula urca în salturi frânte, asemeni unui animal rănit de moarte în căutarea propriului paradis. Când bateria cedă definitiv, baza Turnului părea să umple jumătate de cer.

Dar încă se găsea la douăzeci de metri deasupra.

54. Teoria relativităţii

În dezolantul moment când ultimele picaturi de energie se epuizară iar luminile de pe panoul de control al Păianjenului se stinseră, Morgan simţi, spre onoarea lui, că soarta îi e pecetluită. Abia după secunde întregi îşi aduse aminte că nu avea altceva de făcut decât să slăbească frânele ca să alunece înapoi spre Pământ. În trei ore ar fi ajuns liniştit în patul său. Nimeni nu l-ar fi blamat pentru eşec; făcuse tot ce era omeneşte posibil.

Un scurt răstimp, privi cu furie amorţită dreptunghiul inaccesibil pe care se proiecta umbra Păianjenului. Mintea îi răsucea pe toate feţele o grămadă de idei trăsnite, respingându-le una după alta. Dacă ar fi avut asupra lui mica şi credincioasa sfidează, însă nu exista nicio modalitate să-i fie trimisă înapoi. Dacă refugiaţii ar fi avut un costum spaţial, cineva ar fi întins o frânghie – dar nu avuseseră timp să salveze un costum din transportorul incendiat.

Desigur, dacă asta ar fi fost o video-dramă şi nu o problema reală, un voluntar eroic s-ar fi putut sacrifica, ori şi mai bine, o voluntară, intrând în ecluză şi aruncând spre el bucata de frânghie, în cele cincisprezece secunde de păstrare a conştiinţei ramase în vid. Faptul că o clipa Morgan luă în consideraţie soluţia, înainte ca bunul simţ să o respingă, fu o dovadă a disperării sale.

Din momentul în care Păianjenul renunţase să mai lupte cu gravitaţia şi până când Morgan acceptă, în final, că nu mai avea ce să facă, se scurse probabil mai puţin de un minut. Apoi Kingsley puse o întrebare teribil de inutilă într-o astfel de situaţie:

— Spune-ne din nou distanţa, Van. Exact cât de departe eşti faţă de Turn?

— Ce naiba mai contează? Poate fi şi un an-lumină!

Urmă o tăcere scurtă înainte ca Kingsley să vorbească iarăşi, cu tonul omului care se adresează unui copil mic ori unui invalid dificil.

— Contează enorm. Douăzeci de metri ai zis?

— Da, cam aşa ceva.

Incredibil, inconfundabil, Kingsley scoase un oftat de uşurare. Când răspunse, din glasul lui răzbătea chiar bucuria:

— Şi în toţi aceşti ani, Van, am crezut tu eşti inginerul şef. Să presupunem că sunt *exact* douăzeci de metri…

Strigătul exploziv al lui Morgan îl împiedică să-şi sfârşească propoziţia.

— Ce idiot sunt! Spune-i lui Sessui că voi andoca în… ah, cincisprezece minute.

— Paisprezece minute şi jumătate, dacă ai apreciat bine distanţa. Nimic pe lume nu te va mai opri acum.

Era o declaraţie riscantă, iar Morgan îşi dori ca Kingsley să nu o fi rostit. Adaptoarele de andocare nu reuşeau întotdeauna să se conecteze corespunzător, datorită erorilor minuscule de toleranţă. Şi, bineînţeles, nu avuseseră niciodată ocazia să testeze acest sistem particular.

Nu se simţi foarte stânjenit că uitase. La urma urmei, sub stress îţi uitai propriul număr de telefon, sau chiar ziua de naştere. Şi până în acest moment, factorul acum dominant al situaţiei prezentase atât de puţină importanţă, încât nu era de mirare că-l ignorase complet.

Totul se reducea la o chestiune de relativitate. Nu avea posibilitatea să ajungă la Turn; dar Turnul va ajunge la el – în cei doi kilometri inexorabili parcurşi zilnic.

55. Andocare

Recordul unei zile de construcţie fusese de treizeci de kilometri, pe vremea când se asamblase secţiunea cea mai uşoară şi subţire a Turnului. În prezent porţiunea cea mai masivă, însăşi inima structurii, era aproape gata pe orbită, iar viteza scăzuse la doi kilometri. De ajuns. Îi lăsa timp lui Morgan să verifice alinierea adaptorilor şi să recapituleze în minte secundele oarecum delicate dintre confirmarea andocării şi eliberarea frânelor Păianjenului. Dacă întârzia

decuplarea lor, ar fi urmat un concurs foarte inegal de forţă între capsulă şi megatonele în mişcare ale Turnului.

Fu un sfert de oră lung dar odihnitor – timp suficient, socoti Morgan, s-o astâmpere pe CORA. Spre sfârşit totul păru să se petreacă rapid, ca în ultimul moment să se simtă asemeni unei furnici pe cale să fie zdrobită de o presă hidraulică, pe măsură ce acoperişul solid al cerului cobora spre el. O secundă, baza Turnului se găsi la câţiva metri distanţă; o clipă mai târziu, simţi şi auzi impactul mecanismelor de andocare.

Multe vieţi depindeau de îndemânarea şi de grija cu care inginerii şi mecanicii îşi îndepliniseră sarcinile, cu ani în urmă. *Dacă* elementele de cuplare nu se aliniau în toleranţele permise, *dacă* mecanismele de prindere nu funcţionau cum trebuie, *dacă* garnitura nu era etanşă… Morgan încercă să interpreteze amalgamul de sunete care-i parvenea la urechi, însă nu era suficient de pregătit să-i înţeleagă mesajul.

Apoi, ca un semnal de victorie, indicatorul andocare terminată clipi pe panoul de bord. Trebuiau zece secunde ca elementele telescopice să absoarbă mişcarea Turnului. Morgan aşteptă jumătate din interval înainte să elibereze precaut frânele. Era pregătit să le acţioneze imediat dacă Păianjenul începea să alunece, dar senzorii nu minţiseră. Turnul şi capsula se cuplaseră ferm laolaltă. Morgan mai avea de urcat câteva trepte şi îşi atingea obiectivul.

După ce raportă audienţei în delir de pe Pământ şi Staţia de Mijloc, aşteptă un moment să-şi recapete suflul. Era ciudat să se gândească că aceasta reprezenta cea de a doua lui vizită. Îşi amintea prea puţin de prima, efectuată cu ani în urmă şi cu treizeci şi şase de mii de kilometri mai sus. Pe durata a ceea ce constituise, în lipsa unei denumiri mai potrivite, turnarea fundaţiei, în Subsol se organizase o mică petrecere, şi se împroşcaseră numeroase toasturi la 0 g. Nu era doar prima secţiune terminată, ci şi prima care urma să facă contact cu Pământul, la capătul lungii sale coborâri de pe orbită. O oarecare ceremonie păruse aşadar normală, iar Morgan îşi aduse aminte că până şi senatorul

Collins se dovedise suficient de atent ca să participe şi să-i ureze succes, într-un discurs pompos dar sincer. Acum avea motive mai întemeiate de sărbătorire…

Deja, Morgan auzea izbiturile slabe de bun venit dinspre uşa îndepărtată a ecluzei. Îşi desfăcu centura de siguranţă, se ridică stângaci din scaun şi începu să urce scara. Trapa superioară prezentă o oarecare rezistenţă, ca şi cum forţele aliate contra lui depuneau un ultim efort de împotrivire. Aerul şuieră scurt până ce presiunile se egalizară. Apoi capacul circular se deschise în jos, iar mâini febrile îl ajutară să intre în Turn. Luând prima înghiţitură din aerul fetid, Morgan se întrebă cum de reuşise cineva să supravieţuiască aici. Dacă misiunea sa nu ar fi reuşit, era convins că o a doua încercare ar fi venit prea târziu.

Celula goală şi pustie era iluminată doar de panouri solare fluorescente, care captaseră şi eliberaseră pe urmă răbdătoare energia soarelui timp de un deceniu, în aşteptarea eventualei urgenţe. În cele din urmă ea sosise. Lumina panourilor dezvăluia o scenă desprinsă parcă dintr-un vechi război. Aici se găseau refugiaţii sinistraţi şi obosiţi ai unui oraş devastat, ghemuindu-se într-un adăpost cu cele câteva posesiuni salvate din dezastru.

În schimb, nu mulţi refugiaţi ar fi purtat genţi etichetate PROIECT IONIC, CORPORAŢIA HOTELIERĂ SELENARĂ, PROPRIETATE A REPUBLICII FEDERALE MARTE, ori ambiguul PERMITE / NU PERMITE / DEPOZITAREA ÎN VID. Nici nu ar fi fost atât de veseli; chiar şi cei ce stăteau întinşi jos ca să economisească oxigenul reuşiră să surâdă şi să fluture din mâini. Morgan apucase să le întoarcă salutul, când genunchii i se înmuiară sub el şi totul se întunecă.

Niciodată nu mai leşinase, iar când jetul de oxigen rece îl trezi, prima emoţie fu una de acută stânjeneală. Ceaţa din priviri îi dispăru încet şi observă în jur siluete mascate aplecate deasupra lui. Un moment se întrebă dacă nu se găsea într-un spital, apoi mintea şi vederea îi reveniră la normal. În timpul leşinului, încărcătura sa preţioasa fusese descărcată.

Acele măşti reprezentau filtrele moleculare pe care el le adusese în Turn. Purtate pe nas şi gură, blocau dioxidul de carbon, lăsând să treacă oxigenul. Simple şi totuşi sofisticate tehnologic, permiteau supravieţuirea într-o atmosferă altminteri sufocantă. Să respiri prin ele cerea puţin efort, dar Natura nu oferea niciodată nimic pe degeaba – şi constituia un preţ mic de achitat pentru viaţă.

Amorţit însă refuzând orice ajutor, Morgan se ridică şi făcu în cele din urmă cunoştinţă cu cei pe care îi salvase. O singură chestiune îl îngrijora: cât timp fusese inconştient, oare CORA nu ţinuse unul din discursurile ei? Nu dorea să deschidă subiectul, dar se întreba…

— În numele tuturor celor de aici, i se adresa profesorul Sessui cu sinceritate dar şi cu stângăcia omului neobişnuit să fie politicos, doresc sa vă mulţumim pentru ceea ce aţi făcut. Vă datorăm viaţa.

Orice răspuns logic sau coerent ar fi mirosit a falsă modestie, aşa că Morgan se folosi de scuza ajustării măştii proprii ca să murmure ceva ininteligibil.

Era pe cale să verifice dacă tot echipamentul fusese descărcat când Sessui adăugă, oarecum neliniştit:

— Regret că nu vă putem oferi un scaun – asta-i tot ce avem.

Arătă câteva cutii de instrumente, puse una peste alta.

— Luaţi-o şi dumneavoastră ceva mai uşor.

Fraza suna familiar; aşadar CORA *vorbise*. Urmă o scurtă pauză jenantă în vreme ce Morgan înregistra situaţia, ceilalţi recunoşteau că ştiau, iar el le arăta că ştie că ei *ştiau* – totul fără să se rostească un cuvânt, în acel gen de regres psihologic infinit care apare când un grup împărtăşeşte împreună un secret, pe care nimeni nu-l va mai menţiona a doua oară.

Respiră adânc de câteva ori – uimitor cât de repede se obişnuise cu masca – şi se aşeză pe scaunul oferit. Nu voi leşina din nou, îşi spuse hotărât. Trebuie să predau marfa şi să plec repede, dacă e posibil înaintea altor comentarii ale corei.

— Bidonul acela cu sigilant va rezolva problema spărturii, spuse indicând cel mai mic dintre containerele transportate. Suflaţi sprayul în jurul garniturii. Se întăreşte imediat. Oxigenul utilizaţi-l numai când e neapărată nevoie. Poate veţi dormi. Există măşti de CO2 pentru fiecare şi câteva de rezervă.

Aveţi apă şi mâncare pentru trei zile. Ar trebui să ajungă. Transportorul de la 10 K va ajunge aici probabil mâine dimineaţă. Cât despre Medikit, sper să nu aveţi deloc nevoie de el!

Făcu o pauză să respire. Nu era uşor să vorbească purtând un filtru de CO2 şi simţea o nevoie crescândă să-şi conserve forţele. Grupul lui Sessui era în prezent în stare să-şi poarte singur de grijă, însă el mai avea o treabă de îndeplinit – cu cât mai repede, cu atât mai bine.

Morgan se răsuci spre Chang şi îl rugă cu glas calm:

— Ajută-mă să-mi pun costumul. Vreau să inspectez şina.

— Dar costumul are aer doar pentru de treizeci de minute!

— Îmi trebuie zece minute, maximum cincisprezece.

— Doctore Morgan, cu unul *sunt* operator spaţial calificat: dumneavoastră nu sunteţi. Nimeni nu are voie să iasă afară într-un costum de treizeci de minute fără o rezervă, sau un ombilic. Exceptând starea de urgenţă, bineînţeles.

Morgan afişă un zâmbet obosit. Chang avea dreptate, iar scuza primejdiei imediate nu se mai aplica. Totuşi urgenţă era ori de câte ori Inginerul Şef aprecia că este.

— Doresc să verific stricăciunile şi să inspectez şinele, răspunse el. Ar fi păcat dacă cei de la 10 K nu vor reuşi să ajungă aici deoarece nu au fost avertizaţi de cine ştie ce obstacol.

Chang nu se arăta prea fericit (ce bârfise oare CORA cât timp rămăsese inconştient?), dar nu mai argumentă în vreme ce-l urma pe Morgan în ecluza nordică.

— Mai ai necazuri cu profesorul?

Chang clătină din cap.

— Cred că dioxidul de carbon l-a mai încetinit un pic. Iar dacă începe din nou – ei bine, suntem şase contra unu, deşi nu sunt convins că putem conta pe studenţii lui. Unii din ei sunt la fel de trăsniţi. Priviţi fata aceea care-şi petrece tot timpul mâzgălind în colţ. E convinsă că soarele se stinge, ori că explodează – nu sunt foarte sigur de variantă – şi vrea să prevină lumea înainte să moară. Ca şi cum ar avea vreo importanţă. Eu unul aş prefera nici să nu ştiu.

Deşi nu reuşi să-ţi reţină zâmbetul, Morgan ştia că niciunul din studenţii profesorului nu era nebun. Excentrici, poate – dar şi străluciţi, altminteri nu ar fi lucrat alături de Sessui. Într-o zi va trebui să afle mai multe despre bărbaţii şi femeile ale căror vieţi le salvase. Însă asta va aştepta până ce cu toţii se vor întoarce pe Pământ, pe drumurile lor diferite.

— Am să fac un tur rapid al Turnului descriind situaţia, ca tu să o transmiţi pe Mijloc. Nu-mi va lua mai mult de zece minute. Şi dacă totuşi nu va fi aşa, ei bine, să nu încerci să mă aduci înapoi.

Replica lui Chang, rostită pe când închidea uşa interioară a ecluzei, fu practică şi scurtă.

— Cum naiba aş putea?

56. Privelişte de pe balcon

Uşa exterioară a ecluzei dinspre nord se deschise fără dificultate, dezvăluind un dreptunghi de întuneric. Străbătându-l orizontal trecea o linie de foc: mânerul gardului de protecţie al pasarelei, strălucind în raza de lumină a reflectorului îndreptat în sus de pe Sri Kanda.

Morgan respiră adânc şi îşi flexă costumul. Se simţea perfect. Fluturând din mână lui Chang, care-l urmărea pe geamul uşii interioare, păşi afară.

Pasarela ce înconjura Subsolul era constituită dintr-o grilă de metal lată de circa doi metri. Dincolo de ea se întindea plasa de siguranţă, pe o lărgime de încă treizeci de

metri. Porţiunea observată de Morgan nu prinsese nimic de-a lungul anilor de aşteptare.

Începu să cerceteze circular Turnul, ferindu-şi ochii de strălucirea venind de dedesubt. Iluminarea laterală dezvăluia fiecare ridicătură sau imperfecţiune pe suprafaţa întinsă deasupra lui ca un drum spre aştri – ceea ce şi era, întrucâtva.

Aşa cum sperase şi se aşteptase, explozia din partea îndepărtată a Turnului nu provocase nicio stricăciune aici. Pentru asta ar fi trebuit o bombă atomică, şi nu doar una electrochimică. Canelurile gemene ale şinei se întindeau la nesfârşit în aceeaşi perfecţiune. Iar cincizeci de metri sub balcon, deşi era greu să privească în direcţia respectivă datorită reflectorului, reuşea să desluşească buferele terminale, pregătite pentru o operaţiune care n-ar trebui să aibă loc vreodată.

Fără să se grăbească şi ţinându-se aproape de faţa Turnului, Morgan înaintă încet de-a lungul feţei vestice, până ajunse la primul colţ. Depăşindu-l, privi înapoi spre uşa deschisă a ecluzei şi la siguranţa – relativă, într-adevăr! – oferită de ea, înainte să continue cu îndrăzneală pe lângă peretele neted al feţei vestice.

Simţea un amestec curios de uşurare şi de frică cum nu mai trăise din clipa în care învăţase să înoate şi, pentru prima dată, se pomenise într-o apă mai adâncă decât el. Cu toate că era convins de absenţa oricărui pericol real, primejdii puteau apare. Era perfect conştient de prezenţa corei, aşteptându-şi ceasul. Niciodată însă nu-i plăcuse să lase o treabă neterminată, iar misiunea lui nu se încheiase.

Faţa vestică era identică cu nordul, cu excepţia ecluzei. Iarăşi, nu vedea niciun semn de distrugere, deşi se găsea mai aproape de locul exploziei.

Stăpânindu-şi graba – la urma urmei, era afară de numai trei minute – Morgan merse mai departe. Încă înainte să dea colţul, îşi dădu seama că nu va încheia circuitul Turnului. Pasarela fusese smulsă şi atârna în spaţiu ca o limbă răsucită de metal. Plasa de siguranţă dispăruse cu totul, fără îndoială ruptă de transportorul în cădere.

Nu-ţi forţa norocul, îşi zise Morgan. Nu rezistă însă tentaţiei să privească după colţ, ţinându-se de secţiunea rămasă a gardului.

Pe şine se găseau o mulţime de fragmente metalice, iar Turnul se decolorase din cauza exploziei. Dar atât cât reuşea să observe, nu era nimic pe care câţiva oameni să nu-l repare în câteva ore. Făcu o descriere detaliată lui Chang. Uşurat, pilotul îl rugă să revină cât mai repede în Turn.

— Nu-ţi face griji, replică Morgan. Mâi am zece minute de oxigen şi doar treizeci de metri de străbătut. Aş izbuti şi fără rezervor.

Nu intenţiona însă să încerce aşa ceva. Avusese parte de emoţii suficiente pentru o singură noapte. Mai mult chiar, dacă era să-i dea crezare COREI. Din clipa aceasta avea să i se supună total ordinelor.

Întors înapoi în faţa uşii deschise a ecluzei, ramase câteva clipe lângă balustrada, scăldat de lumina venind de pe vârful lui Sri Kanda de sub el. Umbra i se proiecta imensă de-a lungul Turnului, vertical în sus. Se întindea pe mii de kilometri, iar lui Morgan îi trecu prin minte că probabil ajungea până la transportorul care cobora dinspre Staţia 10 K. Dacă flutura din braţe, salvatorii poate i-ar fi observat semnalele; ar fi putut să comunice cu ei în codul Morse.

Această fantezie amuzanta îi inspiră un gând mult mai serios. N-ar fi fost mai bine să aştepte aici, alături de ceilalţi, şi să nu rişte o întoarcere în Păianjen? În schimb, călătoria până pe Mijloc unde ar fi primit îngrijiri medicale adecvate ar fi durat o săptămână. Nu constituia o alternativă potrivită, dat fiind faptul că se putea întoarce pe Sri Kanda în mai puţin de trei ore.

Sosise timpul să intre înăuntru – aerul i se împuţinase şi nu mai avea ce să vadă. O ironie dezamăgitoare, luând în consideraţie priveliştea spectaculoasă pe care în mod normal cineva ar fi admirat-o de aici, zi sau noapte. De astă dată totuşi, planeta de dedesubt şi cerul de deasupra erau amândouă interzise ochilor, datorită strălucirii orbitoare de

pe Sri Kanda. Plutea într-un mic univers de lumină, înconjurat din toate părţile de întuneric. Era aproape imposibil de crezut că se găsea în spaţiu, fie şi numai datorită greutăţii. Se simţea ca şi cum ar fi stat pe munte, şi nu la şase sute de kilometri deasupra lui. Un gând de savurat şi de păstrat printre amintiri.

Mângâie suprafaţa netedă şi dură a Turnului, mai uriaş în comparaţie cu el decât un elefant faţă de o amibă. Dar o amibă nu e capabilă să conceapă un elefant, şi cu atât mai puţin să îl creeze.

— Ne vedem pe pământ, peste un an, şopti Morgan, închizând încet uşa ecluzei.

57. Ultimul răsărit

Morgan se întoarse în Subsol doar pentru cinci minute. Nu era momentul schimburilor de amabilităţi şi nu dorea să consume nimic din preţiosul oxigen pe care-l transportase cu atâta dificultate. Strânse mâinile tuturor celor din jur şi se grăbi înapoi în Păianjen.

Era bine să respire din nou fără mască, şi încă mai bine să ştie misiunea dusă la capăt şi că în trei ore avea să fie înapoi în siguranţă pe Pământ. Totuşi, după întreg efortul depus să atingă Turnul, îi era greu să pornească, iarăşi la drum, predându-se atracţiei gravitaţionale – chiar dacă în prezent ea îl purta spre casă. Eliberă în sfârşit punţile de andocare şi începu să cadă, în imponderabilitate vreme de câteva secunde.

Când indicatorul de viteză atinse trei sute de clickuri, sistemul automat de frânare intră în funcţiune, iar greutatea se reinstală. Bateria brutal secătuită se încărca, însă probabil fusese deteriorată dincolo de orice reutilizare, trebuind să fie înlocuită.

Exista un paralelism îngrijorător. Morgan nu putea să nu se gândească la propriul trup suprasolicitat, dar o mândrie încăpăţânată nu-l lăsa să ceară un doctor la sosire. Încheiase un mic pariu cu sine însuşi: îl va cere dacă CORA

va vorbi din nou. CORA tăcea în timp ce vehiculul cobora rapid în noapte. Morgan se simţea complet relaxat şi lăsă Păianjenul să-şi poarte singur de grijă. Privi bolta. Puţine nave spaţiale ofereau o asemenea panoramă, şi nu mulţi oameni văzuseră vreodată stelele în asemenea condiţii superbe. Aurora boreală dispăruse complet, reflectorul fusese stins şi nimic nu mai concura vizibilitatea constelaţiilor.

Exceptând, desigur, stelele construite chiar de mâna omului. Aproape drept în sus se găsea farul strălucitor al lui Ashoka, poziţionat pentru totdeauna deasupra Hindustanului şi la numai câteva sute de kilometri de complexul Turnului. La jumătatea drumului spre est era Confucius, mult mai jos Kamehameha, în vreme ce sus în vest sclipeau Kinte şi Imhotep. Ele reprezentau numai cele mai luminoase posturi de semnalizare de pe ecuator. Existau roiuri de alţi sateliţi, cu toţii mai strălucitori decât Sirius. Cât de uimiţi ar fi fost vechii astronomi să observe acest colier celest! Şi cât de nedumeriţi ar fi fost să vadă că, după ore de observaţie, erau în continuare imobili, fără să răsară, fără să apună, în timp ce stelele familiare treceau pe alături pe traiectoriile lor cunoscute.

Privind colierul de diamante întins pe cer, mintea adormită a lui Morgan transformă încet imaginea în ceva mult mai impresionant. Cu un mic efort de imaginaţie, acele stele instalate de mâna omului deveniră lampadarele unui pod titanic.

Se scufundă în visări şi mai fanteziste. Cum se numea podul spre Valhalla, peste care eroii legendelor nordice treceau din această lume în cealaltă? Nu reuşea să-şi aducă aminte, însă era un vis glorios.

Oare alte creaturi, cu mult înaintea omului, încercaseră să unească cerurile propriilor lumi? Se gândi la splendidele inele din jurul lui Saturn, la arcurile fantomatice ale lui Uranus şi Neptun. Chiar dacă ştia cu precizie că niciuna din aceste planete nu simţise vreodată atingerea vieţii, îl amuza să-şi închipuie că acolo se găseau fragmente ale unor poduri care eşuaseră.

Dorea să doarmă dar, împotriva voinţei sale, imaginaţia preluă ideea. Ca un câine ce descoperă un os, nu mai voia să renunţe.

Conceptul nu era absurd, nici măcar original. Multe din staţiile geostaţionare măsurau deja kilometri în lungime, sau erau legate de cabluri întinse pe fracţiuni apreciabile ale orbitei lor. Să fie legate împreună, dând astfel naştere unui inel în jurul lumii, constituia o sarcină inginerească mult mai simplă decât construcţia Turnului, şi ar fi implicat material mai puţin.

Nu, nu un inel, *o roată*. Acest turn ar reprezenta doar prima spiţă. Vor fi şi altele (patru? şase? o mulţime?) de-a lungul ecuatorului. După ce vor fi conectate rigid pe orbită, problemele de stabilitate afectând un singur turn ar dispare. Africa, America de Sud, Insulele Gilbert, Indonezia – toate puteau oferi poziţii pentru terminale terestre, dacă se dorea.

Deoarece, pe măsură ce materialele se vor îmbunătăţi iar cunoaşterea va avansa, turnurile vor fi făcute invulnerabile chiar în faţa celor mai cumplite uragane, iar amplasamentele montane nu vor mai fi obligatorii. Dacă ar fi aşteptat încă o sută de ani, poate că nu ar mai fi fost nevoit să-l tulbure pe Mahanayake Thero…

Semiluna lunii în descreştere se ridicase lent deasupra orizontului estic, deja aprins de primele semne ale răsăritului. Strălucirea Pământului lumina întregul disc selenar atât de puternic, încât Morgan zărea multe din detaliile de suprafaţă, îşi încordă ochii în speranţa să vadă acea minunată privelişte, imposibilă în epoci mai timpurii, a unei stele situate între braţele semilunei. Dar niciunul din oraşele celei de a doua, case a omului nu era vizibil în această seară.

Încă două sute de kilometri – mai puţin de o oră de drum. Nu avea sens să se străduie să rămână treaz. Păianjenul avea o programare finală automată şi ar fi atins terminalul încet, fără să-i deranjeze somnul…

Prima îl trezi durerea. CORA întârzie doar o fracţiune de secundă.

— Nu încerca să te mişti, spuse ea şoptit. Am trimis după ajutor. Ambulanţa e pe drum.

Asta era nostim. Dar nu râde, îşi ordonă Morgan; CORA face ce crede că e mai bine. Nu simţea spaimă. Cu toate că durerea din coşul pieptului era intensă, nu-l incapacita. Încercă să-şi concentreze mintea asupra ei, iar actul în sine îmblânzi simptomele. De multă vreme, descoperise că cel mai potrivit mod de a trata durerea era să o studieze obiectiv.

Warren Kingsley îl chema, însă cuvintele lui erau departe şi aveau puţin sens. Recunoştea anxietatea din vocea prietenului său şi dorea să fie în stare să o potolească, dar nu mai avea putere să facă faţă acestei probleme – sau oricărei alteia.

Nu mai auzea nici vorbele. Un murmur slab însă constant ştersese toate celelalte sunete. Deşi îl ştia prezent doar în creierul său, ori în canalele labirintice ale urechii, părea deplin real. Îşi putea închipui că stă la baza unei cascade importante.

Devenea mai slab, mai moale, *mai muzical*. Şi deodată, îl recunoscu. Ce plăcut să audă din nou, la graniţa frontierei tăcute a spaţiului, sunetul pe care şi-l amintea de la prima vizită pe Yakkagala!

Gravitaţia îl trăgea iarăşi spre casă, aşa cum mâna ei invizibilă modelase de-a lungul veacurilor forma Fântânilor Paradisului. El unul însă crease ceva pe care gravitaţia nu mai era capabilă să pună mâna, atât timp cât oamenii posedau înţelepciune şi voinţa de a o păstra.

Picioarele îi erau reci. Ce se întâmplase cu sistemul de suport vital al Păianjenului? Oricum, curând va răsări soarele şi atunci va fi suficient de cald.

Stelele apuneau, mult mai rapid decât ar fi avut dreptul. Ciudat; deşi ziua aproape că sosise, în jurul lui creştea întunericul. Iar fântânile coborau înapoi către pământ, cu vocile tot mai slabe… mai slabe… şi mai slabe…

Apoi izbucni o alta voce, dar Vannevar Morgan nu o auzea, între bipuri scurte, ascuţite, CORA striga răsăritului care se năştea:

AJUTOR! ORICINE MĂ AUDE ÎL ROG SĂ VINĂ IMEDIAT! ACEASTA ESTE O URGENŢĂ CORA!

AJUTOR! ORICINE MĂ AUDE ÎL ROG SĂ VINĂ IMEDIAT!

Încă mai striga când soarele îşi făcu apariţia, iar primele sale raze mângâiară culmea muntelui odinioară sacru. Departe dedesubt, umbra lui Sri Kanda alergă pe covorul de nori, conul său perfect nealterat în pofida a tot ceea ce întreprinsese omul. Astăzi nu mai existau pelerini care să privească simbolul eternităţii întins pe faţa Pământului deşteptat. Milioane însă îl vor privi, în secolele ce aveau să vină, călătorind în confort şi siguranţă către stele.

EPILOG:
Triumful lui Kalidasa

În ultimele zile ale acelei scurte veri, înainte ca fălcile de gheaţă să se strângă puternic în jurul ecuatorului, unul din trimişii din Starholme sosi la Yakkagala.

Ca un Stăpân al Roiului, se conjugase recent în formă umană. Cu excepţia unui singur detaliu, asemănarea era excelentă; copiii însă care-l acompaniau pe Holmer în autocopter se găseau într-o stare constantă de uşoară isterie, cei mai tineri izbucnind frecvent în chicote.

— Ce este aşa de amuzant? întrebase străinul într-o solariană perfectă. Sau e o glumă personală?

Dar ei nu aveau de gând să-i explice Starholmerului, a cărui viziune normală se situa complet în infraroşu, că pielea omenească nu e un mozaic întâmplător de verde, roşu şi albastru. Chiar şi când El ameninţă să se transforme într-un *Tyrannosaurus Rex* şi să-i mănânce pe toţi, refuzară să-i satisfacă curiozitatea. Într-adevăr, îi arătară cu promptitudine – unei entităţi care străbătuse ani-lumină şi învăţase vreme de treizeci de secole! – că o masă de numai o sută de kilograme nu ar fi plămădit un dinozaur foarte impresionant.

Holmerului nu-i păsa. Era răbdător, iar copiii Pământului îl fascinau continuu, atât în biologia lor cât şi în psihologie. La fel se prezentau puii tuturor creaturilor – toate cele care *aveau* pui. Studiind nouă astfel de specii, Holmerul aproape că-şi putea imagina cum era să creşti, să te maturizezi, să mori – aproape, dar nu deplin.

Întins în faţa oamenilor şi a străinului se găsea pământul gol, câmpiile şi pădurile sale luxuriante de altădată, devastate de răsuflarea geroasă din nord şi sud. Graţioşii palmieri dispăruseră de mult, şi chiar pinii trişti care le succedaseră erau azi schelete dezgolite, cu rădăcinile distruse de îngheţ. Pe suprafaţa Pământului întreaga viaţă încetase a mai exista. Doar în abisurile oceanelor, acolo unde căldura internă a planetei menţinea gheaţa la distanţă, câteva creaturi oarbe şi flămânde încă se mai târâiau, înotau şi se devorau una pe alta.

Totuşi, pentru o fiinţă a cărei lume de baştină înconjura un soare roşu şi slab, astrul strălucind pe cerul fără nori părea intolerabil de puternic. Deşi căldura îi dispăruse, suptă de boala care-i atacase inima cu o mie de ani în urmă, lumina lui rece şi intensă revela fiece detaliu al Pâmântului, reflectată fiind cu splendoare de gheţarii apropiaţi.

Pentru copiii încă fermecaţi de puterile nou descoperite ale minţilor, temperaturile coborâte reprezentau o provocare palpitantă. Dansând goi printre troiene, ridicând cu picioarele desculţe nori fini de cristale sclipitoare, îşi obligau simbioţii să-i avertizeze des: „Nu neglijaţi semnele de degerare!” Căci ei nu erau suficient de mari ca să-şi înlocuiască singuri membrele, fără ajutorul vârstnicilor.

Cel mai mare dintre băieţi făcea pe grozavul. Lansase un atac deliberat împotriva frigului, proclamându-se mândru un element de foc. (Starholmerul notă termenul pentru o cercetare ulterioară, care mai târziu îi va cauza multă perplexitate.) Tot ceea ce se zărea din micul exhibiţionist era o coloană de flăcări şi de aburi, dansând înainte şi înapoi de-a lungul anticei construcţii de cărămidă. Ceilalţi copii ignorară voit această etalare grosolană.

Starholmerului însă îi prezenta un paradox interesant. De ce oare se retrăseseră aceşti oameni spre planetele interioare, atunci când ar fi putut să lupte împotriva frigului cu forţele stăpânite de ei în prezent – aşa cum procedau, într-adevăr, verii lor de pe Marte?

Constituia o întrebare ce nu primise un răspuns satisfăcător.

Se gândi din nou la replica enigmatică dată de Aristotel, entitatea cu care El era în stare să comunice cel mai uşor.

— Există un anotimp pentru orice, rostise creierul pământean. O vreme când te împotriveşti Naturii, şi alta când i te supui. Adevărata înţelepciune rezidă în a face alegerea corectă. După ce lunga iarnă se va termina, omul se va întoarce pe Pământ reînnoit şi proaspăt.

Şi astfel, pe parcursul ultimelor câteva secole, întreaga populaţie terestră migrase de-a lungul turnurilor ecuatoriale către tinerele oceane ale lui Venus şi către câmpiile fertile ale zonei temperate a lui Mercur. După cinci sute de ani, când soarele îşi va reveni, exilaţii urmau să se întoarcă. Mercur va fi abandonată, cu excepţia regiunilor polare; în schimb Venus va rămâne permanent o locuinţă umană. Răcirea soarelui iniţiase şi oferise ocazia îmblânzirii acelei lumi de iad.

Deşi importante, aceste lucruri îl priveau pe Starholmer indirect. Interesul Său se concentra pe aspectele mai subtile ale societăţii şi culturii omeneşti. Fiecare specie este unică, cu propriile ei surprize şi capricii. Cea de faţă îi prezentase Starholmerului conceptul surprinzător al informaţiei negative – sau, utilizând terminologia locală, umorul, fantasticul, mitul.

Abordând straniile fenomene, uneori Starholmerul îşi spusese disperat: Nu-i vom înţelege *niciodată* pe oameni. De câteva ori fusese atât de frustrat, încât se temuse să nu se conjuge involuntar, cu toate riscurile care decurgeau de aici. Însă de atunci înregistrase un progres real. Încă îşi mai amintea de satisfacţia trăită prima dată când rostise o glumă, iar copiii râseseră în jurul Său.

Munca cu copiii se dovedise una din soluţii, încă o dată sugerată de Aristotel.

— Există o vorbă: copilul e tatăl omului. Cu toate că ideea biologică de „tată” ne este străină amândurora, în acest context particular cuvântul are un dublu înţeles…

Iată-l, deci acolo, în speranţa că aceşti copii îl vor ajuta să-i înţeleagă pe adulţii în care mai târziu se vor transforma. Uneori spuneau adevărul; dar şi atunci când se jucau (un alt concept dificil) şi împrăştiau informaţii negative, Starholmerul recunoştea semnele…

Erau însă momente când nici copiii, nici adulţii şi nici chiar Aristotel nu cunoşteau adevărul. Părea să fie un spectru continuu de la fantezia absolută până la faptele istorice, cu toate gradaţiile posibile între ele. La unul din capete se găseau figuri ca Leonardo şi Columb, Einstein şi Lenin, Newton şi Washington, ale căror voci şi imagini fuseseră uneori păstrate. La cealaltă extremă erau Zeus, Alice şi King Kong, Guliver şi Siegfried şi Merlin, care nu era pasibil să fi existat în lumea reală. Dar ce părere să aibă despre Robin Hood, Tartan, Christos, Sherlock Holmes şi Odysseus, Frankenstein? Admiţând anumite exagerări, ele ar fi putut să fie personaje istorice reale…

Tronul Elefantului se schimbase prea puţin în trei mii de ani şi jumătate, dar niciodată nu susţinuse greutatea unui asemenea vizitator. Privind către sud, Starholmerul compară coloana lată de jumătate de kilometru, avântată din interiorul muntelui, cu realizările inginereşti ale altor lumi. Pentru o specie atât de tânără, lucrarea impresiona cu adevărat. Deşi arăta mereu gata să se prăbuşească, stătea în picioare de cincisprezece secole.

Desigur, nu în forma sa actuală. Prima sută de kilometri forma astăzi un oraş vertical, încă locuit pe câteva nivele foarte distanţate între ele, pe unde altădată şaisprezece perechi de şine transportaseră un milion de pasageri pe zi. Doar două şine rămăseseră operaţionale; peste câteva ceasuri, Starholmerul şi escorta Sa urmau să gonească în susul acelei coloane uriaşe, înapoi spre Oraşul Inel din jurul globului.

Holmerul îşi ajustă ochii pentru viziune telescopică şi cercetă încet zenitul. Da, iată-l acolo, greu de zărit ziua, dar uşor de văzut noaptea, când lumina soarelui încă mai cădea pe el. Banda subţire şi strălucitoare despărţind cerul în două emisfere era ea însăşi o adevărată lume, unde

jumătate de miliard de oameni optaseră pentru o viaţă în imponderabilitate.

Şi tot acolo, lângă Oraşul Inel, se găsea astronava care purtase trimisul şi pe toţi ceilalţi însoţitori ai Roiului peste hăurile interstelare. În chiar acest moment se pregătea de plecare, nu cu grabă, ci în avans cu câţiva ani faţă de program, în vederea următorului salt de şase sute de ani al călătoriei sale.

Intervalul nu însemna nimic pentru Starholmer, întrucât nu avea să se reconjuge până la sfârşitul drumului. Însă atunci ar putea să întâmpine prima mare provocare a lungii Sale cariere. Pentru prima oară, o Sondă Stelară fusese distrusă – ori cel puţin amuţită – curând după ce pătrunsese într-un sistem solar. Poate că în cele din urmă îi descoperise pe misterioşii Vânători ai Zorilor, care-şi lăsaseră amprentele pe atât de multe lumi, inexplicabil de apropiate de început. Dacă Starholmerul ar fi fost capabil de veneraţie, sau teamă, le-ar fi încercat pe amândouă, în vreme ce îşi contempla viitorul distanţat la şase sute de ani.

Acum însă şedea pe vârful troienit de zăpadă al Yakkagalei, privind drumul către stele al omenirii. Chemă copiii lângă El (întotdeauna ei înţelegeau când dorea cu adevărat să I se dea ascultare) şi indică muntele din sud.

— Ştiţi perfect de bine, spuse El cu o exasperare doar în parte prefăcută, că Portul Terestru Unu a fost construit cu două mii de ani mai târziu decât acest palat în ruină.

Copiii încuviinţară solemn.

— Atunci, întrebă Starholmerul trasând o linie de la zenit până în vârful muntelui, de ce numiţi voi această coloană Turnul lui Kalidasa?

CUPRINS